

GA699.

ONLY 2 copies known, both defective:
- THE HAGUE WANTING 24 leaves (4 cuts)
- AMSTERDAM WANTING 3 leaves (3 cuts)
Deventer has 1 leaf only.

55

* Collation: wants a, and 2 Index ll.; a–e⁸ + i⁷ corner torn off
in quire n small hole:

(zie pag. xxij Joh. 1:1 etc.)
gedrukte correctie t i verso! idem
t 5 recto, idem y 8 v°

¶ Hier beghinnē al die Epistelen eñ Euangelien mittē sermonen vādē gehelen iaer die een naeden anderen volghende. Eñ oec die prophecien ghenomen vter bibelen volcomelike eñ wel ouergeset wt den latijn in duutschē. alsmen houdende is inder heyligher kercken.

Epistel opten eersten zondach inden aduente ons heren. dat Paulus bescrijt totten romeynen

Broeders weet dese nye tijt der ewe wāt nu is de vre ons vādē slape op te staen. wāt ons salic heyt is naerder dan wij geloeft hebbē. ¶ Glosa. Alleen te geloven en, is niet ghenoch mer mede te doen. Of hoe wi lāgher leuen soe wi naerder zijn der zalicheyt die wi nader doot ontfāghen sulle. Die nacht is voerbij ghegaen ¶ Glosa. Dats die oude wet is voerbij ghegaen. Mer die dach is ghecomen. ¶ Glosa. dats die claerheyt inder nijer ewen is gheopenbaert. laet ons daer omme afdoen die werken der duusternissen. dat zijn die zuden. eñ andoen die wapen des lichtes. dat zijn die doechden. als dat wi inden daghe des oordels eerlike wanderen totter glorien. niet in werscappinghe eñ dronckenscap. Niet in traecheyt der cameren. eñ in onschemelheyt. Niet in twistinge eñ in

. Mer doet an den here ihesum xpm
'andert in allen dinghen als god ghe
eert..

Euangelium opten zeluen dach. Mathei.

IN den tijden doe ihesus nakende was die stat van
ihrlm eñ quam te bethfage totten berch van olyue
ten. Doe sende hi twe van sinen iongheren eñ sey
de hem. Gaet in dat casteelken dat teghen v is. eñ
altehant sult ghi vinden een ezellinne ghebonden.
eñ hoer ionck mit haer. ontbinse eñ brenctse mi. eñ
ist dat v yemant wat seyt. soe segghet die heer be-
hoeffse. eñ te hant zal hijse laten. Dat is altemael
ghescchiet op dat veruult worde dat vanden pphe
te ghesproken is die seyt. Segt der dochter van sy
on. siet dijn coninck comet di zachtmoedich. sittẽ
de op eenre ezelinnen eñ op hoer die noch dat iucke
draghet. Die iongheren ghenghen eñ deden als
hem ihūs gheboet eñ brochten de ezelinne mit haer
ionck. eñ leyden hoer cleder daer op eñ deden hem
daer op sitten. Veel scharen spreyden hoer clederẽ
inden wech. sommighe anderen snedẽ telghen vā
den bomen eñ stroydense indẽ wech. Die scharen
riepen eñ seyden. Ozanna. dat is. make ons ghe
sont dauids sone. Ghebenedijt is hij die comt in-
den naem des heren

Sermoen.

LIeue broeders huden soe begaen wij die to
comste ons heren ihesu xpi hoe dat hij quā

vten scoet zijns vaders ende nam menschelijke na
tuer aen vander maghet marien. En hier omme
leestmen dit euangeliū hoe dat hij mit groter eren
ontfanghen was in iherusalem. als matheus be
scriuet int. xxi. capittel ¶ In dezen hilighen euā
gelio van huden worden cristo vier diensten ende
eren bewijst van sinen iongherē ¶ Die eerste ere
ende dienst was hem bewijst van sinen ionghere.
doe ihesus bekende dat die tijt naekende was zijn
re passien doe wolde hij ghenaeken der stadt daer
hij ghepassyt soude werden omme exempel te ghe
uen dat zijne passie eñ sine grote pijne die hij lijden
soude onbedwonghen was En doe hij quam aen
den berch van oliueten doe sende hi petrum eñ phi
lippū. Deze twe sende hi te samen in bewisinghe
der broederliker liefen. Want salomon sept. Het
is beter twe te gader dan alleen op dat die een den
anderen caritate bewijsen mach Doe sprac hij tot
hem. Gaet in dat casteelkē dat teghen v is. Ons
here en woude niet iherusalem heten een stat wāt
alsoe als een casteel ghewapent is teghen die vian
den. alzoe waren si oec ghewapent mit alre quaet
hept teghen onsen here Ihesum. Doe ghinghen
petrus ende philippus. ende brochten die ezelinne
tot ihesum eñ hoer ionc ¶ Bij dezen twe ionghe
ren zoe verstaen wij alle predickers die dat woort
gods prediken eñ leren dat volke. Deze sullen mit
predicacien beestelike menschē dat zijn alle zunderē

tot gode brenghen wāt die zunder is ghelijck men
beeste. Wāt dat beest heuet altoes die oghen in dye
eerde. Hier bi verstaen wi die gierighe menschen.
die altoes hoer oghen eñ hoer begheertenten staen
op verganclike dinghē. ¶ Den beesten en ghenoe
ghet oec niet in enen gade mer in velen. Hier bi ver
staen wij die oncuusche menschen die nummerme
re te vreden en zijn mit hoer ghetrude wiuen. mer
mit anderen wijuen te zundighen. Die beesten en
leuen niet bij regimenten van reden. mer si werdē
nochtans ghereegeert. Hier bij verstaen wij die ho
ueerdighe menschen die niet en leuen na die redelic
heyt mer nae hoer quade houeerdighe natuer ende
wanneer deze zundighe menschē dat woert gods
horen prediken ende dan die zunden laten. ende pe
nitencie doen. dan werden si tot gode ghelept. eñ
ghebrocht. als die iongheren die ezelinne brochten
to ihesum. ¶ Die anderde ere eñ dienste wordt
ihesu ghedaen vander ezelinne ende hoer ionghe.
Want sommighe leerres willen segghē dat hij op
beyden reet. Hier bij verstaen wij creaturen die le
uen in penitencien. daer onderwijlen die duuel op
ruste ouermits hoer zunden. daer xpus ihesus nu
op rustet ouermits hoer penitencie. Ende aldusda
nighe creaturen hebben rechten vrede inder sielen.
Sunte Augustinus sept. Als man eñ wijf in een
huus contrarie zijn. dan en is daer nummermeer
vrede. Eñ als dat wijf den man ōwint so is daer

vrede. mer tis verkeert vrede. Eñ als man eñ wijf eens zijn dan is daer volcomen vrede ¶ Dit wijf is ons lichaem. die man is ons gheest. desse twee zijn altoes contrarie. Wãt die gheest wil op te go de ende dat lichaem wil ter eerden zijn. Wanneer ons lichaem regeert den geest so en is int huys der sielen nummermeer vrede. mer als die gheeste dat lichaem onder hout mit scerper penitencien eñ dat lichaem den geeste ghehoersaem is. zo is waerach tich vrede int huus der sielen. Want god rust dan op die siele mit sine ghenaden. ¶ Die derde eere eñ dienste was cristo ghedaen vanden scharen die hoer cleder spreyden inden wech. sommige nomẽ telghen vã oliuen. sommighe telghen vã palmen. ¶ Bi dezen creaturen verstaen wi menschen die snel eñ cloec zijn inden dienste gods eñ van die een doghet gaen in die andˀ. Dezen hoert toe ontferm hertichept. eñ dat wort hem bewijst bijden telghẽ van oliuen daermen oli af maect die daer bernet in die lampen. Aldus doet oec die ontfermhertichept si maket al ons wercken doechdsaem. ende lichtet voer gode. eñ wie sonder hoer is die en mach xp̄m mit eren niet teghen gaen. Neemt hier exempel vã den vijf dwasen magheden Want si gheen oly en hadden in hoer lampen zoe waert die doze voer hẽ ghesloten. eñ die brudegom seyde. Voerwaer ic en kenne v niet. Dezen menschen hoert oeck toe cier. hept van doechden. eñ dat wort ons bewijst bidẽ

clederen. Als die clederen zijn van veel verwen. al zal oeck die mensche sine siel vercieren mit meniger hande doechden die ihesum cristum willen teghen gaen. Caritaet maect een root cleet eñ cledet ons siele mit roden clederen. Reynichept mit witte clederen. Godlijcke contemplacie mit gulden clederẽ Den menschen hoert oeck to harde volstandichept van doechdelijcken goeden wercken. eñ dat wort ons bewijst biden telghen van palmen. Inden ou den testamente plachmen die hoer viande õ wonnen hadden te cronen mit palmen. Aldus soe en sal oeck niemant die crone des ewighen leuens õt fanghen dan die volstandich is in doechden.

Hier af sept iohannes in apocalipsi. Ick sal v gheuen die crone des leuens ghij hebt volstandich ghe weest inden strijde. ¶ Die vierde eere eñ dienste was cristo ghedaen vanden kinderen. die mit luder stemmen riepen. Ozanna in excelsis. Dat is te segghẽ. maect ons salich inden hoechsten. ¶ Bij dezen kinderẽ verstaen wi menschen van contemplacien die hier altoes gode louen eñ dancken ende gheene becummeringhe en hebbẽ in eertschen dinghen. mer alleen rusten in hemelschen begheerten. Deze gaen cristo teghẽ mit grote begheerte vã hertẽ omme sine grote claerhept te beschouwẽ

Hier af sept Augustinus Here ghij hebt mij gescha pen na v. hier om is mijn herte in onuredẽ tot dat ick rustẽ mach in v

Epistel des woensdaghes. Jacobus int derde capittel.

BRoeders weest lijdsaem totter toecomsten des herē. Siet die ackerman verbeydet die costelicke vrucht der eerdē ōduldelicke lijdende tot dat hi ontfanghet die eerste vrucht eñ die laetste Weest oeck lijdsaem eñ stedicht v herten want die toecomste ons heren is nakende. Brueders en ō suchtet niet op malcanderen. Glosa. Als die een den anderen in lijden siet. mer troest malcāderen op dat ghi niet veroerdelt en wert. Glosa Dat ghi onder malcander mit claghe niet in ōlijdsamheyt en valt. Siet die richter. Glosa. Xp̄s ihesus staet voer die dore. Broeders neemt die ppheten die indē naem gods ghesproken hebbē to een exempel des arbeyts eñ lijdsaemheyt.

Euangelium opten zeluen dach. Matheus in zijn. xiij. capittel

IN den tiden quam iohannes baptista prediken in die woestine van iudea ende seyde. Doet penitencie dat rijcke der hemelen is v nakende. Dit is hij daer die prophete ysaias af ghesproeken heeft seggende. Een stemme des roepers inder woestinen. Maect bereyt den wech den here. ende maeket sine toepade recht. Johannes had een cleet van cameels hare ghemaect eñ een vellen gordel omme zijn leynden. Sijn spise was eenrehande cruyt dat inder woestinen wyes ende wilt ho-

nich. Tot hem ghent wt al iherusalem eñ al iudea eñ al dat rike omtrent der iordanen eñ worden vã hem ghedoept eñ belijden hoer zunden

Euangelium des vridaghes. lucas in zijn. iij capittel

In den tiden seyde iohannes totten scharen die wt ghenghen omme ghedoept toe werden vã hem. Slanghen ghesłachtẽ wie heeft v ghe openbaert toe vlien vanden toecomenden toerne. daer omme doet weerdighe vruchte der penitenciẽ eñ en beghint niet te segghen wi hebben abraham tot eenen vader. Jck seg dat god machtich is van desen stenen abraham mede te verwecken. Nu is die bijle aen die wortelen der bomen ghesæt. Daer omme alle bomen die gheen goede vruchten voert en brenghen die salmẽ ophouwen ende in dat vuer werpen. Doe vragheden hem die scharen eñ seydẽ Wat sullen wi dan doen? hi antwoerde eñ seyde hem. Die twee rocken heuet sal gheuen den enen die gheen en heeft. Eñ die spise heuet die doet des ghelijckes. Doe quamen daer openbaer zunders omme ghedoept te werden ende seyden tot hem. Meister wat sullen wi oec doen? Eñ hi antwoerde hem. Niet meer dan v ghesæt is sult ghij doen. Doe vraechden hem die ridders ende seyden Wat sullen wi oec doen? Eñ hi seyde hem. En bedruct niemant noch en doet gheen onrecht. ende weest te vreden mit v soudije. Doe al dat volck meendẽ

dat hij bij auentuer cristus waer Doe antwoerde hem iohannes eñ seyde tot hem allen. Jc dope inden water. Want daer sal comen nae mi een sterc ker dan ick wes ick niet weerdich en bin die riemē van sinen scoenen tontbinden. Hij sal v dopen inden heylighen geest eñ in vuer. wes weyer in zijn hant wezen zal eñ reyn maken zijn delen. eñ zal die weyte in zijn schuer vergaderen. eñ zal dat caf verbernen in een vuer dat nummermeer lesschen zal. Vele ander dinghen was hi hem lerende eñ raden de den volcke.

Epistel des tweden zondaechs inden aduent Ad romanos .xv.

Broeders alle dinghen die ghescreuē zijn die zijn tot onser leringhe bescreuen. op dat wi duermits lijdsaemheyt eñ troestinghe der scrifturen hope hebben zullen. God des lijdsaemheyt eñ des troestes gheue v dat te smaken in malcanderē nae ihesum xp̄m Glo. Nae sine leringhe op dat ghi eendrachtich wt enen monde eert gode eñ den vader ons heren ihesu cristi. Daer omme ontfanghet v onder malcād er. Glo. Die cranck zijn alsoe cristus ons ontfanghen heeft in die eer gods Glo. doe ghi cranck waert op dat hi v ontsterfelic mochte maken. Wāt ic segghe dat ihesus cristus een dienre gheweest heeft der besnidenissen om die waerheyt gods te vestighē die beloeften d̄ vaderen Die heyden moeten gode eren vander ontfermher

tichept als ghescreuen is Daer omme sal ic dy here belijen inden heydenen. en̄ dijnen name sal ick sin ghen. En̄ anderwerue sept hij. Ghij heydenen v̄ blijdet mit sinen volcke Glosa Dat is mit den ioden. En̄ anderwerue. Alle heydenen louet den here en̄ maket hem groet alle volcke. En̄ noch seyde ysaias Jesse zal wezen een wortel die zal op staen te regeren die heyden. in hem zullen die heyde nen hopen. Mer god des hopen moet v mit alder vrouden en̄ vreden veruullen in te ghelouen. op dz ghij oueruloedet inden hopen en̄ in die cracht des heylighen gheestes

Euangelium des zeluen daghes. lucas in zijn xxi. capittel

IN den tidē seyde ihūs sinen iongheren. Het zullen tekenen wezen inder zonnen ende in der manen ende inden steernen. En̄ inder eerden bedructhept des volkes van vreesseliken ghelude. van der zee ende van den vloeden. Ende die men schen zullen verdorren van anxt en̄ van v̄beidinge die al die werlt ouercomen sal. want die crachten der hemelen zullen beroert werden. en̄ dan zullē zij des menschen zoen sien comen in die wolcken mit groter macht ende moghenthepden. Als deze din ghen beghinnen te gheschien siet toe ende boert op uwe hoefden. wāt uwe verlossinghe naecket. En̄ hij seyde hem een ghelikenisse. Siet den vijghe bo me en̄ alle bomen wāneer si vrucht voert brenghen

..oe weet ghy dat die zomer nae bij is Ic seg v voer
waer dat dit gheslachte dat is der ioden niet henẽ
en sal gaen. alle dese dinghen sullen gheschien. he
mel eñ eerde sal vergaen. mer mijn woerdẽ en sul
len nummermeer vergaen.

Sermoen

ERunt signa in sole ꝛ luna. luce. xxi. In dezẽ
ampte van huden begaen wi die toecomste
cristi dat hij comen sal ten oerdel. Hier omme lest
men dit heylighe euangeliũ. In welcken ewange
lio ons bescreuen worden twee punten tot onse le
re ¶ Dat eerste is vanden teykenen die ghescyen
sullẽ eer die rechtueerdighe strenghe richter comen
zal ten ordel. Eñ doe seyde hi hem dit euangelium
dat welcke ghij gehoert hebt. des hem die ghoede
menschen moghen verblijden. eñ die quade men
schen zeer verueren van dat vreselicke ausichte des
strenghen richters. ¶ Dat eerste teiken sal zijn in
der zonnen. want die zonne sal hoer verdonckerẽ
bouẽ den loep der naturen. want die donckernisse
der zonnẽ en sal niet wezen eclipsis dats die zonne
en sal niet dalen alst dicwijl ghescheit is. mer dye
duusternisse sal gaen ouer alle die werlt. ende enen
langhen tijt duerende. Die mane sal verdonckerẽ
inden vtersten daeghe. Eñ en zal ghen licht noch
schijn van hoer gheuen. ende dat sal dueren bouẽ
den ghemenen loop d naturen Inder nacht zullen

die steernen vallen vanden hemel. dit en sullē wij alsoe niet verstaen alst ludet wāt ten viel nye steer ne vandē hemel noch oeck nummermeer en sal. Mer die leerders segghen dat soe groot tempeeste inder lucht wezen zal dat schijnē zal of die steernen vielē. ¶ Onder den menschen sal grote bedruckin ghe wezen. want dat een conincrijc sal strijden te ghen dander. eñ dit sal zijn ouer al die werlt. Hier mochtmē vraeghen waer omme sal god desse teykenē laten ghescien. Jc seg op dat ghij v leuen sult beteren eñ vruchtē altoes dat strenghe oerdel. Hier op seyt sinte Jheronimus. Slaep ic of wake ic of wat ic doe altoes comt dat ouerlike ghelupt in mijn oren. Staet op ghi doden comt ten ordel. ¶ Dat anderde punte is Als dese teykenen zijn ghescchiet eñ veel meer dan hier ghescreuē staen soe sal des menschē zoen comen ten ordel. dats ihesus cristus deze sal comen mit groter macht dat is mit den hemelschen ghesels chap int dal van iosaphat. Eñ daer zal hi seynden den heylighen engel micha el die in een oghenblick verwecken sal alle menscē die ye lijf ontfinghen die zullen dan opstaen in dat ouder van. xxxiij. iaren als cristus was doe hi an den cruce sterf omme onsen wille. Die goede men schen die zal hij zetten ter rechterhant mit hem in die lucht bouen die eerde tot een teyken dat zij he melsche dinghen lief gehadt hebben. Die quade sel len blijuen staen op die eerde zwaer als loet ō dat si

die werelt lieuer ghehadt hebben dan god. eñ daer
omme sal cristus die sentencie ouer die goeden ghe
uen. Comt ghi ghebenedide mijns vaders ontfan
ghet dat rike dat v bereyt is van beghinne der we
relt. Aldus sal cristus die sentencie der goeder mē
schen gheuen op dat die quade bekennen die grote
blijscap die si verliesen. Daer nae sal hi die senten-
cie gheuen ouer die quade segghende. Gat ghi ver
maledide in dat ewighe vuer dat bereyt is den du-
uel mit sinen enghelen. Dan sal die enghel godes
comen eñ scheyden die goede vten quaden. eñ wer
pen die quaden int ewighe vuer. Eñ die goede sul
len mit gode varen in die ewighe glorie.

Epistel des woensdaghes. Mala. propheet.

Dit seyt ons here. Siet ick sal minen enghel
senden eñ hi sal dinen wech bereyden voer
dijn ansichte. eñ altehant sal hi comen tot sinē tem
pel die grote heer die hi soect. eñ die engel des testa
ments den ghi wilt. Siet ic sal comen seyt ons he
re van veel maniren van volcke. eñ wie sal moghē
ghedencken den dach zijnre toecomste. eñ sal staen
om hem te sien. Hi is als een vuer blasende eñ zuue
rende dat siluer. want hi sal purgeren als gout. eñ
siluer eñ gode wesen een offer in gherechticheyt eñ
die offer van iuda eñ iherusalem sal den here beha
ghen ghelijc den daghe der werelt als die oude iarē
Eñ sal tot v comen inden ordel ende sal wesen een

ciel ghetughe den ghenen die quaet doen eñ den õ
uercienen. den verzworen luden eñ den ghenen de
dat loen lachteren der wercluden. die verdrucken
weduwen eñ wesen. ende die de pelgerims onder
duwen. noch si en hebbē mÿ niet ontsien. seyt die
heer der heren. siet ick sal v seynden heliam den ꝓ
pheet eer toecomen sal die dach des heren groot eñ
vreselick. eñ sal bekeren die herten der vaderē. seyt
ons almachtighe heer.

Euangeliũ des zeluen daghes. Matheus int
xx. capittel

Dit ist beghin der euangelien ihesu xpi. des
soen gods als ghescreuen is in ysaia den ꝓ
pheet. Siet ic sende mÿnen enghel voer v ansichte
die dinen wech voer v bereyden sal. Een stem des
roepens inder woestinē. bereyt den wech des he-
ren. maect sinen wech recht. Johēs was indẽ wo
stinen dopende eñ predikende dat doopsel ð penitē
cien in õlatenisse der zunden. Eñ iohēs was ghe-
cleet mit cameels haer mit een pelsen riem om zÿne
lenden. eñ at honich eñ eenrehande crupt eñ predic
te eñ seyde. Een die starcker is dan ick sal comen
wes ic niet weerdich en bin neder knielende die rie
men tontbindē van zÿn scoen Jc dope indē water
hÿ sal dopen indē hilighen geest

Des vridaghes euangelium. Matheus in zÿn
ix. capittel.

In dien tÿden seyde ihesus sinen iongheren.

ick segghe voerwaer onder die kinder der wiuē en is niemant meerre opghestaen dan iohannes baptista. Mer die de minste is int rijke der hemelē die is meerre dan hi. Dat rijck der hemelen lijdet ghewelt van iohānes baptisten daghen tot nu toe. eñ die ghene die ghewelt doen die gripent. Al die propheten eñ die eeuwe hebben ghepredikt tot iohannes toe. eñ wilt ghi dat ontfanghen hij is helyas die toecomende is Die oren hebben te horen die horen Wie sal ic dit ghestachte ghelijken? het is ghelike den kinderē die inden straten sitten de hoer spel ghenoten toe roepen. Wi hebbē v ghezonghen. eñ ghi en hebt niet ghesprongen Wi hebbē gheweent eñ ghi en hebbet niet ghehantslaghet. Johēs comt noch etende noch drinckende eñ si segghen hi heeft den viant in. Die zoen des menschen comt etende eñ drinckende eñ si segghen. siet dit is een verslijnder eñ een wijndrincker. eñ der publicanen eñ der zunderen vrient. die wijsheyt is gherechtueerdicht van horen kinderen

Optē. iij. sondach indē aduent Ad chor. iiij.

Brueders alsoe moet elc mensche vermoedē als dienres cristi ende scaffeners des dienste godes. Hier soecketmen al nu onder den schaffenaers op dat emant ghetrouwe gheuondē worde. ¶ Glo. Si maecten een ōkiesinghe ond̄ den scaffenaers eñ ordeldense dicwil te onrechte eñ eer tijt was. Het is mi dat minste dat ick van v gheor

delt wort of van des menscheliken daghē Glo
des menschē licht en siet dat ōborghen niet. daer ō
wortet bedroghē int ordel. Ick en ordel mȳ seluen
niet want ic en ken mȳ niet schuldich mer daer in
en bin ic niet gherechtueerdicht Glo. Wāt
mi mach wesen dat ic niet en weet Die here ist dye
mi ordelt daer ō en wilt mȳ niet ordelen eer god co
met die die verborghen duusternissen verlichten sal
eñ openbaer maken die rade der herten. eñ dan sal
een eghelic lof van gode wesen.

Euangelium opten seluen dach. Matheus in
zȳn. xi. capittel.

IN den tȳden doe Johannes inden banden
lach horēde die werken cristi sende hi twe
van sine iongheren eñ vraghede hem Bistu die da
er toecomende is of ōbeiden wi een anď? Jhesus
antwoerde hem. Gaet weder eñ ontbiet iohanni
dat ghi ghesien eñ ghehoert hebt. Die blinden sien
die crepelen wanderen. die melaetsen werden ghe
sont. die douen horen. die doden staen op. die ar-
men werden inden euangelio gheleert. Eñ salich
is hi die in mi niet ghescandalizeert en wort. Doe
die en wech ghenghen beghan ihesus tot den scha
ren te segghen van iohanne. Wat bistu wtgegaen
in die woestine te sien een riete dat vanden winde
gheiaghet wort? Mer wat bistu wt ghegaen om
toe sien enen mensche mit sachten clederen ghecle-
det? Siet die mit sachten ghecleedet zȳn die zȳn in

dē coningen husen Mer wat bistu wtgegaen te siē
een pphete? Ic seg mede dat hi is meere dan een p
phete Dit is hi daer af ghescreuen is. Siet ic sende
minen enghel voer dijn ansichte die dijnē wech be
reyden sal voer di.

SERMO

Cum audisset iohannes in vinculis opa xpi.
Mathei. xi. In desen euangelio werden
ons gheleert twee punten ¶ Dat eerste is dat he
rodes iohannem dede vanghen. Dese herodes re-
geerde dat lantschap van galileen eñ dede veel qua
der wercken. Onder welken hi nam zijns broeder
wijf eñ sat daer bij in ouerspel. Van dese grote zū
de berispte hem iohannes daer omme dede hi hem
vangen eñ legghen in enen kerker. Och wat vint
men al herodes op eertrike huden des daghes. die
niet berispt en wille wesen van hoer quaetheyden
want si god niet en vruchten noch zijn ordel. ende
dat si die zunden soe lief hebben dat si se niet laten
en moghen. Desse slachten die van zodoma ende
gomorra daermen af leest inden ouden testament
die daer seer lief hadden die zunden dye teghen der
natueren waren die zij oec niet laten en wolden al
watmense berispede. Ende daer omme sende god
vuer ende zweeuel vanden hemel. ende zij verbran
den ende verzoncken allen. in dat afgront vander
hellen ¶ Aldus sullen si varen die hoer quaetheit
lief hebben. ende daer af oec niet berispet en willen

zijn ¶ Dat ander punt is dat iohānes vten kerc-
ker daer hij lach gheuanghen twee vā sinen iongh
ren seynde tot ihesum als ghi ghehoert hebt inden
euangelio. die sake waer omme was twyerhāde
¶ Ten iersten. want sinte iohannes iongheren
hielden hem voer cristo eñ seyden onder malcande
ren dat hi cristus was Eñ op dat si ghelouen sou-
den dat hi cristus niet en was seynde hijse to xp̄m
op dat si in god ghelouen souden. Want doe si de
grote miraculen saghen die god dede ghelorfden si
in hem ¶ Die ander sake. op dat wi doen dat sel
ue gheestelicke dat iohannes dede lijflijcke. Want
bi herodes verstaen wi den viant Eñ iohannes be
dudet als daer die graci gods mede is. Hier bi ver
staen wi alle goede kersten menschen. Nu wāneer
die mensche dootzunde doet dan wort hij gheuan
ghen vanden viant eñ inden kerker ghelept als hij
blijft in die zunden bij ghewoenten. ¶ Nu lyeue
broeders kennen wi ons seluen gheuāghen vāden
viant. laet ons twe boden wt senden to gode als
iohēs dede op dat wi v̄lost moghen werden vādē
kerker des viant ¶ Die eerste bode sal zijn berou
van sunden. Hier af hebben wi exempel bij maria
magdalena. want ouermits berou van horen zun
den die si had worden seuen duuelen wt hoer ver-
dreuen. Aldus salt oeck mit ons gheschien hebbē
wi waerachtich berou voer ons sunden. ¶ Die
ander bode sal zijn biecht eñ belijdinghe van onsen

zunden voerden priester. Dese badē die oetmoedij ghe publicaen to gode inden tempel daer hi lach en bede eñ clopte voer zijn herte eñ sprack mit rouwi ghen herte eñ seyde. God wes ghenadich ouer mi zunder. Eñ god vergaf hem al sine zunden. eñ hij ghenck gherechtuerdicht vanden tempel in sinen huse. Aldus salt oec mit ons gheschien senden wi dese boden to gode.

Des woensdaghes naden derden zondach in den aduente

Dit sprect god die here. v woerden zijn sterc op mi gheworden. ghi hebbet ghesept wat hebben wi teghen v ghesproken? Ghi sept dat hi y del is die gode dient. wat ȯual comt ons daer we der af dat wi sine ghebode houden daer wi droe nich wanderden voer god den heer der heren? Daer omme segghen wi dat di die ȯmetene salich zijn eñ dat si stichtich zijn die boeshept doen eñ tem teerden sine behouden. Doe sproken si die goeden ontseghen elc mit sinen naesten eñ die here nam zij eñ hoerde si. Een boeck d̄ vermaninghe is ghescre uen doer hem die den here ontsiet. eñ zijn naem be dencken. Eñ inden daghe als ic dat doe sullen zij mi een sunderlinghe volc wesen. sprac die heer der heren eñ ic salse huden sparen als een man die zijn soen spaert die hem dient eñ wort bekeert. eñ ghij zult sien watter is tusschē den rechten eñ onrechtē eñ die gode dient

Des woensdaechs quatertempter inden aduēte. Ysayas die prophete

In den daghen seyde ysayas die pphete In den ionxten daghe zal bereyt zijn den berch des heren huus in dat hoechste der berghen. eñ zal bouen die berghen verheuen werden. die ludē zullen tot hem vlien. Veel volkes zullen gaen eñ seggē comt laet ons climmen totten berch des heren. eñ totten huse iacobs hi zal ons leren sine weghen eñ wi zullen wanderen in sine toepaden wāt de ewe zal wtgaen in sion. eñ dat woert des herē wt iherusalem. Hi zal die heyden ordelen eñ berispen vele volkes ende si zullen hoer zweerden versmeden in ploech yseren eñ hoer speren in zekelen. Eñ gheen volck en sal teghent volck zweert opheffen. noch si en zullen voertmeer niet gheoefent werden to den stryde. O iacobs huus comt laet ons int lichte ōs heren wanderen

Opten zeluen dach die anderde lesse. Ysayas die propheet

Indē daghe sprac die here to Achas eñ seide Eyssche een teyken van god dinen here int diepe d' hellen of bouen int hoghe Doe seyde achas Ic en sal niet eyssche noch den here niet tempterē Ende hi seyde. O dauids huus daer omme hoert en ist v niet cleyn die menscē lastelic te wezen. wāt

ghij lief hebt gode daer omme sal v die here een tey-
ken gheuen. Sich een maghet sal ontfanghen ende
baren een soen eñ sinen naem salstu hetē emanuel
hij sal botter eñ honich eten op dat hij proeuen can
dat goede vten quaden

Euangelium opten seluen dach. eñ op onser vrouwen dach.

IN die seste maent waert die enghel gabriel van gode ghesent in een stat van galileē die nazareth ghenoemt was tot een maghet die enen man belouet was die Joseph hiet van dauids geslecht. eñ der maghet naem was Maria. Die enghel seyde tot hoer. Weest gegruet vol vā gracien die heer is mit di ghebenedijt bistu ond̄ den wiuen Doe si dit hoerde was si versaghet inden woerdē eñ dochte hoe dese gruete waer. Eñ die enghel seyde hoer. Maria ontsie di niet du hebste ghenaede gheuonden bi gode. Sich du sulste in dijn lichaeme ontfanghen eñ voertbrenghen een kint. zijn naem salstu ihesum heten. dese sal groet wesen eñ een sone des alre oversten sal hi heten. Eñ god sal hem gheuen dauid zijns vaders stoele. eñ sal in iacobs huus regneren inder ewichept. eñ zijns rijckes en sal gheen eynde wesen. Doe seyde maria dē engel Hoe sal dit wesen want ic gheenen man en beken? Ende die enghel seyde. die heylighe gheest sal van bouen comen in di eñ die crachte des alre oversten sal di ommeuanghen. Eñ daer omme dat van dij ghebozen sal werden sal heten die sone gods. Eñ sich elizabeth v nichte si heeft oeck in hoer outhept een kint ontfanghen. eñ dit is hoer die seste maent der onvruchtbaerhept want al datter ghesproken is en sal bi gode niet ommoghelic wesen. Doe sey

de maria. Siet een deerne des heren mij gheschiet na dijne woerden.

Des vridaghes quatertemper inden aduente. Ysayas die prophete.

Dit sprect god die here. een roede sal wtgaē vander wortelen yesse. eñ een bloem sal op gaen van hoer wortel. Eñ op die bloem sal rusten die geest des heren. die geest der wijsheyt ende der verstandenissen. die geest des rades eñ der sterchz die geest der wetenheyt eñ die geest der vresen des heren salse veruullen. hij en sal naden ghesicht der oghen niet ordelen. noch hi en sal niet berispen na horen der oren. Mer hij sal daer armen inder ghe rechtichept ende voer die oetmoedighen der eerden sal hi in ghelijchept argueren. ende hi sal die eerde slaen mitter roeden des mondes ende mittē geeste zijnre lippen sal hi die onghenadighe doden. ende die gherechtichept sal wesen een rieme zijnre lendē eñ dat gheloue een gordel zijnre nieren

Euangelium des seluen daghes. Lucas in zijn eerste capittel.

In den daghe stont maria op eñ ghenck mit haeste in dat gheberchte in die stat iuda. eñ ghinc in zacharias huus eñ gruete elizabeth. ende het gheschiede doe elizabeth marien gruete. hoer de si dat hem dat kint verblide in horen lichaeme.

eñ elizabeth is veruult vanden heylyghen geest. eñ
riep mit groter stemmen eñ seyde. Du biste ghebe-
nedijt onder den wiuen eñ ghebenedijt is de vruch
te dijns lichaems Eñ wan comt mij dat die moed̃
des heren to mij compt? Siet doe die stemme dijnre
grueten in mijn oren quam heuet dat kint hem võ
vrouden verblijt in mijn lichaem Eñ salich is si die
gheloefde want al dat daer ghesept is sal volbroch
tet werden. Doe sprac maria Mijn siel maect gro
te den here eñ mijn geest veruroũwet in gode mij-
ne zalichept

Des saterdaghes quatertemper die eerste lesse
Jsayas die propheet

In dẽ daghen sullen si võden ansicht des be
druckers ropen to gode eñ hi sal hem sendẽ
een behouder eñ een voeruechter die si ṽloessen sal
Eñ die here sal bekent werden in egypten. die van
egypten sullen den here bekennen indẽ daghe eñ si
sullen in offer eñ in gauen den here loften belouen
eñ betalen. eñ die here sal egipte slaen mit plaghen
eñ hij sal si ghesont maken. si zullen wederkerẽ to
den here eñ hi zal hem zacht werden. eñ god ons
here zalse ghesont maken

Des seluẽ daghes die. ij. lesse
Dit sept die here Voer zal ṽurouwẽ de woest ine
die omwech eñ dye enicht zal ṽblijden ende bloyen
als een leli Al groyende zal si groyen eñ al vol vrou

den sal si al louende ōbliden die glorie des berges libani is hoer ghegheuen ende die cierheyt des berghes carmeli eñ sarons Sij sullen die glorie des heren sien eñ die scoenheyt ons godes maket dye ongebonden handen starck ende maket die crancke knyen crachtich. eñ die cleynmoedighen maecket sterck. En wilt niet ontsien seyt v god. god sal de wrake des wedergheldens brenghen god zal seluē comen ende zal v behouden dan sullen der verblijnder oghen op ghesloken werden. eñ de oren der douen sullen op werden ghedaen. dan sal dye crepel springhen als een hert eñ die tonghen der stommē sullen ontbonden werden want die wateren zijn verstoert in die woestine eñ die stroem der waterē in die enicheyt. ende dat droghe was is ghewordden als een staende zee. ende dat dorstich was is ghecomen in die riuiren der wateren. Sprack dye almachtighe heer.

Des seluen daghes die derde lesse. Ysayas de propheet.

DIt seyt god die here. Climmet op den hoghen berch du sion die boetschapste die euāgelien. Verheffe in starcheyden dijn stemme du de dye euangelien boetschapste tot iherusalem. hef op ende en wilt v niet ontsien. segghet den stedē van iuda seyt v god. siet god die here sal in starcheden comen eñ zijn arm zal heerscappye hebbē. siet zijn

loen comt mit hem Eñ zijn werck voer hem. hi sal zijn haue hoeden als een herde. In sinen armẽ sal hi sine lammeren vergaderen ende hij salse opheffẽ in sinen scoet die heer ons god.

Opten seluen dach die.iiij.lesse. Daniel.

Dit seyt die heer. minen gezalfden cyro wies rechterhant ick begrepen hebbe dat ic voer zijn aenghesichte dat volcke soude onderwerpen. en̄ omme keren der coninghen rugghen. en̄ ick sal die doren voer hem opluken. en̄ die poerten sullen niet ghesloten werden Ic sal gaen voer di ende de gloriosen der eerden sal ic vernederen. die metalen poerten sal ick te wriuen. en̄ die yseren grundelen sal ick te breken. En̄ ic sal die verborghen schatten gheuen en̄ dat verborghen der heymelicheyt. op dz ghi wetet dat ick die here bin die sinen naem heyt god van israhel omme iacob minen knecht ende israhel minen wtuercozen. En̄ ick riep di mit dinen name. ic hebbe dij ghelijket en̄ du en bekendeste mi niet. Ick bin die here ende voertmeer buten mi en is gheen god. Ick omme gorde dij ende du en kendeste mi niet. op dat si weten die vanden opghanghe der zonnen ende vanden nederghanghe der zōnen zijn dat sonder mi gheen god en is Ick bin die here ende het en is gheen ander. Ic formeerde dat licht ic schoep die duusternissen Ic maecte den vrede en̄ ick schoep dat quade. Ick bin die here die alle dese dinghen doe. Ghi hemelen douwet van bouen en̄ die wolcken moeten reghenē den gherechtighen. die eerde sal hoer opdoen ende sal wtulopen den behouder. die gherechtichticheyt sal mit hē ghe openbaert wordē. Ic die here bin hebse ghescapen

Opten zeluen dach die . v . lesse . Daniel .

DIe enghel des heren daelde mit azaria ende zyne ghesellen neder inden ouen . ende sloech de vlam des vuers wt vanden ouen ende maecte dat middel des ouens als een coel douwende wint ende die vlammen sloech wt neghen ende veertich cubitus bouen den ouen ende verbrandense al die si bidē ouen vant vanden caldeesschen des conincs dienres die den ouen gheheet hadden . mer die daer in waren en ruerde dat vuer niet . noch en bedroefde si niet . noch en dede hem gheen laster . Doe loefdē die drie als wt enen monde ende glorificeerden ende ghebenedi den god inden ouen ende seyden .

GHebenedijt bistu here god onser vaderen ende louelic ende vol glorien ind ewichept . Du bist ghebenedijt inden heylighen tempel dijnre glorien ende louelic vol glorien in ewichept Gebenedijt bistu opten heylighen throen dijns rijcs ende louelick vol glorien in ewichept . Gebenedijt bistu opten hiligē zetel dijnre godheit ende louelick vol gracien inder ewichept . Gebenedijt bistu bouen die coninclijcke thronē dijnre godheyt ende louelick vol glorien in ewichept Ghebenedijt bistu die daer sitste bouē cherubin ende anscouweste die afgronde ende louelic ende vol glorien inder ewichept . Ghebenedijt bistu die daer wanderste op die vloghelen der winden ende louelick ende vol glorien inder ewichept . Alle en ghelen ende alle dijne heylighen moeten v louen en

glorificeren inder ewichheyt. Dij moetē ghebenedien hemel eñ eerde eñ dat mere. eñ al dat daer in is eñ moeten di louen eñ glorificeren in ewicheyt. Glorie si den vader eñ den soen eñ den hilighē geest Eñ lof ere eñ mogentheyt ende ghebot. Alst was inden beghin eñ altoes inder ewicheyt. eñ lof eere eñ mogentheyt eñ ghebot

Epistel opten seluen sondach. Ad chorinteos int twede capittel.

BRueders wi bidden v bij die toecomst ons heren ihesu cristi eñ ons vgaderinghe in hē Glo dat is in cristum ihesum daer al versament dat hem toe hoert. want waer dat lichaem sal wesen daer sal die aerne vergadezen. Dat ghi niet haestelic beweghen en wert van v sinnen Glo. dat is van v puer verstandenisse Noch verueert en wert noch ouermits den gheest Glo. dats ouermits den bosen gheest die hem ouerformet indē enghel des lichtes. noch ouermits leringhe Glo sa der vallscher apostelen. noch oeck ouermits epistelen recht oft si van ons ghesant waren. Glo inhoudende onder minen naem recht of de dach des heren aenstaende waer. Niemant en bedrieghe v in gheenrewijs Glo want die here en sal niet ten ordel comen. het en zij dat eerste een afscheydinghe ghescheide Glo. Vā die gehoersaemheyt des roemschen kercken. ende des roemschen rijcs Die apostelen wolden van dese afschey

dinghe niet openbaer spreken op dat hi die romey-
nen niet en vertoornde eñ die kercke niet en destrue-
rede. Eñ gheopenbaert wort den menschen die zō
de der verdoemenissen die contrarie is cristo eñ zijn
nen leden eñ verheuen wort bouen al dat god ghe
heten is of dat gheoefent wort Glosa. Afgodē
Die heylighe drieuoldicheyt wort gheoefent. daer
zal hij hem zeluen eñ die hem nauolghen bouen ver
heffen. Als dat hij inden tempel gods sitte hem ō
touende recht of hi god waer. Eñ onthoudet ghi
dat niet dat ick v deze dinghen seyde doe ic noch bi
v was Eñ watter nu hindert weet ghi op dat hij
in zijnre tijt gheopenbaert worde Glo Wāt
alsulcke afscheydinghe als voer gheseyt is de moet
voergaen. want heymelicheyt der quaetheyt wor
telt nu soe seer op dat die nu houdet een gheloue de
houdet hent hij vanden middel worde. ende dan
sal die bose gheopenbaert werden. welke die here
ihesus cristus verslaen sal mit den gheest zijns mō
des. ende sal hem vernielen mit die verlichtenisse
zijns toecomstes

Euangelium opten seluen dach. luce. int der
de capittel

IN dat vijftiende iaer doe tyberius keyser was.
doe pontius pylatus regeerde. dat lant van
iudeen ende herodes een prince was ouer galileen
Ende philippus zijn brueder een prince was. ouer
ytureen ende ouer dat rijcke van traconiten Ende

..nia een prince ouer abilyen. ende doe annas eñ ..yphas bisschopen waren doe quam twoert go des op iohannem zacharias soen in die woestyne. eñ hi quam in dat rycke der iordanen prediken dat doepsel der penitencien in vlaetenisse der zunden. Als ghescruen is in een sermoen boecke ysaye des propheten. Een stemme des roepers inder woesti nen. maect bereyt den wech des heren. maect oec recht sine toepaden. Elck dal sal veruult werden eñ alle berghen eñ houelen zullen vernedert werdē eñ alle houelen zullen ghesllicht werden eñ alle dat oneffen in slechte weghen. Alle menschen sullen sien die behoudenisse gods.

Epistel opten vierden zondach inden aduente Ad philippenses.

Altoes verblijdet inden here.. Anderwerue segghe ick verblijt v. V salichept si alle men schen openbaer. Glo. Dat daer die goeden ex empel aen nemen. eñ die quaden niet begrijpen en moghen Die here is nae bij en weest niet sorchuou dich. Mer mit alre bedinghe ende eyschinghe moe ten v bedinghe mit dancbaerheyt der gracien ghe openbaert werden bij gode. Eñ die vrede godes die alle sinnen bouen gaet die moet v herten ende v verstandenissen behueden. In xpristo ihesu onsen here. Amen.

Euangelium opten seluen zondach. Johan nes bescrijuet.

Iden tiden senden die ioden vā iherusalem priesteren ende leuiten to iohannem om hem te vragē. Wie bistu? Hi lydes eñ versaectes niet eñ lide dat hi xp̄s niet en waer. Si vraechden hem. Bistu dan helyas? Hi seyde ic bins niet. Bistu een ꝓpheet? Hy āt woerde. neen. Doe seyden si. Wye bistu? op dat wi antwoerde moghen den ghenen die ons wtgesent hebben. Wat segstu van di seluen? Hi seyde. Jc bin een stem des roepers in die woestine bereit den wech des heren. Als ysayas seyde. Eñ de daer ghesent waren die waren vanden pharizeen eñ vraechden hem eñ seyden. Bistu xp̄s niet waer ō doepstu dan? noch helyas of gheen prophete? Johannes antwoerde eñ seyde. Jck dope inden water. hy stont int middel den ghi niet en kent. hi is die nae my comen sal. die voer my ghemaket is. wes ick niet weerdich en bin die riemen van sinen schoenen tontbinden. Dese dinghen ghescheiden in bethanien ouer die iordanen. daer iohannes dopende was

Sermo

Miserunt iudei ab iherosolimis leuitas ad iohannē. ꝛc. Johannis primo. In dezē heylidhen euangelio van huden werden ons bewiset twee punten tot onser lere ¶ Dat eerste punt is. dat sinte iohannes hem seluen gheheten heeuet een stemme roepende in die woestine. wāt hi seyde ic bin een stemme roepende. Sinte iohannes heuet gheweest een stem dat bewise ic mit drie reden

¶ Ten eersten. dat ghelupt der stemmen v̇gaet
also wast oec mit iohanne want doe xp̄s beghon-
de te prediken ende miraculen te doen. doe v̇ghenc
die nye mare alte mael vant sinte iohan ¶ Die ā
der reden is dit. bÿder stemmen wort die mensche
bekent. Also waert xp̄s bekent van die predicacie
eñ die leringhe van sinte iohan. ¶ Ten derden.
Sunte iohan was altemael een stemme dat is een
roepinghe. Want hi riep alle menschen tot penitē-
cien segghende. doet penitencie dat rÿck der heme
len sal v naken. O salighe penitencie. sonder v en
is niemant salich. bÿ v werden alle menschen sae-
lich Want ghÿ slupt den mont der hellen eñ opdo-
et die hemelsche poerte ¶ Ten vierden vermaent
ons sinte iohan dat wÿ sullen bereyden den wech
ons heren. Ghÿ hebt ghehoert van twe toecomste
des heren. hoe hÿ quam in eertrÿke. eñ hoe hÿ sal
comen ten oerdel. In dezen woerden wort ons v̇
maent die geestelike toecomste xp̄i hoe hÿ begheert
in die siele des goeden menschen te rusten. Hier af
seyt iohannes. in apocal. Ick stae voer die duere
uwer herten ende cloppe. ende die mÿ opdoet zÿn
herte. tot hem sal ic comen eñ werscappen mit hē.
Nu lieue mensche wÿ sien als een groet coninck of
prince comen zal in een herberghe soe pleechmen de
herberghe zuuer ende reyn te maken. ende daer na
te vercieren mit schonen clederen. Dese conink en-
de prince dats cristus ihesus die nu toecommende

is als een crist nacht. Die dezen coninc ontfangē wil mit eren die sal dat huus zÿnre sielen zuuer maken. dats mit bitteren rouwe voer ons zunden.

¶ Wi sien oec als een ioncfrou sal gaen voer een groet coninck soe pleech si hoer te spieghelen. ende bekent si enighe vlecken in hoer ansichte dat wast si af mit water. Aldus sal die mensche oeck doen eñ hem seluen spieghelen in sine conscienci. Ende vint hÿ sine siele beulect dat sal hi af waschen mit dat waeter zÿnre tranen. Hier af seyt dauid. Alle nachte wassche ick mÿn bedde mit minen bitteren tranen ¶ Dat anderde punt is biechte eñ belidinghe onser zunden. Want sonder biecht eñ belÿen der zunden en is die rouwe der zunden niet volmaket. ¶ Dat derde punt is daer wi die herberghe onser sielen mede moghen cieren. dat is ghenoch-doen voer ons zunden. Want gheen zunde die en mach soe groet zÿn si wort vergheuen van gode bÿ waerachtighe penitencie. Eñ die hoer huus aldus bereyden die moghen ihm̄ xp̄um te crÿstnacht mit eren ontfanghen

Opten kersauont. Ysayas die pphteet

Dit seyt die here. Omme sion en sal ick niet zwighen eñ omme iherlm en sal ic niet rustē hent dat dÿn gherechtichept wtgae als een schÿnsel ende die behouder ontfanghen worde als eene lampe Ende die heyden sullen dÿn gherechtichept sien. ende alle die edel coninghen sullen di sien.

Eñ sal ghenoemt werden enen nye naem. den die mont des heren ghenoemt heuet. Eñ sult zijn eene crone der glorien in die hant des heren. eñ een croē des rijcs in die hant dijns gods Du sulste voertan niet woest gheheten werden. Dlant en sal voert aen niet onghetroest gheheten werden. mer du salste mijn wille gheheten werden in hem. Eñ dijne lant sal bewoent werden. want die heer heuet di behaghet.

Epistel opten kersauont. Ad romanos.

PAulus een knecht ihesu cristi een gheroepē apostel wtghesant. ¶ Glo. vand leringhe der scriben eñ pharizeen eñ die contrarie der euāgelien leren. In gods euangelio die god te vorē doer die propheten in die heilige scrift belouet hadde na sinen soen de hem gheboren is van dauids geslach te nader menschelichept die van gode wtuercozen is een soen gods inder moghenthept vanden hepli ghen gheest vter verrisenisse der doden ¶ Glo die hi mit hem op dede staen vand doet Ouermits wen dat wi ghenade hebben dats ṽlatenisse ṽ zunden. Eñ der apostelen waerhept ontfanghen hebben der ghelouen ghehoersaem te wesen om sinen name onder den luden. Mit wpen ghi gheroepen zijt ihesum xp̄m toe te horen

¶ Euangelium opten seluen dach Matheus int eerste capittel

In den tiden doe maria Jhesus moeder ghetrouwet was ioseph eer si vergadert was si gheuonden hebbende inden lichaem vanden heylighen gheest. Joseph hoer man want hi gherechtich was en woudese niet wroeghen mer heymeliken verlaten. Doe hij aldus deze dinghen dochte. openbaerde hem die enghel in sinen slape en̄ seyde. Joseph dauids sone en ontsiet v niet marien dijne ghetroude te nemen. Want dat in hoer ghebozen is dat is vanden heylighen gheest. si sal voertbzenghen een kint ende sinen naem sulstu heten ihm̄. Want hij sal ghesont maken zijn volck van hozen zunden.

Inder kersnacht totter eerster missen. Isaye prophete

Dit seyt die here. dat heydensche volc dat in duusternisse wan̄dde sach een groet lichte: den woenres int lantscap der schemen des doots hem is een licht op ghegaen Want ons is een kint ghebozen een soen is ons ghegheuen. En̄ op sinen scholderen is die heerscappye ghemaect. en̄ zijn name sal gheheten werden wond̄lic. raetsman. god sterc. een vader d̄ toecomender werlt. prince des vzedes Zijn ghebot zal ōmenichuoldicht werden. en̄ zijn vzede en sal gheen eynde hebben. op dauids stoel en̄ op zijn rijc zal hi sitten op dat hi vestige en̄ sterc make inden ozdel en̄ inder gherechtichept voꝛt aen in ewichepden.

Epistel opten kersnacht inder eerster missen. Ad Tytos

Hare liefste de graci gods ons gesontmakers heeft allen menschen gheopenbaert ons lee rende dat wij verloghenen dat teghen die eere go des is ende weerlike begheerten. laet ons soberlic ende gherechtelick ende goedertierlick in deser we relt verbeydende den heylighen hope ende dye toe comste der glorien des groten godes. ende ons be houders ihesu cristi die hem seluen voer ons ghege uen heeft op dat hij ons verloste van alre onrecht ueerdicheyt ende hem een ontfanckelicke volc reyn maket naeuolgher der goeder werken. Spreke de se dinghen ende vermaen si mit allen ghebodē dat v niemant en versmade. Glo. omme dijn sim pelheyt vermaent si die princen ende den moghen den onderdanich te wesen. Horen. segghen. ghe hoersaem te wesen. Tot allen goeden wercken be reyt te wesen. niemant te blasphemeren Glo. Al werden si bedruct van hē. niet kijfachtich te we sen mer satich. Alle saticheyt bewijsende to allen menschen. Want wij waren oeck voertijdes on wijs ongheelouich dwalende. die begheerte dienē de ende menigherhande weelde in quaetheden. en de in nidicheyden werkende haestelike onder mal canderen hatende

Euangelium opten seluen nacht in die eerste misse

Luce . ij . ca .

In dē tiden ghenc wt een ghebot vandē keyser Augusto . datmē al die werlt bescrÿuen de . Dese bescriuinghe ghescchiede eerste van cirino den richter van sirien . Ēn si ghenghen als dat zÿ

hem belijen souden elck in zijn stat. En ioseph clam
op van galileen vter stat nazareth in iudeen tot da
uids stat die bethlehem ghenoemt was. want hij
van dauids huus ghesent was op dat hi hem belij
en solde mit maria zijn ghetroude wijf die mit kin
de bezwaert was. Het gheschiede doe si daer wa
ren dat die daghen veruult zijn dat si baren soude:
En si baerden horen eerstgheboren soen. eñ wont
hem in doecken eñ leiden in die cribbe. want hem
en gheboerde gheen stede in dat gemene huus. Eñ
in dat selue rijc waren herden waekende eñ hoede
die wake des nachtes op horen beesten. Eñ sich
die enghel des heren stont beneuen hem eñ de claer
heit godes omscheen si. eñ si waren verueert mit
groten anxte. eñ die enghel sprac tot hem. Vzucht
v niet. want ick boetscap v grote blijscap die alden
volke wesen sal. want ons is huden gheboren een
salichmaker cristus. die een here is in dauids stat
Eñ dat is v een teiken. ghi sult vinden een kint in
doeken ghewonden eñ in die cribbe gheleit. Eñ ha
stelic was daer mitten engel een grote menichuou
dicheit des hemelschen heers die gode louede. ende
seiden. Claer eñ hoghe ere mit loue si gode inden
ouersten. eñ inder eerden vrede den menschen die
van goede wille zijn

Die anderde misse indē dagheraet Ysaias

Dit seit die here. mijn geest is op mi wāt hi mij
ghezalft heeft. hi sende mi om die sachtmoedigē te

...tscapte op dat ic die bedructe van herten soude ghezont maken en̄ prediken den gheuanghen vlae tenisse. en̄ een oplukinghe der besloten op dat ic p̄diken soude dat behaghelike iaer den here. en̄ den dach der wraken ons god. op dat ic wenende sol de troesten en̄ setten den wenenden starchept van sion. en̄ gheuen hem voer die asschen een crone oli der bliscappen voer dat wenen en̄ een mantel des loens voerden geest des rouwes. en̄ in hoer sullen stercke gherechticheden ghenoemt werden. en̄ die plantinghe des heren om blijde te wesen. Siet die here heuet dat horen ghemaect int vterste der eerdē Segt den dochteren van sion siet dijn behoud comet. siet zijn loen mit hem en̄ zijn werck voer hem En̄ si sullen heten heylich volck die van god onsen here verlost zijn.

In die selue misse epistel. En̄ op iaers dach en̄ op dertien auont. Ad romanos

Brueders doe de goedtierenheyt en̄ die men scheyt godes ons behouders openbaerde. niet vanden werken der gherechtichept die wij ge daen hebben. mer nae sine grote ontfermhertichz heft hij ons behouden ghemaect ouermits dz doepsel die wederbaringhe en̄ vernijnghe des heylighē geestes den hi ouervloedelic in ons ghestort heuet ouermits ihesum xp̄m onsen behouder. op dat wi sinre gracien rechtueerdighe erfghenamen zijn na den hope des ewighen leuens.

Euangelium opten seluen dach. Lu. ii.

Yden tiden sproken die herder onder malcanderē. Laet ons gaen te bethlehem. eñ sien dat woert dat ghescien is dat ons die here bewijst heft. Ende si quamen haestende. eñ vonden ioseph eñ maria eñ dat kint ghelept inder cribben. Doe si dat saghen kende zijt vten woerden dat hem ghesept was vā den kinde. Eñ al diet hoerden v̄wonderden hem van den dat to hem ghesept was. Maria onthielt al dese woerden eñ verghaderdense in hoer herte. Eñ die herder keerden weder louende eñ dancken de gode in al dat si hoerden eñ saghen. alst gesproken was tot hem.

Opten cristdach in die homisse. Ysayas die propheet.

Dit sept die heer. daer om sal dat volc in den daghe minen naem bekennen wāt sich dye plach te spreken bin selue hier. Hoe schoen zijn dye voeten des gheens die dat goede boetschapt eñ dē vrede prediket. boetschappende dat goede predikē de die salichept. segghende tot sion. Dijn god sal regeren die stemme zijnre schouwers Si heften de stemme op si sullen te gader louen. Want si sullen van oghe te oghe sien wanneer die heer sion heuet bekeert. Verblijt eñ louet te gad woeste iherusalem want die heer heeft zijn volc getroest. hi heft ihrl'm v̄losst. hi heeft sinen hilighen arm berept in de ogē alre luyden. Eñ oeck al die eynden der eerden heb

n ghesien die salicheyt ons godes.

Epistel in die zelue misse Ad hebreos

Brueders voermaels is god menichvuoldelic een in enigherwijs sprekende den vad' inden pphetẽ Ten laetsten in dezen daghe is hij ons to sprekende inden sone de hi erfghenaem ghesetheft dats besitter alre creaturen. ouermits welcken hij die werlt heuet ghemaect want hi een schijsel is d' glorien eñ een figure zijnre substancien. Dit is een volcomen bewisinghe des vaderliken wesens Eñ al dinc draghende inden woerden zijnre moghent heyt makẽde zuueringhe d' zunden. so sit hi ter rech terhant der mogentheyt gods inden ouersten. so veel is hi dan te beter ghewordẽ dan die enghelẽ als hi ond'scepdeliker voer hem die name des soẽs heeft gheeruet. totten enghelen heeft hi voertijdes ghesept. du bist mijn kint huden heb ic dij gebaert Eñ anderwerue. Jc sal hem wesen tot een vader eñ hi sal mi wesen tot een soen Eñ als hi and'wer ue inleyt den eerstgheborẽ inder werlt sept hi. hẽ sullen aenbeden al die enghelen gods Eñ totten en ghelen sept hij. hij maect sine enghelen geesten. eñ zijn dienres een vlam des vuers. Mer dẽ sone sept hi. god dijn troen is van ewichept tot ewicheydẽ die roede des gherechticheyts is die roede dijns ri kes Du hebste gerechticheyt bemint eñ quaetheyt ghehaet. daer omme heeft dij god ghezaluet. dijn god mitten olije der schoenre vrolicheyt voer dijnẽ

heylighen. Ende du here fundeerste die eerde inden beghinne ende die hemelen zijn werken dijnre handen. Si sullen vergaen mer du blijfste. ende al sullen si van ouderdomme te niete gaen als een cleet. ende ghi sulse verwandelen als een ommie cleet. Si sullen verwandelt werden. mer du blijfste selue ende dijn iaren en sullen niet vergaen.

Euangelium opten kersdach. Johannes int eerste capittel.

IN den beghinne was dat woert. ende dat woert was bij gode. ende god was dat woert. Dat was int beghin bi gode. Alle dinghen zijn ouermits hem gemaect. Dat in hem ghemaect is was dat leuen. ende dat leuen is der menschen licht. ende dat licht luchtet in die duusternisse. ende die duusternisse en begrepens niet. Het was een mensce van gode ghesent die iohannes hiet. Dese quam in getughe op dat hi van tlichte een ghetuych gheue ende si al ouermits hem geloefden. Hi en was dat licht niet mer op dat hi tuych vant lichte gheue. Het was een waerachtich licht dat alle menschen die in dese werlt comen verlicht. Hij was inder werlt ende die werlt is ouermits hem gemaect ende die werlt en kendes niet. Hij quam in zijn eyghen ende die sine outfenghen hem niet. Hoe vele datter hem ontfenghen. den gaf hij macht kinder gods te werden den ghenen die in sinen naem geloueden. Die niet vanden bloede noch vanden wil des

vleys noch vanden wil des mans. mer wt god ghe-
boren zijn. En̄ dat woert is vleys ghewozden. en̄
heeft in ons ghewoent. En̄ wij hebben sine glorie
ghesien als des eengheborens vanden vad̄ vol gra
cien en̄ waerheyden

Op sinte steuens dach epistel. Int werck der
apostelen.

In den daghen. stephanus vol ghenaden en̄
stercheits wrochte teykenen en̄ wonder in
den volc. Sommighe van die sinagoga stondē op
die geheten zijn libertinoꝝ en̄ cyrenētium en̄ alexan
drinoꝝ en̄ die van cecilien en̄ asien waren en̄ dispu
teerde mit stephano. en̄ en mochten die wijscheyt
en̄ den geest niet wederstaen die daer sprack.
Glo Dat was dat ghene dat ons here dē mar
telaren beloeft hadde. Jc sal v mont en̄ wijscheyt
gheuen die al v wederzaken niet wedersten en mo
ghen. Doe si dit hoerden worden si ghesneden in
hoer herten en̄ knerste mit tanden tenghē hem. en̄
want stephanus vol was vanden helighen geest
aendochte hij inden hemel en̄ sach die glorie gods
ende ihesum ter rechterhant gods staende. ende hi
seyde. Siet ick sie den hemel open. en̄ des menscē
soen staende ter rechter siden der moghentheyt go
des Glo. Dye doze des hemelschen rijcs wort
opghedaen omme die lijdsaemheyt des heylighen
mertelers te sterken. Ende god ende mensche ghe
cruust openbaerde hem ghecroent inden hemel. op

dat die ontschuldighe mensche niet en twijuelden doe hij ghesteent wort opter eerden. Doe riepen si mit luder stemmen eñ helden hoer oren toe. eñ maken altemael een gheruchte teghens hem. eñ worpen hē vter stat mit stenen Glo. Xp̄s was buten der stat ghepassijt die ons vercoren heeft. ende stephanꝰ was buten der stat ghesteent als een pelgrim dezer werlt. Eñ die tughe leyden hoer cleder af beneuen een iongheliux voeten gheheten saulus eñ steenden stefanum. Eñ aenroepende seyde hi. Here ihesu ontfanc mijnen geest. Doe bughede hi sine knyen eñ riep mit luder stemmen. Here en eysche hem dese zunde niet wāt si en weten niet wat si doen. Doe hij dit ghesept hadde ruste hi indē here. Inden wtganc was saulus mede consenterende zijn doot Glo. Voer hem zeluen bat hij staende. mer voer sine viande bat hij knyelende. Want hoer boesheyt meerre was. Eñ het was een wonderlike doghet mit sulker herten ontfenghet te wesen dat hi hoer ongheloue coenlike lasterde daer hi omme gheuanghen was Eñ mit sulcker liefte verwede dat hij inden doot voer die bat daer hij af verslaghen waert

Euangelium opten zeluen dach. Marcus in zijn. xiij. ca.

IN den tijden seyde ihesus toe den scharen der ioden eñ toe den princen der priesteren. Siet ick sende to v propheten ende wijsen ende scriben.

en̄ van dien sult ghi doden en̄ crucen Van hem sult
ghi gheyselen in v sinagoga en̄ sult si v̇uolghen vā
stede tot steden . op dat op v come al dat gherechti
ghe bloet dat wtghestort is op die eerde vande tijt
dat abel die gherechtighe zijn bloet storte . al tot za
charias bacharias soens bloede toe . den ghij doot
sloecht tusschen den tempel en̄ dat altaer . Ic seg v
voerwaer . al dese zunden sullen comen op dit ghe
slachte . Iherusalem iherusalem du dodeste die ꝓ
pheten en̄ steenste die tot v ghesent zijn . Hoe dick
begheerde ick dijn kinderen te vergaderen als een
henne hoer kuken v̇gadert onder hoer vloghelen .
en̄ du en woldeste niet . Siet v huus zal woest ge
laten werden Ic seg v ghi en sult mi voertaen niet
sien hent ghi segt . Ghebenedijt is hi die comt indē
naem des heren

¶ Op sinte iohannes euangelisten dach Epistel
wt tboeck der wijsheyt

Die gode ontsiet die sal goede werken doen
en̄ die onthoudende is des gherechticheyts
salse ommeuanghen . en̄ si sal hem ghemoeten als
een gheeerde moeder . Hij sal hem spisen mittē bro
de des leuens en̄ des v̇standes . en̄ vanden water
der saligher wijsheyt sal hi hem drincken gheuen .
En̄ hij sal daer in ghestercket werden . en̄ niet ghe
bughet . en̄ hi sal hem onthouden en̄ niet ghescheñ
det werden . En̄ hi sal hem verhoghen bi sinen nae
sten . Int middel der kercken heeft hij sinen mont

op ghelosken en̄ hesten veruult mitten geest d̄ wyß-
heyt en̄ verstandenissen. En̄ heeft hem aengedaen
die stole der glorien. en̄ blischap heeft hij op hem te
samen vergadert. En̄ ons here god sal hem eruen
mitten ewighen naem.

Euangelium opten seluen dach. Jo. xx.

IN den tiden seyde ihesus petro. Volcht mij
Petrus keerde hem om en̄ sach den ionger
volghen die ihesus beminde. die oec ruste int auen
mael op zijn borst en̄ seyde. Heer wie ist die v sal ō
raden? Doe petrus desen sach seyde hi to ihesum.
Heer wat sal hi? Jhesus seyde hem. Ic wil dat hi
bliue hent ic come wat gaet v dat an? volghe mij.
Deze reden ghenc wt onder die broeders dat de iō
ger niet en steruet. mer also wil ic dat hij bliue hēt
ic come wat gaet v aen? Dit is die iongher de van
dezen dingen ghetuuch gheuet. en̄ dit bescreuē heft
En̄ wi weten dat zijn ghetuuch waer is

Epistel op alre kinder dach. Apocalipsis. int
xxiiij. ca.

IN den tijden sach ic opten berch van sion een
lam Glo. dat was xp̄s stont om te helpē
die schouwende kercke. ende mit hem hondert en̄
vier ende veertich dusent. hebbende sinen naem in
horen voerhoefden ghescreuen Glo. int openba
re te sien. Ende ick hoerde een stemme van den he
mel recht als een stemme des grotē donreslaghes

eñ die stemme die ick hoerde. was als een stemme der herpers herpende in hoer herpen. eñ si songen recht als een nye sanc voer die vier dieren eñ die ol ders. eñ niemant en mocht den sanc singhen dan die. c. ende xliiij. dusent die ghecoft zijn vande eer de Glo. enen nyen zanc te singhen is vanden onbeulecten des vleys mit xpo inder ewichept te ö urouwen. die beulect zijn moghent horē inder lief ten. mer niet mede singhen inden ontfanghen der cronen. Dit zijn si die mittē wijuen niet beulect en zijn want si zijn maechden. deze volghen dat lam nae waer dattet gaet. Dese zijn wtden menschen vander eerden ghecoft. eñ zijn gode ende den lam die eerste vrucht. Ende in horen mont en is gheen loghen gheuonden. Si zijn sonder vlecke voerden throne godes.

Euangelium des zeluen daechs Matheus int derde capittel.

In den tiden openbaerden die enghel des heren Joseph in sinen slape eñ seyde hē. Stant op eñ neeme dat kint eñ sine moeder eñ vliet in egipten. eñ blijf daer hent ic v segghe. Want het is toecommende dat herodes dat kint sal soecken omme toe doden Hij stont op ende nam dat kint ende sine moeder des nachtes ende ghenck neder in egipten eñ was daer alsoe langhe dat herodes sterf. Op dat worde veruult dat vanden here ghesproken was doer die propheten die seyden. Vut egipten heb ic mijnē

soen gheroepen. Doe herodes sach dat hi bedroghe was vanden coninghen waert hi toernich. eñ sen de zijne knechten eñ versloech alle dat van kinderẽ te bethlehem was ende in alle die eynden daer om trent van twe iaren out eñ daer beneden na de tijt als hi vnomen hadde vandẽ coninghen. Doe wa ert veruullet dat ghesproken is doerden propheete Ysayas die sept Die stemme veel wenens eñ screp ens is gehoert in rama dats int hoghe Rachel we nede om hoer kinder ende en wolde niet ghetroest wesen want si en zijn niet.

Epistel opten eersten zondach na kersauont. Ad gal. iiij. ca.

Broeders ick segghe hoe veel tijdes die erfge naem een kint is soe en schelt hi niet vã een knechte al is hi een heer van allen. mer hi is onder mombers ofte voechden toe der tijt die vanden va der bescheyden is. Alsoe wi oeck doe wi kind wa ren dienden wi onder die wtwendighe settinghe der werlt. Ende nae dat die volheyt der tijt quã. sende die vader sinen soen ghewordén van een wi ues persoen ondergedaen der ewe op dat hi die ge ne die onder die ewe waren verloste dat wi d kin der vkiesinghe ontfingẽ eñ wãt ghi kinder zijt soe heft god dẽ geest sins soẽs in v herte ghesent roepẽ de. Ald9 en is niemant v knecht. mer een kint. eñ is hi een kint soe is hi oeck erfghename ouermits gode Glo. die knecht dient wt vruchte d eewen

de der ewe die kind wt liefte des vaders.

Euangelium in die selue misse. Lu. ij.

In den tiden waren ioseph en maria die moeder ihe
su v wonderende vanden dingen de van he gespro
ken waren. En simeon benedide se en seyde to der
moeder. Siet dese is gheset in enen val en in verri-
senisse van veel menschen in israhel. in een teyken
welck wedersproken sal werden. En v siel sal een
zweert doersnijden. op dat wt veel herten die ghe
dachten gheopenbaert sullen werden. En anna sa
muels dochter was eene pphetissa van azars ghe-
slachte. deze was in veel dinghen voert gegaen en
leuede mit horen man seuen iaren van hoer maech
delichept. En dit was een weduwe tot lxxxiiij. ia
ren toe die niet en schepde vanden tempel. dienede
in vasten. in beden nacht en dach. Dese quam op
die selue vre belijende den here en sprac van hem al
den ghenen die de verlossinghe van israhel vbeyde
En doe si alle daghen verbept hadde nader eewen
des heren keerde si weder in galileen in hoer stadt
nazareth. Dat kint wies op en waert starck vol
wijsheyden. en die graci goas was in hem.

SERMO

Erant ioseph et maria mirantes sup his. Lu
ce. ij. Wi zijn in die octaua van kerstdach
so leestmen int euangelio hoe xps ihesus dat liefliké
kint van maria sine moeder en ioseph inde tempel
gebrocht waert. In desen euangelio soe wort

.as bescreuen twe punte to onser lere ¶ Dat eer
ste is dat ihesus ghebenedijt waert van simeon die
oude vader. Die euangelist secht. dat dese simeon
rechtueerdich was en̄ dat die heilighe geest in hem
was. In dese punten wort ons bewesen. die go
de eren ende louen dat si rechtueerdich moeten zijn
ende sonder dootzunde. Want die wijse man Sa
lomon sept. Het lof der zunders en is gode niet be
quaem Hier omme willē wi dat ons lof ende ons
bedinghe gode bequame si. so laet ons sien dat wi
rechtueerdich zijn in onsen wercken. Hier om sept
die propheet. God heeft altoes die oghen zijnre ge
naden op des rechtueerdighen menschen ghebet.
¶ Ten anderde propheteerde simeon van ihesu.
dat hi gheset soude werden to enen teyken dat we
dergheSproken soude werden. Ick vinde dat xp̄s
ihesus van sinen hemelschen vader in eertrijke ghe
set was in drierhande teykenen. ¶ Ten eersten
was hi gheset in een teyken der oetmoedicheyt. op
dat alle menschen exempel aen hem souden nemen
Want cristus sept selue. leert van mi want ic oet
moedich en̄ sachtmoedich bin van herten. Dit tey
ken wederspreken alle houeerdighe menschen. die
hem voer gode ende horen priester niet en willen ō
oetmoedighen in ware biecht. hier omme sept Au
gustinus. O du houeerdighe mensche schame dij
houeerdich te zijn. Want god heeft hem seluen oet
moedich ghemaect omme dinen wille ¶ Ten an

deren mael waert xp̄s die soen gods gheset in een teyken der armoeden. Wāt hij was gheboren in een ghemeyn huus eñ in snoden doecken ghewonden. in armoeden leuede hi eñ starf aent cruce Hier op seyt xp̄s Die voghel inder lucht hebben hore nesten. eñ die vossen hoer culen in der eerden Mer des menschen sone en heeft niet daer hij zijn hoeft op rusten mochte aenden cruce. Dit teycken wederspreken alle vracke ghierighe menschen diet goet liefhebben bouen god. Want xp̄s sprect selue Het waer mogheliker dat een camel crope doer eē naelden oghe. dan een rijc vrac mensche te comen int hemelrijcke. ¶ Ten derden mael waert xp̄s ghesetin eertrijcke in een teyken der penitencien. Want inden cruce d̉ penitencien heft hij vrede ghemaect bi sinen vader. Dese teykenen wederspreecken alle die versteende zunders die hier op eertrike gheen penitencie doen en willen. ende kiesen corte vroude voer die ewighe vroude. Ende hier omme sullen si die ewighe pijne hebben voer die ongeuallighe corte vroude. Hier omme rade ick v penitencie te doen in dese tijt. Want xp̄s sprect selue in sinen heylighen euangelio. Doet penitencie eñ dat rijke gades sal v naken.

Epistel opten iaers dach to Thytum.

Brueders doe die goedertierenheyt eñ menschelicheyt. Soect voer tgetal xxi

Euangelium opten zeluen dach. Lucas in zijn derde capittel d iiij

In den tijden na dat veruult waren die acht daghen datmen dat kint besnijden soude. is zijn name gheheten ihesus dat ghenoemet was vanden enghel. eer hi inden lichaeme ontfanghen waert.

Epistel op dertien auont

Brueders doe die goedertierenheyt gods en̄ die menschept godes ons behouders openbaerde niet vanden werken der gherechtichept die wi ghedaen hebben. mer na sine grote ontfermherticheyt heeft hi ons behouden ghemaect ouermits dat doepsel die wedbaringhe en̄ vernijnghe des hi lighen geestes die hij oueruloedelic in ons ghestort heuet ouermits ihesum xp̄m onsen behouder op dz wi zijnre gracien rechtueerdighe erfghenamen zijn naden hope des ewighen leuens

Euangelium opten seluen dach. Mat. ij.

In den tiden doe herodes doot was v̄sceen die enghel ons heren Joseph in sinen slape in egipten en̄ seyde. Stant op nemet dat kint en̄ si ne moeder en̄ gaet int lantscap van israhel. Si zijn begrauen diet leuen des kindes veruolchden. Hij stont op en̄ nam dat kint en̄ sine moeder. en̄ quam int lant van israhel. Doe hij hoerde dat archinus regnerende was in iudea voer herodes zijn vader ontsach hi hem daer te gaen. Ende hi waert in zij nen slape ghewect. ende seyde dat hi neder ghenck int lant van galileen so gheheten. en̄ hi quam ende

woende in een stat die nazareth ghenoemt was . op dat veruullet worde dat ouermits den propheeten ghesproken was . Want hi zal nazarenus ghe heten werden.

Epistel op dertien dach. Ysayas pphéet

STant op iherusalem eñ wert verblijt. wāt dijn licht is ghecomen. eñ die glorie des he ren is op di opghegaen. Want sich die duusternissen zullen die eerde bedecken eñ die duusterheyt dz volcke. Mer op dij sal opgaen die here. Ende sine glorie zal in dij ghesien werden. Eñ die heydenen sullen in dijn lichte wanderen. ende die coninc int schijnsel dijns opganghes. Heft op dijne oghen inden omme cirkel. eñ sich al dese zijn vergadert ende op dij ghecomen. Die sonen zullen van veer comē ende dijn dochteren zullen opstaen van dijnre sidē Dan salstu sien ende toe vlien ende dijn here sal ū wonderen ende ghebreyt werden als dye veelheyt der zee die to dij bekeert sal werden. ende die sterc heyt der heydenen sullen comen op die ouerulodic heyt der camelen sal di bedecken dromedarijen ma dian ende effra. Alle die van saba sullen comen eñ brenghen gout ende wyeroeck. ende boetscappen den here lof

Euangelium des seluen daghes. Marcus int tiende capittel.

INdē tiden doe ihesus ghebozen was in bet lehem iude in coninc herodes daghen Sich die coninghen quamē wt oestlant te ihrlm eñ vrae gheden. Waer is hi die ghebozen is een coninc der ioden? wi hebben zijn steerne ghesien in oesten. eñ zijn ghecomen mit gauen hem aen te beden. Doe

dat die coninc herodes hoerde waert hi bedroeuet
eñ al iherusalem mit hem. Eñ vergaderde alle dye
princen ende ondersocht van hem waer xp̄s waer
gheboren? Si antwoerde hem in bethlehem iude.
want alsoe ist ghescreuen vanden ppheten. Ende
du bethlehem lant van iuda du en salste die minste
niet wesen onder die heerscappie vā iuda wāt wt
di sal gaen een hertoghe die mijn volck van israhel
sal regeren. Doe riep herodes die coninghen hey-
melic to hem eñ vraghede na die steerne die hem o
penbaerde eñ sende si in bethlehem eñ seyde. Gaet
eñ vraghet vlitelic naden kinde. Eñ als ghijt hebt
gheuonden soe onbyedet mij op dat ick dan mach
comen ende aenbedent mede. Doe si den coninck
hadden gehoert ghenghen si hen. Eñ siet die steer
ne die si ghesien hadden int oesten ghenc voer hem
hent si quamen ende ghinc staen recht bouen daer
dat kint was Doe si die steerne saghen worden si
seer verblijt in groter vrouden. ende ghenghen int
huus eñ vondent kint mit maria sine moeder. Eñ
nederbughende aenbeden zijt. Eñ deden op hoere
schatten eñ offerde hem gauen. gout wyroec ende
myrre. eñ si ontfinghen een antwoert inden slape
dat si niet weder keren en souden tot herodem. eñ
ouermidts eenen anderen weghe zijn si wed̄ gheco
men in hoer rycke

Op die octaue van dertien dach epistel

Ad hebreos

Brueders Wy weten al dat die ewe spreket dat spreect si den ghenen die inder ewen zijn op dat elck mont ghestoppet werde ende al die werelt gode onderdanich is Want vanden wercken der ewen en wort gheen mensche gherechtueerdighet voer hem. want ouermidts der ewen bekent men die sundē. Mer nu is die rechtueerdichept godes sonder ewe gheopenbaert eñ ghetughet vandē ewen ende vanden propheten. Mer die rechtueerdichept gods ouermits der gheloven ihesu cristi is ouer hem allen die gheloven. Ten is gheen onderschept tusschen die ioden ende heyden want si hebben al ghezundicht ende behoeuen die ghenade godes. si zijn te vergheues Glo. dat is sonder ewe ende eyghen verdienste gherechtueerdicht ouermits sine ghenade. Eñ ouermits den scat die daer is in cristo ihesu. den god to enen versoenre in dat openbaer ghesent heeft ouermits der gheloven. in sinen bloede to enen bewise zijnre rechtueerdicheit omme die verlatenisse der verledenre zunden inder ophoudinghe godes Glo. dat is die gherechtighe die voer die toecomste cristi in dat voerborchte der hellen waren die worden opgehouden vander glorien tot bewisinghe zijnre gherechtichept in deser tijt. op dat ghij gherechtich zijt ende gherechtueerdich makende den ghenen die vanden gelouen ihesu cristi is.

Euangelium des zeluen daechs Jo. i. ca

IN den tiden sach iohannes ihesum tot hem comen eñ seyde. Siet dat lam gods siet die der werlt zunden af nemet. Dit is hi daer ic af geseyt hebbe. Nae mij comt een man die voer mi ghe maect is Want hi was eer dan ick ende ick en ken

des niet mer ic bin ghecomen eñ dope inden water op dat hi in israhel gheopenbaert worde. Eñ iohãnes gaf een ghetuuch eñ seyde. Ic hebbe den geest sien neder comen als een duue. eñ hi bleef op hem. mer ic en wistes niet. Mer die mi sende int water te dopen seyde mi. op den du sieste den geeste dalẽde eñ op hem bliuende dat is hi de inden heylighen geest dopet. eñ ick sach eñ gaf ghetuuch dat dit de sone gods is

Octaua van dertien dach. Eñ ind͛ v͛toninge ihesu opten berch. Thabor.

Here mijn god ic zal v eren eñ uwen name lof gheuen. du werkeste wonderlike dinghẽ. dijn oude raet moet waer zijn. Here dijnen arm is hoghe. god sabaoth crone der hopen die mit gloriẽ verciert is. Die woestine zal v͛bliden eñ de enicheit der iordanen zullen verurouwen. Mijn volcke sal die hoerheyt des heren sien eñ die moghentheyt godes eñ tsal v͛gadert wesen eñ verlost ouermits gode. eñ si zullen mit bliscappen in sion comen. Ewighe vroude is op zijn hoeft lof eñ vrolicheyt. eñ ick zal riuiren opdoen in die berghen. Int middel der campen zal ic die fonteine wtstorten. eñ die dorstijghe eerde sonder water zal ic schencken Siet mijn kint zal verhoghet werden eñ verheeuen eñ het zal zeer hoghe wezen. Ghi sult in vrouden die waterẽ scheppen vter fonteinen des behouders Eñ inden daghe suldi segghen Belijet den here eñ roept aen

sinen naem. Maect den volke zijn nije doechden be kent. ghedenc dat zijn name hoech is Singhet dē here want hi heeft grotelic ghedaen. boetscapt dat in al dat lant.

Euangelium opten seluē dach Marcus int der de capittel.

IN den tiden quam ihesus van galileen in de iordane to Johannem dat hi ghedoept sou de werden van hem. En iohannes seyde. Ic sou de van di ghedoept werden eñ du comste tot mij. Jhesus antwoerde hem eñ seyde. laet dit nu zijn. Aldus behoert ons alle gherechtichept te vuullen Doe leet hijt. En doe ihesus ghedoept was. clam hi op vanden water eñ die hemelen worden op ge daen: eñ hi sach den geeste godes neder comen als een duue op hem. En daer was een stem vanden hemel ghehoert. Dit is mijn wtuercorē soen daer ic mi wel in behaghede.

Epistel optē eersten zondach na dertien dach. Ad romanos.

BRueders ic bid v bider ōtfermhertichept go des dat ghi v lichaeme biedet een leuendich reyn offer gode behaghende. V dienste si redelick. eñ en wilt der werlt niet ghelijck wesen. mer wer det ōnijet in die nyheit dijns sins. op dat ghi proe uen moghet welcke die goede wille godes si Ende wel behaghende eñ volmaect want ic segghe bider ghenaden die mij ghegeuen is hem allen die onder

v zijn dat uwer gheen meer en smake Glo ende ondersoeke van verborghen dinghen gods dant behoert te smaken tot soberheyt. Glo. sonder ommetenheyt een yeghelick. Glo. ghebiet te smaken als hem god die mate des gheloues ghedeylt heft want als wi in een lichaem veel leden mate hebben. mer al die leden en hebben niet een werck. also zijn wi veel in een lichaem in cristo. mer sunderlinghe zijn wij die een des anderen leden

Euangelium opten seluē dach. Matheus int twede cap.

In den tiden doe ihesus twaelf iaer out was. eñ si op clommen te iherl'm nae der ghewoenten der feest daghen. eñ doe die daghen ommecomen warē dz si weder keerden bleef dat kint ihesus in iherusalē eñ zijne ouders en wistens niet. Sij meenden dat hi int gheselscap ware. eñ si quamen een dach reyse ende sochten hem onder die maghen ende onder die bekende. Eñ doe si hem niet en vonden keerdē si tot iherusalem. Ende nae drien daghen vonden si hem inden tempel sittende int middel d' leerders hem horende ende vraghende. Alle die hem hoerde verwonderde van sine wijsheyt eñ van sine antwoorde. eñ diet saghen v'wonderde hem. Eñ sine moeder sprac to hem. Kint wat hebstu ons aldus ghedaen? Sich dijn vader eñ ick bedroeuende mit anxt hebben dij ghesocht. Ihesus seyde tot hoer. Wat ist dat ghij mij droeuich hebt ghesocht? En weete

ghi niet dat mi behoert te wesen inden dinghen de
mijns vads zijn? Hi v̄staonden dat woert niet dat
hi sprac. Hi daelde mit hem neder eñ quam te naza
reth eñ was hem onderdanich. Eñ die moeder ōt
hielt al dese woerden eñ ouerdachse in hoer herte.
Eñ ihesus ghenc voert in outheyt eñ wijsheyt. eñ
in gracien voer gode eñ den menschen

SERMO

Cum esset ihesus annoꝝ duodecim. Mat. ij
In dessen euangelio werden ons gheleert.
drie dinghen. Ten eersten dat wi die heylighe
daghen vieren sullen eñ gaen te kerken. Dit exem
pel heeft ons maria ende ioseph ghelaten die in die
festdaghen ghenghen in iherusalem inden tempel
Dit ghebot hadde god ghegeuen inden oudē testa
mente eñ verboet alle ambochten te laten des heyli
ghen daghes Aldus moeten wi oec den heylighen
dach vieren eñ gaen te kercken. Want god sprect
doerden ꝓpheet. Die mijnen heylighen dach vierē
den sal ic gheuen een stat binnen mijne muerē daer
si vry sullen zijn voer alle vianden. ende hoer namē
sullen bliuen ewelick. Mer leyder nu vintmen ve
le menschen de liever des zonnendaghes ende des
heylighen daghes gaen in die tauernen. ende dob
belen ende spelen ende veel ander zunden bedrijuen
dan si te kercken gaen ende bidden van gode gena
de van horen zundinghen leuen. Mer wij sullen
dat laten ende gaen des heylighen daghes ter kerc

ken ende versoenen ons mit gode van ons zundē.
¶ Ten anderen werden wij gheleert dat wij ō se kinderen mede ter kerken nemen sullen eñ stuerē tot doechden. Want maria leyde ihesum iden tempel. Die wijse man salomon seyt. Nae datmen beghint inder ioghet. pleechmen gheerne te doen ints ouder. Nu zijn veel menschen die des niet en doen mer si laten hoer kinder die quaetheyt bruycken Hier af hebben wij een exēpel Het was een dief ende het gheuiel datmen hem leyde ter galghen. daer sach hij sinen vader eñ sprac. lieue vader comt eñ laet mi v cussen. Die vader quam eñ meende ghecust te werden. eñ doe beet die soen den vader zijn neze af. Eñ doe hi daer af berispet waert seyde hij hadde mijn vader mi ionc ghedw[...]ghen ic en ware in dezen scandeliken doot niet ghecomen.
¶ Ten derden wort ons geleert. ist dat wi xp̄m hebben verlozen mit die vrouden der zunden. Dat wi hem dan soecken sullen mit droeffenisse der penitencien. Want maria socht ihesum eñ vant hem in droeffenisse Niemant en mach xpristum vinden in ghenoechten deser werlt. mer wel in droeffenissen der penitencien. Aldus soe vant hem Maria magdalena. sinte Peter ende sinte Pauwels. veel meer heylighen. Hier op seyt sinte Bernardꝰ O lieue gheminde ihesu v lieue moeder en conde v niet vinden ond v vryenden. Hoe soude wij v dan moghen vinden mit vrouden in onsen zunden.

Hier om die xp̄m heuet verloren mit zunden de gae in die kercke eñ soecke hem daer mit bitteren tranē hij sal hem wel vinden.

Epistel des woensdaghes. Ad romanos int vierde capittel.

Brueders Wi weten al dat die wet sprect. Soect voer nae tghetal xxix.

Euangelium opten zeluen dach

In den tijden doe ihesus hoerde dat iohannes ghevanghen was ghenc hij en wech in galileen. ende liet die stat nazareth. Ende quam wonende in capharnaum bi die zee in die eynden van zabulon eñ van neptalim. Op dat veruult werde dat die prophete ysayas ghesproken heft. Dat lant van zabulon ende van neptalim. den wech der zee ouer dye iordanen van galileen. Dat volck der heydenē sat in duusternissen ende sach een groet licht. Eñ dye saten inden rijcke des schemes der doot. Een grote licht is hem op ghegaen. Daer na quam ihesus predikende eñ segghende. Doet penitencie dat rijc der hemelen sal v naken

Euangelium des vridaghes. lucas int eerste

In dē tiden gaf iohannes een ghetuych van cristo eñ riep eñ seyde. Dit is hi dē ic seyde. die na mi comēde is. hi is voer mij gemaect want hi was eer dan ic. eñ wi hebben al van sinere volheyt outfanghen ende gracie om gracie. want die

ewe is bi moysen ghegeuen. graci eñ waerheyt is bi ihesum gheschiet. Niemant en heft gode ye ghesien den eengheboren soen die inden schoet des vaders is En des is iohēs een ghetuuch

Epistel opten anderden zondach naeder octauē van dertien auont. Ad romanos

Bruederß wi hebben ghiften na die graci de ons ghegeuen is onderschepdende na redelichept des gheloefs. of dienst in denstlicheit. of de leert in leringhe. of die troest in troestinghe. of die gheuet in menichuoldicheden of die daer voer is in besorghinghe. of die daer ontfermt in vrolicheden Die liefte sal zijn sonder beueinsinghe. hatet quade eñ anhanghet dat goede Glo. want wi al onder malcander in xp̄o leden zijn so sal een yeghelic lit den anderen dienen na dattet ontfanghen heft in allen leden als voerscreuen is. die liefte der broederlicheit weest malcander liefhebbende in eersamheyt malcander voergaende in alre dienstachtichz In sorchuoudichept. niet traech inden geest. mer bernende. Glo. of ghijt mitten werken niet en ōmocht. den here dienende. In hope ōblidende. In lijdē verduldich In ghebede neerstich In noot druftichept der heylighen alle dinc ghemeen makēde. Die herberghinghe oefenende. Ghebenedijt se die v anuechten. Spreket wel eñ en wilt niet qualijcken spreken. Glosa Alle dit leert hij teghen die ghemene ghewoenten. Verblijt v mitten

bliden. weent mitte wenenden. Weest eens vnd malcander al eens. voelende hoghe dinghen. niet smakende. mer eendrachtich mit den oetmoedighē dinghen

Euangelium opten zeluen dach. Jo. ij.

IN den tijden worden brulofteu ghemaect in chana galileen Eñ ihesus moeder was daer Jhesus ende sine iongheren waren oec ter bruloften ghenoet. Eñ doe daer wijn ghebrac seyde ihesus moeder to hem. Si en hebbē ghenen wijn Jhesus seyde. Wijf wat is di ende mij: mijn vre en is noch niet. Doe seyde sine moeder den dienres So wat hij v sept dat doet. Daer waren ses stenē cruken nader ioden zuueringhe. eñ elc hielt tweuoudighe mate of drieuoldich. Jhesus seyde hem. Vult die cruken mit water. Hij vuldense al to den ouersten. Eñ ihesus seyde hē. Schencke nu eñ brenget den oversten schencker. eñ si brochtent. Doe hi den wijn die vanden water ghemaect was smakede. eñ niet en wiste van wan hij quam. mer dye dienres wistent diet water ghescheppt hadden Doe riep die ouerste schencker den brudegom eñ seyde hem Elck mensche settet eerste den goeden wijn. ende als die luden droncken zijn dan settet hij die quaet is. ende du hebste den goeden wijn ghehouden to noch toe. Dit beghin eñ teyken dede ihesus in chana galileen eñ openbaerde sine glorie. Eñ sine iongheren loueden hem

Sermo

Nuptie facte sunt in chana galilee. Jo. ij.
Dit heylighe euangelium seyt als ghij ghe-
hoert hebt van een bruloftе die ghescchiede in chana
dat was een cleyn vriheyt ende lach int lantschap
van galileen. Die brudegom was iohannes euan
gelista als sommighe leerres segghen En daer om
quam xp̄s daer omme dat hi iohannem vand bru-
loften roepen wolde toe sinen iongher. Nu vādеr
bruloften die is tusschen man ende wijf die mit der
heyligher kercken versamenen zoe wil ick een wee
nich segghen. Den echten staet zal een yeghelijcke
in eren hebben ouermits vier punten. ¶ Dat eer
ste punte is dat ihesus xp̄us god ende mensche hey
lich heeft ghemaect. Ander oerden hebben die hey-
lighen ghestichtet. als sinte Benedictus oerden.
sinte Bernardus oerden. sinte Franciscus oerdē
Mer den echten staet heuet ghecontirmeert eñ ghe
maect alleen god ons here. Och hoe zalich zijn si
die aldus groten abt hebben want onder dye seuē
sacramenten daer is die echte staet dat eerste af dz
van gode ingheset ende ghemaect is. ¶ Dat an
derde punte is dat dien echte staet ghemaect was
inden salighen tiden eer adam ende eua zundichdē
Daer om wort ons te kennen ghegeuen. dat man
ende wijf inden echte staet moghen sonder zunde
leuen. ¶ Dat derde punt is want die echte staet
ghemaect was in die salichste stat die op eertrijke

is dat was int eertsche paradijs. Hier in worden ons bewesen dat die ghene die den echten staet be waren alst behoerlick is zullen comen inden para∙ dise. dats int ewighe leuen. ¶ Dat vierde punt is want cristus zelue dezen echten staet gheeert he uet. Want daer waren sommighe heyden die seg ghen wolden dat die echscap niet bequaem en wa re. Ende dit wedersprack cristus ihesus eñ quam mit zijnre lieuer moeder ter bruloften. Want waer die echte staet gode niet bequaem cristus ihesus en waer ter bruloften niet ghecomen. noch en hadde soe schonen mirakel niet ghedaen. Die desen staet te rechte zal houden die moet hebben twe punten. ¶ Ten eersten man eñ wijf zullen malcanderen lief hebben eñ trou zijn mit malcander. die manne sal zijn wijf lief hebben als dat hi noch om schoen∙ re noch omme riker noch om wat saeken dat hem gheboren mochte zijn wijf laten sal. Ende weder omme dat wijf horen man. Hier op seyt sinte pau lus. Ghi mannen hebt lief v wiuen als xp̄s die hy lighe kerke lief heeft ghehadt ¶ Dat ander punt is. dat si hoer kinderen onderwisen eñ leeren goe de wercken te doen. als Thobyas dede sinen soen daer wij af lesen inder bibelen. Hij leerde hem dat hi gode ontsien soude ende bewaren hem voertan voer zunden. eñ wesen gode onderdanich ende al den menschen.

Epistel des woensdaghes Ad chorinteos int eerste cap.

BRueders ic bin ghewordē een dienre des lichaems xp̄i nader scaffinghe die mi ghegeuē is in v. op dat veruult werde die ōborgenheyt dat

verborghen was van beghinne der werlt ende vā allen gheslechten. mer nu ist sinen heylighen gheopenbaert den dat god openbaer maken wolde die rijchept zijns sacramentes inden heyden. Welcke sacramente xp̄s is in v hope der glorien. welck in xp̄o wij v boetschappen berispende elck mensche.
Glo. die wederspreken. Eñ leren elcken mensche in allen wijsheyden. Glo. dat xp̄s te kennen is. op dat wij alle menschen volmaect moghē offeren in xp̄o.

Euangelium opten zeluen dach. Mar. xi.

In dē tiden ghenc ihesus wt eñ ghenc in zijn lant eñ sine iongheren volchden hem. Des zaterdaechs began hi in die sinagoga te leren. Eñ veel diet hoerden verwonderden hem in sine leringhe eñ seyden. Wan comet desen dit dat hij doet? ende welc is die wijsheyt die hem ghegeuen is. eñ alsulcke doechden die ouermits sinen handen werden ghewrocht? Ist niet die timmerman marien soen iacobs brueder eñ iosephs eñ simeons? Zijn sine susteren oec niet mit ons eñ si werden ghescādalizeert in hem? Eñ ihesus seyde hem. Gheen ꝓpheet en is sonder ere dan in sinen lande eñ in sine maechschap eñ in sinen huse. Eñ hij en dede daer niet veel miraculen. dan op sommighen leyde hi sine hant eñ maectese ghesont.

Euangelium des vridaghes. Marcus in zijn xx. capittel.

In den tiden seyde ihesus den princen d' prie
steren eñ den ouden des volkes dese gelijke
nisse. Het was een mensche een huus weert eñ plã
te enen wijngaert eñ maecte daer een tuyn om. eñ
groef die perse daer in eñ stichte enen toern eñ ver-
pachten den ackerluden eñ hi voer pelgrimaedse.
Doe die tijt der vruchten quam sende hi sine knech
ten totten ackerluden dat si die vrucht outfenghen
Die bouluden venghen sine knechten. eñ sommich
sloeghen si doot eñ sommich steenden si. Andwerf
sende hi ander knechten meer dan te voren eñ dien
deden si des ghelijcs. Ten laesten sende hi tot sinē
enighen soen eñ seyde. si zullen minen soen onthē
Doe die bouluden den zone saghen seyden si onder
malcander. Dese is erfghenaem neemten eñ laten
ons ōslaen dan zullen wi sine erue nemen. Sij no
men hem eñ worpenen uten wijngaert eñ versloe-
ghen hem. Wanneer die here des wijngaerdes co
met wat sal hi dan den ackerluden doen? Si seidē
Die quaden sal hi qualick handelen eñ sinen wijn
gaert and' ackerluden ōpachten die hē die vruchte
betalen in sinen tijden. Jhesus seyde hem. en heb
di niet ghelezen ind' scriften? den steen die de werc-
luden verworpen is ghewrocht int hoeft der hoer
nen. dats vãden here ghesept. ende het is wonder
lic in onsen oghen. Hier omme segghe ic v dit. dat
het rijc gods van v zal werden ghenomen. eñ men
zalt gheuen den volke die sine vrucht werken. Eñ

wie op dezen steen valt die zal te breken. eñ op wē hij valt die zal hi quetsen. Doe die princen d' priesteren deze parabole hoerden bekenden si dat hijt van hem seyde. ende si hadden hem gheerne gheuangē mer si ontsaghen die scharen want si hielden hem als een propheet

Epistel opten derden zondach nader octauen van dertien dach.

Ad romanos. xij.

BRueders wilt niet wijs zijn bi v seluē. En gheuet niemant quaet om quaet. Voersiet dat goede niet alleen voer gode mer oeck voer allen menschen Glo. dat goede salmē voersien niet alleen int heymelike der herten voer gode. mer op dz ongheorlofde dinghen niet ghescien daer iemant in ghescandalizeert mach werden. of mach gesciē alsoe veer alst in v is. Hebt vrede mit alle menschē Niet v zeluen beschermende alre liefste. mer gheuet den toerne stede Glo. die gheeft den toerne stede die den wedersaken niet wederstaet mer laet hem doen wat hij wil. Het is ghescreuen. laet mij dye wrake eñ ic zal wreken. Honghert emant geuet hē eten. dorst hē geeften drincken. want dat doende saltu colen des vuers op zijn hoeft v'gaderē Glo dats mitten brande d' liefsten salstu sine ghemoede ontfoncken. Wilt niet v'wonnen werden vāden quaden. mer v'winnet quade mit den goede.

Euangelium des seluen daghes

Matheus . viij.

IN den tijden doe ihesus clam vāden berghe volchde hem die schaere . Eñ sich een mala sche mensche quam hem anbedende eñ seyde. Here wilstu du moghester mij ghesont maken . Ihesus roerde hem mit zijn hant eñ seyde Ic wil wes ghe zont. Rechteuoert was sine malaetschept gherepni ghet . Eñ ihesus seyde hem . sich dattuut niemant en segste . mer gae eñ toen dij den priester eñ brenct v offerhande dye moyses gheboet in een ghetuuch Doe ihesus in capharnaum ghenc quā to hem cen turio eñ bad seggende. Here mijn kint leyt gichtich inden huse eñ wort qualicke ghequelt . Eñ ihesus seyde hem Ic sal comen eñ makent ghezont Ende centurio antwoerde hem . here ic en bin niet weer dich dattu ingaetste onder mijn dake . mer segget een woert eñ mijn kint sal ghezont werden . Wāt ic bin een mensche onder ander menschen hebben/ de onder mij ridders eñ ic segghe dezen gae . eñ hij gheet . eñ den anderen comet . eñ hij comt . eñ mij/ nen knechte doet . eñ hij doedet . Ihesus hoerden dit ende verwonderde hem vtermaten seer. Eñ sey de den scharen die hem volchden . Voerwaer seg ghe ick v . Aldus grote gheloue en hebbe ic in isra/ hel nye gheuonden . Ick segghe v dat der veel van oesten ende van westen zullen comen eñ nedsitten mit Abraham ysaac eñ iacob int rijc der hemelen . die kind̄ des rijcs zullē wtgeworpen werdē in dye

vterste duusternisse daer sal zijn wenen eñ knersin ghe der tanden. En ihesus seyde to centurio. Gae eñ alstu gheloeft ghescheide di. eñ dat kint is ghesont ghewordden in dier vren

SERMO

Cum descendisset ihesus de monte. Mathei viij. In dezen heylighen euangelio werdē ons bewijst twe punten. ¶ Ten eersten de ontfermhertichheyt xp̄i ihesu doe hij daelde vanden berghe omme die malaetschen ghesont te maken. Bi dezen berghe verstaen wi den hemel daer alle gracie af ghecomen is. hier af sprect dauid. Ic hebbe mijn oghen gheslaghen inden berghe daer mij hulpe af quam. Van desen berghe is xp̄s gheedaelt in dese bedroefde werlt omme die malaetsche menscē ghesont te maken. dat was van horen zundē Dit bewise ic mit een exēpel ¶ het was een ionefrou die seer schoen was ende edel. eñ daer nae waert si malaetsche eñ en conde niet ghesont werden. zij most eerste baden in eens coninx bloede. Dit vuñ een coninck eñ quam wt zijn rijcke toder ioncfrouwen ende maecte hoer een bat van sinen bloede daer si in ghenas. ¶ Dese coninck is die eengheboren soen gods die een coninck is vanden berch des ewighen leuens. In dezer werlt heeft hij een bat ghemaect van sinen duerberen preciosen bloede an den cruce daer hij dat menschelijcke gheslachte mede ghesont heeft ghemaect. hier op seyt die apostel

hij heeft ons ghewasschen van onsen zunden in si
nen bloede ¶ Dat anderde punt is wat wij ver
staen bij desen lazarisschen mensce. hier bi v̄staen
wij die zundighe menschen die voer god en̄ voerdē
enghelen stincken. als die malaetschept doet voer
ons ende veel meer. Dese melaetschept der zunden
maect den mensche also zwaer dat hi bi gode indē
hemel niet comen en can. Als die lazarissche men
sche lach onder den berch in dat dal. en̄ verbeyden
xp̄m want hi opten berch niet climmen en conde.
Aldus sal die zundighe mensche oeck doen ende ro
pen segghende. Here wilstu ick mach ghezont wer
den. Dat is lieue here het staet al in uwer machtē
doet mit mij uwe grondelose bermherticheyt.

¶ Bidden wi aldus mit innigher herten soe be
wijst cristus sine ghenaden aen ons. en̄ spreect tot
ons. Gaet ende toent v den priester. Ons here en
seyde niet beyt tot morghen of tot ouermorghen.
mer gaet rechteuoert. Hier bi wort ons te kennen
ghegeuen dat wij die zunden niet legghen en sullē
noch oeck laten rusten. Mer te hantes als wij in
die zunden gheuallen zijn so zullen wi gaen totten
priester en̄ tonen hem ons melaetschept dat is ons
zunden. en̄ soe moghen wi dan ghesont werden.
en̄ salichlike steruen

Epistel des woensdaghes tot Thymotheū.

ca. i.

BRueders dit is een waerachtich woert. en̄

alre ontfanclicheden weerdich. Wãt ihesus xpũs
is in deze werelt ghecomen die zunders ghesont te
maken welker zunderen ic die voerste bin Glo
Wãt niemant en was stercker veruolgher dan ic.
mer daer omme hebbe ic bermhertichept ṽcreghen
omme dat ihesus xp̃s in mÿ den voerbaersten zun/
der alle liden voer openbaerde ter leringhe die ghe/
louen in hem dats int ewighe leuen Glo. Die
sake des lidens xp̃i was des menschen zunden dat
hi in paulo wel openbaerde. op dat niemãt in mis
troest en valle omme groethept ṽ zunden. Gode al
leen den onsienlikẽ eñ onsterfeliken coninc ṽ werlt
si eer eñ glorie in ewichept Amen wtganc
O kint Thymothee dit ghebot beuele ic di na
die voergaende ꝓphecien in dÿ Glo. dats nae
die verstandenissen der ꝓpheten scriften datstu da
er in strideste een goede ridderschap Glo. Die
te ontbinden ende den anderen voert te leren. Ge/
loue te hebben ende een goede conscientie. die som
mighen te weghe wÿsen ende benemen den ghelo
uen schipbrokich te werden daer hi menende of is
Eñ alexander den ic den viandẽ ouergheleuert heb
be Glo. dat is te banne ghedaen. eñ in de...
des macht ghe set hebbe te quellen mit siecte...
mit anderen drucke. Op dat si leerden go...
laster te doen.

Euangelium des zeluen daechs M...
vierde capittel.

IN dē tiden ghenc ihesus in galileen in der ſi
nagoga eū predicte dat euangelium des rȳ
kesē maecte alle quellinghe eū ſiecte gheſont indē
volcke. Eū een nye gheruchte ghenc van hem ouer
al ſirien eū brochten voer hem allen die ongheſont
waren van menigherhande qualen eū in pinen be
grepen. Eū die vanden duuel beſeten waren ende
die nader manen beloep cranc waren eū die ghich
ticht waren Eū hȳ maectenſe al gheſont. Eū veel
ſcharen van galileen eū vanden tien ſteden van ihe
ruſalem eū van iudea eū ouer dye iordane volchde
hem nae.

Euangelium des vridaghes. Jo. i.

IN den tȳden wolde iheſus uitgaen in galileen. eū
vant philippum. Eū iheſus ſeyde hem Volghe mi
Philippus was van een ſtadt die bethſayde was
ghenoemt daer andreas eū petrus af waren. Phi
lippus die vant nathanael eū ſeyde. Wi hebben io
ſephs ſoen van nazareth gheuonden de moyſes eū
die ppheten in die wet beſcreuen hebben. Ende na
thanael ſeyde hem. Van nazareth mach wat goe
des weſen. Doe ſeyde philippus to hem Comt eū
... Iheſus ſach nathanael toe hem comen eū ſey
...ch waerlick een iſrahels man daer gheen be
...en is. Doe ſeyde nathanael tot hem Wa
...tu mi: Iheſus antwoerde hem. eū ſeyde
...lippus riep doe du waerſte onder den vi
...ch ic dȳ. Nathanael antwoerde hem.

Meister du biste gods sone. du bist die coninc van israhel. Jhesus antworde hem eñ seyde. Om dat ghi gheloeft want ick v seyde ick sach v onder den vigheboem. so salstu meer sien dat dese. Eñ hi sey de hem. voerwaer voerwaer seg ick v ghi sult den hemel open sien eñ die enghelen gods op climmen op des menschen sone.

Epistel opten. iiij. zondach nader octauen vā dertien dach. Ad romanos

BRueders niemant en zijt ghi yet sculdich dā ghi malcand' onder een liet hebt. Die sinen naesten lief heeft die heuet die ewe vuult. want de se gheboden. Du en salst gheen ouerspel doen. du en salst niet dodē. du en salst niet stelen. du en salst gheen valsch ghetuuch segghen. du en salste niet be gheren. Of is oec anders enich ghebot die werden in desen woerden veruult. Du sulste dijn euen mē sche lief hebben ghelijck v zeluen. Hebt lief dijn nae sten eñ en wercket gheen quaet. Daer om is liefte volheyt der ewen.

Euangelium opten zeluen dach. Mat. viij.

IN den tijden clam ihesus in een scheepken. eñ sine iongheren volchden hem. Eñ daer quam een groet storm inder zee soe dat het scheepe ken bi nae onder dat water ghenck. ende hij sliep Doe quamen tot hem sine iongheren ende wecke den hem eñ seyden. Here behoude ons wij verder uen. Eñ hi seyde hem Wat bistu verueert cleyn vā

gheloue? Doe stont hi op eñ gheboet den wint eñ der zee stil te staen. eñ daer waert een grote stilhz. Eñ die menschen v̄wonderden hem eñ seiden. Ho danich is dese want die wint eñ die zee zijn hem ō derdanich

Sermo.

Ascendente ihesu in nauiculam. Mat. viij

In dezen euangelio werden ons beweesen twe punten ¶ Ten eersten dat wi tot allen tijdē in anxte sullen zijn. Want waren die iongherē in anxte daer xp̄s teghenwoerdich was. zo moghen wi wel vruchten inder zee dats in dese werlt wāt wi veer van gode zijn omme onse zunden ¶ Hier omme secht Bernardus Waer is sekerheit? wāt lucifer viel vten hemel eer hij gheconfirmeert was inder gracien gods Adam eñ eua vielen vten para dise Judas viel vten ghesellschap xp̄i. Hier in wort ons bewijst dat niemant en is in sekerheit voer de tijt dat des menschen siele mit gode vereenighet is. Want altoes sal hem die mensche ontsien hoe wel dat hi leuet. want hoe die mensche beter is hoe hij meer vanden duuel becoert wort. Hier af leestmen een exempel van eens coninghes kint dat te parijs lach ter scholen ende leerde vtermaten seer. Ende dat kint waert sieck ende lach langhe tijt te bedde Die meister des kindes ghenck tot enen gheestelijc ken man. ende liet hem comen to den kinde om te biechten. Het gheuiel doe dat kint ghebiecht hadde sprack die priester to den meister. danck hebbet sie

ne meister dat ghi desen iongbelinck in reynicheyt
hebt behuedet ic hope dat hi behouden sal zijn
¶ Doet kint doot was . want die meister tkint
seer lief hadde bad hi god dat hi hem vtonen wou
de vanden kinde Doe openbaerde hem dat kint in
een verueerlic habijte eñ seyde . Meyster wat wil
stu? Die meister seyde . datstu mi segste van uwen
staet . Eñ dat kint sprac . och ic bin verdoemt ewe
lic . doe seyde die meister . Hoe mach dat zijn . wãt
v biechtuader seyde ghi soldet behouden wesen?
Dat kint sprac . Meister dat was soe . Hadde ick
gebleuen als hi mi liet . mer daer na quam de duuel
eñ sende in mi gierighe ghedachten . dat ick waert
denckende omme dat conincrijcke mijns vaders .
als dat mi dat leet was dat ict moste laten . Ende
want ic gode vergat omder ghierichept willen soe
bin ic ewelick verdoemt . Doe die meister dit hoer
de zoe liet hi die werlt eñ waert een gheestelic man
¶ Dat anderde punt is . Als wi in enighen no
de zijn dat wi dan op gode zullen dencken roepen
eñ bidden omme sine hulde als die iongheren dedẽ
die toe xp̄m riepen inder noot . Hier op sechte sinte
Augustinus . Daer omme laet god die goede men
schen liden aen comen op dat hi to hem roepen sal
ende dat hij in sinen roepen van gode ghehoert sal
werden eñ daer gode van dancken sal
¶ Nu sind̾ oeck veel menschen als si enighe noet
saken hebben . soe lopen si toden waerseggher s .

eñ betrouwen noch gode noch sinen heilighen Die se zijn cranc int gheloue. laet ons sien dat wi vast int gheloue zijn eñ dat wi gode dan bidden op dat ons nut si het sal ons ghegeuen werden. wãt ihesus sprack tot sinen discipulen eñ seyde Bidt eñ v sal ghegeuen werden.

Euangelium opten vijften zondach. Mathe us int. xiij. ca.

IN den tijden sprack ihesus een ghelijkenisse den volcke. Dat hemelrijcke is ghelijc enen man die goet saet sayde in sinẽ acker Eñ des nachtes doe die mensche sliep quam zijn viant eñ sayde oncruyt van bouen in den seluen acker onder den weyte. Daer na alst coern wiesch eñ vrucht soude brenghen soe vscheen onderden coern dat oncruyt Doe ghenghen die knechten ende sproken tot den vader des huus ghesindes En sayde ghi niet goet saet in uwen acker waer af wast dit oncruyt? Doe antwoerde die vader des huus ghesindes eñ sprack. Een viantlic mensche heuet ghedaen. Doe sproken die knechten. Wilt ghi wi gaen ende trecken dat oncruut wt mitten wortelen? Ende de vader des huus ghesindes antwoerde. Neen ic. ghi mocht oeck den weyte wt trecken ende verderuen laet si beyde wassen totten oeste eñ als die oeste comet soe sal ic segghen den sniders Vergadert eerste dat oncruut ende bint si te gader omme datmen si werpen mach in dat vuer. eñ bernense. Ende den

weyte vergadert in een schuere.

SERMO

Simile est regnum celoꝝ hoī qui seminauit. &c. Ma. xiij. Bi desen vader des huusge sindes die goet zaet seyeden in sinen acker wordet ons bewijst god die vader die zijn goede zaet zeyet in drien ackeren ¶ Die yerste acker is dat hemel rike In desen acker zeyede god die edele enghelsche creaturen doe hij die enghelen maecte. In d sen edelen zade zeyede lucifer dat oncruyt. dat was de houeerdicheyt. doe hi sinen stoel setten wolde ghe lijck god. Ende daer omme waert hi gheworpen wt den edelen acker ende viel int ewighe vuer. Al dus sullen alle houeerdighe menschen gheworpen werden ten laetsten oerdel vanden enghelen in dz ewighe vuer. ¶ Die ander acker is dat eertsche paradijs In desen acker zeyede god een zuuer zaet dat was die menschelike natuer die ewelic sonder arbeyt sond sorghe sonder steruen souden hebben ghebleuen hadden si gehoersaem ghebleuen. Mer die duuel seyeden inden edelen acker zijn oncruut. dat was die ongehoersaemheyt eñ hij brocht daer toe dat eua ath van die vruchte die hoer verboden was eñ gasse oec voert horen man te eten. Eñ hier omme waert dat edel zaet wtgheworpen in allen bedructheyden dezer werlt. Aldus sullen oeck die ongheho ersame quade menschen die op eertrijcke. die ghebodem godes versmaden wt dat ewighe le-

uen gheworpen werden ¶ Die derde acker is dz herte der mensc̄en. In desen acker sayt god goede ghedachten . als verduldichept . reynichept. oetmodichept ende veel ander doechden die alle spruyten ende wassen uter herten . . Mer nu comt die viant onser sielen ende verderuet dat goede zaet mit quaden ghedachten der houeerdichept ende nidichept. Ende leyder dit quade zaet is in menighen mensce meer dan dat zaet der doechden. ¶ Nu mercke die grote ghenade godes die dit quade zaet laet wassē onder dat goede . Dat doet hi daer om of dat quade zaet mochte verbeteren ouermits dat goede zaet Want so langhe als een mensche leuet so mach hij hem beteren ende bekeren . Mer als die oeste comt dat is die doot dan ist te late . want dan wort die goede weyte dat zijn die goede mensc̄en vergadert in die hemelsce schuere . Ende dye quade zunderen werden gheworpen int ewighe vuer

Epistel opten sondach alsmen allelupa leyt . .
Ad corintheos . ix .

Broeders en weet ghi niet dat dese die enen wedlope lopen . Alle lopen si . mer een dye ontfanghet dat loen . lopet alsoe dat ghi begripet Want alle die inden strijde strijdet . die behoedet hem van allen dinghen . ende dat doen si op dat si verganclike crone ontfanghen moghen . Mer wy die onuerghanlike . Daer om liep ick . niet als dye

onseker Glo. mit twiuelende hope. Alsoe en vecht ic niet als lucht slaende mer ic castij myn lich ame eñ wederbrenghet inden dienste. op dat ic lich te ander menschen predicte dat ic nyet selue weder proeuet en werde. Broeders ic wil datstu weetste dat ons vaders onder die wolken gheweest hebbē eñ al zijn si die zee ouergegaen eñ in moyses ghedo pet inden wolken eñ inder zee. Eñ si aten een geest telike spijs ende droncken enen gheestteliken drank Si droncken vanden gheesteliken dranc. eñ een ste ne volchde hem na. mer die steen was xp̄s

Euangelium des seluen daghes. Mat. xx.

In den tiden seyde ihesus sine iongheren de se ghelikenisse. Het rijc der hemelen is ghe lijc enen mensce een huusweert die des morghens vroe wtghinc wercluyde te hueren in sinen wyngaer de. Doe vorwaerde ghemaect was mittē werclu den van enen penninc des daghes. seynde hijse in sinen wyngaerde. Ende ghinck weder wt ter der der vren ende hi sach ander luyden ledich staen op die merct. Ende den seyde hi oeck. gaet in mijnen wyngaert eñ dat recht is sal ic v gheuen. Si ghin ghen en wech. Anderwerue ghinck hij noch wt. ter sester vren eñ ter neghender vren eñ dede des ge lijcs Omtrent der elfter vren ghinc hi noch wt. eñ vant and̄ wercluyde staende eñ seyde. Wat staestu hier aldē dach ledich? Si seiden wāt ons niemant

ghehuert en heuet. Hi seyde hem. Gaet in mijnen wyngaert. Doet auont ghewordden was seyde de here des wyngaerts to sinen rentmeyster. Roepet die werluden eñ gheuet hem hoer loen. ende beginnet vanden laetsten to den persten. Eñ die doe ter elfter vren quamen ontfinghen si yeghelic enen peninc. Doe die perste quamen worden si te rade dat si meer ontfanghen souden. eñ si ontfinghen oeck yeghelick enen penninck. Eñ al nemende murmureerden si teghens den huusheer eñ seyden. Deese laesten en hebben mer een vre ghearbeyt. eñ du hebste hem ghelijc ons ghedaen die de borden ghedraghen hebben inden daghe eñ inder hetten. Eñ hi antwoerde enen van hem. Vrient ic en doe v geen onrecht. bistu niet mit mi ouerdraghen mit enẽ peninc? Neemt dat v is eñ gae. Ic wil desen laetsten gheuen ghelijck v. En is mi niet gheorloft te doen dat ic wil? of dijn oghe is schalck want ick ghoet bin. Aldus zullen die perste die laetste wesen ende die laetste die persten. Veel zijnder gheroepẽ. mer wenich wtuercoren

SERMO

Simile est regnum celorum homini patrifamilias. Mathei. xx. In desen heylighen euangelio moghen wy mercken drye dinghen tot onser leringhe. Dat perste is wat wy verstaen bi dezen vader des huus gesindes? Hier bi ōstaen

wi god die vader. Deze heeft drierleye dientes. die een is inden hemel. die ander is int veghevier. dye derde leeft op eertrijcke. Die in die helle zijn die en zijn niet van zijn huusghesin. mer vandes duuels huusghesin den si ghedient hebben.. Dit bewijst ons die priester inder missen als hijt lichaeme ons heren breect in drien ¶ Dat een stuc is te loue alle den hemelschen here. Dat ander deel is te vlossen alle die ghene die inden veghevuer bernē. Dat der de deel is tot zalicheyt alre ghelovigher menschen.

¶ Ten anderde plante dese vader des huus ghe sindes enen wijngaert. Bi desen wijngaerde ver staen wi die werlt. die god die vader plante doe hi die werlt maecte van niet. Bi die planten des win gaerts verstaen wi die menschen der werlt. Dezē wijngaert heeft god besloten mit een vaste muere. dat zijn die engelen gods die ons behoeden voerdē viant. Hier af seyt Augustinus Ten waer dat die engelen die menschen behoeden die duuel soude dē sundaer doden enn den hals breken so gheringe als hi dootzunde dede. Hier omme laet ons god danc ken van dese vaste muere. ¶ Ten derden is dese vad' des huusghesins wtghegaen om wercluden te hueren in sinen wijngaert Want vanden yerstē mensche die god schoep totten laetsten soe syn si al gheroepen tot desen wijngaerde te arbeyden ¶ Te prime tyt was gheroepen die lieue moeder ma ria die to horen drien iaren gheroepen waert indē

tempel. Te tercie tijt was gheroepen Johannes baptista. Te sexte tijt was gheroepen Johannes euangelista. Te noen tijt worden gheroepen dye ander apostelen. Ter elfter vren waert gheroepen die schaker anden cruce dye beneuen xp̄o hinck ter rechter siden. Dese was int laetste gheroepen. eñ ontfinc den persten penninck. Hier in moghen alle zunders hopen. Mer want wi al gheroepen zijn. ionc eñ out so en sullē wi niet ledich gaen. mer vro melic arbeyden in desen wyngaert d' werlt. mit go den wercken. Want god heeft groot loen bereydt den ghenen die hier arbeyden in penitencien. Wāt hi seyt selue. Comt to mi al die ghene die arbeyt eñ borden ghedraghen hebt om minen wille. ick sal v lonen. Saghen wi dat grote loen an wi en soudē niet aflaten goede wercken te doen. Tot welcken loen ons moet brenghen die vader. die soen. ende die heylighe geest. Amen

Epistel des woensdaghes. Ad hebreos. iiij.

BRoeders daer omme laet ons haesten in te gaen in die ruste. op dat niemant van ons in dat selue exempel der onghelouicheyden en valle Glosa Daer v vaders in die woestinen in waren. Want dat woert godes is leuendich. en de crachtigher ende doerdringender dan enich sny dende zweert ende raeckende al totter schedinge der sielen ende des gheestes Glosa Dat is

die sinlicheyt. Totter scheydinghe der gaderuoe
ghinghe. Glo. daer die sinlicheyt eñ redelicheyt
te gader hanghen. eñ die morghen dat ist binnēste
eñ dat subtijlste der sielen eñ een onderscheyt d ghe
dachten eñ der meninghe des herten. Eñ het en is
gheen creatuer die niet ghesien en is in sine teghen
woerdicheyt. mer alle dinghē sien zijn oghen bloot
eñ openbaer tot welken ons die redē is. Glo.
Dats wyen wi reden moeten gheuen van ons ge
dachten. woerden eñ werken. Want wi en hebbē
gheen enen biscop die ons cranchepyt niet medelidē
en mochte. Hi was ghetempteert om die ghelijchz
der zunden Glo. Inder ghelijchepyt ons exem
pel te geuen. Daer omme laet ons toe gaen mit be
trouwen totten trone zijnre gracien. op dz wi ont
fermherticheyt vercrighen eñ ghenade vynden der
bequamer hulpen.

Euangelium des seluen daghes Mar. ix

IN den tiden ghinc ihesus uut eñ ghinc voer
bi galileen. Eñ en wolde niet dattz yemant
wiste. Hi leerde zijn iongheren ende seyde hē. Dat
die sone des menscheliken geslachtes ouergeleuert
sal werden inder menschen handen. ende si sullen
hem doden. Ende des derden daghes sal hi verry
sen. Ende si en verstonden dat niet. Ende si onsa
ghen hem toe vraghen. ende si quamen tot caphar
naum. Doe si int huus waren vraechde hijs. wat
si inden weghe gesproken hadden. Eñ si zweghē.

Sommighe hadden inden weghe onder hem ghe-
disputeert. wie die meeste waer onder hem En̄ hi
ghinc weder sitten en̄ riep die twaelf iongheren en̄
seyde hem. Soe wie die eerste wil zijn dye sal dye
achterste zijn van hem allen en̄ hoerre alre knecht.
Doe nam hi een kint en̄ sette dat int middel van hē
Doe hijt ombevanghen hadde. seyde hy tot hem.
So wie dat een van dustanighen kinderen ontfā
ghet in minen naem die ontfanghet mij. Ende so
wie mi ontfanghet die en ontfanghet mi nyet mer
die mi ghesent heeft

Euangelium des vridaghes. lu. ix.

IN den tiden doe die daghen van ihesus aen
neminghe veruult waren ghesciede dat hy
zijn ansichte keerde tot iherusalem te gaen. En̄ hi
seynde boden voer voer zijn aensichte. En̄ si ghin-
ghen en̄ quamen in een stat der samaritanen datsi
hem teten souden bereyden. En̄ si en ontfinghens
niet. want zijn ansicht was als eens ghanghers
ansichte in iherusalem. Doe dat iacob en̄ iohānes
sine iongheren saeghen seyden si. Heer wilstu wy
segghen dattet vuer nedercome vanden hemel. en̄
dese verderue. Hi keerde hem omme en̄ berispedese
en̄ seyde. Weet ghi nyet van wat geeste ghij zijt.
die sone des menschen en is nyet ghecomen omme
die sielen te v̄liesen mer om te behouden. En̄ si gin
ghen in een ander casteel

Epistel des zonnendachs na datmen allelupa

neder lecht. Ad corintheos

BRueders ghi lijdet gheerne of willichlic die onwijsen Glo. die hem naden vleysche v̄heffen want ghi selue wijs sult zijn Glo Waert ghi wijs ghi en leden si niet. Ende dat ghi niet wijs en zijt dat merctmen hier inne want ghi lijt ist dat v yemant eyghen maect Glo. wt de vriheyt xp̄i te trecken totten gheseten der ewen Jst dat yemant dat uwe ontrecke. Jst dat emant dat v is neme. Jst dat emant hem verhefte Glo. van zijn edel gheslachte Jst dat emant v int ansich te slaet Glo. dien slaetmen int ansicht diemen in teghenwoerdicheyt onrecht biedet als die bedro ghen ioden pleghen die heyden honden te heten Jc spreke nader onedelheyt Glo. die si v v̄wijten Want si van abrahams gheslechte zijn. Recht soe wi in dezen dale des niet machtich warē Glo. ons oeck te verheffen vanden seluen gheslechte de ghi bouen ons trecket. Waer af derf hem yemant verheffen in onwijsheyt te spreken Glo. dats onwijsheyt iemant hem zeluen te prisen. Mer die apostel en dede dat om sinen wille niet. Sijn si he breeuschen alsoe bin ic oec. Sijn si van abrahams ghesllechte soe bin ick oeck. Jck spreke als een die niet wijs en is. Jck bin meer een dienre cristi dan si Glo. daer in waren si bedroghen. want die valsche apostelen scheenen xpristo te dienen. Mer zij dienden allen hem seluen. Nu voert bewijst die

apostel waer in eñ ho dat hi xp̄o meer ghedient he
uet dan die ander. In veel meer arbeydes ouervlo
deliker dan si In kerckeren In slaghē bouē maten
na menschelic v̄moghen te liden In vresen des do
des stadelic. Vandē ioden ontfinc ic veerich slagē.
enen min toe vijf malen toe.. Driwerf bin ick mit
roeden ghesleghen Glo. dat was vanden hey
den. Ic bin eens ghesteenicht dat ic voer doot bleef
ligghen. Driewerf heb ic schipbrekinghe gheledē.
dach eñ nacht heb ic int diepe der zee gheweest
Glo. Ic heb oec gheleden inden dienste cristi.
inden weghe van vresen der riuiren. In anxt der
moerdenaren In anxte van mijn gheslachte. Glo
dat was vanden ioden In ante vanden heydenen
om dat ic enen god predicte In anxte inder stat vā
anxte ind̄ enichept. vanden serpenten of vandē ge
breken d̄ noetdruften Van anxte ind̄ zee. van anxt
inden valschen broeders In arbept der handē In
siecheden der ghebreken. Eñ des ghelijcs in veelen
wakinghe In hongher eñ dorst. in veel vasten. in
couthept eñ naecthept. Sonder dat liden dat van
buten is soe is mij aenstaende daghelicsche sorghe
alre kerken sorchuoldichept Glo. daer ick niet
een vre vry af en bin. Wie wort cranck inden ghe
loue of inden doechden eñ ick niet mede cranck en
worde? In medelijden op hem als op mij seluen.
Wie wort daer ghescandalizeert eñ ick mi niet en
scame? Ist dattet noot is te glorieren soe zal ic mij

verbliden inden dinghen die mijn crancheyt to ho
ren. God die vader ons heren ihesu xpi die inder
ewicheyt ghebenedijt is weet dat ic niet en lieghe.
Die proueste vanden volc van damasco des conin
ghes arethen die behueden die stat van damasco.
op dat si mi solden vanghen In een mande waert
ick wt een venster ghelaten bijder mueren. ende so
ontuloe ick sinen handen. Ist dat ic mi noch meer
bouen datter ghesept is moet verheffen dat en vor
dert niet. soe sal ic al vertellende comen to den visi
oen eñ der heymeliker openbaringhe ons heren

Glo. Hi sprect van hem zeluen als van een an
der omme die ōmetenheyt te schuwen. Alsoe dede
oec sinte matheus. sinte iohan ende moyses. Ick
weet een mensche in xp̄o. Glo. medeformich
mit xp̄o. Ouer. xiiij. iaer hier te voren of ick inden
lichaem was of niet ick en wetes niet god wetet.
ick was inden derden hemel ghetoghen Ende ick
weet dat dustanighen mensche ontrucket was in
den paradise. weder inden lichaem of buyten den
lichaem ick en wetes niet god wetet. Eñ ick hoer
de verborghen woerden. die niet ongheoerloft en
waren Glo. dats niet moghelick den men
schen te spreken. Omme alsulcke dinghen sal ick
mi seluen prisen. mer om mijns selues wille niets
niet dan in mijn cranchepden. Want al ist dat ick
glorieren sal willen. Ick en sal niet onwetende

wesen want ic sal die waerheyt segghē Ic onthol de mi ¶ Glo. dat ic niet zo veel en segghe als ick weet. want het al cranchept is ons zeluen te louē. Om dat niemant en vermoede te staen bouen dat hi in mi siet. of yet dat hi van mi hoert. Eñ op dat die groetheyt der openbaringhe mi niet en ōhefte. zoe is mij die prijkelinghe des vleysches ghegeuen die enghel des viants dat hi mi halslaghet ¶ Glo dat hij mi afdoe alle beweghinghe der ydelre gloriē Want wanneermen die temptacien niet en volbo ert zoe en ist gheen zunde. mer een bereydinghe ter doghet al zijn si lastelic te draghen. Daer om badt ic driewerue den here. dat is dicwil dat si van mij ghenghen. Eñ hij antwoerde mi. Mijn gracie is di ghenoch. want die doghet of mogenthz wordt volmaect inder cranchept. Daer om wil ic gheern verbliden in mijn cranchept. op dat die doghet xp̄i in mij wone

Euangelium des zeluen daechs. Lu. viij.

In den tiden doe een grote schare vergaderde. ende uten steden quamen tot ihesum. seyde hi bij ghelij kenisse Hi ghinc wt seyen die zijn zaet seyet Eñ als hi dat seyt zo vallet sommich biden weghe. eñ het wort vertreden eñ die voghelen des hemels etent. Sommich viel opten stenen eñ doe dat opghegaen was verdordent. want ten hadde gheen vuchtich heit. Eñ sommich viel ondˀ die doernen eñ die dor nen wiessen op eñ verdructen dat. Sommich viel

in een goet lant eñ het wies op eñ brochte hondert fout vrucht. Doe hi dit seyde riep hi. die oren hebben te horen die horen. Zijn iongheren vraechden hem welc die parabole waer? Hij seyde hem. V is ghegeuen te kennen die v̄borghenheyt des rijcs godes mer den anderen in parabolen op dat die siende niet en sien eñ die horen niet en v̄staen. Dits de parabole. Dat zaet ist woert godes mer die bijdē weghe zijn die zijn diet horen. Daer na comt die viant eñ doet dat woert af van hoer herten op dat si niet en gheloue̅ noch beholden en werden Mer dz opten steen viel die horent eñ mit vrouden ontfanghen si twoert. dese en hebben gheen wortelē wāt op een tijt gheloue̅n si eñ inder tijt der penitencien gaen si af. Eñ dat inden doernen viel dat zijn si de dat horen eñ van sorchuoldicheyt eñ rijcdom ende weelde des leuens gaen si eñ worghen dat eñ si en brenghen gheene vrucht. Mer dat in die goede eerde viel dat zijn si die mit enen goeden eñ alrebesten herten twoert gods horen. eñ brenghen vruchte in ghelatenheyden

Sermo

Exijt qui seminat seminare semen suū. luce xviij. Dit heylighe euangelium exponeret hem seluen als ghij ghehoert hebt. Hier omme wil ick een cort sermoen maken. Mer twee dingē wil ick ontbinden Dat eerste is. die goet zaet seyet die meyet oeck goede vruchten. In desen soe wordt ons bewijst. als wij aelmissen gheuen den

armen omme gods wille so zullen wi gheuen van den besten goede dat wi hebben. Die dit nyet en doen die verliesen dat zaet dat si seyen. Dit is ons bewijst inden ouden testamente in Abel ende Chaym sinen broeder Adams kinderen. Abel offerde gode dat beste schaep dat hi hadde onder zijn schapen. ende Caym offerde die snodeste gherue die hi hadde onder al zijnē coern. Hier omme sloech god zijn oghen op abels offerhande want si was hem bequaem. Hier op seyt die glose den armen salmen gheuen dat goet is soe ist gode bequaem. wāt god sloech zijn oghen op abels offerhāde. mer nyet op cayms zijns broeders offerhande want si was hē onbequaem ¶ Ten anderen die seyet die werpet zaet voer hem eñ niet achter hem Aldus ist oec mit onse goede wercken de wi hier in dese werlt seyen die sullen wij hier nae meyen ende sullense ghebruken nae desen leuen. Want die hem verlatē op hore kinder eñ op hoer vrienden eñ selue niet en seyen die werden dicke bedroghen. ¶ Men leest een exempel van enen heylighen vader. die sach veel sielē in menigerhande staten. Ondē al sach hi een sitten eñ voer hem stont een tafel ghedect mit spyse ende dranc van al datmen begheren mochte. Eñ teghē hem soe stont een tafel daer spyse noch drancke op en was. Doe vragheden hem die heylighe vader wat dat was Doe sprack hij ende seyde hem. doe ick leuede doe plach ic aelmissen te gheuen waer ic

conde of mochte. Ende hier af leue ic nu in groter vrouden. mer doe ic soude steruen beual ick minen kinderen eñ minen wyue dat si myn siel gedochtē in enighe goede wercken. mer si hebben mijnre al vergheten. eñ dat is die tafel die noch ledich staet. Hier om laet ons seyen in onsen leuen. op dat wy hier naemaels als wi van hier moetē scheyden die vruchte dan moghen vinden.

Epistel des woensdaghes Ad hebreos int. xij capittel.

BRueders ghedencke des gheens die teghen hem seluen alsulcke wederseggen vanden zunders gheleden heeft op dat ghy inde ghemoede niet vermoyet en werdet eñ af laet. Noch en hebt ghi niet wederstaen to den bloede toe weder vech tende teghen die zunden eñ hebt des troestes al ver gheten des gheens die spreken als kind' segghende Myn kint en wil die castijnghe des heren niet ver sumen. en wert nyet v'moyet alstu van hem wert berispet. Want den die heer lief heeft den castijt hi eñ gheyselt elken sone die hi ontfanghet. Volherdt in die castijnghe. die heer offert v hem seluen recht als die kinderen. Wie is die sone den die vader ni et en berispet? Ende ist dat ghij buten die castidin ghe zijt. welcker castijnghe alle kinderen deelach tich gheworden zijn. Daer omme so zijt ghi knech ten ende gheen kinder daer na Glosa bewi set hy noch een redene Waer omme dat wy inder

actinge zullen bliuen. Wi hadden vaders ons vlei
sches die ons leerden ende wy eerden si mit ontsien.
Wy sullen veel billiker den vader der geesten gehoer
saem zijn ende louen.

Euangelium opten zeluen dach. Matheus in
zijn. xij. ca.

In dien tiden seyde ihesus den pharizeen. Die
niet mit mi en is die is teghen mi. ende die niet
mit mi en versament die verstroyt. Daer om seg ick
v dat alle zunden ende alle blasphemye die menschen
vergheuen werden. mer die geest der blasphemyen
en sal nummermeer vergheuen werden. Ende die een
woert sprect teghen den soen des menschen het sal
hem vergheuen werden. mer dye teghen den hyli
ghen geest sprect een woert dat en sal hem niet ver
gheuen werden. noch in deser werlt noch inder toe
comender werelt. Een goet boem brenghet goede
vrucht. ende een quaet boem brenghet quade vruchte
Van die vruchten kentmen den boem. Slanghen
ghesllechten hoe moghet ghy goet spreken ende ghi
quaet zijt. Want van ouervloedichept des herten
sprect die mont. Een goet mensche brenghet van
eenre goeder scharen goede dinghen voert. Ende
een quaet mensche brenghet vander scharen quade
dinghen voert. Ick segghe v. Van elcken ydelen
woerden die dye menschen spreken. sullen si reden
gheuen inden daghe des oerdels Wt dijnen woer
den werdestu ghrechtueerdicht. Ende vut dinen

woerden werdestu verordelt.

Euangelium des vridaghes lu. xvij.

In den tiden was ihesus gheuraecht vāden pharizeen wanneer dat rike gods quame? Hi antwoerde hem eñ seyde. Dat rycke godes en comt niet mit waernemen. Of si en sullen niet seg ghen. siet hier ist, of siet daer ist. Want siet dat rij ke gods is in v. Ende hij seyde to sinen iongheren Die daghen zullen comen dat ghi den dach des soe nes des menschen zult begheren te sien Ende si zul len v segghen. Siet hier ist. siet daer ist. En ghaet daer niet noch en volghet hem. Want ghelijc des blixems schijn nyet dan onder den hemel en blijket inden dinghen die onder den hemel zijn. Alsoe sal wesen die sone des menschen in sinen daghe. mer yerst moet hi veel lijden ende verworpen werden. van desen ghestachte. Ende als ghescheiden inden daghe Noe. alsoe zalt wesen inden daghe des men schen soens. Hij aten ende droncken ende namen wyuen ende worden ghegeuen totter echtschappe tot inden daghe toe dat Noe in die arke ghinck. eñ die diluuie quam ende verderfse alle. Des ghelijcs is ghescheiet inden daghe loth. Si aten eñ dronc ken eñ costen eñ vercoften eñ planten eñ timmerdē opten zeluen dach doe loth wt zodoma ghinc. het reghende zweuel ende vuer vanden hemel ende ver derfse al. Ghelijc dezen zalt wesen indē daghe als des menschen soen gheopenbaert sal werden. So

wie dan wesen sal inden dake eñ zijn vaten inden huse die en climme niet neder om die vā daer te dragen. Eñ die inden acker is des ghelijckes en keer niet weder achterwaerts Ghedenck loths wyue. Ic seg v. Wie zijn siel begheert te behouden die sal se verliesen. Ende diese verliest dye salse leuendich maken. Ic seg v. in dier nacht sullen daer twe wesen in enen bedde. dye een sal opghenomen werdē eñ die ander ghelaten. Twee sullen daer malende zijn in een molen. dye een sal opghenomen werdē eñ die ander ghelaten. Twee inden acker. die een sal opghenomen werden die ander ghelaten. Si antwoerden hem. Eñ waer here? Eñ hi seyde hē. So waer dat wesen sal dat lichaem daer sullen de arnen vergaderen.

Epistel des zondaghes voer vastelauont. Ad corintheos. xiij.

BRoeders al sprake ic mit tonghen der menschen eñ der enghelen hadde ic ghene liefte.

Glo. Sonder welcke liefte wi niet en hebben ende mit welckee liefren wi alle dinck hebben. So bin ic gheworden als een ludende metael of eē clinckende belle die hoer seluen slaet ende ander luden dient. Ende al hadde ick oeck die prophecien.

Glo. der toecomender dinghen als balam cayphas eñ saul. Ende ick alle verborgentheyt kende ende alle const. Glo. godlijc eñ menschelic als die schryben ende pharizeen sonder liefte. Ende al

hadde ic alle ghelove also volmaect. dat ic berghen versette. Dats dat ic die quade berghen der hovet dyn vten besetenen menschen verdreve. hebbe ick ghene liefte ic en bin niet. Ende al gave ic inder ar mer spijsen al mijn goet. Al gave ick mijn lichaem over also dat ic bernde. hebbe ic gheen liefte ten hel pet mi niet. ¶ Glo. Dat overgheven inden bran de of inder doot ghescheit dicwil wt vermetenheit want die ioden eñ ongheloviqhen laten hem bran den. mer si en hebben gheen liefte daer om en batet hem niet. Die liefte is verduldich. goedertieren. die liefte en benydet niet ¶ Glo. Want si lief heft dz eens anders is oft hoers selves is eñ indien seluen wordet hoer. si en werct nyet verkeerdelic. si en ō heft hoer niet alst hoer welgaet. Si en acht gheen ydel ere. si en soecket die dinghen niet die hoer zijn want dat hoer ghenomen wort en eysschet si nyet weder. Si en wort niet vertoernt eñ si en dencket gheen quaet. si en verblydet nyet op die quaetheyt mer si verblidet mitter waerheyt. Alle dinck lijdet si ¶ Glo. dat hoer omme die waerheyt boert toe liden. Alle dinc ghelovet si dat dye waerheyt raet te ghelouen. Al dinck hoept si dat ons inder gelo- ven belovet is Al dinck verdraghet si. Die lieft en valt nummermeer wt. noch in dese werlt noch in der ander en eyndet si. weder dye prophecyen sullē te niete ghaen. wanneer aldinck teghenwoerdich al wesen. Yet si ofte die tonghen sullen swyghen

daer si alle een sullen zijn. En of die conste ghedes truеert sal werden als wi ouermidts die liefte alle dinc bekennen sullen. Want uten dele kennen wy eñ uten dele propheteren wi. Dat is onuolcomelic Mer als daer comt dat volmaect is dan sal te niet gaen dat onuolmaect is. Doe ic als een kint was sprac ic als een kint. Ic smakede als een kint. Ick dochte als een kint. Mer nu ic een man ghewordē bin hebbe ic wtghedaen die dinghen die den kinde toe horen. Wi sien ouermits den spiegel in een dōcker ghelikenisse. Dan zullen wi van ansicht to an sichten sien openbaerlic also alst is. Donckerlic of onuolcomelic. mer dan sal ic bekennen als ic bekēt bin. dat is als ic voersien bin te bekennen. mer nu bliuen mede totter kennisse te comen. hope. ghelo ue eñ liefte. Mer dat meeste van desen is die liefte.

Euangelium des seluen daghes. Lu. xviij.

In den tiden nam ihesus die twaelf op ende seyde hem. siet wi climmen op te iherusalē Ende alle dinghen zullen veruult werden dye ghe schreuen zijn vanden propheeten vanden sone des menschen. Want hi sal den heyden ouergheleuert werden eñ ghegheyselt eñ bespeghen werden. Eñ als si hem ghegheyselt hebben soe zullen si hem do den. eñ des derden daeghes sal hi verrisen. Sij en vstondes niet want dit woert was hem vborghē

eñ en verstonden niet datter ghescхiet was. Het ge
sciede doe hi iherico ghenaecte zat een blint man bij
den weghe eñ bat. Eñ doe hi die schare hoerde ver
bi gaen. vraechde hi wat dat ware. Si seyden hē.
dat ihesus nazarenus voerbij ghinc. Eñ hi riep eñ
seyde. Ihesu dauids sone ontferme di mijnre. Eñ
die voerbij ghinghen berispten hem dat hij zweghe
Mer hi riep veel meer. dauids sone ontfermt mijn
re. Ihesus bleef staen eñ gheboet datmen den blin
de to hem brochte. Doe hi ghecomen was vraghe
de hi hem eñ seyde. Wat wilstu dat ic di doe? Eñ
hi seyde. Heer dat ic sie Ihesus seyde. siet dijn ghe
loue heuet di ghezont ghemaect. Rechteuoert sach
hi eñ volchde hem eñ groet maecte gode. eñ al dat
volc diet saghen gaf gode lof.

Sermo

Ecce ascendimus iherosolimā. lu. xviij. In
desen euangelio verstaen wi twe punten.
Ten yersten van die passy ons heren die hij sinen
twaelf apostelen voerseyde. Nu mochtmen vragē
waer omme datmen nu leest vanden liden xpi ihū
wāt die werlt hoer nu verblijt? Dats daer om op
dat wi de vroude d' werlt menghen zullē mit droef
heyden. Eñ oec daer omme dat wi dat liden cristi
altoes voer ogen hebben sullen. Want dat kint en
heuet niet lief den vad' dat hem verblidet alst hoert
segghen dat die vader om sinen wille ghedodet is
Aldus verblijden wi ons nu seer mitter werlt dat

wi dat sij den ons heren ihesu cristi vergheten . soe
en hebben wy cristum niet lief . ¶ Hier omme seyt
sinte paulus . Mi en behoert in gheenen dinghen te
verblijden . dan alleen inden cruce cristi . ¶ Dat
ander punte is van desen blinden mensche die xp̄s
siende maecte . Bi desen blinde mensche verstaen
wi die menschelike natuer de meer dan vijf dusent
iaer blint was . die xp̄s ihesus verlichte eñ maecte
siende anden cruce doe hi zijn heilighe bloet wtstor
te . Tot desen teyken der waerheyt . so waert lon
ginus siende doet bloet cristi wt zijn heylyghe side
quam op zijn oghen . Mer na gheestelike verstāde
nisse so wort ons bewijst bi desen blinden mensce .
een yeghelic zundich mensche die blint is ind̄ sielen
Hier op seyt salomon . Hoer quaetheyt heeftse blint
ghemaect . Dit wort ons bewijst inden ouden tes
tamente int boec der coninghen . Dat die coninck
van babilonien quā eñ venck zedechiam den conic
eñ stac hem beyde zijn oghen wt eñ leyde hem indē
kercker . Biden conint zedechias verstaen wi den
zunder . Bidē conint van babilonien verstaen wy
den duuel die den zunder vanghet als hij dootzun
de doet . Eñ worpt hem inden kerker . dats in dye
ghewoente der sunden . Eñ steect hem die oghen d̊
sielen wt . dat is dat die zunder niet en siet die vrou
de gods die hij verliest . noch niet en kent die pijne
der hellen die hem is nakende . Hier omme rade ic
alle zunders die blint zijn inder sielen dat si to xp̄m

roepen als die blinde dede. eñ dat si hem biddē dat hijse ghesont make.

Epistel opten asschen woensdach Johelis

Dit seyt god die here. Wert to mi in al uwe herten bekeert. in vasten in schreyen eñ wenen. Snydet v herten eñ niet v cleder eñ werdet bekeert tot uwen here god. want hi is goedertieren. ontfermhertich. lijdsaem eñ seer rechtueerdich. lonende ouer al die quaetheyt. Wie weet of hij bekerede eñ god vergaue eñ hi achter liete de benedixie? Offer een offerhande to onsen here god. Blaest mitten basunen in syon. Heylighe die vastē. Roepe die schare. v̄gaderet volc. heylicht die kercke. v̄sament die ouden. eñ vergadert die cleynen. eñ de de borsten sughen. die brudegom gaet van sinen bed. eñ die brupt tot hoer bereytcamer. Tusschen de bereytcamer eñ dat altaer sullen die priesteren wenē. eñ des heren dienres eñ si sullen segghen. Bespaer here bespaer here dijn volc. eñ gheue dijn erue niet inden laster datse dye heyden verheren. Waer om segghen si inden volcke? Waer is hoer god? Die here heeft zijn lant liefghehadt eñ zijn volck ghespart. Syet ic sal v weyte senden eñ oly. eñ ghij sult daer af veruult werden. Eñ ic en sal v den heyden tot ghenē laster gheuen. sprecket god die almachtighe heer.

Euangelium des seluē daghes. Mathe. viij.

In den tiden seyde ihesus sine iongherē. Wā
neer ghi vastet en wilt niet als die ypocritē
droeuich werden. Si ōmaken hoer aensichten. op
dat si voerden menschen schijnen te vasten Ick seg
v voerwaer si hebben hoer loen ontfanghen. Als
du vaste dan zalue dijn hoeft eñ wassce dijn ansich
te datstu den luden niet en schijnste vastende. mer
dinen vader die inden hemel is Eñ v vader dye dit
siet int verborghen salt v lonen. En wilt v schatte
inder eerden niet gaderen. daer hem die schimmel
ende motten verteren eñ dye dyeuen wtgrauen eñ
stelen. Vergadert v schat inden hemel daert roeste
noch motte en verteert. eñ die dyeuen niet opgrae
uen noch en stelen. Want daer dijn schat is. daer
is dijn herte

Epistel des donredaghen. Isaye.

In den daghe was ezechias ter doot siec. eñ
Isayas amos sone die propheet ghinck. eñ
seyde. Dit seyt die heer. Bereyt dijn huus. want
du zulste steruen. Eñ ezechias keerde hem ter wāt
waert eñ bad den heer eñ seyde Ic bid here ick bidt
ghedenc hoe ic voer di in die waerheyt ghewādert
heb in volmaecter herten. Eñ dat in dijnen oghen
goet is heb ic ghedaen. Ezechias weende mit gro
ten wenen. ende dat woert des heren sprac to ysa
iam ende seyde. Ghanck ende segghe ezechie. Dit
seyt die heer dauids dijns vaders god. Ick hebbe
dijn ghebet verhoert ende heb dijn tranen ghesien.

Siet ic sal to dinen iaren toewerpen.xv.iaren Eñ sal di van des coninghes handen van assyrien ver lossen eñ dese stat. eñ ic sal hem beschermen spreect dye almechtighe heer

Euangelium des seluen daechs Ma.viij.

Inden tijden doe ihesus neder clam Soect voer nae tghetal xxxvij.

Epistel des vridaghes Ysaye pphete

Dit seyt god die heer. Roept eñ en laet nyet af. Hef op dyn stemme als een basune. eñ boetscappet myn volck hoer ondaden. eñ den huse iacob hoer zunden. Want van daghe to daghen soecken si my eñ willen myn weghen weten. Als volc dat gerechtichept ghedaen heeft eñ dat het ordel gods niet ghelaten en heft. Si vraghen my die ordelen der gerechtichept eñ willen god ghenaken Waer omme hebben wi gheuast eñ du dat niet an ghesien en hebste: wi hebben ons sielen veroetmoedicht eñ du en wistest niet. siet inden daghe uwer vasten sal v wille gheuonden werden. eñ al dye v sculdich zijn maent ghij. Siet to stridinghe eñ toe kyuinghe vastu eñ slaet ongenadelic mit der vuyst En wilt niet vasten als ghy to desen daghen hebt gheuast. op dat v roepinghe inden hoghen vhoert moet werden Alsulke vasten ist die ick vercoré hebbe des daghes des menschen siele te quellen. Ende zijn hoeft te samen persen als een cirkel. Ende inden sacke ende inder asschen zijn bedde toe maken

Heb ic dit vasten gheheten eñ enen dach die den he re behaghelick is. En is dit niet billiker die vasten die ic vercoren hebbe. ontbint die samenknopinge der borden eñ laet vry die ghene die ghebroken zyn eñ ontladet alle last. Breket den hongherighen di ne broet. eñ leydet die armen eñ dye dwalen in dy nen huse. Alstu den naecten sietste soe decket hem ende en versmaet v vleysche niet. Dan sal v lichte wtbersten als een morghenstonde. Eñ v ghesont heyt zal haestelick opstaen. eñ v gherechticheyt sal voer v aensichte gaen. Eñ die glorie des heren sal v bewaren. Dan zulstu bidden eñ dijn here sal dat verhoren. Du zulste roepen. ende hy sal segghen. ick bin hyer. want ic ontfermhertich bin dyn here dijn god.

Euangelium des seluen daechs. Marcus int vijfte capit.

In den tiden seyde ihesus sine iongherē. Gi hebt ghehoert dattet den ouden ghesept is Hebt lief dijn naeste. eñ haet dijnen viant. Ic seg hebt lief v vianden. eñ doet goet die v haten Ende bidt voerden ghenen die v veruolghen. ende laster doen op dat ghy zijt uwes vaders kinderen die in den hemel is Die sine zonne laet schynē op die goe den ende op die quaden. diet reghenen doet op die rechtueerdighen eñ onrechtueerdighen Ist dat ghi lief hebt die v liefhebben wat loen sult ghi hebben?

en doen die publicanen dat niet. En of ghy allene uwen brueder gruetet. doen oec des die heydē niet Hier omme weest volmaect als v hemelsche vader volmaect is. Hoedet v dat ghy v rechtueerdichept niet en doet voerden menschen dat ghi vā hem yet ghesien wert want soe en sulstu gheen loen hebbē bi uwen vader die inden hemel is Alstu aelmissen doetste en wilt niet mit basunen blasen voer v als die ypocriten doen in sinagoghen eñ in steghen op dat si gheeert werden vanden menschen. Ic seg v voerwaer si hebben hoer loen ontfanghen. Als du aelmissen doetste laet v luchterhant niet weten dat v rechterhant doet op dat v aelmissen int vborghē zijn Ende v vader die dat siet int verborghen. dye salt v lonen

Epistel des saterdaghes. Ysaye pphete.

Dit sept god die here. Ist datstu af doet die ketene vant middel van di. of laetstu dinen vingher wt steken eñ laetstu te spreken dat niet en vordert als du den hongherighen dyn siele wtstorteste ende veruullen zulste die verpijnde siele. Dan sal inden duusternissen dijn licht op rijsen. eñ dijn duusternissen sullen wesen als die middach. Ende god die here sal v altoes ruste gheuen, ende hij sal mit schynenden lichte dijn siele halen. Ende hi sal dyn siele verlossen. Ende du sultste wesen als een ghewatert hof. Ende als die fonteynen der waeteren wes wateren niet ontbreken en zullen. eñ in

di sullen ghetimmert werden de woestijn d' werlt
eñ int fundamente der ghesiechten eñ die ghestach
ten sulstu verwecken. Du sulste gheheten werden
der tuynen stichter afkerende die toepaden der on
rechtueerdichept. Ist datstu dinen voet keerste vã
den saboth dinen wille te doen in minen hylighen
daghen. Eñ ist datstu den wellustighen eñ glorio
sen heylighen saboth des heren heeten zulste eñ glo
rificeren zulste alstu dinen wech niet en doetste. of
dinen wille niet gheuonden en werde datstu spree
keste dye leringhe. Dan sulstu vernoecht werden
vanden here eñ sal v opbueren ouer die hoechept d'
eerden. Eñ ic sal v spijsen mit iacob dijns vaders
erue Want die mont des heren heftet ghesproken.

¶ Euangelium opten zeluen dach. Marcus in
zijn. ix. ca.

In den tiden doet auont waert was dat schip mid
den in die zee. Eñ ihesus was allene opt lant. Eñ
hy zach zijne iongheren arbeyden inden royen. eñ
die wijnt was hem teghen. Eñ omtrent die vier-
de wake vander nacht quam hy to hem wãderẽde
op die zee eñ wolde si verby ghaen. Eñ doe si hem
saghen gaen op die zee meenden si dat een schyeme
of een fantesie gheweest hadde eñ riepen van anxte
si saghen hem alle. si worden v'weert. eñ te hantes
sprack hy hem toe eñ seyde. Ghelouet of hebbet be
trouwen Ic bint en ontsie v niet. Hy clam to hem
int schip eñ die wint hielt op eñ so veel te meer ver-

wonderde si hem zunderlinghe. Sy en verstondē niet vanden brode want hoer herte was verblijnt Eñ doe si ouer voeren quamen si int lant van genazareth eñ daer ghingghen si op. Doe si vten scepe ghegaen waren doe kenden si hem. ende liepen al dat lant omme ende begonden alle die sieck warē inden bedde omme te draghen waer zij hoerden dz hij was. Ende waer hij gheuck in steden in dorpen in steghen in straten. seyden die siecken eñ boden hem dat zij doch dye zonne van sinen clederen mochten rueren. Ende wye hem ruerden worden alle ghesont

Epistel opten eersten zondach inder vasten Ad chorinteos

Brueders wi vmanen v helpende dat ghi de gracie godes niet ydelick en ontfanct. wāt hy seyde. Inder ontfanckeliker tijt hoerde ick dy ende inden daghe der zalicheyt. Wi en gheuen nie mant enighe vertoerningde. op dat onser apostelē dienste niet ghelastert en werde. Mer laet ons in allen dinghen ons seluen bewisen als dienstknechten godes. In veel verduldicheyden In druckelicheyden. in behoeflicheyden. in slaghen. in kerkerē In wederweerdicheyden des volkes In arbeyde der wercken. in waken. in vasten. in reynicheydē In wetenheyt. in lancmoedicheyt. in suetícheydē inden heylighen geest. in ongheuensde liefte inder

woerden der waerheyt. inder mogentheyt gods ouermits die wapen der gerechticheyt to der rechterhant ende toe der luchterhant. in eeren in oneeren. in quaet gheruchte ende in goet geruchte Als bedriegheres ende waerachtighe menschen Als onbekende ende bekende. Als die ghene die steruen. ende siet wy leuen. Als die gheslaghen zijn. ende niet ghedodet. Als bedroeuet. ende altoes verblijdende. Als behoeuende. mer in veel dinghen rijck Als niet hebbende ende alle dinck besittende.

Ewangelium opten zeluen dach · Ma · iiij · ca
IN dē tiden waert ihesus ghelept ind̄ woestinē
vandē geest dat hi becoert worde vādē duuel En̄
doe hi gheuast hadde veertich daghen · en̄ veertich
nachten daer na hongherde hem · Doe quam dye

tempteerre of anuechter to hem eñ seyde. bistu die soen godes? soe segt dat dese stenen broet werden Hij antwoerde eñ seyde. Het is ghescreuen. Nyet alleen en leuet die mensche inden brode. mer in die woerden die comen vten monde gods. Doe nam hem die duuel eñ voerde hem in die heylighe stat eñ setten hem opten pynakel des tempels ende seyde Bistu gods sone so laet di van ach[ter] neder het is ghescreuen sinen engelen heeft hi gheboden van dy In horen handen zullen si di op bueren datstu dijn voet niet en stoetste aenden steen. Doe antworde hi anderwerf. Du en sulste niet becoren dijnen here dijnen god. Noch voerde hem die duuel in enen hoghen berch eñ toende hem alle dye rijcken d' werelt eñ hoer glorien eñ seyde hem. Alle deze sal ick di gheuen ist datstu neder valste eñ anbedeste mij. Doe antwoerde hem ihesus. Gaet sathanas het is ghescreuen dijn heer dijn god salstu anbeden eñ hem alleen dienen. Doe liet hem dye duuel eñ dye engelen quamen eñ dienden hem

SERMO

Ductus est ihesus in desertum a spū. Mat. iiij. In dezen euangelio wort ons bescreuē drie punten toe onser leringhe. ¶ Dat eerste is. dat ihesus vanden hylighen geest ghelept was in die woestine omme ons exempel te gheuen dat wy hem navolghen souden in die woestinen d' penitencien Als gregori⁹ seyt. die werken die ons here ihe

su zijn ons een leringhe. Want ist dat wi die hey
lighe. xl. daghen aen nemen mit vasten en̄ peniten
cien. so zullen wi cristum nauolghen in die woesti
ne der penitencien. Bij die woestijne verstaen wi
penitencie In die woestijne is qualiken teten en̄ te
drincken. en̄ der en is gheen rijcke blijscchap. Ald9
salt oec zijn mitten ghenen die waer penitencie do
en voer hoer zunden. deze zullen soberlick leuen en̄
vasten. niet alleen van spijse. mer oec van zunden
Hi en zullen oec gheen blijscchap soecken ind̄ werlt
mer wenen voer hoer zunden. Ende dan zal hoer
wenen verkeert werden in ewighe blijscchap.

¶ Dat ander punte is dat ihesus vastede in dye
woestijnen. xl. daghen en̄ nachten. Want als hij
omme ons gheboren was en̄ sterf. So heeft hi ghe
vastet op dat wi oeck nae souden vasten. Nu sind̄
twe gracien die ons comen van vasten ¶ Die eer
ste is dat wi daer ons zunden mede quijt werden.
Dit bewijst hi ons inder coninghen bocke. doe dz
volcke van nyniuien zundichden teghens god. en̄
verzoncken souden hebben. en̄ zijt vernomen ende
vanden propheten hadden ghehoert. deden si gro
te penitencie. Ende die coninck vastede en̄ alle dat
volc vander stat. en̄ si deden die beesten oec vasten
En̄ god vergaf hem al hoer zunden. Aldus zal hij
ons doen vasten wij bequamelic voer ons zunden
Want die duuel wort ghedodet in waerachtighe
vasten. Hier op seyt. Ambrosius Dat die nuchtere

spekel des menschen dodet die serpenten. Aldus ō
se nuchter spekel onser vasten dodet den duuel
¶ Ten derden waert ihesus naden vasten beco·
ret vanden duuel Die duuel tempteerde hem in dry
en zunden. Ten iersten in gulsichept doe hi seyde.
maect van desen stenen broot. Ten anderen male
in ydele glorie. doe hij seyde. laet dy achter rugghe
werpen. want die duuel meende dattet cristus ghe
daen soude hebben. Ten derden in ghyerichepyden
doe hi seyde. valt hier neder eñ aenbedet mi ick sal
v gheuen alle dat ghij hier siet. In dese drye zundē
beroert die duuel alle menschen. eñ hier omme sul·
len wi altijt in ons hoeden eñ den duuel vromelick
wederstaen. Want gregorius seyt. Als wij den
duuel wederstaen soe is hi cranck. eñ als wy hem
niet wederstaen soe is hij sterck ghelijkerwijs als
een leeuwe

Epistel des manendaghes. Ezechiel

Dit seyt god die here. Ic sal selue mijn schae
pen weder soecken ende ic salse vandē. Als
die heer zijn vee vandet inden daghen als hi sal we
sen in dat middel zijnre verstroyder schapen. alsoe
sal ic mijn schapen visiterē. ende salse veelossen wt
allen steden daer si inden daghe des volckes eñ der
duusternissen in ōstroyt waren Ic salse leyden vā
den volcke ende vergaderen vten lande. eñ ic salse
leyden in hoer lant. Ende ick salse weyden in dye

berghen van israhel. in riviren eñ in alle ghesetten der eerden Ic salse weyden in die alre beste weyde eñ hoer weyde sal zijn in die hoghe berghen van israhel. Daer sullen si in groyende cruden rusten eñ in vette weyde op die berghen van israhel gheuoedet werden. Ic sal mijn schapen hoeden eñ salse te samen doen eten seyt god die here. datter vergaen is sal ic weder soecken. Eñ datter v̇worpen is sal ic weder brenghen. eñ dat te broken is sal ick te samen binden. Ende dat cranck was sal ic vast maken. eñ dat vast eñ sterc is sal ic onthouden. Eñ ic salse weyden inden oerdel der gherechticheyt. seyt die almachtighe heer

Euangelium des seluen daghes. Ma.xxv.

IN den tiden seyde ihūs sine iongheren Wāneer dye sone des menschen comen sal in sine moghentheyt eñ al die enghelen mit hem. Dan sal hi sitten opten stoele zijnre grootheyt. Voer hē sullen vergaderen alle menschen. hij salse van malcander scheyden als die herde zijn schapen wt den bocken. eñ die schapen sitten ter rechter siden ende die bocken ter luchter siden. Dan sal die coninc segghen die ter rechter siden wesen sullen. Comt ghij ghebenediden mijns vaders. ende besit dat rijcke dat v bereyt is van beghinne der werelt. Mij hongherde en de ghi gauet mi eten. Mi dorste ende ghi

gauet mi drincken Ic was vremde ende ghi herber
ghede mi Ic was naect eñ ghi clede mi Ic was siec
ende ghi vande mi Ic was inden kercker ende ghi
quaēt toe mi ¶ Dan zullen die gherechtighen ant
woerden eñ segghen. Heer wanneer saghen wi di
hongherich ende spijsede v niet. dorstich eñ gauen
v te drincken. of wanneer saghen wi v vremde eñ
herbeeghede di. of naect eñ bedecte dij. of wāneer
saghen wi v siec ende inden kercker ende quamen
totti. Eñ die coninc zal hem antwoerden eñ seggē
Voerwaer segghe ick v. alsoe langhe als ghi enen
ghedaen hebt van desen minen minsten broederen
so hebdijt mi ghedaen. Dan zal hi segghen den ghe
nen die ter luchter side zijn zullen. Schept van mij
ghi v maledide int ewighe vuer dat den duuel ende
sine iongheren berept is. Mi hongherde eñ ghij en
gauet mi niet teten. Mi dorste eñ ghij en gauet my
niet drincken. Ick was vremde ende ghi en herber
ghede mi niet Ic was naect eñ ghi en clede mi niet
Ic was siec inden kercker eñ ghi en visiteerde mij
nyet. Dan zullen si hem antwoerden ende segghē
Heer wāneer saghen wij v hongherich eñ dorstich
of ongeherbercht. oft naect. of sieck. of oeck inden
kercker eñ wi v niet en diende. ¶ Dan zal hi hem
antwoerden eñ segghen Ic seg v voerwaer. alsoe
langhe als ghi een van dezen minsten nyet gedaen
en hebbet. en hebt ghij mij niet ghedaen. Ende de
se zullen gaen in dye ewighe pijne. Ende dye ghe-

rechtighe int ewihhe leuen.

Epistel des dinxdaghes Isayas

In dien daghen sprac Isayas die prophet. ende seyde. Soect den here die wile dat hi gheuonden mach werden. roepten an die wile dat hij bij v is Die onghenadighe late sinen wech ende die bose man laet zijn ghedachten ende keer weder totten here ende hi sal zijnre ontfermen. Keert weder tot onsen gode want hi is harde groet te vergeuen. want mijne ghedachten en zijn v ghedachten niet. Noch mine weghen en zijn v weghen niet sprect die here Want als die hemelen vanden eerden verheuen zijn ende mijn ghedachten van v ghedachten. Ende hoe die douwe ende die snee vanden hemel neder valt. Ende voertmeer derwaert niet weder en keert. mer dat lant nat ende droncken maect ende doet dat groyen. ende gheeft den sayenden zaet ende den etende broet. Hoe sal mijn woert wesen dat wt minen mont sal gaen Ten sal niet ydel tot mij weder keeren. mer het sal doen al dat ic wil. Ende het sal ghelucktich wesen in den dinghen daer ict to ghesent hebbe. seyt dye almoghende heer

Euangelium des zeluen daghes Matheus int xxi. ca.

In dien tiden doe Jhesus in iherusalem ghenc waert alle die stat daer beroert ende seyden. Wie is dit? Tfolc seyde hier is een prophet van na-

zareth wt galileen. En ihesus ghenc inden tempel eñ werp uten tempel die coften eñ vercoften eñ die wisselers tafelen eñ der gheenre stoelen dye duuen vercoften werp hij omme. En seyde hem. Het is ghescreuen mijn huus zal een bede huus hetē. Mer ghi hebter af ghemaect een moerdenaers cule. Eñ toe hem liepen inden tempel crepelen ende blinden eñ hij maectese al ghesont. Die princen d̄ priesterē eñ die scriben saghen die miraculen die hi dede. eñ die kinderen roepende inden tempel segghende. da uids sone beholde ons. si zijn ghekeert in onweer den ende seyden hem. Hoerstu wat dese segghen? Jhesus antwoerde hem. Ja ick. En hebdi ghele sen? Du hebste dijne lof volmaect uten monde der kinderen ende der gheenre die melck sughen. Eñ doe liet hij die ende ghenck en wech buten de stadt in bethanyen ende daer bleef hij ende leerde dat rij ke godes.

Des woensdaghes Exodi.

INden daghe seyde die here to moysen. Clim opten berch to mij eñ weest daer. eñ ick sal v twe stenen tafelen gheuen eñ die ewe eñ dye ghe boden die ic ghescreuen hebbe. op dattu die kinder van israhel mogheste leren. Doe stonden moyses eñ yosue zijn dienre Eñ moyses seyde den olderen doe hij opten berch clam. Verbeyt hier ten wij we der keren tot v. Ghi hebt aaron eñ hur mit v. Ist datter yet vraghens opstaet dat brenct voer hem.

Doe moyses opgheclommen was bedeckede een wolcke den berch eñ die glorie godes woenden op sinay. eñ bedecten ses daghen mitter wolkē. des seuenden daghes riep hi een vten middel der duusternissen ende die ghedaente der glorien des heren was als een bernende vuer. opt hoechste van den berghe in dye teghenwoerdicheyt der kinder van israhel. ende moyses ghenck midden inden neuel ende clam opten berch ende was daer. xl. daghen ende nachten.

Epistel des zeluen daghes int coninghe boeck

Inden daghen quam helyas in bersadee. int lant van iuda. eñ liet daer zijn kint eñ toech een dachreys in die woestyne. Eñ doe hi ghecomē was eñ zat onder een damberen boem. ende bat si ne siele dat hi storue eñ seyde. Here mi ghenoeghet neemt mijn siel want ic en bin niet beter dan mijn vaders. Eñ hi lede hem seluen soe neder eñ waert ontslape onder die scheme des damberen boems. Eñ siet dye engel gods roerde hem eñ seyde. staet op eñ eet. Hi sach op. eñ siet bi sinen hoefde was ē broet in asschen ghebacken eñ een vat waters doe at hi eñ dranc eñ wart andwerf slapende. eñ de engel gods quam anderwerue eñ roerde hem eñ seyde hem. staet op eñ eet want du hebste enen groeten wech voer hādē. Doe hi opghestaen was at hi eñ dranck. ende wanderden in die sterchept der

spijse veertich daghen eñ veertich nachten. toe den berch gods oreb

Euangelium des seluen daechs Matheus int xij. ca

IN den tijden ghingen die pharizeen wt eñ maken enen raet teghen ihm̄. hoe sien mochten doden Jhesus wistet eñ ghinc van dan. eñ veel volghede hem. hij maecten si al ghesont eñ ỏboet hem dat zijt niet en openbaerde. op dat ỏuult wort dat ysayas die ppheet seyt. Sich mijn kint dat ic ỏcoren heb mijn gheminde daer mijn siel in behaghet. Jc sal mijnen gheest setten op hem. Eñ hi sal boetscappen den heyden dat oerdel. Hi en sal niet strijden noch roepen eñ niemant en sal sine stemme horen in straten. dat gheiagede riet en sal hi niet breeken eñ dat rokende hout en sal hi niet wtdoen. ten hi vutwerpe dat oerdel ỏ victorien. in sinen name sullen die heyden hopen Des donredaghs

~~Des vridaechs~~ epistel. Ezechiel.

IN den daghe geschiede dat woert des heren to my eñ seyde. Wat ist dat ghi onỏ v die parabole keert in desen byspele int lant van israhel eñ segt: Ons vaderen eten die zuere druuen eñ der kinder tandē werden egghich. Lieue dit seyt god die here. Dye ghelikenis en zal voertan to ghenen byspele zijn in israhel. siet al deze sielen zijn mi Als die siel mijns vaders oeck mijn is. alsoe is oeck die siele des soens mijn. Ende die siele die daer zundighet die sal

sterven. Ist dat een man gherechtich is eñ ordel eñ gherechtichept doet eñ inden berghe niet en eet. eñ zijn oghen niet op en heffet to den afgoden des huses van israhel. Ende zijns naesten wijf niet en v̄craft. eñ to den besiecten wyue niet en gaet eñ ghenen mensche en bedrucket. Eñ den sculdenaer dat pant weder gheuet. Eñ mit ghewelde niemant en rouet. eñ zijn broet den hongherighen gheuet. ende die naecten bedecket mit cledinghe. eñ to den woecker niet en leent. eñ niet en ontfanghet. eñ zijn hāt vander boeshept keert. Eñ tusschen den man ende den man waerachtich ordel doet ende wandert in mijn gheboden. eñ mijn ordel behoet op dat hi waerachtichept doe. Deze is gerechtich eñ sal leuen in den leuen sprac die almoghende heer

Euangelium des seluen daechs Jo. viij.

IN den tiden seyde ihesus to den ghenen die in hem gheloueden vanden ioden. Ist dat ghij bliuet in mijn leringhe ghy sult waerlic mijne discipulen wezen. ende ghy sult die waerhept kennen ende die waerhept sal v vryen. Sij antwoerden hem Wy zijn van abrahams ghessechten ende wy en hebben nye yemant gedyent. Hoe seggestu ghy sult vry wesen? Jhesus antwoerde hem Voerwaer voerwaer segghe ick v dat een yeghelick dye zunde doet is een knechte der zunden. die knechte en blijuet inden huse niet inder ewichept. Die sone blijuet inder ewichept. Ist dat die sone v sal vryen

ghi sult waerlic vry zijn Ic weet dat ghi abrahāš
kinder zijt. Mer ghi wilt mi doden wāt mijn lerin
ghe en vanghet in v niet. dat ic biden vad̄ ghesien
heb spreke ic eñ ghi doet dat ghi by uwen vader ge
sien hebt. Si antwoorden eñ seyden hem Abraham
is ons vader. Jhesus zeyde hem. bistu abrahams
kinder so doet abrahams werken. mer du soecste
mij te doden enen mensche die v die waerheyt seyt
die ic van gode gehoert hebbe. dat en dede abrahaz
niet. ghi doet uwes vaders wercken. Si seyden.
Wi en zijn van gheen oncuusheyt ghebozen. Wij
hebben god to enen vader Daer om seyde hem ihe
sus Waer god v vader en trouwen ghy soldet mi
lief hebben want ic bin uut gode voert ghegaen eñ
gecomen. van my zeluen en quam ic niet Hij heuet
mij ghesent waer om en kendi mijn tale niet? ghij
en moghet mijn leringhe niet horen. Ghi zijt van
den duuel uwen vader eñ die begheerten uwes va
ders doet ghi. Hy is manslachtich van beghinne.
eñ hi en stont inder waerheit nye want in hem en
is ghene waerheyt. Als hi uut hem zeluen spreket
so sprect hi loghen want hij is logenachtich eñ een
vader der loghenen Mer nu ic de waerheyt spreke
en gheloefstu my niet

Epistel des vrīdaghes Ezechiel.

Dit seyt god die here. dye siel der zundigher
zal steruen. Die sone en sal die boesheyden
des vaders niet draghen. Eñ die vader en sal dye

boeshept des soens niet draghen. Die gerechtichz des gerechtighen sal op hem zeluen wesen. Ende die boeshept des bosen zal op hem wesen. Mer ist dat die bose penitencie doet van allen zunden de hi ghewrocht heuet. ende al mijn ghebodden behoet. ende oerdel ende gerechtichept doet. dye zal inden leuen leuen ende niet steruen. Alle die boeshept dye hij ghedaen heuet en sal ick niet ghedencken. ende in dye gerechtichept die hij ghedaen heuet sal hij le uen. Ende ten is mijns vaders wille niet die doot des ongerechtighen spreket god die here. ende niet van sinen weghen en bekere ende leue. Mer is dz sake dat hem die gerechtighe afkere van zijnre ghe rechtichept ende boeschept doet nae alre ommense lichept die de onrechtighen pleghen te wercken sal hi leuen. Alle dye gerechtichepden die hy ghedaen heeft en sal niet gedacht werden in die ouertredin ghe daer hi in ouer ghetreden is En in sine zunden die hij ghezundighet heuet daer sal hij in steruen. Ghij hebt ghesept des heren wech en is nyet gelijc Daer om hoert ghi husen van israhel. En is mijn wech niet ghelijck. en zijn uwe weghen niet meer quaet. Want als hem dye gherechtighen afkeeret van sine gerechtichept en doet boeschept soe sal hij daer in steruen In dat quaet dat hi ghedaen heuet sal hi steruen. Ende so wanneer die bosen hem af keert van die boeschept die hi ghedaen heuet. ende oerdel ende gherechtichept doet. soe heeft hij zijne

siele leuendich ghemaect want al werckende eñ al
afkerende van al sine boesheyden die hij gedaen he
uet soe sal hij inden leuen leuen eñ niet steruē. seyt
die almoghende heer

Euangelium des seluen daechs . Jo . v.

In den tiden was der ioden feestdach. eñ ihe
sus clam op te iherusalem. In iherusalem is een
probatica piscina . die in hebreeusche bethsayda heet
eñ heeft vijf hallen . In dese lach een grote menich
te van siecken van blinden van crepelen . eñ die ver
dorret waren . verbeydende des waters beroerin-
ghe. Eñ een engel quam neder nader tijt indē piscy
nen eñ dat water waert beroert . Eñ die eerste ne
der clam in die piscine na die beroeringhe des wae
ters de waert ghezont van wat siecte dat hi hadde
Doe was daer een mensche die . xxxviij . iaer in zijn
siecte ghelegen hadde . Doe ihesus dezen sach lig-
ghen eñ bekende dat hi nu veel tijdes hadde. seyde
hi . Wiltu ghezont zijn? Die siecke antwoerde He
re ic en heb ghenen mensche die mi in die piscine hel
pet als dat water beroert wort . Want als ick co-
me is daer een ander voer mi neder gheclommen.
Doe seyde hem ihesus Staent op eñ neme v bedde
eñ wander Alte hantes is die mensche ghezont ge
worden eñ nam zijn bedde eñ wanderde Het was
een saboth inden daghe . daer omme seyden die io
den den ghenen de ghezont was Het is een saboth
ten is dij niet gheoorloft dijn bedde op te boren . Hij

antwoerde hem. die mi ghezont gemaect heeft die seyde to mi. Neemt op dijn bedde en̄ wander. Doe vraechden si hem. wie is die mensche die dij seyde voer op dijn bedde en̄ wander? Die ghezont gemaket was en wist niet wie hi was Jhesus ghenck vanden scaren in die stat Daer na vant hem ihūs inden tempel en̄ seyde hem. Siet du biste ghezont ghemaect en wilt voertmeer niet zundighen. op dz v niet erghers en ghesciede. Die menschen ghengē en̄ seyden den ioden dattet ihesus was die hem genesen hadde. daer om veruolchden die ioden ihm̄ want hi dit opten saboth dede.

Des zaterdaghes quatertemper inder vasten de eerste lere. Ezechielis.

IN den daghe sprac moyses den here en̄ seyde. Here siet op van dinen heylighen huse. en̄ van die hoghe woninghe d̄ hemelen. gebenedie v volc van israhel en̄ dat lant dattu ons ghegeuen hebste alstu onsen vaderen zwoerste dat vlopende lant van melke en̄ van honich. Hoer israhel. hudē heeft v god v here gheboden dattu doen soldeste sine gheboden en̄ ordel ende behoedenisse. en̄ veruullense van al dijn herte en̄ van al dijnre sielen Hudē hebstu vercoren den here op dat hi dijn god si ende du in sinen weghen wanderste ende du behoedest dijn besittinghe. die gheboden en̄ die ordelen ende ghehoersaem biste sinen gheboden. Ende die here heeft di huden vercoren datstu hē een zunderlinghe

volc biste als hi v ghesept heuet ende du alleen sine ge
boden behoedeste. op dat hi v hogher make dan hi
alle volc ghemaect heuet to sinen loue ende name. to
zijnre glorien. op datstu een heylich volc dijns herē
biste als hi di ghesproken heeft.

Die anderde lexe Deutronomij.

In den daghe seyde moyses den kinderen van isra
hel. Ist datstu die gheboden houdet die ic v ghebie
de ende ghise doet. Dat ghi god lief hebt uwen here
ende hem anhanghet ende in sine weghen wandert. so
sal die here alle heydenen voer v aensichte vstroyē
Ghi sult besitten die groter ende rijcker zijn dan ghij
Alle steden die v voeten betreden zullen v zijn. van
die woestine van lybano ende effrate der groter riui
ren. totter woester zee sullen v termynen wesen.
Niemant en sal teghens v staen. god sal v vrese, ende
ontsien gheuen ouer al dat lant dat ghi betredē sul
let. als v god dye here ghesept heeft.

Die derde lexe Machabeorum.

In den daghe deden die priesteren bedinghe
doe si offeren souden die offerhanden voer
den volcke van israhel Jonathas was beghinnen
de ende dye ander antwoerden ende seyden. Dye
here moet v weldoen ende moet ghedencken zijns
testamentes dat hij toe abraham. ende toe ysaac.
ende toe iacob sinen ghetrouwen knechtē ghespro
ken heuet. Ende hi moet v allen dat herte gheuen
op dat ghi hem oefent ende sinen wille doet. uwe

herten moet hi opdoen in zijn ewe. eñ in sinen ghe
boden vrede maken. eñ moet horen v ghebeden eñ
moet mit v v̄soent werden eñ en moet v niet laten
inder quader tijt die heer uwe god

Die vierde lere Sapiencie

O God alre dinghen ontfermet onser. eñ siet
ons an. v̄toent ons dat lichte der ontferm
herticheyt eñ sent die vrese op die heyden die v niet
ghesocht en hebben. op dat si v moeten kennen dat
daer gheen god en is dan du. op dat si v wonder-
licheyt bekennen eñ vertellen moeten. Hef op uwe
hant ouer die vremde luden. op dat si v mogenthz
moghen sien want du in horen ansichte in ons ge-
helighet biste. Also moetstu in ons ansicht groet
ghemaect werdē in hem op dat si v moeten kennē
Als wi v bekent hebben Want daer gheen god en
is sonder di. Vernye dye teykenen eñ verwandelt
die wondere. Glorificere die hant eñ den rechterē
arm. Verwecke dye verwoetheyt eñ stort wt den
toerne. Werpet wt die wedersake eñ pijnighet dē
duuel. haeste die tijt eñ ghedenc des eyndes op dat
si dijne wonderlike dinghen vertellen moghen. he
re onse god

Epistel des seluen dagħes Ad thesso.

G Roeders wi bidden v castijt die onrustighe
troest die cleynmodige. ontfanct die crankē
Glo. int gheloue ende maket si ghezont.
Weest lijdsaem tot hem allen. Siet dat nyemant

quaet om quaet yemant te gheuen Mer ec altoes vol
ghet dat goede zonderlinghe in allen menschē. Al
toes verblidet inden here. bidt sond ophouden In
allen dinghen dancket gode. want dit is die wille
godes in xp̄o ihesu in v allen. En wilt den gheeste
niet doden. en versmae die prophecien niet. Proeuet
alle dinghen. datter goet is behoudet. Wachtet v
van alle quade ghedaente. Eñ god des vredē moet
v heylich maken ouer al op dat v siel eñ lichaem ge
heel behouden moet werden sonder claghinghe in
die toecomste ons heren ihesu xp̄i

Euangelium opten seluen dach. Ma. xvij

In den tiden nam ihesus tot hem peter. iacob. ende
iohannes zijnē broeder eñ leydese opwaerts in enē
hoghen berch. Eñ waert voer hem ouergeformet
eñ zijn aensicht blinckede als die zonne eñ zijne cle
deren zijn wit ghewordē ghelijck als die sne Eñ
daer verscheen moyses eñ helyas mit hem spreken
de. Petrus antwoerde eñ seyde tot ihesum. Here
hier is ons goet te wesen. laet ons drie tabernacu
len maken. Di een. moyses een. eñ helyas een Eñ
doe hi noch sprekende was Siet een licht schijnen
de claer wolcke ombeuenc si. Eñ een stemme sprac
wt die wolcke. Dit is mijn gheminde soen in wel
ken ic mij wel behaghet hebbe. hoert hē. Doe dit
die iongheren hoerden vyelen si neder in hoer aen
sichten eñ vreseden hem zeer. Ihesus quam tot hē

eñ ruerdense eñ seyde hem. Staet op ende ontsie v
niet. Doe si hoer ogen op sloeghen en saghen si nie
mant dan ihesum allene Do si neder clommen vā
den berghe gheboet hem ihesus eñ seyde. Niemant
en segghe dat ghi ghesien hebt tot der tijt dat des
menschen soen opstaet vander doot. Sijn ionghe
ren vraechden hem eñ seyden. Wat seggen dan de
scriben dat helyas ierst comen moet? Hi seyde hem
Helyas zal comen eñ zal aldinc weder keren Ic seg
ghe v dat helyas nu ghecomen is eñ si hebben in hē
ghedaen alle dat si wolden eñ en hebbens niet ghe
kent. Also zal die zone des menschen liden van hē
Doe v̄stonden die iongheren dat hijt van iohanne
baptista ghesept hadde

Epistel opten anderden zondach indē vasten.
Ad tessolonicenses. iiij.

BRoeders voertaen bidden wi v eñ v̄manen
v inden here ihesu cristo dat als ghij ontfā
ghen hebt van ons hoe v behoert te wanderen. op
dat ghij te meer ouerulopet. Want ghij weet dye
gheboden die ick v ghegeuen hebbe ouermits onzē
here ihesum. Want dit is die wille godes. v hey
licheyt. dat ghij v hoedet voer oncuuscheyden. op
dat een yeghelic van v zijn vat besitten mach in hei
licheyden ende in eren. Niet in quetsinghe der be-
geerten als die heydenen die gode niet en kenden.
ende niemant bouen treden mit ghewelde. Noch
en verschalcke sinen broeder in enighe sake. Want

anmercket neerstelic god is een wraker van desen als wi te vozen seyden eñ ghetughet hebben want god en heeft ons niet in onrechticheyt gheroepen. mer in heylicheyden.

Euangelium des seluen daechs Ma. xv.

In den tiden ghinc ihesus wt inden lande van tyri eñ sidonis. eñ een chananeus wijf quam vten eyn de eñ riep segghende. Here dauids sone. ontferme di mijnre. want mijn dochter wozt qualicke van den duuel ghequelt. Hi en antwoerde hoer niet een woert. Doe quamen sine iongheren eñ baden hem ende seyden. laetse want si roept nae ons Hi ant woerde eñ seyde Ic en bin niet gecomen dan tottē scapen des huus van israhel die verlozen zijn Noch quam si eñ anbede eñ seyde. here helpt mi. Hij sey de. Ten is niet goet den kinderen broet te nemen. eñ voerden honden te werpen. Eñ si seyde Tis al so here. mer die cleyne hondekens eten vandē cru men die vander heren tafelen vallen. Doe sede ihe sus O wijf groet is v gheloue di ghescchiede als du wilste. Eñ hoer dochter is in die vre ghezont ghe maect.

SERMO

Mulier chananea a finib9 illis egressa. Ma. xv

In desen euangelio wozt ons geleert twee punten Ten eersten male wat wij verstaen bi den wyue. eñ bij hoer dochter. Bijden wyue ver staen wi den zunder Bid dochter verstaen wi die

siele der zunderen die mitten duuel bezeten ende gebonden is also langhe als die mensche in doot zunden leuet. Nu dit euangelium seyt als ghi gehoert hebt. dat dit wijf quam vten lande van chananea to xp̄m. Chananea bedupt een vanderinghe. Hier bi verstaen wi die sine siele v̄lossen wil vten zundē die moet zijn quade leuen v̄anderen in een ghoet leuen. Hier op seyt die apostel. do t ven v den oudē rock eñ doet een nye cleet aen. Desen ouden rock dat zijn ons oude quaede sunden dye wi van ons werpen sullen mit berou. mit biechte. eñ mit penitēcien. Ende sullen den nyen rock andoen. dats een nye leuen van doechden. Ende aldus mach ons siele verlost werden vanden duuel ¶ Dat anderde punte is bi wat saken dat dit wijf was ghehoret van cristo in hoer bedinghe ofte roepinghe

Ic vinde drye puntenin dezen wijue. waer mede dat si vercreech dat ihe sus hoerre ontfermden

¶ Ten yersten grote oetmoedichept. Eñ dit bewijsede si doe si seyde. Here die cleyne hondekens eten doch vanden crumen dye daer vallen vander tafelen hoers heren. Of si segghen woude. Lyeue here ghi hebbet ghesept dattet niet goedt en is dat men den kinderen hoer broet nemet eñ gheuet dat den honden Ic beken dat ic een hont bin ende niet weerdich en bin des brodes dats uwer gracien eñ ghenaden. mer laet mi ghenieten die crumen dats v bermhertichept. ¶ Dat anderde punte is hoer

vaste ghelouē. want hoe herdelic dat hoer cristus antwoerde. Si bleef vaste int gheloue eñ sprac. here dauids sone ontferme di mijnre. Sij ghelouede dat hi god was Want si seyde here eñ si gelouede dat hij een waerachtich mensche was Want si se de dauids sone. ¶ Dat anderde punt is hoer vol standichept Want si en liet niet af eer si vercreghe daer si om badt. Dese drie punten zijn oeck allen menschen noet die van gode willen hebben daer si om bidden. dat is oetmoedichept. vaste gheloue. ende volstandichept. Want onse here secht inden euangelio. Die volstandich is tot inden eynde die sal zalich werden.

Epistel des manendaechs Daniel

Inden daghe bede daniel eñ seyde Here ons god die daer wtghelept hebste dijn volc vtē lande van egipten in sterker hant eñ hebste dij nae dezen daghe een name ghemaect. Here wi hebben ghezundighet wi hebben boeshept ghedaen in alle dijn gherechtichept Ick bidde di dat dijn toerne af ghekeert moet werden eñ dijn v̄woethept vā dijn heylighe stat iherusalem eñ van dinen heylighē ber ghe. want omme onse zunden eñ om onser vader boeshept so is iherusalem eñ al zijn volc in lasterin ghe alre menschen die omtrent ons zijn. Daer om onse god verhoer nu dijns knechtes ghebet. ende sine bedinghe. En v̄toerne dijn ansichte niet oue r dyn heylighe huus dat verwoest is om di seluen.

soe neyghe v oren mijn god en̄ hoer̄. doet op v ogē en̄ siet ons mistroesticheyt en̄ die stadt daer uwen name ouer gheroepen is want wi en storte ons be dinghe niet voer v aensichte in ons rechtueerdichz Mer in dijn ontfermherticheyt. Here v̄hoer. here weest v̄noeghet. siet an en̄ doet. en̄ niet en merre ō di seluen o mijn god wāt dijn name is angeroepē ouer die stat en̄ ouer v volc heer ons god.

Euangelium opten seluen dach.

In den tijden seyde ihesus den schaeren d̄ io den Ic gae en̄ ghij soect mij en̄ in v zunden sult ghi steruen. Daer ic gae en moghet ghi niet co men. En̄ seyde hem. ghi zijt van beneden ic bin vā bouen. Ghi zijt vander werlt Ic bin vander werlt niet. Daer om heb ic v ghesept dat ghij in v zunden steruen zult. Want gheloefdijs nyet dat icket bin In uwen sunden sult ghij steruen. Doe seyden si hem. Wie bistu? Jhesus seyde hem Het beghinne en̄ ic spreeke mit v. Veel heb ic mit v ghesproken en̄ te oerdelen. Mer die mij ghesent heeft is waerach tich. en̄ dat ic van hem ghehoert hebbe dat spreeke ick in die werelt. En̄ si en kendens niet want hij god hiet sinen vader Daer omme seyde hem ihūs. Wanneer ghi v̄heffen sult des menschen sone dan sulstu kennen dat ict bin. en̄ ick van mi seluen en doe. Mer alsoe mij die vader gh spreke ick. Ende die mij ghesent ende hij en laet my niet alleen

dat hem behaghet. Doe hi dit seyde geloefden veel menschen in hem.

Epistel des dinxdages Int boec d̄ coninghen

IN den daghen ghescieden des heren woert to helyam en̄ seyde. Stant op en̄ gae in sarapta des landes van sidonyen en̄ daer sulstu blyuen want ic heb daer een weduwe gheboden dat si di voede. Hi stont op en̄ ghenc in sarapta. Ende doe hi quam to der poerten vander stat. ghemoete hem een wijf die een weduwe was hout lesende. En̄ hi riepse en̄ seyde hoer. Gheue mij een wenich waters in een vat dat ick drincke. En̄ doe si wech ghenc dat zijt halen soude riep hi hoer nae en̄ seyde Ick bidde v brenct my oeck enen mont vol brodes in v hant. Si antwoerde. Lieue god dyn here. ic en heb gheen broet dan alsoe veel meels als een vinger begripen mach in een cruke en̄ een wenich oly in een olycanne. Siet ic lese twe houtkens dat ick in mach gaen en̄ myn kint dat make op dat wy dz eten en̄ dan steruen. Doe sprac helyas to hoer En ontsie v niet. mer gae en̄ doet als du geseyt hebste en̄ make mi eersten van uwen meelken een asschen broet. en̄ brenct dat my. mer di en̄ dynen sone sule ghyt daer nae maken. Want dit seyt god die here van israhel. Die cruke des meels en sal niet minde
[illegible]ne des olys en sal niet werden v̄min
[illegible] daer die here reghen geuen sal op
[illegible]rden. En̄ si ghinc hen. en̄ dede

na helyas woerden. en hi at. En van dyen daghe en ontbrac hoer huus vanden meele niet eñ die can mitten oly en is niet v̇mindert naden woerdē des heren dat hi sprac in helyas hant

Euangelium des seluen daechs. Ma. xxxiij.

IN den tiden seyde ihesus toden scaren ende to sine iongherē eñ seyde. Op moyses stoele saten die scriben eñ pharizeen. Al dat si v segghē dat hout eñ doet. na horen wercken en wilt nyet doen. Si segghen eñ doen des niet. si binden swa re borden eñ ondraechlick eñ legghense opter men-schen scouderen. mer mit hoer vingheren in willē si se niet rueren. Alle hoer wercken doen si op dat si gesien moghen werden vanden menscen. Si ma ken brede lijsten eñ grote zomen. . si soeckent voer-sitten aender tafelen. eñ die yerste stoelen inder sy nagoga. eñ grotinghe inder merct. eñ vanden mē schen meister te heten. En wilt niet meister ghehe ten wezen. want een is v meister eñ ghi zijt al broe ders En wilt v niet vader laten heten. Want een is v vader die inden hemel is. Ende en wilt gheen meisters geheten wesen. want een is v meister dz is cristus. Die dye meeste is onder v dat sal v dien re wesen. So wie hem verheffet die sal vernedert werden. Ende dye hem veroetmoedighet sal ver-heuen werden.

Epistel des woensdaghes. Hester

In den daghe bat Hester den here ende seyde
heer god almachtich coninck in v ghewelt
zijn alle dinghen gheset. Niemant en is de v wille
mach wederstaen Ist datstu te rade werdeste ons
te behouden wy werden haest verlost. Want du
here hebste hemel eñ eerde ghemaect eñ al dat indẽ
ommerinc des hemels onthouden wort. Du biste
alre dinghen een heer. eñ niemant en is die v groot
heyt wederstaet. Eñ nu here coninc ɗ coninghen
abrahams god ontferme dijn volcke. Want ons
vianden willen ons verderuen eñ v offer wtdoen
En versmae niet dijn deel datstu ɗlost hebste. mer
verhoer ons ghebeden. eñ weest genadich den lo-
te eñ den deel dijnre erfenissen. eñ keer omme ons
weninghe in vrouden op dat wi dinen naem moe
ten louen. En verliese niet die monden der gheen-
re die v louen heer onse god.

Euangelium des seluen dages. Ma. xx.

In den tiden clam ihesus op toe ihrlm. ende nam al
heymelick bij hem zijn twaelf iongheren. ende sey
de hem. Siet wi climmen op te iherusalem eñ des
menschen soen sal ouergheleuert werden den prin-
cen der priesteren eñ scriben. eñ si sullen hem veror
delen ter doot. eñ sullen hem den heyden ouer leue
ren te bespotten eñ te gheysselen eñ te crucen eñ te
doden. Ende des derden daghes sal hij verrysen.
¶ Doe quam to hem zebedeus kinder moeder mit
horen kinderen eñ gruete hem ende badt wat van

hem. Hi seyde hoer. Wat wilstu? Sij seyde. Dat deze twe mijn kinderen moeten sitten. dye een tot v rechterhant eñ die ander to v luchterhant in v rijke. Jhesus antwoerde eñ seyde. Ghi en weet niet wat ghij bidt. Mogestu den kelck drincken den ic drincken sal? Si antwoerden hem. Ja wi moghē Hi seyde. Mynen kelck sulstu drincken mer te sittē tot mijn rechterhant of totter luchter. dat en is mi niet v te gheuen. mer den ghenen die dat bereyt is van mijnen vader. Die. x. worden onweerdich op die twe broeders Jhesus riepse to hem ende seyde Weetstu niet dat der luyden princen heerschappye hebben ouer die hore? Eñ die meeste zijn hanteren de die mogentheyt onder hem. Also en sult ghi onder v niet wesen. Mer wie onder v die meeste wil zijn die zal v dienre zijn. Ende wie onder v die eerste wil wesen die zal v knechte wesen. Als dye sone des menschen niet ghecomen en is om gedyent te werden mer om te dienen. eñ zijn siele te gheuen voer veel menschen in verlossinghe

Epistel des donredaghes Jheremye.

Dit seyt god die here. Vermaledijt is die mē sce die inden menschen betrout eñ dat vleys set tot sinen armen eñ zijn herte vanden here scept. Wāt si zullen zijn als die heyden inder woestynen eñ inden onwoenberē lande der souticheit. Ghebenedijt is die man die inden here betrout. eñ dye here zal hem trouwelic wesen. Eñ hij zal wezen als

dat hout dat op die wateren gheplant wort dat si
ne wortelen totter vochticheyt sendet. En ten sal
niet ontsien als die hette comt. en zijn blat sal groe
zijn. en inder tijt der droecheyden en sal hi nz sorch
uoldich zijn. noch ten sal gheen tijt af laten vruch
te te brenghen. Des menschen herte is quaet ende
niet ondervindelic. wie salt bekennen? Ic die here
bin ondersoeckende dat herte en proeuende die nye
ren. die een yeghelic gheue na sinen weghe. en nae
die vruchte zijnre vindinghe. spreect die almachtige
heer..

Euangelium des seluen daghes. Jo. v.

In den tijden seyde ihesus den schaeren d' io
den Ic en mach vā mi seluen niet doen Als
ic v oerdel. mijn oerdel is gherechtich. Want ic en
soecke mynen wille niet. mer sinen wille die mi ge
sent heuet Ist dat ic een ghetuuch gheue van mij.
mijn ghetuuch en is niet waer. Tis een ander dye
ghetuuch van mij gheuet en ic weet dat tghetuuch
waer is dat hi van mi gheuet. Ghi hebt hem tot io
hannem ghesent. en hi gaf der waerheyt getuuch.
Ic en ontfanghe vanden menschen gheen getuuch
Mer dit seg ic op dat ghi behouden zijt. Die was
een lanteerne bernende en luchtende. mer ic heb eē
meerd' getuuch dan iohannes want mijns vaders
wercken volbrenghe ic. Die wercken die ick doe.
gheuen ghetuuch van mi. dat my dye vader heuet
ghesent. Ende die zelue vader die mi ghesent heuet

gheuet ghetuuch vā mi. Ghij en hebt sine stemme
niet gehoert noch sine ghedaente nye ghesien. En
zijn woert en hebdi niet in v bliuende. Wantu en
gheloueste den ghenē niet die mi ghesent heeft On
dersoeket dye scrifturen. want ghi meent ewich le
uen daer in te hebben. En dit zijn si die van mij ge
tuuch gheuen. eñ ghi en wilt to mi niet comen. op
dat ghi leuen mocht hebben. Vanden menschen en
ontfanghe ic die claerheyt niet. mer ic kenne v dat
ghi die liefte godes in v niet en hebt Ic bin gecomē
in mijns vaders name eñ ghi en ontfenct mij niet.
mer comt een and' in sinen naem den sulstu ontfan
ghen. Hoe moechdi ghelouen die glorie van malcā
der ontfanghet? En meent niet dat ic v wroeghen
sal biden vader. Moyses is die wroghet daer ghy
in hopet. Want gheloefstu moyses. du ghelouefste
mi oec. want hi heeft van mi ghescreuen. Gheloef
stu zijnen letteren niet. hoe soudestu dan ghelouen
minen woerden?

Epistel des vridaghes Genesis.

In dien daghe seyde Joseph tot sinen broede
ren. Hoer minen droem den ick sach. Mij
dochte dat wi gheruen vergaderden indē acker eñ
mijn gherue op rees eñ stont. eñ v gheruen omme
staende anbeden mijn gherue. Zijn broeders ant
woerden hem. Sulstu ons coninc wesen? of sullē
wi v v ghebode onderdanich wesen? Deze sacke

der drommen eñ der woerden maecten daer om een voetsel der nidichept eñ des toerns Oeck sach hi eē ander droem die hÿ sinen broederen vertelde eñ sey de Jc sach ouermits den drome recht als die zonne eñ die mane eñ elf steernen mi anbeden. Doe hi dz zÿn vader eñ zÿn broeders vertelt hadde. berispte hem die vader eñ seyde. Wat bedudet datstu ghe sien hebste. sal ic eñ v moeder eñ v broeders v aen beden opter eerden? Hier om benyde hem zÿn broe ders. mer die vader mercte die dinghen al zwigen de. Doe die broeders des vaders vee hoedē. woen den si in sichem eñ israhel dat was iacob hoer vad̄ seyde tot hem. V broeders hoeden dye schapen in sichem. com ic sal v tot hem senden. Hÿ antwoer de. Jc bin bereyt. Doe seyde hi tot hem. gae eñ be siet of alle dinghen ghelucsich zÿn bÿ v broeders. eñ biden vee eñ segt mÿ weder warmen doet. Hÿ is ghesent vanden dale van ebron eñ quam in sich em. eñ een man vant hem dwalende inden acker. eñ vraechde wat hi sochte? Hi seyde. ic soeck mÿn broeders wÿst mi waer si die beesten hoeden ¶ Doe seyde die man. si zÿn ghescreyden van deze ste de. want ic hoer si segghen. gaen wÿ in dothaim Doe toech hi na zÿn broeders eñ vant si in dothaī. Doe si hem van veers saghen eer hi tot hem quam dochten si hem doot te slaen. eñ seyden onderlinge Siet die dromer comet. Coemt ende laet ons hem dootslaen. ende laet ons hem werpen in die oude

cisterne eñ wi zullen segghen die wilde beesten heb ben hem v̄slonden. Besiet dan of hem sinē drome gheuordert heeft. Doe dat ruben hoerde pijnde hi hem vut horen handen te verlossen. eñ seyde. Niet en laet ons sine siel dootslaen noch zijn bloet storte Mer werpt hem in deze cisterne die inder woesty nen is eñ hout v handen onbeulect. Mer dat seyde hi eñ wolde hem vut horen handen verlossen eñ le ueren sinen vader weder

Euangelium des seluen daechs Ma. xxi.

IN den tiden seyde ihesus sinen iongeren. So wat ghi eyschet inder bedinghe eñ gheloue dat sult ghij ontfanghen. Eñ doe hi quam inden tempel quamē to hem die gheleerden die princen der priesteren eñ die ouden des volckes eñ seyden. In wat machte doetstu deze dinghen. eñ wie heuet v die macht ge gheuen? Ihesus antwoerde hē Ic sal v een woert vraghen. ist dat ghijt mij segt. ick sal v segghen in wat machte ic dit doe. Wan was iohēs doepsel. vanden hemel of vanden menscen? Si dochten on der hem eñ seyden. Segghen wi vanden hemel hi sal ons antwoerden. Waer ō en geloefdi hem dan niet? Segghen wi vanden menscen. so vruchte wi die scaren wāt alle hielden si iohēm voer een pphe te. Eñ si antwoerden ihesu. Wij en wetens niet. Eñ ihesus antwoerde hem Noch ic en seg v niet in wat machte ic dit doe.

Des zaterdaghes Genesis.

In den daghe seyde rebecca iacob horē soen Ic hoer
de v vader spreken mit ezau v broeder. eñ hi seyde.
Brenghe mijn van v iaghinghe eñ bereydt mi spyse
dat ic ete. eñ di voerden here ghebenedije eer ic ster
ue. Mijn kint hoert nu minen raet. eñ ga tottē vee
eñ brenct mi die twee beste scaepkens daer ick dijn
vader spyse af make daer hi af gheuoedet wort Al
stu mi dit ghebrocht hebste eñ hi ghegheten heuet.
dat hi v ghebenedije eer hi sterue. Hi antworde ho
er. Du weetste wel dat ezau mijn broeder ru is eñ
ic bloet bin Ist dat mijn vader mi handelt eñ voelt
so vrucht ic dat hi menen sal dat ic hem bedrieghen
wil. ende dat hi dan die maledixie op mi brenghen
mochte voer die benedixie. Doe seyde die moeder.
Mijn kint. op mi si die maledixie. hoer alleen mijn
stemme eñ gae eñ brenct dat ick ghesept hebbe. Hij
ghinc hen eñ haeldent eñ ghaft der moeder. Sy be
reyde die spijs als si wiste dattet syn vaď begeerde
Ende si dede hem aen ezaus beste clederē die si had
de te huus. ende si dede vellikens om zijn handen
van bocken eñ bedecte dat blote van sinen halse eñ
si gaf hem den bry. eñ dat ghebraden dat si gecoect
hadde. Doe hijt inghebrocht hadde seyde hij. Va
ď mijn? Hi antwoerde. Ic hoert. Wie bistu mijn
kint? Eñ iacob seyde Ic bin ezau v eergheboren so
ne. Ic hebbe ghedaen alstu mi ghebodeste. Stant
op eñ sit eñ eet van mijn iaginghe op dat v siele mi
ghebenedije. Anderwerue seyde ysaac tot zijnen

sone. Mijn kint sprac hi. hoe moghestu dat so ha
stelic vinden? Hij seyde. Het was die wille godes
dat ic haestelic venc dat ic wolde. Ende ysaac seyde.
Come hier dat ic v mach tasten ende proeuen ofstu
Ezau mijn soen biste of niet. Hi ghenc to sinen va
der. Doe hi hem ghetast had. seyde ysaac Die stem
me is iacobs. mer die handen zijn ezaus. Ende hi en
kendes niet. want die ruwe handen beduden dye
ghelikenisse der meesten. Al benedijende seyde hi.
Bistu mijn soen ezau? Hi antwoerde Ic bint. doe
seyde hi. Brenct mi die spijs dijnre iaginghe mijn
kint. dat mijn siel v ghebenedije. Doe hi die spijs
gheten hadde. brocht hi hem oec wijn. Doe hi den
wijn wt hadde seyde hi hem. Com ende cusse mij so
ne mijn. Hij quam ende cussede hem. Altehantes
doe hi den soeten roke der clederen voelden. sprac
hi al benedijende. Siet die roke mijns soens is als
een roke des vollen ackers den god ghebenedijt he
uet. God moet v gheuen den douwe des hemels.
van die vetheyt der eerden. Oueruloedicheyt van
weyte. wijn ende oly. Die luden moeten v dyenen.
ende die ghesiechten moeten v anbeden. Wes dijnre
broeder here. dijns moeders knyen moeten dij bu
ghen. Die v vermaledijt die zijn vermaledijt. Die v be
nedijt moet mit benedixien veruult werden. Doe hi
nauwe dye woerden ghesproken hadde. ende iacob
wtghegaen was. quam eezau ende brochte den vader
ghecoecte spijs van sine iaginghe ende seyde. Vader

mÿn. Stant op eñ eet van mÿn iachte op dat v siel mÿ ghebenedÿe. Doe seyde ysaac. Wie bistu: Hÿ antwoerde Jck bin ezau v yerstgheboren zoen Jsa ac v̇wonderde hem vtermatē seer. eñ meer danmē ghelouen mach. hÿ seyde. Wie is die ghene die mÿ van die geuanghen iachte hier te voren brocht: eer du quaemste heb ic van allen gheeten. Eñ ic hebbe hem ghebenedÿt eñ hÿ sal gebenedÿt wesen. Doe ezau des vaders woerden hoerde. bryenschede hi mit groten roepen eñ was al ondaen. ende seyde. Vader benedÿe mÿ oec. Hi seyde. V broeder is be driechelic ghecomen eñ heeft v benedixie ontfangē. Eñ ezau seyde. Mit recht is zÿn name iacob gehe ten. want siet hÿ heeft mi twewerf verscalket hÿ heeft mÿn yerste gheborenscap hen. Eñ nu ander werf heeft hi mÿn benedixie ontnomen. Noch sey de hi sinen vader. En hebstu mi gheen benedixie ge houden: Jsaac seyde. Jc heb hem v here ghemaect eñ al zÿn broeđs heb ic sinen dienste ondghe worpē Jc heb hē in weyt eñ wyn vast gestichticht. Wat sal ic di mÿn kint nu doen: Ezau seyde. Och vađ en hebstu mi niet een benedixie gehouden: Jc bid v datstu mi oec benedÿeste. Doe hÿ dus mit groten milbaer screyde. waert ysaac beweghen eñ seyde Jn vetheyt der eerden eñ van bouen inden douwe des hemels sal v benedixie wesen

Euangelium des seluen daghes. lu. xv.

IN den tiden seyde ihesus sine iongherē deze ge

likenisse. Een mensce had twe kinder. eñ die ionx
ste van dyen seyde sinen vad̄. Vader gheeft mi dat
mi boert van minen goede. Eñ hij deelde hem dat
goet. Na niet veel daghen doe dat die ionxste soen
al v̄gadert had ghenc hi uten lande. eñ daer v̄dede
hi zijn goet boefelic leuende. Doe hijt al v̄teert had
leet hij groten hongher. eñ began armoede te heb-
ben. eñ ghenc eñ voeghede hem aen eenen borgher
des landes eñ die sende hem in een dorp die verken
te hoeden. Hi begeerde sinen buyck te vuullen van
draf dat die verken aten. eñ niemant en gaft hem
Doe keerde hi weder in hem seluen. eñ seyde. Hoe
veel huerlinge zijns oueruloedich van brode in mij
nes vaders huse eñ ick bederue hier van hongher.
Ic wil gaen to minen vad̄ eñ seggen hem. Vad̄ ick
heb ghezundicht inden hemel eñ voer di. Eñ nu en
bin ics niet weerdich dijn kint te heten. make mij
een van dijn huerlinghe. Hi stont op eñ quam tot
sinen vad̄. Doe hi noch veer was sach hē die vad̄.
eñ waert beweghen mit bermherticheyt eñ quā to
loepen eñ viel hem omden hals eñ custe hem. Doe
seyde die sone tot hem. Vad̄ ick hebbe gezundighet
inden hemel ende voer dij. nu en bin ick niet weer
dich v kint te heten. Doe sprac die vader tot sinen
knechten. Haestelic brenct voert dat beste cleet. en
de dat doet hem an. Ende geeft hem enen rinc an
die hant. eñ scoene aen sine voeten. ende brenghet
hem een ghemest calf eñ slaet dat eñ laet ons eten.

eñ werscappen. want deze mijn sone was doet eñ is weder leuendich ghewordē. hi was v̄lozen eñ is gheuonden. Eñ si begonden te werscappē. Die outste soen was inden acker eñ doe hy thuus quā hoerde hi vedelspel eñ zanc hi riep een vandē knechten eñ vraechde hem wat daer ware? Eñ hy seyde hem. V broeder is comen eñ v vader heuet een ghemest calf gheslaghen eñ heeften te ghenaden ontfā ghen. Doe waert hi onweerdich eñ wolde niet in comen. Zijn vader ghenc to hem eñ bat hem. Eñ hi antwoerde eñ seyde. Siet menich iaer heb ick v ghedient. eñ nye en heb ic v ghebot ouer ghetreden Nye en gauestu mi een scaepken. dat ic mit mijnen vrienden gheweerschapt hadde. Mer doe deze dyn sone quam die al zijn goet mit ghemeynen wyuen verslonden heuet. hebstu een vet calf gheslaghen. Eñ die vader seyde hem. Sone du bist altoes myt mi. eñ al dat mijn is is dijn. men moet werscappē eñ blide syn. want deze v broeder was doot eñ is weder leuendich ghewarden. hi was verlozen eñ is gheuonden.

Epistel opten. iij. zondach inder vasten.

Broeders weest gods nauolghers als alder liefste kinder. Ende wander in die liefte alsoe oeck ons cristus liefghehadt heeft. Ende hem selnen ouergheleuert heeft voer ons Ende tot eender offerhande gode in een roocke der soeticheyt. Oncuuscheyt ende alle onreynicheyt of ghiericheyt en

moet in v niet ghenoemt werden als den hilighen betamet. of lelichept of ghecke spreken of onnaerdichept die niet en betaemt. Mer lieuer dancbaerhept dẽ gauen sal in v ghenoemt werden. Mer dat verstaet. dat gheen oncuuscb mensche of onrepne mensche of gyerichept dat een dienste der afgoden is en heuet gheen erfnisse int rijke godes. Niemãt en moet v bedrieghen mit ydelen woerden Glo Dye v segghen dat god ouermits zijn barmhertichept die zunden niet wreken en sal. of die v naturlike dinghen leren. dat en gheloeft niet. Want het zijn ydel reden. want daer om is die toerne gods ghecomen op die kinder des mistrouwens. Daer om en wiltse niet deelachtich werden. want ghij waert voertijdes duusternisse. mer nu bistu lichte inden here. Wandert als kinder des lichtes: wãt die vrucht des lichtes is in alre goethept eñ gerechtichept eñ waerhept

Euangelium des seluen daghes. lu. xi.

In den tiden was Jhesus wtwerpende den duuel ende die was stom. Ende doe hij den duuel wtgeworpen hadde sprac die stomme. eñ die scharen v̊wonderden hem. Sommich van hẽ seyden In belsebub een prince der duuelen werpt hij die duuelen wt. Ende sommighe andere tempterende. eysschede van cristo een teyken vanden hemel. Doe hi hoer ghedachten sach. seyde hi hem. Alle rijcke in

hem zeluen ghedeelt zal v̄gaen eñ deen huus sal op
dander vallen Ist dat die duuel in hem zeluen is ge
deylt hoe zal dan staen bliuen zÿn rÿc? wāt gi segt
dat ic in belsebub den duuel wtwerpe. Werp ic in
belsebub den den duuel vut. In wien werpense v
kinder vut? Hier om zullen si v richters zÿn. Eñ ist
dat ic inden vingher gods den duuel vutwerp son
der twiuel te hantes comt dat rÿke gods in v Wā
neer een sterc ghewapent zÿn huus behoet soe zÿn
alle dinghen in vreden die hi besit. Mer comt hem
een sterker ouer ende verwint hem dan sal hi sine
wapen afnemen daer hi in betroude eñ zÿnen roef
zal hi delen. Die niet en is mit mi. is teghens mÿ.
Eñ die niet mit mi en vergadert die v̄stroyt Als de
onreyne geeste vten mensche gaet zoe gaet hÿ ouer
droghe stede ruste te soecken. Eñ als hi gheen en
vint seyt hi Jc zal wederkeren totten huse daer ick
vut ghenc. Als hi comt vint hi mit bessemen ghezu-
uert dan gaet hi eñ neemt to hem seuen geesten die
boser zÿn dan hi eñ gaen daer in eñ wonen daer.
eñ die laetste dinghen des menschen zÿn ergher dā
die yerste. Het gheschiede doe hÿ dit seyde dat een
wyf vter scaren hoer stem ophief eñ seyde. Salich
is die buyc de v droech eñ die borsten die du sokeste
Eñ hÿ seyde. Tis alsoe. Salich zÿn si dyet woert
gods horen eñ dat bewaren

Erat ihesus eÿciens demoniū Sermoen
Luce. xi. In dezen heylighen euangelio

tot onzer leringhe werden bescreuen twe punten.

¶ Ten eersten wat wij verstaen bi deze mensce hier bij ōstaen wi den zunder die stom is inder sie len duermits sine zunden. Die duuel vander hellē is ghelijc enen wolf dyet schape neemt byden hals om dattet niet roepen en zal. Aldus doet oeck dye duuel. hi laet die zunders te kerken gaen eñ almisse gheuen den armen eñ vasten eñ pelgrimaedsi gaen Mer hi grijpt hem bijden halse op dat hij nyet en roepe voerden priester in biechten. Eñ waer om is dat? Mer trouwen daer omme. want hi in ghe nen dinghen meer is bedroeft dan bij ghewarighe biechte die wi doen ¶ Hier af hebben wi exempel van enen heylighen vad' die den duuel bezwoer dz hi hem seyde wat hi aldermeest hatede inden men schen? Doe seyde die duuel. dat is daghelicsche bi echte. hier omme willen wi den duuel leet doen so laet ons dicwyl biechten. ¶ Dat ander punte is die grote ghenade ons lieues heren ihesu xp̄i. wāt hij altoes blidelick ontfanct die zunders Ende dit wort ons bewijst in dyen dat hij den duuel ŏdreef vten stommen mensche. ende waert sprekende

Nu vinden wi dat die duuel wt die sielen der men schen gheworpen wort in dryen dinghen ¶ Dat eerste is in berouwe van zunden. dit wort ons be wijst in maria magdalena die seuē duuelen in had de. dat waren dye seuen dootzunden. Mer ouer mits hoer grote berou dat si hadde doe si lach voer

die voeten ons heren ihesu cristi. Eñ si sine voeten
wiesch mit horen traenen. worden hoer die seuen
duuelen wtghewōrpen. Als salt mit ons ghescie
den hebben wi berou voer ons zundē ¶ Dat an-
der is ware biechte. want als die padde vliet vten
wyngaerde als hi bloyet want zij den edelen roke
niet liden en mach Also vliet die duuel vanden mē
sche want hi die biechte niet liden en mach. Hier af
zeyt Paulus Belijt v zunden onder malcander op
dat een yeghelic sine siel zalich make. ¶ Dat der
de punt is ghenochdoen voer die zunden. Hier om
seyt sinte matheus. Hebben wy ghezundicht in ho
ueerdicheden dat zullen wi beteren mit bedinghe.
Hebben wy gezundighet mit ghenoechte ons vley
sches. so zullen wi vasten. Hebben wi ghezundy
ghet in gyericheden. so zullen wy aelmissen gheuē
den armen

Des manendages epistel Int boec d' coningē

In den daghe was Naaman dye prince der
ridderscap des coninghes van. Cyrien een
groet man bi sinen heren ende gheeert. want ouer
mits hem hadde die here cyrien zalicheyt ghedaen.
Het was een sterc man ende rijcke. mer malaetsce
Ende van cyrien waren verraeders wt ghegaen.
die vten ghestechte van israhel een cleyne maechde
ken gheuanghen brochten dat in Naamans wyfs
dienste was Deze seyde to hoer vrouwe. Och oft
mijn here totten propheten gheweest hadde die in

samarien is hi soude hem te hants ghezont ghema
ket hebben van sine malaetschept. Naaman is inge
gaen to sinen here. en̄ boetscapte dat en̄ seyde. Al
dus en̄ aldus heuet dat maechdeken van israhel ge
sproken. Doe seyde hem die coninc van cyrien. Ga
en̄ ic zal brieuen senden den coninc van israhel Do
hy gheuaren was en̄ mit hem ghebrocht hadde. x.
pont siluers en̄ vi. dusent gulden. en̄ x. maniren vā
cledinghe so brocht hi den coninc van israhel breuē
in dezen woerden. Alstu deze epistele ontfanghen
hebt. so weet dat ic myn knechte naaman heb ghe
sent to di dattu hem van sine malaetschept gezont
maken zulste. Doe die coninc van israhel die breuē
gesien had. sneet hi zyn cleder en̄ seyde. Bin ic god
dat ic doden mach en̄ leuendich maken? deze seynt
enen mensche to mi den ic ghezont maken solde vā
sine malaetschept. Merct en̄ siet hoe veel oersaken
soect hi teghens mi. Doe helizeus die man godes
gehoert hadde dat die coninc van israhel sine clede
ren ghesneden hadde. sende hi to hem ende seyde.
Waer omme hebstu dyn cleder gesneden? laet hem
to my comen op dat hi wete datter een prophete in
israhel is. Doe quam Naaman mit peerden ende
mit waghenen en̄ stont voer die doze van helizeus
huse. Helizeus sende een bode to hem en̄ seyde. gae
ende werde seuen werue ghewasschen in die iorda
ne. ende dyn vleysche zal ghezonthept ontfanghē.
en̄ du zulste gereynicht werden. Naaman ghenck

toernich hen eñ seyde. Jc hadde ghemeent dat hÿ to mÿ ghecomen soude hebben. eñ staen eñ roepen den name zÿns heren godes eñ mit sine hant de ste de der malaetschept rueren soude ende my ghezont maken. En zÿn niet beter riuiren abna ende phar phar vā damasce dan al deze wateren van israhel dat ic daer in ghewasschen mochte werden eñ ghe reynighet: Daer om doe hi hem afkeerde ende on weerdelick hen ghenck quamen zÿne knechten tot hem eñ seyden. Vader al hadden die ꝓpheten een groet dinck ghesept. seker du hadste schuldich ghe weest te doen veel billiker. Want hy di nu ghesept heuet. worde ghewasschen eñ du sulste ghereynÿ ghet werden. Hi daelde neder eñ wiesch hem zeluē anderwerf inđ iordanen na die woerde des mans godes. Eñ zÿn vleys is ghewordden als dat vleys eens cleynen kindes eñ hi is ghereynicht vanđ ma laetschept. Eñ hi keerede weder totten huyse des mans godes mit al sine ghesellscap eñ quam staen de voer hem eñ seyde. Waerlic ic weet datter geen god anders en is in alle die landen dan alleen god die here van israhel

Euangelium des seluen dages. lu. iiÿ.

IN den tiden seyden die parizeen tot ihesum Hoe veel dat wi gehoert hebben datstu ghe daen hebste in capharnaum dat doet oeck hier in v lant. Eñ hi seyde Jc segghe v dat. dat nye prophe te ontfanghen en is in sinen lande. Jck segghe v.

waerheyt datter veel weduen waren in israhel in helyas tijden doe den hemel ghesloten was drie ia ren ses maende. eñ in allen landen groetẽ hongher was Eñ to ghenen van dien was helyas ghesent dan in sarapta sydonorum to enen wyue dye een we duwe was Het waren veel malaetschen in israhel onder helizeo den propheet. Eñ niemant en was ge zont ghemaect. dan naaman cyrus Eñ al dye indẽ sinagoga waren diet hoerden waren veruult mit toerne. eñ stonden op eñ worpen hem vter stat eñ leyden hẽ totten ouersten vanden berghe daer hoer stadt ghetimmert was dat si hem souden verwer pen. Mer hi ghinc doert middel vã hem.

Epistel des dinxdaghes Regum

IN dẽ daghe riep een wijf vandẽ propheten wi uen to helizeum den propheet eñ seyde. Dijn knecht mijn man is ghestoruen eñ du weetste wel dat hi dijn knechte was eñ god ontsach. Siet nu is hier een ghecomen die ons gheborcht had dat hi mijn twe sonen nemẽ wil om hem te dienen. Doe seyde hoer helizeus Wat wilstu dat ic di doe. segt mij wat hebstu in dijn huus? Si seyde Ic v deerne en heb niet in mijn huus dan een luttel olys daer ic mede ghezaluet mach werden. Hij seyde hoer. Ga eñ bidt al v nabueren te lenen leghe vaten niet cley ne. eñ ganck eñ sluyt die dore. Alstu daer binnen biste mit dijn kinderen. soe doet in allen die vaten

vanden olp. Mer als si al vol zijn so doetse wech.
Dat wijf ghenc hen althantes eñ sloet dye doꝛe
op. Eñ die kinder bꝛochten den olp eñ stoꝛten den
olp daer in. Doe die vaten vol waren. seyde si to
hoer kinder. Brenct mij noch een vat. Hi antwoꝛ
de Ic en hebbes niet. Eñ die olp stont. Doe quam
si eñ dedet den man godes te weten. Eñ hij seyde
Ghanck eñ vercope den olpe eñ betaelt die dij ghe
boꝛcht hadden. Mer du eñ dijn sone leuet vanden
anderen.

Euangelium des seluen daghes Ma. xviij.

IN den tiden siende ihesus op sine ionghere͂ sey
de hij petro. Ist dat dijn bꝛoeder zundicht in
di. ganck eñ berispe hem tusschen v eñ hem allene.
Ist dat hij v hoert soe hebstu dijnen bꝛod' ghewon
nen. Hoert hij v niet so neem een of twe mit v. op
dat in tweer luden monde of in dꝛyer dye woerde͂
staen. Ende ist dat hij v niet en hoert dan segghet
der kercken. Eñ ist dat hij der kercken nyet en ho
ret soe laet hem di wesen als enen publicaen. ende
een ethnicus. dat is een die vanden ghelouen niet
en is. Ick segghe v voerwaer. Hoe wat ghij bin
det opter eerden. dat zal inden hemele͂ ghebonden
wesen. Ende so wat ghij ontbyndet opter eerden
zal ontbonden wesen inden hemel. Noch segge ic
v. Ist dat si twe van v opter eerden te gader ouer
een draghen. Van wat dinghen dat zij bidden het

sal hem ghescien van minen vad die indē hemel is
Waer twe of drie v̄gadert zijn in minen naem. da
er bin ic int middel van hem. Doe quam petr⁹ tot
hem eñ seyde. Here hoe dic zal mijn broed misdoen
in mi? Sal ic hem seuen werf vergheuen? Jhesus
seyde hem. Jc en seg v niet seuen werf. mer seuen
eñ tseuentich werf

Epistel des woensdaghes Exodi

Dit sept god die here. Eert vader ende moe-
der op datstu lancliurich moechste zijn opter
eerden die v gheuen zal god die almechtighe heer.
Du en zulste niet doden. du en zulste gheen oncuus
heyt doen. du en zulste niet stelen. du en zulste tegē
dijn naeste gheen valsch ghetuuch spreken. Du en
zulste dijns naesten huus niet begheren. Noch du
en zulste niet begheren zijn wyf. noch knecht noch
deerne noch osse noch ezel Noch gheen dinghen dat
zijn is Eñ al dat volcke hoerden die stemme. ende
sach die lampen ende dat ghelupt der basunen. eñ
den berch rooken. Ende stonden van verres ver
veert ende van anxte te gader ghestaghen. Eñ sey
den to moyses Spreke du ons toe. ende wi zullen
dat horen. Die here en spreke toe ons niet. op dat
wij niet en steruen. Ende moyses die sprack tottē
volcke. En wilt v niet ontsien. Want die here is
ghecomen op dat hi v allen proeuen soude ende op
dat zijn anxte in v soude wezen. Ende datstu nyet
zundighen en zoutste. Eñ dat volck dat stont van

verre. Mer moyses ghenck totter woestinen daer god in was. En die here seyde to moyses. Dit zulstu den kinderen van israhel segghen. ghij hebt gesien dat ick v vanden hemel ghesproken heb. Ghij en zult gheen silueren goden maeken. noch gulden goden en zult ghij niet maken. Du zulste mi vand̄ eerden dat altaer maken. en̄ daer op v offerhande offeren en̄ v vreedsamighe gauen. V schapen ende ossen in elcke stede daer mijns name gedenckenisse sal wesen.

Euangelium des seluen daghes M a. xij.

IN den tiden quamen die scriben en̄ pharizeē to ihesum van iherusalem en̄ seyden. Waer om treden dijn iongheren van die ouersettinghe si en wasschen hoer hande nyet als si broot eten? Hij antwoerde hem ende seyde. Waer omme treder ghi ouer dat ghebot godes? omme uwe settinghe wille? want god heeft ghesproken. Eert vad̄ en̄ moeder. Hoe wie zijn vader en̄ moeder qualikē toesprect die sal inden doot steruen. Ende ghi seget Hoe wie zijn vader of zijn moeder toeseyt. so wat gaue van mij ghesthiet comt dy te baten. Ende en sal zijn vader of zijn moeder niet eren. Ende hebt dat ghebot godes te vergheues ghemaket. omme uwer settinghen willen. Ypocriten hoe wel heuet ysayas van v gheprofiteert daer hij seyde. Dit volke eert mij mitten lippen. mer hoer herte is ver vā mij. sonder saeken oefenen si mi en̄ leren dye lerin

ende die ghebode den luden. Hi riep die scarē te ga
der to hem eñ seyde. Hoer ende verstae. Dat indē
mont gaet en besmet den mensche niet. mer dz vtē
monde gaet besmet den mensche. Doe quamē sine
iongheren to hem eñ seyden. Weetstu dat die pha
rizeen ghescandalizeert zijn. want si twoert hebbē
Doe antwoerde hi Alle plantinghe die mijn hemel
sche vader niet en plant sal wtgerodet werdē. La
tese. si syn blynt. Ist dat die een blinde den anderē
leyt. si vallen beyde inden graue. Doe antwoerde
petrus Ontbint ons dese parabole. Ende hi seyde
hem. Noch bistu luyden sonder verstant. Verstaet
ghij niet dat al dat inden mont gaet dat dat inden
buyc gaet eñ wort onder ghesepnt. Mer dat vten
monde comt dat gaet vter herten. eñ beulecket den
mensche. Vter herten gaen quade ghedachten. mā
slachte. ouerspel. oncuuschept. diefte. valsche tugē
blasphemie. Dit zijn si die den mensche besmetten
Mer mit onghewasschen hādē te eten. en besmet
den mensche niet

¶ Epistel des donredaghes Iheremyas die pro
pheet.

In den daghen gheschiede dat woert des heren
to mi eñ seyde. Staet inder poerten vāden hu
se des heren ende predict daer dit woert. eñ segghe
Dit seyt die heer der heren. God van israhel. ma
ke dijn weghen goet. ende ic sal mit v wonen in de
se steden. En wilt niet betrouwen inden woerdē

der loghenen. eñ segghen die tempel des heren dat is des heren tempel. Want ist dat ghij v weghen ghebenedijt eñ v neersticheyt. eñ ist dat ghij ordel doet tusschen den man eñ zijn naesten. eñ den incomelinck eñ den weezen. Noch den weduen gheen onrecht ghewelt en doet. noch inden steden dz onnosel bloet niet wt en stort. Ende naden vremden goede v zeluen int quade niet en wandert. so zal ic mit v wonen in deze steden inden lande dat ic v vaders ghegeuen heb van ewicheyt to ewicheyden. seyt die almachtighe heer

Euangelium des seluen daghes. Jo. vi.

IN den tiden seyde ihesus den scharen. En werket na die spijse niet die vergaet. mer die duert int ewighe leuen dye v die sone des menschen gheuen zal. want god die vad' heeft deze gheteykent. Doe seyden si hem. Wat zullen wi doen op dat wi de werken gods werken? Jhūs antwoerde hem eñ sede Gheloeft den hi ghesent heeft. Doe seyden si hem Wat teykenē doetstu dan hier om dat wy sien eñ di gelouen. wat werctu? Ons vad's eten hemels broot inder woestijnen eñ si zijn doot als voerscreuen is. Hij gaf hem vanden hemel broet te eten Daer om seyde hem ihesus. Voerwaer voerwaer seg ick v. moyses en gaft broet vanden hemel nyet mer mijn vader gheuet v waerachtich broet inden hemel. Wāt dit ist broet godes dat vanden hemel

ghedaelt is eñ d' werlt leuen gheeft. Si seydē. Here gheeft ons dat broot altoes Jhesus seyde hem Ic bin tbroet des leuens dat vanden hemel nedghecomen is Die to mi comt en zal niet hongheren eñ de in mi ghelouet en zal niet dorsten

Epistel des vridaghes . Numeri . x .

In den daghen quamen die kinder van israhel to moyses eñ to aaron. Ende waren ghekeert in partynghe eñ seyden. Gheeft ons water dat wy drincken. Doe lieten moyses eñ aaron die veelheyt des volkes eñ ghinghen inden tabernakel. eñ vielē al beruoets neder op de eerde eñ riepen totten here eñ seyden. Heer god vhoer die roepinghe dyns volkes eñ luke hem op dinen schat die fonteyne des leuendighen waters op dat si vzadet werden eñ hore murmureringhe ophouden. Eñ dye glorie des heren scheen op hem. Eñ die here sprac to moysen eñ seyde. Neemt die roede eñ vergadert dat volcke Eñ du eñ aaron dyn broeder spreeket totten steen voer hem allen. du sulste water gheuen. Eñ alstu water vten steen ghebrocht hebt dan zal drinckē al die menichte des volkes eñ hoer beesten. Daer om brochte moyses die roede dye in dat aensichte des heren was als hy hem gheboden hadde. eñ vergaderde alle die menichte des volkes voerden steen. eñ seyde hem. Hoert ghi wedstortighe eñ ongheloưighen. Moghen wy wt dezen steen gheen water brenghen? Ende doe moyses die hant ophief ende

den steen twewerf mitter roeden vloech ghenghen die wateren mildelic vut dat allet volc dranc eñ de beesten. Doe seyde die here to moysen eñ to aaron Wantu mỹ niet ghelouet en hebbet datstu mi voer die kinder vā israhel geheylicht sout hebben. so en zulstu dit volc niet inleyden int lant dat ic hem ghe uen zal. Dit ist water des wedsegghens daer die kinder vā israhel stonden teghen gode. eñ hỹ is ge heylighet in hem luden.

Euangelium des seluen daechs Jo. iiij.

In den tiden quā ih sus in een stadt van samarien. die sichar hyet. beneuen den erue dat iacob ioseph sinen sone ghegeuen had. daer was iacobs fontey ne. Jhesus was vermoyet vāden weghe ende sat op die fonteyne. Het was bijder sester vren. Een wyf quam vā samarien om water te putten. Jhe sus seyde hoer. gheue mi drincken. Sijn ionghere ghenghen in die stat om spijs te copen. Doe seyde dat samaritaensche wyf. Hoe comet datstu drinc ken eysschet vā mi. wantu een iode biste eñ ick een wyf vā samarien. Want dye ioden en vermoghen niet die samaritanen. Jhesus antwoerde hoer Waert datstu die gauen godes kendeste eñ wie hi is die v seyt. gheeft mi drincken. du soldeste lichte van hem ghebeden hebben. eñ hỹ soude v licht leuē dich water ghegeuen hebben. Doe seyde hem dat wyf. Here du en hebste niet in te putten. ende den

put is diep. Van wan biſtu dan leuendich water? biſtu meerre dan ons vader iacob die den put gaf. eñ dranc daer vut eñ zijn kinder mit ſinen beeſtē? Jheſus antwoerde eñ ſeyde hoer. Elc dye vā dezē water drinct zal anderwerf dorſten. Mer die van den water drinct dat ic hem gheuen zal. Die en zal niet dorſten indē ewicheyt. Mer dat water dat ick hem zal gheuen zal zijn in hem een fonteyn des ſprī ghenden waters int ewighe leuen. Doe ſeyde dat wyf to ihm̄. Here gheuet mij dat water op datmi niet en dorſte. noch dat ic hier niet en come putten Jheſus ſeyde. Gae eñ roep dijnen man eñ comme hier. Het wyf antwoerde eñ ſeyde Jck en heb ghe nen man Jheſus ſeyde hoer. du hebſte dat wel ge ſeyt. du en hebſte ghenen man. Wāt du hebſte ge hadt vijf mānen. eñ den du nu hebſte en is v man niet daer omme hebſtu waer gheſeyt. Doe ſeyde hem dat wyf. Here als mi dunct du biſte een ꝓphe te. Ons vaders hebben aenghebedet inden berch. eñ du ſegſte dat te iheruſalem die ſtede is daermen anbeden moet Jhūs ſeyde hoer. Wijf gheloet mij dat die vre comen zal datſtu te ihr̄lm noch in dezen berghe anbeden en zult. Ghij anbedet dat ghij niet en weet. Wi anbeden dat wi weten. want ſalich heyt is di vanden ioden. Mer die vre comt eñ ſi is nu wanneer die weerdighe broeders den vadē aen beden zullen inden geeſte eñ inder waerheyt. Wāt die vader ſoect alſulcke die hem aenbeden Doe ſey

de to hem dat wijf. Ic weet dat messyas comt die xp̄s heyt. Als hi comt dye zal ons alle dinghen seg ghen. Doe seyde hoer ihesus Ic bint die mit v spre ke. Doe quamen daer zijne iongheren eñ ver won derden hem des want hi mitten wyue sprac. noch tans en seyde niemant. Wat doetstu of wat spreec stu mit hoer? Doe liet dat wyf hoer can. eñ ghenc in die stat eñ sept den luden. Commet eñ siet enen mensche die mi al ghesept heeft dat ic ghedaen heb be. En is hi niet xp̄s? Si ghinghen wt die stadt eñ quamen to hem. Sijn iongheren vraechden hem. eñ seyden. Meister eet. Hi antwoerde hem Ick heb een spijs toe eten die du niet en weetste. Doe seydē die iongheren onder malcander of hem yemant te ten ghegeuen had Ihesus seyde hem Mijn spijs is dat ic des gheens wille doe die mi ghesent heft. eñ volbrenghe zijn werc. Segstu niet datter noch vi er maende zijn eñ die bouwe comet. siet ic seg v hef op v oghen eñ besiet dat rike want si zijn te hants wt totten bouwe. Die meyet ontfanghet dat loen ende v̄gadert die vruchten int ewighe leuen. Op dat hi oec die seyet mede verblidet ende die meyet. In dezen ist woert waer. Want het is een ander diet seyet. ende het is een ander diet meyet. Ic heb v ghesent te meyen dat ghij niet bearbeyt en hebt. ander luden hebbent bearbeyt. eñ du biste in horen arbeyt ghetreden. Wt die stat gheloefden veel sa maritanen in hem om dattet wyf ghetuuch gaf hi

heeft mi al dinghen ghesept die ic gedaen heb. Doe baden hem die samaritanen dat hi daer bleue. En hij bleef daer twe daghen eñ om sine leringhe gelo ueden daer veel meer. eñ seyden den wyue. Om v tale en ghelouen wy niet. want wij nu hebben ge hoert. Eñ wi weten dat dit een waerachtich ghe zontmaker d̃ werlt is.

Des saterdaechs epistel Daniel.

In den daghen was een man in babilonien. eñ zijn name was ioachim. Eñ hij nam een wyf dye su sanna hiet helchien dochter zeer scoen. eñ den here ontsiende. Eñ want hoer ouders gherechtich wa ren zo hadden si hoer dochter na moyses wet ghe leert. Eñ ioachim was zeer rijck eñ hem was een boemgaert omtrent sinen huse. Eñ die ioden ṽgae derden to hem want hi die eerbaerste was van hẽ allen In den iaer waren twe oude richters gemaect daer die here af ghesproken had. dat die boescheyt vutghegaen was van babilonien vut die olde rich ters diet volc schenen te regeren. Deze oefenden ste delic ioachims huus. ende alle die ordel hadden te doen quamen toe hem. Eñ als dat volck wederge comen was naden middaghe. soe ghenc susanna in hoers mans boemgaerde eñ ṽwanderde hoer. Eñ die ouden saghense daghelix ingaen. eñ ṽwon derden eñ worden onsteken in hoer liefte. ende zij verkeerden horen sin. ende neygheden hoer oghen neder dat si den hemel nyet en saghen noch oec der

gerechtighe oerdel niet en ghedochten. Het ghescie de doe si enen bequamen dach gheuonden hadden dat sise alleen mochten vinden. dat si inghenc also si ghisteren eñ daer te voren dede mit twe maechdẽ alleen eñ wolde ghewasschen zijn inden boemgaer de wantet heet was. Daer en was nyemant son der die twe ouden verborghen dyese saghen. Doe seyde si den maechden. Haelt mij oly eñ zalue. Eñ sluyt op die doze vanden boemgaerde dat ic werde ghewasschen. Doe die vrouwen uutghegaen wa ren. stonden dese twe ouden op eñ liepen tot hoer eñ seyden. Siet die doze vanden boemgaert is ghe sloten eñ niemant en siet ons. daer om doet onsen wille. Wilstu dat niet doen. soe zullen wi getuuch teghens v segghen dat daer een ionghelinck mit v was. eñ datstu omder saken willen die maechden van v senden. Doe versuchte susanna ende seyde. Banghicheyt is mi in allen siden. Wãt doe ic dat so is mijn siel doot. eñ laet ict so en zal ic v handen niet moghen ontulien. Mer het is mi beter zonder daet inder menschen handen te vallen. dan int an sichte gods te zundighen. Eñ si riep mit luder stem men. Doe riepen oec die ouden teghens hoer. Eñ doe die knechten vanden huse dat roepen hoerden inden boemgaerde. broken si in doer een achterpo erte om te sien wat daer was Ende als die ouden sproken scaemden hem die knechten zeer. wãt van susanna en was nye alsulken woert gehoert. Eñ

Het ghesciede des anderen daghes doe tfolc quam to ioachim horen man. Doe quamen die twee ouden vol boser ghedachten teghens susanna õ hoer te doden. Eñ si seyden den volc. Sendet to susanna helchien dochter ioachims wyf. Eñ si seynden om hoer. Eñ si quam mit hoer ouders eñ mit kinderen eñ mit maghen. Doe weende hoer vrienden eñ alle die hoer kenden. Doe stonden die twee ouden te gader op int middel des volckes. eñ leyden hoer handen op susannen hoeft. Si weende ende sach inden hemel. ende hoer herte was betrouwẽde inden here. Eñ die ouden seyden. doe wi alleen inden boemgaert waren is dese ingegaen mit twe maechden eñ sloet die doze vanden boemgaerde eñ liet die maechden wt. Doe quam daer een ionghelinc to haer die daer verborghen was. eñ misdede mit hoer. Eñ doe wi inden winckel vanden boemgaert waren eñ die boesheyt saghen. liepen wy to hem eñ saghense te samen misdoen. Den ionghelinc en mochte wi niet vanghen. want hi was sterker dan wi. Hij dede die duer op eñ spranc der wt Doe wi dese begrepen hadden. eñ vraechden hoer wie die iongheline was en wolde zijt ons niet segghen. Van dezen dinghen zijn wi tughen. Eñ die menichte vãden volcke gheloefden hem als ouden ende richters ende voordeldense ter doot. Doe riep susanna mit luder stemmẽ ende seyde. O ewyghe god die der võborghenre dinghen een bekenre biste.

eñ alle dinghen eer si gheschien bekent hebste. Du weetste dat si een valsch ghetuuch ghegheuen heb ben. siet ic sterue eñ en hebbe in dezen dinghen niet ghedaen. deze boesheyt hebben si teghen mi gedicht tet. Die here verhoerde hoer stemme. Doe si vut ghelept waert ter doot. verwecte god den gheeste vā enen ionghen kinde dat daniel hiete. eñ het riep mit luder stemmen eñ seyde Jc bin reyn vā des wy ues bloede. Doe keerde alt volc omme ende seyden Wat is die reden die du sprekeste? Doe hÿ int middel vā hem stont seyde hi aldus. Dwaes zÿt ghÿ: kinder vā israhel niet ordelende ofte kennende dat waer is Mer du hebste die dochter vā israhel võoerdelt. Keert weder ten oerdel. wāt si valsche ghetughe ghedraghen hebben teghens hoer. Doe keerde dat volc mit haeste weder. Ende daniel seyde hem Schept si veer van malcanderen ende ick sal si onď soecken. Doe si ghescheyden waren die een vāden anderen. Soe riep hi den enen vanden tween ende seyde hem. Du die veroudet biste inden bozen daghen. ordelende onrecht oerdel. Die onnoselen be druct ghÿ. eñ dye sculdighe laetstu quÿt. Die here is noch sprekende. Den onnozelen eñ den gherechtighen en zulstu niet doden. Nu oftuse ghesiē hebste zoe segghe mÿ. Onder welken boem saghestuse mit malcanderen spreken? Hÿ antwoerde hem. onder den mispelboem. Doe seyde daniel. du hebste recht ghelogen in dÿn hoeft. Want siet die en

ghel godes heeft dat vonnis van dij ontfanghen. eñ zal di middes ontwee schoren. Doe dede hij hem van dan eñ liet den anderen comen eñ seyde hem. Du zaet van chaan eñ niet van iuda. die ghedaente heeft dij bedroghen. eñ die begheerlicheyt heeft v herte verkeert. Aldus doet ghij den dochteren vã israhel. Al ontsiende spraken si v. mer die dochtere van iuda en leet v boesheyt niet. daer om segge my Onder welken boem vonstuse samen spreken? Hi seyde onder den pruym boem. Doe seyde danyel. du hebste onrecht ghelogben in dijn hoeft. Wãt de engel gods blijft eñ heeft dat zweert dat hij di middes ontwe houwe eñ verslae. Ende al dye vgaderinghe des volkes riep mit luder stemmen. eñ ghebenedyden gode die de ghene behuet die in hem hopen. Eñ si resen te gader op teghen die ouden wãt danyel hadse wt horen monde verwannen dat zij vals ghetuuch ghegeuen hadden. Eñ si deden hem als si voefelick teghen god misdaen hadden. eñ dodense. Eñ dat onnosel bloet is behouden in dyen daghe

Euangelium des seluen daghes Jo. viij.

IN dyen tijden toech. Jhesus inden berch van olyueten. Ende alst laet was quam hij weder inden tempel. Ende alle dat volc quam toe hem. Ende hi zat ende leerdense. Doe brochten dye scriben ende die pharizeen een wyf in ouerspel begrepen. ende settense in dat middelde. ende

seyden hem. Meyster dit wyf is geuondē in ouer spel. Moyses heeft ons ghebodē aldustane te ste nen. wat segstu hier om? Dit seyden si eñ temptee rede hem op dat si hem mochten wroeghen Ihūs neyghede hem neder. eñ screef mittē vingher inder eerden. Doe si bleuen vraghende. richte hi hem op eñ seyde. Die sonder zunden is van v dye werp op hoer den yersten steen. Andwerf neyghede hi hez eñ screef in die eerde. Doe zÿt hoerden ghengen zÿ wt die een naeden anderen beghinnende vandē ol sten. Ihūs bleef alleen int middel staende Do rich te hÿ hem op eñ seyde hoer. Wÿf waer zÿn si die v besculdichden? heuet yemant v ōdoemt? Sy seyde Neent here. Noch ic en sal v verdoemen. Ganc en wilt niet meer zundighen.

Epistel opten. iiij. zondach indē vasten Ad gal

Broeders tis ghescreuen dat abraham twee kinderē hadde. een vander maghet. eñ een vander vryer. Mer die vander maghet. is naden vleysche gheboren. mer die vander vryer. is ouer mits die wederbeloefte. Deze zÿn doer enen geeste liken sin ghesproken. want dit zÿn twe testamen ten. dat een is vanden berch syna in knechscap ge boren. dats agar. Syna is een berch in arabien de den togeuoecht is die nu ihrlm is. eñ dient mit he ren kinderen. Mer dat iherusalem dat opwaerts is die is vry welke ons moeder is Glo. want si mit woerden eñ exempelen gheleert zÿn. Eñ niet

niet en dienē wt dienstafticheyt mer wt liefte wāt het is ghescreuen. Veruerouwe di onuruchtbare de gheen vzuchte voert en brenct. scoer op eñ roepe du die niet en winste. Want die kinderē der ōlatenre vrouwe is meer dan ō gheenre die man heuet. mer wi broederen na de beloefte van ysaac zijn wi kin deren der beloeften. mer hoe dat doe die ghene die naden vleysche gheboren was den ghenen ōuolch de die naden geeste gheboren was also ist nu. Mer wat seyt die scrifture? Werp wt die maghet eñ ho ren soen. want dat kint der maghet en zal geen erf ghenaem zijn mitten kinde der vryer. Broeders aldus en zijn wy niet kinder des dienstmaechdes mer der vryer. In welker vryheyt ons cristus ver lost heuet.

Euangelium des seluen daechs. Jo. vi.

In den tiden ghenc Jhūs ouer dat meer van galileen dat tiberiadis hiet. eñ hem volchde een grote scare. want si saghen die teykenen die hi dede ouer die siecken. Doe ghinck ihesus in enen berch eñ daer zat hi mit sine iongheren. Die naeste paeschen was der ioden festdach. Doe ihesus zijn oghen opsloech eñ sach dat een grote scare to hem quam seyde hij philippo. Waer zullen wi broot co pen dat deze moghen eten? Dit seyde hi hem temp terende want hi wiste wat hi doen soude. Philip pus seyde. Dat broot van twehondert penningē en is hem niet ghenoch dat een yeghelick een luttel

neme. Doe seyde hem een van sinen iongherē ghehe ten Andreas simonpetrus broeder. Hier is een kint dat heuet vijf ghersten broden eñ twe visschē. Mer wat is dat onder dus vele? Doe seyde ihūs. doet dye luden sitten. Daer was veel hoys in die stede daer ghinghen si sitten mannen bi getale byna vijf dusent. Doe ihesus graci gedaen had. nam hij dat broet eñ deyldent den ghenen die saten eñ des ghe-lijcs vāden visschen so veel als hi wolde Doe si zat waren seyde hi sine iongheren. v̄gadert die stuckē die ouergheblleuen zijn dat si niet v̄deruen. Si ver gaderden eñ veruulden. xij. korue stucken vā vijf gersten broden eñ twe visschen dat den ghenē ouer liep die daer aten. Doe die menschen dat teyken sa ghen dat hij dede seyden si. Dit is weerlic een pro pheet die toecomende is in dye werlt

Sermo

Est puer hic qui habet quinq; panes &c Jo. vi. ¶ Na gheestelic v̄stant wort ōs bewijst bi desen kinde cristus. Van welken kinde wi singgen inden crist nacht. Een kint is ons ghe boren. een sone is ons ghegheuen. Dit kint heuet vijf broden ende twe visschen die wi bidden zullen want si ons noet zijn. ¶ Dat eerste broet is daer wi bi leuen. om dit broet bidden wij daghelix indē pater noster. daer wi segghen. Here gheeft huden ons daghelicse broet. ¶ Dit hebben wy inder bi

belen. dat Thobyas sprac to sinen zone doe hi ster
uen soude. Ghi zullet een broet eten mitten armen
menschen die hongher hebben. dats teghents dye
vracke menschen die lieuer den honden die crumen
gheuen dan den armen. Deze zijn ghelijc den rijkē
man de lazarum niet en gaf. eñ begrauen waert in
die helle ¶ Dat ander broet is dat woert gods.
Want ghelijckerwijs dat die mensche leuet biden
natuerlijcken brode. alsoe leuet die siel des goeden
menschen van die leringhe eñ woerden godes.
Hier af sept xp̄s Niet alleen en leuet die mensche in
den broede. mer in die woerden die comen wt dye
mont gods. ¶ Dat derde broot is dat broot der
penitencien. Hier af sept Augustin⁹ O here gheft
mi dat broot der penitencien in desen armen leuen
want ict begheer bouen alle broet d̉ werlt ¶ Dit
wort ghemaect mit water eñ vuer. Want tot wa
rachtinher penytencien soe behoert dat water der
bitterre tronen. eñ dat vuer der liefsten ¶ Dz vier
de broet ist heylighe sacrament dat lichaem ons he
ren ihesu cristi. Die van desen brode et weerdelick
die zal leuen inder ewichept. Hier om sullen wi ōs
des weerdich maken mit waerachtighe penitenci
in deze heylighe vasten. dat wij te paeschen oec dit
heylighe broet weerdelic ontfanghen moghen
¶ Dat vijfte broet is die gracie godes die wij al
toes begheren sullen. Dese gracie geeft onser sielē
dat leuen ende si stercket onse lichaem. ¶ Hier

af gheeft ghetuuch die apostel ē seyt Die gracie go
des dats dat ewighe leuen. Dats te segghen. die
gracie gods gheuet leuen onser sielen. ē brenghet
ons int ewighe leuen. Deze twee visschen. dat zijn
die exempelen cristi. Want hij seyt. leert van mij.
want ic sachtmoedich bin ē oetmoedich vā herte
Deze twe visschen doen dat broot wel smaken. ē
dit zullen wi altoes begheren van dezen ghebenedi
den kinde

Epistel des manendaghes Regum

IN den daghen quamen twe wyuen to den coninc salomon ē stonden voer hem. daer dye een van seyde. Here mij ic bidde. ic ē dit wyf wonen in een huus ē ic vercreech een kint bi hoer in die camer. Ē des derden daghes na dat ic ver-creghen had. vercreech si oeck een. Ē wij waren te gader ē niemant anders mit ons inden huyse. wtghenomen ons twe. des wyfs kint is te nacht ghestoruen ende al slapende heeft si dat verdrucket Ende in die heymelijcke stilheyt des nachtes is zij opghestaen. ende heeft mijn kint van mijnre siden ghenomen dijnre maghet die daer sliep. ende leyde dat in horen schoet. Mer hoer kint dat daer doot was heeft si in minen schote ghelept. Ende doe ic des morghens opghestaen was. ende soude mij-nen soen melck gheuen scheen hi doot. ende doe ic hem inden claren lichte neerstelijcken besach onder uant ic dat die mijn niet en was. die ic ghewonnē

hadde. Doe antwoerde dat andʾ wyf Ten is niet alſo. mer v ſoen is doot eñ die mijn leuet. Daer te ghens ſeyde die yerſte. du liechſte. mijn ſone leuet eñ v ſoen is doot In dezer manieren keuen ſi voer den coninc. Doe ſeyde die coninck. deſe ſeyt mijn kint leuet eñ dijn kint is doot. deze antwort mijn kint leuet mer dijn kint is doot. daer omme ſeyde die coninck. Brenghe mi een zweert. Doe ſi dat zweert ghebrocht hadden voerden coninc ſeyde hi Deylt dat leuende kint aen twe delen eñ gheft een elck van deſen tween een deel. Doe ſprac dat wyf wes dat leuende kint was totten coninc want ho re inghedoemten zijn bewighet op hoer kint. Here gheuet hoer dat leuende kint. eñ en willes niet do den. Daer teghens ſeyde die ander. Noch dijn of mijn en zijt mer latet ghedeylt werden. Doe ſeyde die coninc. Gheuet deze dat leuende kint eñ en do des niet. want deze is die moeder. Al iſrahel hoer de dit ordel dat die coninck aldus gheordelt hadde eñ ontſaghen den coninc ſeer. Want die wijſcheyt godes was in hem ordel te doen

Euangelium des ſeluen daghes. Jo. ij.

In den tiden was bider ioden paeſchen Jhe ſus clam op te iheruſalem. eñ hi vant inden tempel die oſſen ende ſchaepen eñ duuen coſten eñ vercoſten ende wiſſelers ſittende. Ende doe hi ge maket hadde recht als een gheyſſel van reepkens. Jaghede hij vten tempel die ſchapen de oſſen ende

wisselaers dat ghelt storte hi. eñ werp die tafel om me. eñ den ghenen die de duuen vercoften seyde hÿ Draghet dit van hene. ende en wilt van mÿns vaders huus gheen huus van neringhe maken. Hÿne iongheren worden denckende dat ghescreuē is. Dat loen des huses eetmen. daer omme antwoerden die ioden. Wat teyken bewÿstu ons alstu dit doetste? Jhesus antwoerde eñ seyde Breke dezen tempel eñ in dryen daghen sal icken weder maken Doe seyden die ioden In. xlvi. iaren is dezen tempel ghetimmert. eñ du salste hem weder in dren daghen maken. Mer hi seyde vanden tempel des lichaems Do hi opgestaen was vanđ doot ghedochten sine iongheren dat hi vanden tempel zÿns lichaems ghesproken hadde. Eñ si gheloefden de scrifture eñ leringhe die hem ihesus seyde. Doe hy des paesschens te iherusalem was opten festdach. ghe loefdender veel in sinen name doe si die teykenē saghen die hi dede. Mer ihesus en gheloefdense nyet want hi wiste dat hem gheen noet en was dat yemant vanden menschen ghetuuch gheue want hÿ wiste wat inden mensche was.

Des dinxdaghes epistel Exodi.

Nden daghen sprac die here to moysen eñ seyde Dale neder vanden berch. want dÿn volck datstu uut egipten leydeste heeft ghezundicht. Si scheydē haestelic vanden weghe den die here hem wÿsede. eñ si hadden een ghegoten calf aenghebedet. Eñ offer

den hem offerhande. eñ seyden israhel. Dit zijn v
goden die v ghelept hebben vten lande van egiptē.
Anderwerf sprac die here to moysen. Ic sie dattet
volck onghelouich is. laet mijn toerne quaet wer
den teghens hem op dat ic si verderue. Eñ ic zal v
maken to enen groten volcke. Doe badt moyses
den here eñ seyde. Here waer omme vertoernt dij
ne toernichept teghens dit volke/ datstu gheleydt
hebste vten lande van egipten in groten crachten.
eñ in sterker hant/ Ic bidde op dat dye van egiptē
niet en moghen segghen. hi heefse schalkeliken wt
egipten ghelept op dat hijse inden berghe verslaen
soude eñ verderuen inder eerden. Here laet rusten
dijnen toerne eñ weest versoenlic ouer die boesheit
dijns volckes Ghedenck dijnre knechten Abrahā
Isaac eñ Jacob den du ghezworen hebste by di zel
uen eñ ghesept Ic zal v ghesiechte vermenichuoldij
ghen als die steernen des hemels Eñ al dit dat ick
ghesproken hebbe zal ick uwen gheslechte gheuen.
eñ ghi zullet altoes besitten. Eñ die here is vernoe
ghet. dat hij dat quade niet en dede dat hij ghesept
hadde. eñ ontfermde zijns volkes onse heer.

Euangelium des seluen daghes Jo. vij.

IN den tiden doet midden was inden fest da
ghe clam ihesus inden tempel eñ leerden. eñ
die ioden v̊wondden eñ seyden. Hoe weet deze die

scrifte eñ hyse nyet gheleert en heeft? Jhesus seyde
hem. Myn leringhe en is myn niet. Mer des ghe-
nes die mij ghesent heeft. So wie sinen wille doen
wil die zal bekennen of si van gode zijn. of icse van
mij zeluen spreke. die soect zijn eyghen glorie. mer
die des gheens glorie soect die hem ghesent heft. de
se is waerachtich eñ in hem en is gheene ongerech
tichept. Moyses heeft v een ewe ghegeuen eñ nye
mant van v en doet die ewe. Waer omme soecstu
mi te doden? Doe antwoerden die scharen. Du
hebste den duuel binnen. wie begheert v te doden?
Jhesus antwoerde eñ seyde hem. Een werck heb
ic ghedaen eñ ghi verwondert v allen. daer omme
gaf v moyses die besnydinghe. niet dat si van moy
ses is. mer vanden vader. Ende inden saboth be-
snijt ghi die menschen. dat een die besnidenis ont
fanghet optē saboth. eñ wort die ewe moyses niet
ghebroken? Eñ ghi zijt mi onweerdich dat ic enen
sicken mensche opten saboth ghezont maecte. En
wilt na die ansichten niet ordelen. mer oerdelt een
gherechtich oerdel. Sommich van iherusalem sey
den. En is hi dit niet die de ioden verslaen wolde?
Siet hy spreect openbaerlic eñ si en segghen hē niet.
En hebben die princen nyet waerlic bekent dat dit
xp̄s is? Mer dezen weten wy wan hi is. mer als
xp̄s comen zal en weet niemant wan hij is. Daer
omme riep ihesus inden tempel eñ leerde eñ seyde.
Eñ ghi kent mi eñ wan ic bin weet ghi. eñ van mi

seluen en bin ic niet ghecomen. mer die mij ghesent heeft is waerachtich den ghi niet en kent Ic weet hem. eñ seg ic dat ics niet en kenne so bin ic loghen achtich ghelijc v. Want ic bin van hem eñ hi heuet mi ghesent. Hi woldenen vanghen eñ en sloeghen gheen handẽ an hem. want die vre en was niet ge comen. Vanđ scaren gheloefden veel in hem.

Des woensdaghes. Ezechiel

Dit sept god die here Ic sal minen naem hey lighen op dat dye heyden weten dat ic here bin. als ic voer hem in v geheylicht werde. Ic sal v nemen vten heyden eñ zal v vergaderen vut alle lãden eñ leyden v in v lant Ic sal reyn water wtstorten op v. eñ ghi sult gherepnicht werden van allen vlecken eñ van allen uwen afgoden zal ick v reyni ghen. Eñ ick zal v een nye herte gheuen. eñ setten een nye gheeste recht int middel van v. Ic sal afdo en dat stenen herte van uwen vleysche. eñ ic sal v een sterc herte gheuen. Eñ int middel van v sal ick setten minen geest. eñ ic sal doen dat ghi in mijn ge boden wanderen zult. eñ mijn ordel behoet op dat ghijse doet. Eñ ghi sult wonen int lant dat ic uwẽ vaderen ghegheuen heb. eñ ghi sult mij wesen tot een volke. eñ ic sal v wesen tot enen god. secht die almachtighe heer.

Opten zeluen dach epistel Ysayas

Dit sept god die here. Werde ghewasschen. eñ weest reyne. . Doet en wech dat quade uwer ghe

dachten van minen oghen. laet verkeerde werken leert weldoen. Soecket oerdel. Comt den bedruc ten te hulpen. richte die weezen. beschermet die we duwen. eñ berispt mi seyt die here. Al ist dat v zũ den gheweest hebben als ghele varwe. si zullen nu wit werden als die snee. eñ ist dat zy root hebben gheweest als besprenkelde verwe. si zullen wit wer den als wolle. Ist datstu wilt eñ mi hoert soe zult ghi die goede dinghen der eerden eten. Seyt die al machtighe heer

Euangelium des zeluen daechs. Jo. ix.

In den tiden doe ihesus verby ghenck. sach hi enen mensche die blint gheboren was Ende die ionghe ren vraechden hem. Meyster wie heeft ghezundy ghet. weder deze of sine olders. dat hi blint is ge boren? Jhesus antwoerde. Noch deze noch zijn ol ders Mer dat die wercken godes in hem gheopen baert souden werden. Mi behoert zijn werken te werken die mi ghesent heeft die wil dattet dach is Die nacht commet wanneer niemant werken en mach. So langhe als ick inder werlt bin. soe bin ic der werlt licht. Doe hi dit ghesept hadde speech hi inder eerden. ende maecte slijc vander spekelen. ende smeerde dat slijc op zijn oghen. eñ seyde hem Gae eñ wassche v in natatoria syloe. dats soe vele te segghen als ghesepnt. Doe ghinck hi ende wie sche hẽ eñ sach Doe seyden die neburen eñ die hem

te voren ghesien hadden wāt hi een bedeler was.
En is dit niet die sat eñ bad? Sommich seyden hij
ist. Sommich seyden hi en ist niet. Mer een zijns
ghelijc seyde Ic bint selue. Doe seyden si hem. hoe
zijn v oghen opghedaen? Hi seyde. die mensche die
ihesus heyt maecte slijc eñ besmeerde mijn oghen.
eñ seyde mi. Ganck in natatoria syloe eñ wassche
di. Eñ ick ghinc eñ wiesch mi eñ sach. Hij seyden
hem Waer is hi? Hij seyde ick en wetes niet. Doe
brochten si dye blint gheweest hadde totten phari
ze n. Het was een saboth doe ihesus dat slijck ma
kede eñ zijn oghen oploeck. Anderwerf vraechden
hem die pharizeen hoe hij siende waert Hi seyde hē
Hi dede slijc op mijn oghen eñ ic wiesschet eñ ic sie.
Doe seyden zommighe vanden pharizeen. Dese
mensche en is van gode niet die den saboth niet en
viert. Sommighe anderen seyden. Hoe mach een
mensche die een zunder is deze teykenen doen? Eñ
een twistinghe was onder hem. Doe seyden si
noch den blinden. Wat segstu van hem dye dijne
oghen op dede? Hi seyde. Tis een ꝓpheet. Doe en
woldens die ioden niet ghelouen van hem dat hij
blint gheweest had eñ sach. tot dat si sine ouders
riepen ende vraechden hoer ende seyden. Is dat v
sone ende v kint den ghij segghet dat blint ghebo-
ren was hoe siet hi dan nu? Syn ouders antwor
den hem ende seyden. Wi weten dattet ons kint
is eñ hij blint gheboren was. Mer hoe dat hij nu

seyt en weten wi niet. Wie zijne oghen gheopent heeft en weten wi niet. vraecht hem zeluen. hi heft zijn ouder hi sprect voer hem zeluen. Dit seyden zij ne olders want si die ioden ontsaghen. wāt si had den ouerdraghen soe wie belijde dat hi xp̄s waer. den soudemen wt die sinagoga doen. Glo
men soude hem te banne doen. Daer omme seydē zijne ouders. hi heeft zijn ouderdom vraghes hem seluen. Doe riepen si noch den mensche die blynt gheweest hadde eñ seyden. Ghif gode die ere Wij weten dat deze mensche een zunder is. Doe seyde hi. Is hi een zunder dat en weet ic niet Ic weet dz ic blint gheweest hebbe eñ nu sie. Doe seyden si hē Wat dede hi v doe hi v oghen op dede? Hi antwor de hem. Ick seyt v nu ghij hebbet ghehoert. Wat wilstu anderwerf horen? Wilt sine iongherē wer den. Si sproken qualiken eñ seyden hem. du biste zijn iongher. mer wy zijn moyses iongheren. wy weten dat god moyses toe ghesproken heeft. mer dezen en weten wy niet wan hi is. Hij antworde In dyen is wonderlic. dat ghi nyet en weet wan hij is ende hi mijn oghen opghedaen heuet. want wi weten dat god den zunder niet en hoert. Mer die een oefener gods is eñ sinen wille doet. die ver hoert hij. Het en is vander werlt nye ghehoert dat enich creatuer vanden menschen oghen op dede of loec die blint was of blint gheboren. En waer dee se van gode niet hi en hads niet mogē doen Hi ant

woerden hem eñ seyden. du biste te mael in zundē gheboren eñ du leerste ons. eñ si worpen hem wt. Doe ihesus hoerde dat si en wtgheworpē hadden eñ doe hi hem gheuonden hadde. seyde hi. Ghelouenstu inden soen gods? Hi antwoerde eñ seyde. Here wie ist op dat ic in hem gheloue? Jhesus sede hem. Du hebste hem ghesien. eñ dye mit v spreket hi ist selue. Hi seyde Jck gheloue herr. eñ hi viel neder eñ aenbede hem. Jhesus seyde hem Jc bin ghecomen in deze werlt tot een oerdel Glo. des ōderscheyts op dat die ghene di nyet en sien siende worden. eñ die sien blint worden. Dit hoerdē dye pharizeen die mit hem waren eñ seyden. Eñ zijn wi oec blint? Jhesus seyde hem Waerstu blint du en hadste gheen zunde. Mer nu seg ic ghi siet. daer om bliuet v zunde.

Des donredaghes epistel. Regum.

JNden daghe quam een sunamitis wyf to helyzeū den pphete inden berch carmeli. Doese die man godes sach comende. seyde hij tot Jesi sinen iongher Siet die sunamitissche comt. loept in hoer gemoete ende segghet hoer. En wort mi ende di ende dijnen man mit dijnen kinderen niet te rechte gheda en? Si seyde. rechtelic. Doe si ghecomen was tot den man godes inden berghe begreep si sinen voet Ende Jesi quam daer mede dat hijse afkeren soude. Ende die mensche godes seyde. laetse. want

hoer siel is in bitterheyden. eñ die here heuet mij v
holen eñ mi niet gheopenbaert. Hi seyde: Hebbe ic
van minen here een kint gheeyssschet? En seyde ick
v niet datstu mi niet en bespotste? Doe seyde hij to
iesi. Gorde v lenden eñ neem minen stoc in v ha nt
eñ gae. Ist dat v ymant ghemoet en gruetes nyet
Ende ist dat v ymant gruet. en antwoort hem nyet
Ende legt minen stoc optes kindes ansichte. Doe
seyde des kindes moeder. leuet die here eñ leuet v
siele dat ics niet laten en sal. Doe stont hi op ende
volchde hoer. Eñ iesi ghinc voer hem beyden eñ sey
de den stoc optes kindes ansicht. Eñ hem en was
noch stemme noch sin. Eñ iesi keerde wedern om
hem int ghemoete. eñ boetschapte hem segghende.
Dat kint en is noch niet verresen. Doe ghinc helyzeus int huus ende si seydē dat kint lach int bedde
doot. Doe hi inghegaen was sloet hi die dore. eñ
blies ouer hem ende ouert kint. ende badt den here
ende clam op ende lach opt kint. ende leyde zijnen
mont optes kindes mont eñ sine oghen optes kyn
des oghen. zijn handen optes kindes handen. eñ
hi bughede hem opt kint. eñ des kindes vleysch is
warm gheworden. Eñ hij keerde weder eñ wan
derde eens inden huse hier eñ daer. ende ghinc ech
ter ende cromde hem seluen opt kint. Ende tkynt
ghewede. vij. mael ende loeck op zijn oghen. Doe
riep hi iesi ende seyde hem. roep dese sunamitē Do
si gheroepen was ghinc si to hem in. eñ hij seyde.

Neem kint. si quam eñ viel op sine voeten eñ bet
beden opter eerde. Doe nam si hoer kint eñ ghenc
wt eñ Elizeus keerde weder in galgata.

Ewangelium des seluen daechs. Jo. v.

In den tiden seyde ihesus to den scharen der ioden.
Mijn vader werket to noch toe eñ ic werke Daer
omme begheerden die ioden hem te meer te doden
want hi niet alleen den saboth en brac. mer dat hi
oec seyde dat god zijn vad' was eñ makede hem ge
lijck gode. Doe antwoerde hem ihesus ende seyde
Voerwaer voerwaer segge ic v. dye sone en mach
niet van hem seluen doen. dan hem die vader heyt
doen. Want wat hi doet dat sal dye sone des ghe
lijcs doen. want die vader heeft lief den sone eñ al
le di..ck dat hi doet toent hi hem. eñ meerre werkẽ
dan dese sal hi hem tonen op dat ghij v v'wondert
Want a soe als die vader die doden verw ct eñ le
uendich maket. alsoe des ghelijcs maecse die sone
leuendich die hij wil. Noch die vader en ordelt nie
mant. mer alle ordel heeft hi den sone ghegheuen.
op dat si alle den soen eren ghelijc dat si den vader
eren. Die den soen niet en eert. die en eert den vad'
niet die hem seynde. Voerwaer voerwaer segghe
ick v dat die mijn woert hoert. ende ghelouet den
die mi sende die heeft ewich leuen in hem. eñ en co
met in dat oerdel niet. mer hi gaet vander doet int
euen. Voerwaer voerwaer segghe ick v. dat dye

vre comt eñ si is nu. als die doden horen zillen dye stemme des soens gods Eñ diet horen. zillen leuē Want als die vader dat leuen in hem zeluen heuet alsoe gaf hi oec den sone dat leuen in hem seluen te hebben. Eñ hӱ gaf hem die machte oerdel te doen. want hi is des menschen soen Wilt niet ōwonderen dat die vre comt in welker alle die inden graue zӱn horen zullen sine stemme. Eñ die dat goede gedaen hebben sullen voertgaen in die ōrisenisse des leuens Mer die quaet ghedaen hebben in die verrisenisse des oerdels.

Epistel des vridaghes. Regum.

In den daghen was eens wyues sone sieck dye een moeder was vanden ghesinde. eñ dye siecte was seer sterc als dat gheen ademtochte in hem en bleef Daer om seyde si to helyam. Man gods wat is v eñ mi. du biste to mi ghecomen dat mӱn boesheyt ghedocht soude werden eñ mӱn kint solste doden Doe seyde hoer helyas Gheue mӱ v kint. Ende hi namt wt horen scoet. eñ droecht in die camer daer hi woende eñ leyt op zӱn bedde. eñ riep totten here eñ seyde. Here mӱn god. en hebstu oec deze wedue niet bedroeft daer ic bi onthouden worde. dat ghӱ horen soen soudeste doden? Ende hӱ streckede hem wt ende mat hem ouer dat kint drywerf. eñ riep totten here eñ seyde. Here mӱn god ic bid v dz des kindes siel moet weder keren in zӱn inghedoemte Die here ōhoerde helyas stem. eñ des kindes siele

keerde wed in hem eñ waert wed te liue. Doe nā helyas tkint eñ dedet vter camer int ondste huus. eñ gaft sine moeder eñ seyde hoer. sich v sone leeft Doe seyde si to helyam. Nu beken ick datstu biste een man godes eñ dat woert des heren is waer in dijnen monde.

IN den tiden was een siec die hiete lazarus van be
thanien. van maria eñ martha zijnre suster casteel
Maria was die hem zaluede mit zaluen. ende sine
voeten droechden mit horen hare. welkes broeder
lazarus sieck was. Doe seyden sine susteren to
hem. Here die du lief hebste is sieck eñ doot Jhūs
hoerde dit ende seyde. Dese siecte en is niet tot der
doot. mer omme die glorie godes. op dat die sone
gods in hem glorificeert werde. Jhesus had mar
tha lief ende maria hoer suster ende lazarum. daer
omme doe hi hoerde dat hi siec was. doe bleef hy
twe daghen na dien in die stat. Daer na seyde hy
sinen iongheren. laet ons weder gaen in iudeen.
Doe seyden sine iongheren. Meister die iodē wol
den v stenen. wilstu daer nu weder gaen? Jhesus
antwoerde hem. ende seyde. En zijnt niet twaelf
vren inden daghe. ende wie inden daghe wandert
die en sal hem niet stoten. als hi dat licht siet deser
werlt. Mer wandert hi inder nacht hi zal hem sto
ten. want dat licht en is in hem niet. dit sprack hij
eñ daer na seyde hi. lazarus ons vrient slaept mer
ic gae dat icken vanden slape verwecke. Doe seidē
die iongheren. heer is dat hi slaept hi sal ghenesen
Mer hi seyde van zijnre doot. eñ si meendē dat hijt
vāder slumeringhe zijns slaeps ghesept had. Doe
seyde hem ihūs openbaerlic. lazarus is doot eñ ic

verblyde mi. op datstu gheloefste want ic daer niet en was mer laet ons gaen to hem. Doe seyde thomas die didimus hiet totten mede iongherē Gaen wy oeck ñ laet ons mit hem steruen. Eñ doe quā ihesus eñ vant hem te hantes. eñ hi hadde ghelegē vier daech inden graue. Bethanien was bi iherusalem als op. xv. stadien. Veel ander ioden waren ghecomen tot martha eñ maria. omme hem te troosten. Daer omme doe martha hoerde dat Jhesus quam liep si hem te gemoete. Maria bleeft te huus sitten. Doe seyde martha tot ihm̄. Here haddestu hier gheweest mijn broeđ en waer niet ghestoruē. Mer nu weet ick wat ghi van gode biddet dat sal di god gheuen Jhesus seyde hoer. V broeder sal op staen. Doe seyde hem martha. Jc weet dat hy op zal staen inđ verrisenisse ten ionxten daghen. Jhesus seyde hoer. Jc bin die verrisenisse eñ dat leuen Die in mi ghelouet al waer hi doot hi sal leuen. eñ soe wie dat leuet ende in mij ghelouet dye en sal in der ewichept niet steruen. Gheloefstu dat? Si seyden. En ymmers ia ic. ic gheloue datstu xp̄s biste die leuende gods sone die inder werelt ghecommen biste. Ende doe si dit ghesept hadde ghinc si heen. ende riep hoer suster maria heymelick ende seyde. Die meister is hier. ende hi roept v. Doe zijt hoerde stont si haestelick op ende quam to hem. Noch so en was ihesus in dat casteel niet ghecomen mer hi was in die stede daer hem martha toe ghemoete

quam. Die ioden die mit hoer waren inden huus om hem te troesten. doe si saghen dat maria haste lic opstont eñ hen ghinck. volchden si hoer. eñ sey den si gaet totten graue omme daer te wenē. Doe maria quam daer Jhesus was eñ hem sach. viel si to sine voeten neder eñ seyde hem Here hadstu hier gheweest mijn broeder en waer nyet ghestoruen. Ende doe ihesus hoer wenende sach. eñ die ioden oec weenden die mit hoer quamen. doe verbeuede hi inden gheeste eñ verschudde hem zeluen eñ seyde Waer hebstu hem ghelept? Si seyden hem. Here comt eñ siet. Eñ ihesus weende. Daer omme sey den die ioden. hoe lief heeft hi hem. Eñ sommighe seyden. En mocht hi oeck niet die des blint ghebo rens menschen oghen op dede? doen dat deze nyet en hadde ghestoruen? Do verbeuede ihesus ander werf in hem zeluen. Ende hi quam totten graue. Daer was een spelunke eñ een steen op ghelept. eñ ihesus seyde. Hoert op den steen. Doe seyde mar tha zijn suster des gheens die daer doot was Here hi ruket nu al. want hij is van vier daghen. Jhe sus seyde hoer. En heb ick v niet ghesept is datstu ghelouestе du zulste die glorie gods sien. Doe boer den si den steen af Ende ihesus boerde zijne oghen opwaerts eñ seyde. Vader ick dancke dij. Want du mi ghehoert hebste. ic wist dattu mi altijt hoer deste. mer om dat volck dat hier omtrent staet sey de ict omme dat si ghelouen. dat ghi mij ghesеynt

hebste. Doe hi dit ghesept had riep hi mit ludē stem men. Lazare comt wt. Eñ rechteuoert quam hi die daer doot was handen eñ voeten ghebonden myt banden. Eñ zijn aensicht mit een zweet doec. Jhesus seyde hem luden. Ontbint hem eñ laet hē gaen Veel vanden ioden die to marien ghecomen warē. eñ zaghen dat ghene dat hij ghedaen hadde ghelo‑ueden in hem.

Epistel des zaterdaghes Ysayas

Dit seyt god dye here. Inder behagheliicker tijt verhoerde ic dij. eñ inden daghe d̕ zalicheyt holp ic di eñ ic hielt di. ende gaf di in een voerwaerde des volkes datstu v̊wecken soustē die eerde eñ besitten die bequame erfnisse. eñ segghen den ghenen die gheuanghen zijn. gaet wt. Eñ den ghenen die in duusternissen zijn. werde ondecket. op die weghen zullen si gheweydet werden. Eñ hoer weyden in alle slechte steden. hem en zal voertmeer niet hongherē of dorsten. noch hem en zal die hette of die zonne niet quetsen. want die ontfermer salsi regeren eñ doen drincken uter fonteynen der waeteren. ende ic zal mijn berghen setten indē weghe Ende mijne voetpaden zullen verhoghet werden. Siet deze zullen van verre comen. eñ siet van noorden ende die vander zee. ende van desen suytlande Louet ghij hemelen ende verblijdet v ghi eerde ende iubileert den lof ghij berghen. want die here heeft zijn volck ghetroest ende zijnre armer ontfermet.

En syon seyde hi heeft mi ghelaten. eñ die here he
uet mi vergheten. Mach een wijf hoer kint ôghetē
sept die almechtighe heer

Euangelium des seluen daghes Jo. viij.

IN dyen tiden seyde ihesus totten scriben eñ
den pharizeen. Ic bin der werlt licht. de mi
volghet en wandert niet in duusternissen. mer hij
sal dat licht des leuens hebben. Doe seyden hē dye
pharizeen. Du gheueste ghetuuch van dij seluen.
dijn ghetuuch en is niet waer Jhesus antwoerde
eñ seyde Ist dat ick ghetuuch gheue van mij seluen
mijn ghetuuch is waerachtich want ic weet wan
ic ghecomen bin eñ waer ic ga. mer ghi en wetes
niet wan ic come of waer ic gae. Ordelt nyet nae
den vleysche. ic en ordel niemant. Eñ ist dat ic oer
del. mijn ordel is waerachtich. want ic bin alleen
mer ic kenne die vader die mij ghesent heuet. Ende
het is in v ewe ghescreuen. Dat tweer menschen
ghetuuch waerachtich is Ic bin die ghetuuch van
mi selue gheue. eñ die vad̄ de mij sende gheuet ghe
tuuch van mi. Doe antwoerden si. Waer is v va
der? Jhesus seyde. Ghij en kent noch mi noch mij
nen vader. Waert dat ghi mi kende. ghi solt oeck
licht mijnen vader kennen. Dese woerden sprack
ihesus in gasophilacium lerende inden tempel. eñ
niemant en greep hem hem. want zijn vre en was
noch niet ghecomen.

Opten vijften zondach inder vasten. Epistel. Ad hebreos. ix.

BRoeders xp̄s is een bijstande biscop der toe comender goedē Glo. dats hij staet bidē vader omme ons te trecken totten tocomende goeden. Is een meerre eñ volmaecter tabernakel mit handen ghemaect. dat en is nyet van dustanigher scheppenisse. Noch ouermits der gheyten eñ caluerē bloede. mer ouermits zijn eyghen bloet ingaende in die heylighe ewighe gheuonden verlossinghe Want oft bloet der bocken eñ die besprenckelde asschen vanden calueren diet beulecte reyn maect toder zuueringe des vleysches. Veel meer heuet bloet cristi dye ouermits den heylighen geest hem zeluen gode onbeulect offerde. v conscientie ghereyniget vanden doden werken den leuenden god te dyenē Eñ hier om is hi een middeler des nyen testamēts op dat sine doot biddende waer in dye verlossinge der ouertredinghe die onder den yersten testamente waren. die int ewige erue gheroepen zijn die weder beloeften te ontfanghen.

Euangelium des zeluen daghes Jo. viij.

IN dyen tijden seyde ihesus den scharen der ioden ende den princen der priesteren. Wie van v allen zal mi berispen van zunden? of ic v dye waerheyt segghe. Waer om en ghelo efdi mi niet?

die van gode is hoert die woerden gods Daer om
en hoerstuse niet wantu van gode nyet en biste
Doe antwoerden hem die ioden. En segghen wy
niet datstu een samaritaen biste ende den duuel in
hebste? Jhesus antwoerde. Jc en hebbe den duuel
niet. mer ic eer mÿnen hemelschen vader. den ghÿ
niet en kent Jc en soecke mÿn glorie niet. die soecse
die oerdelen zal. Voerwaer voerwaer segghe ick v
Soe wye mÿn leringhe houdet die en zal den doot
inder ewichept niet sien. Doe seyden die ioden Nu
kennen wy datstu den duuel hebste. Abraham is
doot eñ die propheten. eñ du segste. so wie mÿn le
ringhe houdet die en zal den doot niet smaken indͤ
ewichept. Bistu meerre dan ons vader abraham
die doot is eñ die ppheten zÿn doot. Wien maec
stu dÿ zeluen? Jhesus antwoerde Js dat ic mÿ zel
uen eer so en is mÿn ere niet. het is mÿn vader die
mi eert. die ghi segt dat v god is eñ ghÿ en hebt hez
niet ghekent. ic heb hem ghekent. eñ seg ick dat ics
niet en kenne so bin ic ghelÿc v loghenachtich. mer
ic ken hem eñ houde zÿn leringhe. Abraham v vadͤ
verblide hem dat hi mynen dach sien soude. hi sach
hem eñ waert verblÿt. Doe seyden die ioden to hē
Du en hebste noch gheen vÿftich iarē hebstu abra-
ham ghesien? Jhesus seyde hem. Voerwaer voer
waer seg ic v. eer abraham was bin ick. Doe hael
den si stenen om hem te werpen. Jhesus verberch
hem eñ ghenc vten tempel.

Sermo

Tulerunt lapides iudei vt iacerent in eū Jo.
viij ❡ Dezen zondach van huden heyt die zondach vander passyen ons heren. Want doe dē ioden saghen dat veel menschen in cristo gheloefdē omme dat hy̆ lazarum verwecket had vand̄ doot. Do ghinghen si te rade ende seyden. Wat sullē wi doen mit dezen? laten wi hem aldus regneren. hy zal verkeren alle die werlt. ende so zullen die romeynen comen eū vanghen ons ende ons kinkeren eū wyuen zullen si nemen eū ons steden. Hier omme laet ons besien wat wi best mit hem doen moghē. Ende want die ioden als huden begheerden sinen doot. Soe leestmen in dit euangelio als ghi ghehoret hebt dat si stenen namen omme hem te stenen. Eū dit doet ons moeder die heylighe kerke hier ōme. want wi op enen dach xp̄m ihesum niet en moghen voldancken. hier omme zullen wy nu zy̆n lyden ouerdencken. want wy̆t opten goeden stillen vrìdach niet al ouerdencken en moghen.

❡ In desen heylighen euangelio zy̆n twe puntē bescreuen to onser lere. ❡ Dat yerste is die grote verkeertheyt der ioden. want si cristum niet en geloefden die hem die waerheyt was predy̆kende eū lerende. Ende hier omme seyde cristus tot hem Of ick v die waerheyt segghe. Waer omme en geloefstu mi niet? ❡ Aldus zy̆n noch veel menschē die mit horen quaden wercken wederspreken dye

leringhe ons heren ihesu cristi. Veel menschen heb
ben ghehoert dat god seyt. Vergheeft. eñ v zal ver
gheuen werden. nochtās en willen si des niet doē
Hier omme en ghelouē si niet volcomelic. Veel men
schen zijn oec die ghehoert hebbē. die logenachtige
mont dodet die siele. nochtans en laten si niet dat
quade achterspzekē. valsche ghetughē te gheuē. eñ
hier omme en ghelouen si niet volcomelick ¶ Veel
menschen zijn oec die ghehoert hebben dat god dye
zundē niet en vergheuet dat onrecht goet moet we
der ghekeert zijn. nochtants en doen zijt niet. ende
hier omme en ghelouen si niet volcomelijcke. Deze
menschen ghelijken den ioden die in xp̄o niet en ge
loefden. ¶ Dat ander punt is die grote ghenade
cristi ihesu. want hy ghinck vter ioden handen die
hem stenen wolden. eñ verdzoech dat oetmoedelic
Aldus doet hi oec alle daghen mitten zunderen eñ
verbeyt goedertierlic of si hem yet beteren wolden
Hier af seyt hi doerden ꝓpheet Ick en wil niet den
doot des zunders mer dat hi hem bekeer ende leue
Hier omme die hem niet bekeren en willen van den
zunden die zullen xp̄m sien als een strenghe richter
inden daghe des ozdels

Des manendaghes Epistel

In den daeghen gheschieden dat woert des
heren anderwerf to yonas den propheete.
ende seyde. Stant op ende ghanc in nyniuien der

groter stat. eñ spreke daer inder prikelinghe tet ick totti spreke. Ende yonas stont op eñ ghenc in nyniuen naden woerden ons heren. Ende nynyuen was een grote stat van drie dachuaerden. Eñ yonas begonde in dye stat te gaen den wech vã enen daghe. eñ roepende seyde hi. Het zijn veertich daghen. eñ nyniue sal verderuet werden. Eñ de mãnen van nyniue gheloefden inden here. eñ prediken den die vasten. eñ belijden die saeken vanden meesten totten minsten. eñ dat woert quam totten coninck van nyniue. eñ hi stont op van sinen stoele. eñ werp zijn cleet van hem. eñ dede een sack aen eñ sat neder inder asschen. eñ riep wt sinen monde eñ wt zijnre princen monde segghende. En laet dye menschen. dye beesten eñ die ossen niet eeten noch ghewepdet werden. noch water drincken. Ende laet die menschen sacken andoen. ende laet veel in sterchepden roepen tot god den here. Eñ die mannen bekeerden hem van horen quaden weghen eñ vander boesheyt die in horen handen was. Wie weet of hi bekeert worde eñ god hem vergaue. eñ ghi wederkeerde vãder verwoetheyt zijns toerns eñ wi niet bederuen en sullen Eñ god sach hoer werke dat si van horen quadẽ werken bekeert zijn eñ ontfermede hoerre god ons here.

Euangelium des seluen daghes. Jo. vi.

In dẽ tiden senden die princen eñ dye pharizeen

knechten om ihesum toe vanghen. Doe seyde Jhe sus. Noch bin ic een luttel tijts bij v eñ ic gae totte ghenen die mi ghesent heeft. Ghi soect mi: eñ ghij en zult mij niet vinden. eñ daer ic bin en moghestu niet comen. Doe seyden die ioden tot hem zeluen. Waer zal deze gaen eñ wi hem niet vinden en sulle Sal hij in die verstroynghe der heydenen gaen. eñ sal hi die heydene leren? Wat is dit woert dat hij seyt. ghi soect mij eñ ghi en zult mi niet vinden. eñ daer ic bin en moechdi niet comen? Inden laetste groten festdach stont ihesus ende seyde. Soe wi dorstet comt to mi eñ drincket die in mi gheloeft al se seyt die scristure. Riuiren des leuenden waters zullen vloyen wt sinen buyck. Doe sprack hij van den geeste die si ontfanghen souden die in hem ghe loefden

Epistel des dinxdaghes. Daniel

IN den daghe zijn die van babilonien verga dert totten coninc ende seyden. leuert ons daniel die bel ghedestrueert heeft. eñ den drake ver slaghen. of wy sullen dij in dijn huus dootslaen. Doe sach die coninc dat si crachtelic teghens hem te ghader liepen. eñ van node bedwonghen leuer de hi daniel ouer. Hy worpen hem inden hole der leeuwen daer was hi ses dagen Inden hole ware seuen leeuwen diemen daghelix te gheuen plach. ij lichamen ende. ij. schapen. doe en waren si he niet ghegeue op dat si daniel v̄slinde soude. Doe was

c

abbacuc dye pphheet inden lande van iudeen. eñ hÿ
had zelue een pulment ghecoect eñ broet in een cor
ken ghedaen eñ ghinc te velde om dat hÿt dye mey
ers brenghen soude. Doe sprack die enghel des he
ren to abacuc. Brenghet daniel dat prandÿs dat
du hebste in babilonien die inden spelunkē der leeu
wen is. Ende abbacuc seyde. Here ick en hebbe ba
bilonien nye ghesien. eñ ick en kenne die speluncke
niet. Eñ die enghel des heren greep hem bydē top
pe ende droech hem byden hare zÿns hoefdes ende
vrochten in babilonyen op die speluncke ind crach
tigher snelheyt zÿns geestes. Doe riep abbacuc eñ
seyde. O daniel knecht gods neemt dit eten dat v
god ghesent heuet. Daniel seyde. Mÿn here mÿn
god du ghedenckes mÿnre. du en hebste niet gela
ten die di lief hebben. Doe stont daniel op ende hÿ
at. Eñ die enghel des heren setten abacuc weder
in zÿn stede. Doe quam die coninck des seuenden
daghes omme dat hi daniel soude bewenen. ende
quam totten hole eñ sach daer in eñ sach daniel sit
ten int middel der leeuwen. Eñ dye coninc waert
zeer roepende mit luder stemmen eñ seyde. Here da
niels god du biste groet. Eñ hi toech hem vter spe
luncken. eñ hi worpse daer in die de sake zÿns ver
lies hadden gheweest. eñ in corten stonden wordē
si voer hem verslonden. Doe seyde die coninc. die
woenachtich zÿn in allen landen. moeten daniels
god ontsien. want hi is een verlosser eñ een behou

der. Teykenen en̄ wonderlike dinghen doende in den hemel en̄ inder eerden. die daniel vter leeuwen kule verlost heuet.

Euangelium des seluen daghes Jo. vij.

IN den tijden wanderde ihesus in galileen. want hij en wolde in iudeen niet wāderen om dat die ioden hem sochtē te doden. Der ioden festdach die scenophegia hiet was na bij. Doe sey den sine maeghen tot hem. Ganck van hier. ende gae in iudeen op dat dijn iongheren oec dijn wercken sien die du doetste. wāt niemant yet int heimelic en doet. en̄ selue begheert int openbaer te zijn. Ist datstu dit doeste. so openbaerstu di seluen der werlt. Glosa. Zijne maghen en gheloueden nyet in hem. Daer omme seyde hem ihesus. Mijn tijt en quam noch niet. mer uwe tijt is altoes bereyt. Die werlt en mach v niet haten. mer mi haetse. want ic ghetuuch van hoer gheue dat hoer werken quaet zijn. Climt du niet optē festdach. en̄ ick en sal niet opclimmen op desen festdach. Wāt mijn tijt en is noch niet veruullet. Doe hy dit ghe seyt hadde doe bleef hy in galileen Doe zijn broeders opghegaen waren. doe ghinck hy oec selue op tot den festaghen niet opēbaerlic mer als int heymelic Die ioden sochten hem inden feestdaghe. ende seyden. Waer is hy? Ende inder schaeren was veele

murmurerens van hē Sommich seyden hi is goet
sommich ander seyden hi en is niet. mer hi v̄leydt
die scaren. Nochtās en sprac nyemāt openbaerlick
van hem omden anxte der ioden

Epistel des ~~maendaghes~~ .

Wonsdages

IN den daghe sprac die heer to moysen. ende
seyde Jc bin v here v god. du en sulste geen
diefte doen. Du en sulste niet lieghen. of niemāt en
sal sinen naesten bedrieghen. du en zulste minē na
me niet v̄zweren. En̄ du zulste den name dijns go
des niet besmetten. Jck bin die here. Du en sulste
dijnen naesten gheen onrecht ghewelt doen. noch
oec mit ghewelde verdrucken. Het wercke mijns
huerlincs en sal des morghens niet bij dij blijuen.
Du en sulste den douē niet qualic spreken. noch du
en sulste voerdē blynden gheen stoetsel setten. mer
gode ontsien Jck bin die here. Du en sulste niet do
den. Du en sulste gheen onrecht oerdel doen.. Du
en sulste des armen personen niet mercken. Noch
dat aensichte des mechtighen niet eren. Oerdel di
nen naesten rechtelick. du en sulste gheen schande
maken. noch achterspreker wesen indē volke. Du
en sulste niet staen teghens dat bloet dijns naesten
Jc bin die here. du en sulste dijnē broeder in dijnre
herten niet haten. mer berispet hem op datstu van
hem gheen zunde en hebste. du en sulste gheen wra
ke begheren. noch dijnre borgher onrecht dencken

Du zulste dinen naesten liefhebben als di zeluē. Ic bin die here bewaert mijn ewe. want ic bin v here v god

Euangelium des seluen daghes. Jo. x.

In den tiden warent festdaghen toe iherusalem vandes tempels wijnghe. eñ het was winter Eñ ihesus wanderde inden tempel in salomons halle. Doe omghenghen hem die ioden ende seiden. Hoe langhe zalstu ons siele ōhanghen bistu xp̄s so segghet ons openbaerlic? Ihesus seyde hē. Ic segghet v eñ du en gheloefste mi niet. Die werken die ic doe in mijns vaders name die gheuē ghetuuch van mi. Mer du en gheloefste mi niet. wāt du en biste van minen schapen niet. Mijn scapen horen mijn stemme eñ ic kense eñ si volghen mij eñ ic gheue hem ewich leuen eñ si zullen ind ewicheyt niet ōlozen zijn. eñ niemant en salse gryppen wt mine hant. Dat mi mijn vader ghegeuen heeft is mere dan al dander. ende niemant en macht grijpen wt mijns vaders hant. Ick eñ die vader zijn een. Doe brochten die ioden stenen om hem te stenē Jesus seyde hem. Veel goeder werken heb ic v ghetonet van minen vader. om wat werkē steenstu mi? Die ioden antwoerden hem. Vanden goedē werc ken en stenen wy v niet. Mer vander blasphemiē: Want du een mensche biste ende maecste di zeluen god Ihesus antwoerde hem. Ist niet ghescreuen in v ewe dat ick seyde? Ghi siet gode of ghij gode

hier daert woert gods toe ghesproken wort en̄ die scriften niet ghesproken en werden den die vad̄ geheilicht heuet en̄ ghesent ind̄ werlt. Ghi segt ic spreke blasphemie. want ic die soen gods bin. Doe ick myns vaders werken niet so eu gheloeft mi nyet. En̄ ist dat icse doe en̄ ghi mi niet en ghelouet. so ghelouet die werken. op datstu kent en̄ gheloeft dz die vader in mi is en̄ ic inden vader.

Des donredaghes epistel

In den daghe bede daniel. O god en̄ grote v̄ueerlike heer. du holdeste voerwarde en̄ ontermhertichept den ghenen die v liefhebben en̄ dyn gheboden bewaren. Wi hebben ghezundicht ende boesselic ghedaen en̄ onghenaedelic ghewrocht. en̄ wi zyn ghescheyden en̄ gheneyghet van dinen ghe boden en̄ ordelen. Wi en waeren den knechten en̄ ꝓpheten niet gehoersam die in dinen naem gesproken hebben. ons coninghen en̄ princen ons vaderē en̄ den volke des landes Here di is gerechtich. mer ons is schaemte des ansichtes als die van iuda en̄ den woners van iherusalem. en̄ israhel. den genē die nae by v zyn. en̄ den ghenen die veer zyn van allen landē daerstuse toe gheworpen hebste om hoer boeshept daer si in ghezundicht hebben. teghen de schaemte dyns ansichtes en̄ onsen coninghē ende princen en̄ ons vaders die ghezundicht hebbē. mer die heer onse god is ontfermhertich en̄ ghenaedich Want wy van di ghescheyden zyn en̄ en hebbē die

stemme des heren ons gods niet ghehoert. op dat wy souden wãderen in zijn ewe die hi ons setten ouermits die pphpheten zijn knechten. op dz wi we derkeren solden vã ons boesheyt eñ ghedenckẽ die waerheyt. Die heer wakede eñ brochse op ons on se here god is gherechtich in allen wercken. die hij ghedaen heeft ons god.

Euangelium des seluen daghes. Jo. vij.

In den tijden seyden sommighe vter scharẽ Dit is een pphpheet. Sommighe and' seyden Dit is cristus Eñ sommighe seyden. comt xp̃s vã galileen? En seyt de scriture niet dat cristus comt van dauids ghesllechte vanden casteel vã bethleem daer dauid in was? Aldus waert daer een twisti ghe om hem inder scaren Sommighe vã hem wol den hem vanghen. mer niemant en sloech hant op hem. Die knechten quamen totten biscoppen. eñ totten pharizeen. eñ seyden. Waer omme en hebt ghijs niet ghebrocht? Die knechten antwoerden. Nye en heeft mensche ghesproken als deze mensce Doe antwoerden hem die pharizeen. Sijt ghi oec bedroghen? Niemant vanden princen ende phari zeen en heeft in hem ghelouet. mer die scare die die ewe niet en bekent is vermaledijt. Doe seyde hem nycodemus die des nachtes to hem quam eñ vã hẽ niet en was Verordelen wi dezen mensche die wer ken moeten wi yerst horen. Ofte siet wel an wat

ghi doet. Si seyden. Bistu een galileus man ondē soec ende sich want wt galileen nye ppheet op en stont. Eeen yghelic keerde wedē in zijn huus.

Des vridaghes epistel Jheremye

IN den daghe seyde Jheremyas here si zullē confuus werden die di laten. die vā v schey den zullen inder eerden ghescepden werden want si hebben die eerde der leuender wateren ghelaten Heer maect mij ghezont eñ ic zal ghenesen. maecke mij behouden eñ ic zal behouden zijn. Wantu biste mijn lof. Si segghen waer is dijn here laetē voert comen. Ic en bin niet versaghet die den here volge Des menschen dach en hebbe ic niet begheert. Du weetste dat in mijn lippen ghegaen is dat in dijnē aensichte recht was. En wees du mi gheen anxt mijn hope indē daghe des gheystelens. Ghescepnt moeten si werden die mi veruolghē. Beuen motē si van vresen. eñ ic nyet eñ brenghe op hem dē dach der castijnghe. mit tweuoudigher droefenis moet se plaghen ons heer

Euangelium des seluen daghes. Jo. xi.

IN dyen tiden verghaderden die bischoppen eñ die pharizeen ende maecten enen raet eñ seyden. Want sullen wi doen? dees mensche doet veel teykenen. lijden wy dit. si sullen al in hem ge louen. Eñ die romeynen zullen comen eñ doen af ons stede eñ ons volc. Een van hem die cayphas hiet want hi biscop was vā dyen iare seyde. Ghij

en weet niet dat beter is dat een mensche sterue vo
er die luden op dat alle volc niet en bederue. Dat
en seyde hi van hem seluen niet. Mer om dat hi bis
cop was vanden iare. pphetеerden hi dat ihesus
voert volc soude steruen. en̄ dat hy̆ die kind̉ godes
die verstroyt waren bȳ een vergaderen soude. Vā
dien daghe dochten si dat si hem v̉slaen soudē Jhe
sus en wanderde niet openbaerlic biden iodē. mer
hi ghinc in een lant bider woestinen in een stat die
effem hiet. daer bleef hi mit sine iongheren

Opten palm auont Jheremyas

JNden daghen seyden die onghenadighe ioden toe
malcander. Comt laet ons teghen den gerechtigē
ghedachten bedencken. want die ewe en sal vāden
priester niet gaen. noch raet vādē wizē of sermoen
vanden pphetē. Comt laet ons ind̉ tonghen slaen
en laet ons nyet achten zy̆n woerden. Here siet to
mi. hoer die stemme my̆nre wedersaken. Geeft mē
quaet voer goet weder. dat si my̆nre sielen een gra
ue ghegrauen hebben. Ghedenck dat ic ghestaen
heb in dy̆n ansichte dat ict goede soude sprekē voer
hem en̄ onweerdicheyt afkeren van hem. hier om
gheue hoer kinderen inden hongher. en̄ leyde se in
den zweerden. Weduwen moeten hoere wyuen
werden ende sonder kinder. en̄ hoer mannen moe
ten verslaghen werden ind̉ doot. hoer iongelingē
moeten inden stryde mitten zweerde doergraeuen
werden. en̄ in hoer huus moet roepinghe werdē.

wantu sulste haestelic den moerdenaer om hē bren
ghen om dat si sinre sielen een graue ghegrauē heb
ben op dat si mi souden vanghen. En̄ mijn voeten
hebben si stricken verborghē. mer du here weetste
al horen raet teghen mi inder doot. En weest ho
re boesheyt niet ghenadich. en̄ hoer zunden moetē
niet afghedaen werden van dijn ansichte. Neder
moeten si vallen in dijn tegenwoerdicheyt ind̄ tijt
dijnre gramscap. heer ons god.

Euangelium des seluen daechs En̄ op ons he
ren hemeluaerts auont. Jo. xvij.

IN den tiden sloech ihesus zijn oghen op ten
hemel en̄ seyde. Vader die vre is ghecomen
verclaer dijnen sone op dat hi di verclare. Also als
du hem ghegeuen hebste moghentheyt alles vleys
sches op dat hi hem ewich leuen gheue dattu hem
ghegeuen hebste. Dits ewich leuen dat si v beken
nen als een waer god en̄ ihesum xp̄m den du seyn
deste Jc heb v verclaert op die eerde en̄ dijn werckē
heb ic volbrocht. Vad̄ verclaert mi nu mit die claer
heyt die ic hadde bi di eer die werlt was Jc heb dij
nen naem den menschen gheopenbaert dye du mij
gaefste ind̄ werlt. Si waren dijn en̄ du gaefse mij
Ende si hebben dijn leringhe behouden. Nu hebbē
si bekent alle dinghen die du mi ghegheuen hebt de
van di zijn. Want die woerden die du mij gaefste
hebbe ick hem ghegeuen. ende si hebbense van mij

ontfanghen eñ waerlick bekent dat ick van dÿ wt
ghinck datstu mi ghesent hebste ick bidde voer hē.
Jck en bid niet voer die werlt. mer voer die ghene
die du mÿ ghegeuen hebste want si dÿ zÿn. Eñ al
dat mÿn is. is dÿn. eñ dat dÿn is is mÿn. Eñ ick
bin verclaert in hem. eñ te hantes en bin ick in die
werlt niet. eñ dese zÿn inder werlt Jc come tot dÿ
heylighe vader behoutse in dÿnen naem die du mÿ
ghegeuen hebste. op dat si een zÿn alsoe als wi
Doe ic mit hem was behielt icse in dinen name Jc
behoedese die du mi gaefste. eñ nyemant van hem
en waert verlozen. dan die sone der v̈doemenissen
op dat die scrift v̈uult worde. mer ic come tot dÿ.
eñ dit spreke ick inder werlt. op dat si mÿn vroude
in hem veruult hebben. Jc gaf hem mÿn leringhe
ende de werlt hatese. want si niet vander werlt en
zÿn. als ick vander werlt nyet en bin. Jck en bid
de nyet datstuse vander werlt neemste. mer dattu
se vanden quaden behoedeste. Sÿ en zÿn vander
werlt nyet alsoe ick vander werlt niet en bin. Hey
lichse in die waerheyt. alsoe du mÿ in die werlt ge
seynt hebste. ende ick hebse inder werlt ghesepnt.
Eñ om hem heylighe ic mi seluen. op dat si oeck in
mÿ gheheylicht zÿn. Jck en bidde niet alleen voer
dese. mer oeck voer die gheene die ouermits horen
woerdē ghelouen zullen in mi op datse alle een zÿn
Als du in mi ende ic in di. op dat si in ons een zÿn
Omme dat die werlt ghelooue wantu mi gheseynt

hebste. En dye claerheyt die du mi gegeuen hebste heb ic hem ghegeuen dat si een zijn als wi een zijn. Jck in hem. du in mi. op dat si volbrocht werden in een. eñ dat die werlt kenne datstu mi ghesent hebste. En du hebse lief ghehadt alstu mi lief ghe hadt hebste. Vader ic wil die du mi ghegeuen heb ste. dat daer ick bin dat si daer oec mit mij zijn. op dat si mijn claerheyt sien die du mi gegeuen hebste Wantu mi lief hadste eer de werlt ghemaect was Gherechtighe vader die werelt en heuet v niet ghe kent. mer ic hebbe v bekent. eñ deze kenden datstu mi ghesent hebste. eñ ic hebbe dijnen naem condich ghemaect. eñ ic zal hem condich maken. op dat die liefte daer du mi mede lief hebste ghehadt in hẽ wo ne. eñ ick in di.

Epistel opten palmdach. Ad phil. ij.

Broeders beuoelt dat in v. datter is in xp̃o ihesu doe hy was int wesen oft inder ghe lijcheyt gods en heeft hi hem zeluen niet ghere kent gode ghelijck te wesen. ende roef ghedaen. mer hi heft hem zeluen wt ghedeylt. eñ aenghenomen een forme des knechtes eñ is gheworden inder ghelijc heyt der menschen eñ inden habijt gheuonden als een mensche.

Vanden heylighen cruus

Hi heuet hem seluen veroetmoedicht gehoer saem te werden totter doot. niet totter ghe

meynre doot mer ter doot des cruces En daer om heeften god v̄heuen eñ hem een naem ghegeuen de bouen allen namen is . Op dat inden name ihesu alle knyen buyghen der hemelen der hellen eñ d̄ eer den . eñ alle tonghen belijen dat de here ihesus xp̄s inder glorien des vaders is .

Dits die passye ons heren ihesu xp̄i als die vier euā gelisten bescriuen in een ghetoghen Lucas

In den tiden nakede den festdach . Mathe us Het ghesciede doe ihesus al dese leringe volbracht had sprac hij sine iongheren toe eñ seyde . Weet dat na twee daghen paesschen sal zijn eñ des menschen soen salmen ouer leueren om ghecruust te werden Marcus . Twe daghen hier na was paesschen . eñ men at gheen broot dat ghegeuen was Mathe . Doe waren vergadert de princen der priesteren eñ die ouden des volckes in een hof eens princen der priesteren de cayphas hiet eñ maecten enen raet hoe si ihm̄ mit bedroch moch ten vanghen eñ doden . eñ seyden . Niet inden fest daghe op dat inden volke gheen gherucht en come Doe ihesus in bethanien was in des malaetschen simons huyse quam een wyf to hem mit een busse mit duerbaer zalue eñ stortese op zijn hoeft daer hi sat . Marcus Doe waren daer sommighe dye dat benyden . eñ sproken in hem seluen . Waer om is

dit verlies van deser zaluen ghedaen? men mochte
dese zalue vercoft hebben meer dan om drie hōdert
penninghen. eñ den armen ghegeuen hebben? Eñ
al grimmeden si op hoer Johannes. Eñ dit en
seyde hi niet om dat hem yet bestont te sprekē voer
die armen. mer omme dat hi een dief was. eñ den
budel droch. ende datmen den iongheren gaf. be-
waerde hi Mat. God wistet wel. eñ seyde to
hem. Waer omme bistu desen wyue aldus lastelic
si heuet een goet werck in mi ghewrocht. Wāt de
armen suldi altoes mit v hebben Marcus als
ghi wilt moghet ghi hem goet doen. mer mi en sul
stu altoes niet hebben. dat si had heeft si ghedaen
Mathe9 In dien dat si dese zalue op mi gestort he
uet. so heeft si mi bereyt ghemaect te grauen. Mar
cus Ic seg v voerwaer. so waer dattet euangeliu
ghepredict wort in al die werlt. so salmen segghen
dat zijt inder ghedenckenisse der begrauinghe ghe-
daen heuet Mat. Doe ghinc een vanden twa
leuen ewech die iudas scarioth hiet totten princen
der priesteren eñ seyde tot hem. Wat willtu mi ge
uen ic sal hem v ouer leuerē Marc9 Doe si dat
hoerden worden si blide Lucas. eñ hi verseker
dent. Matheus. Si loueden hem dertich pen
ninghen. Van dier tijt voert sochte iudas stonde.
daer toe dat hi hem ouer leueren soude. Des eerstē
daghes doe hoer hoechtijt aen stont Marcus
Doe si den paesschen offerden. seyden sine iongere

to hem. Waer wilstu dat wi gaen eñ bereyden dy dinen paesschen te eten? Lucas Het quam een dach vander hoechtijt in welken datmen most des paeschens slaen. Eñ hi sende petrum ende iohannem eñ seyde. Gae ende berept ons den paesschen. dat wi moghen eten. Eñ si seyden. Waer wilstu dat wy hem bereyden? Hi seyde to hem. Siet als ghy ind stat gaet sal v een mensche ghemoeten dragen de een canne waters volghet hem inden huse daer hi ingaet eñ segghet den weert vanden huse. Dye meyster sept di. Matheus Myn tijt is hier nae bi mit di make ic mynen paesschen. Lucas. Waer is dye camer daer ic mit myn iongheren den paesschẽ eten mach. Eñ hi sal v tonen een grote auontmael camer ghemaect eñ berept al daer. Doe ghenghen si eñ vonden als hi hem ghesept hadde eñ bereiden den paesschen. Eñ doet tijt was ghenck hy sitten eten eñ die twaelf apostelen mit hem. Eñ hi seyde Begerende heb ic begeert desen paesschen myt v te eten eer ic lide. want ic segghe v dat ick van desen nyet eten en sal tot dat veruult werde inden rijcke godes. Ende hi nam den kelck ende dede graci en de seyde. Neemt eñ deylt onder v. want ic segghe v. dat ick vander vruchten des wyngaerdes nyet drincden en sal tot dattet rike gods comt. Matheus. Doet auont was ghinck hi sitten myt synen twaelf iongheren. eñ doe si saten seyde hi to hem Ick segghe v voerwaer. dat een van v my verr.

den sal. Doe worden si zeer bedroeft eñ een yegheli
ke begonde te segghen. Heer bin ict? Hij antwoer
de eñ seyde. Die zijn hant mit mi in die scottel ste
ket. dat is hi die mi v'raden zal. Die sone des men
schen gaet als van hem ghescreuen is Wee dye mē
sche ouermits welcken des menschen soen v'raden
zal werden. Het waer hem beter dat die mensce nz
gheboren en waer. Judas antwoerde die hem ver
riet eñ seyde. Meyster bin ict? Hy antwoerde. du
hebstet ghesept. Doe si hoer auontmael deden. so
nam ihesus dat broot eñ benedident ende bracket
ende gaft sinen iongheren ende seyde. Neemt ende
etet dit is mijn lichaem. Den kelck nam hi oeck eñ
danckede sinen vader. ende gaffen hem eñ seyde.
Drincket al wt dezen. want dit is mijn bloet des
nyen testaments dat wtghestort zal werden voer
veel menschen in verlatenisse der zunden. Ick seg
ghe v voerwaer dat ick niet drincken en zal van de
ser vrucht des wyngaerts tot dyen daghe toe. als
ic mit v drincken zal in mijns vaders rijke. lucas
Eñ doe waert daer een twistinge onder hem. wie
van hem die meeste scheen te wesen. Doe seyde hi
hem. Die coninghen des volcs zijn heer ouert hoer
eñ die machte hebben ouer hem die zijn weldadich
gheheten. mer ghi also niet. mer die dye meeste is
onder v die werde als die minste. Eñ dye een voer
gangher is die is als een dienre. Wie is die meeste
die sit of die dient. en ist niet die sit? Ic bin die mid

del van v als een die dient. Ghi zijt die mit mij ge-
bleuen zijt in mijn temptacie. Jc ordineer v dat rij
ke alst mijn vader mi gheordineert heuet. dat ghij
moghet eten eñ drincken op mijn tafel in mijn rijc
Ende moghet sitten ordelen ouer die twaelf stoelē
der twaelf gheslechten van israh.l. Doe seyde die
heer tot simon. Sich simon die duuel heeft di bege
ret te siften als tarwe. mer ick hebbe voer di ghebe
den dat dijn gheloue niet en ontbreke. Eñ als du
bekeert biste so sterke dijn broeders. Hi seyde. heer
ic bin bereypt mit v te gaen inden kerker ende inder
doot. eñ seyde hem. Als ick v sende sonder scarp
eñ sonder zac eñ ghescho pet ontbrac v yet? Hij sey-
den. niet. Doe seyde hi hem. Mer nu die een zack
heuet die nemen op. eñ des ghelijcs dat scherp. eñ
dies nyet en heuet vercope den roc eñ cope een zwe
ert. Want ick segghe v. dat ghescreuen is moet vol-
uult werden in mi. eñ hi is mitten bosen ghereket
want wat van mi is heuet eynde. Ende si seyden
Siet heer twe zweerden hier. Eñ hij seyde. Het is
ghenoch Mathe9. Doe si hoer gracie ghesept
hadden ghinghen si wt inden berch van olyueten
Johan. Int riuier cedron daer een hof was
daer ghinc hi in mit sine iongheren. Ma. Doe sey
de ihesus to hem. Alle sullstu in mi scāde liden in de
se nachte Tis ghescreuen Jc sal den herde slaen eñ
die schapen sullen verstropt werden Na dat ic ver
resen bin soe sal ic v voergaen in galileen. Petrus

antwoerde ende seyde hem. En al worden si al ge
scandalizeert in v. ic en zal nummer gescādalizeert
werden Jhesus seyde hem. Voerwaer voerwaer
seg ic v. in deser nacht eer die hane kreyet salstu mi
driewerf loechenen. Petrus seyde. Al waert oeck
dat ic mit v steruen moste ic en sal dÿns niet versa
ken. En des ghelÿcs seyden al die iongheren Doe
quā ihesus mit hem in een dorp dat getsemani hiet
en sprac to sine iongheren. Sitte hier. tot ick gaen
sal en aenbeden. En nam petrum mit hem en twe
zebedeus kynderen. en begonde te bedroeuen ende
swaermoedich te wesen Doe seyde hi to hem Mi
ne siele is bedroeft totter doot. lÿdet hier en wake
mit mi. En hi ghinc een wenich vā daer Lucas.
So veer almen werpen soude mit enen steen. En
bughede zÿn knyen Matheus En viel nēder in
zÿn aensicht. Mar. op die eerde. en bad oft mo
ghelic waer dat die vre voerbÿ hem lede. en seyde.
Vader. al dinc is dÿ moghelic. neem desen kelc vā
mi. nochtans niet als ic wil. mer alstu wilste
Mathe. doe quam hi to sine iongheren. en vantse
slapen. ende seyde to peter. ist aldus en moechstu
niet een vre mit my waken? Wacket en biddet op
dat ghi in gheen becoringhe ō wonnen en werdet.
Die geest is bereyt. mer dat vleysche is cranc Andˀ
werf ghinc hi van daer en bad en seyde. Vadˀ mÿn
En mach desen kelck nyet van mi gaen ic en drinc
hem. soe gÿeschie dÿn wille. En hi quam weder.

eñ vantse slapende want hoer oghẽ warẽ bezwae
ret. Marcus. si en wisten niet wat si hem ãtwoꝛ
den souden. Lucas Hem openbaerde een enghel vã
den hemel hem troestende. Eñ hi waert indẽ vter
sten stride ghelept eñ bad langhe. dat zijn zweete
waert als dropelen bloets lopende ind eerden
Doe hi opstont vãden ghebeden ende to sinen ion
gheren quam vant hyse slapende vã bedructheydẽ
Matheus. Noch liet hise eñ ghinc wech ende badt
derdewerf dat zelue ghebet. Doe quam hi tot sinẽ
iongheren segghende. Slaept nu eñ rust. siet dye
tijt zal naken eñ des menschẽ soen sal ouergeleuert
werden inden handen der zunderen. staet op ende
laet ons gaen. Marcus. Siet die mi verraden sal
is hier bi. Eñ doe hij noch sprekende was. quam
iudas scarioth een vanden twaleuẽ. eñ mit hem eẽ
grote schare mit zweerden eñ mit stocken ghesent
vanden ouersten priesteren. ende vãden scriben eñ
vanden ioden Jo. Ende iudas die hem verradẽ
hadde wiste die stede daer ihesus dicwil mit sinen
iongheren quam. Doe iudas een vergaderinghe
vã ghesels cap ghemaect had. ende die dienres van
den bisscopen ende vanden pharizeen quamen daer
bi mit lanteernen ende vackelen ende mit wapenẽ
Jhesus wiste al dat op hem toecomende was. Hi
tradt voert ende seyde hem. Wien soeket ghi? Hij
antwoerden hem Jhesum nazarenum Jhesus sey
de hem. Jc bint. Eñ iudas dien v'raden hed stont

oer mit he͂ luden. Daer omme doe hi seyde. Jck bint vielen si neder op die eerde. Doe vraechden hi anderwerf. Wie soecstu? Hi seyden Jhesum nazarenum Jhesus antwoerde ic bint. Jst dat ghij mij soect so laet dese wech gaen. op dat veruullet werde dat hij sprac. Die du mi ghegeuen hebste va͂ hem en hebbe ic niemant verlozen Marcus Die verrader gaf hem een teyken. en͂ seyde. Doe wye dat ic cusse die ist vanghet hem en͂ leyt hem wijsselijcke En͂ doe hi quam rechteuoert soe ghinc hij tot hem en͂ seyde Ma. Ghegruet zijstu meyster. Ende hem cussende seyde ihesus. Vrient waer toe bistu ghecomen? lucas O iuda. mit een cussen verradestu des menschen soen. Mar. Doe quamen zij toe ende sloeghen hoer handen an ihesum en͂ vinge͂ hem. Jo. Doe hadde simonpetrus een zweert dat toech hi wt. en͂ sloech des bisscops knechte en͂ hou wede zijn rechter oer af. Ende des knechtes name was malcus Doe seyde ihesus tot petrum. Steke dijn zweert in dijn schepde. Die kelck die mi mijn vader ghegeuen heeft en sal ick die nyet drincken? lucas. Ende hy roerde des knechtes rechter oer. ende maectent ghezont. Matheus Doe sprack ihesus tot petrum. En wilt niet mitten zweerde wreken. Alle die ghene diet zweert nemen. sullen mitten zweerde vergaen. Oft meenstu dat ick mijnen vader niet bidden en mach. ende hi sal mij gheuen meer dan twaelf legionen der enghelen. Hoe sul

len dan die scriften veruult werden. Want aldus moet gheschien In dyer vren seyde ihesus tottē scare. Ghi zijt wtghegaen mit zweerden eñ mit stocken als tot enen moerdenaer om mi te vanghē. Al den dach zat ic bij v inden tempel lerende eñ ghi en vinghet mi niet. Dit is al ghescheit op dat alle der propheten scrifturen veruult souden werden Doe vloen al zijn iongheren eñ lieten hem Marcus Een ionghelinck die mit een sindael ghecleet was op zijn blote huut volchde hem. eñ den grepen si eñ hi werp dat cleet van hem eñ ontuloe naect. Doe brochten si ihesum totten oversten priesteren eñ de scriben eñ ouden quamen te samen Jo. si brochten hem eerst to Annam. want hij was cayphas zwagher die doe biscop was. Het was cayphas die den ioden raet gaf dattet orbaer waer een mensche voer dat volc te steruen lucas Mer Petrus volchde van verre na. Ma Tottē houe des princen der priesteren eñ ghinc eñ sat mit dē dienres om dat eynde te sien. lu. zij maecten vuer midden inden houe eñ satē daer om. Marcus Eñ petrus warmde hem bijden vuer Johānes Doe seyde die dienre die de duer wachte. En bistu o ck nyet vandes menschen iongherē? Ende hi seyde. ic en bins niet Ma. Doe hi wt de doze ghinc sach hem een ander deerne eñ seyde den ghenen die daer warē. Dese was mit ihesu nazareno Ende doe verzakede hi hem mit enen eede dat hij

den mensche niet en kende. En corts hier nae qua
men si to petrum eñ seyden. Waerlick du biste een
van desen. want dijn sprake di openbaert. Doe be
gonde hi te versaken eñ te zweren dat hij hem nyet
en kende. lu. Doe hi noch sprekende was. kreyde
die hane. En ihesus keerede hem omme eñ sach pe
trum. En petrus dochte des heren woert. als hij
ghesept hadde. eer die hane kreyet. sulstu mij drye
werf versaken. hi ghinc wt eñ weende bitterlick.
Jo. Doe vraechde die bisschop ihesum van sine iō
gheren eñ van zijn leringhe Jhesus antwoerde Jc
sprac in die werlt openbaerlic: ic heb altijt gheleert
inder sinagogen inden tempel daer al dye iodē ver
gaderden. ic en heb niet int heymelic ghesept. wat
vraechstu mi? vraghet hem diet hoerden wat ic ge
sept hebbe. sich dese wetet wat ic hem seyde. Doe
hi dit seyde een vanden dienres die daer bij stont.
gaf hem een kinbac slach. eñ seyde. sulstu dus den
bisscop antwoorden Jhesus seyde. Heb ic qualic ge-
sept ghif ghetuuch vanden quaden. mer heb ic wel
ghesept waer om slaestu mi? Annas sende hem ge
bonden to cayphas den biscop. Ma. Dye princen
der priesteren ende alle die raet sochten valsche ghe
tughe teghen ihesum omme hem te doden. ende en
vondens niet. al wast datter veel valscher tughen
quamen. Ten laetsten quamen daer twe valssche
tughen eñ seyden. Dese seyde Jc mach den tempel
gods destrueren eñ den nae dryen daghen wedma

ken. Doe quam een der priesteren ende seyde Antwoerstu hier niet toe dat dese tughen? Ihūs zweghe. Eñ de princen der priesteren seyden Ic bezwere v biden leuenden gode. datstu ons seggeste oftu xp̄s biste die leuende gods sone? Ihesus antwoerde. du hebstet ghesept. Nochtans seg ic v. dat ghÿ die sone des menschen zult sien sitten ter rechter zÿde der mogentheyt gods eñ comen inden wolken des hemels Doe scoerde die prince zÿn cleder. ende seyde. Hi heeft blasphemie ghesproken. wat behoeuen wi meer tughen? siet nu hebdi blasphemie ghehoert. wat duncket v? Hÿ antwoerdē. Hÿ is sculdich der doot. Doe spoghen si in zÿn ansicht ende sloeghen hem mit halslaghen mit horen handen in zÿn ansichte eñ seyden. Propheteer ons xp̄e. Wie is hi die v sloech? Lu. Doet dach was quamē te gader die ouden des volkes eñ die princen eñ seyden in horen rade. eñ seyden. bistu xp̄s so segt ōs Hi seyde. Alist dat ict v segghe ghi en loeft mi nyet Eñ ist dat ic v vraghe ghi en antwoert mi niet

Ma. Des morghens vroe ghinghen al die princen der priesteren eñ die ouden des volkes in enen raet teghen ihesum hoe si hem mochten doden. eñ gebōden brochten si hem eñ leuerdenen pylato den richter Io. si quamen in die vierscare. om dat si ombeulecket bleuen eñ den paesschen souden eten. Ma. Doe iudas sach die hem verraden had dat hÿ voordelt was hadde hÿs rouwe. eñ brochte die dertich

penninghen weder den princen der priesteren ende
seyde Ic heb ghezundicht. dat ick dit gherechtighe
bloet verraden hebbe. Hij seyden. Wat gaet ons
dat an? Ghi zullet sien. Doe werp hi die penningē
inden tempel eñ ghinc eñ verhenc hem an een stric.
Die princen der priesteren nomen dye penninghen
eñ seyden. Ten is niet gheoerloft datmense inden
schat des tempels werpe. want het is een loē des
bloedes Doe nomen si enen raet eñ costen daer me
de eens potbackers acker die pelgrims in te grauē.
Daer om is die acker gheheten acheldemach. dats
een acker des bloets tot huden des daghes Doe is
veruult die pphecie die seyt. Eñ si nomen dertich
penninghen eñ costen een stat vanden kinderē van
israhel eñ gauense in eens potmakers acker als mi
die heer ghesept heeft Jo. Doe ghinc pylatus uit.
eñ seyde. Wat wroeghen hebstu in dezen mensce?
Hij antwoerden. En hadde hij niet quaet gheda-
ne. wy en hadden hem niet ouergheleuert Doe sey
de pylatus. Neemten eñ ordelt hem na v wet Doe
seyden hem dye ioden. op dat ihesus woert soude
veruult werden dat hij seyde eñ teykende. vā wat
dode hij steruen soude. Lu. Doe stont alle dye
schare op. . Marcus. Ende die ouerste priesteren
wraechden hem in veel dinghen eñ seyden. Lu. deze
hebben wy vonden verkerende ons volc. ende ver
boet den keyser tribuyt te gheuen. Ende seyde dat
hij waer xpristus coninck der ioden. Doe vraghede

hem pylatus. Biſtu der ioden coninc? Jheſus ſey
de. Segſtu dat wt di ſeluen. of hebbent v ander lu
den van mi geſeyt? Pylatus ſeyde. bin ic een iode
dijn volc ē biſſcoppen hebben mi dij geleuert wat
hebſtu ghedaen? Jheſus ſeyde. mijn rijc en is van
deze werlt niet. waer mijn rijcke van dezer werlt:
mijn dienres ſouden trouwelic voer mi gheſtreedē
hebben dat ic den ioden nyet ouergheleuert worde
mer mijn rijc en is van hier niet. Doe ſeyde pilat9
biſtu een coninc? Jheſus antworde. du ſegſtet. ick
bin een coninc. in dien bin ic gheboren. ē daer toe
bin ic in die werlt ghecomen dat ic die waerheit ge
tuuch gheue. So wie vander waerheyt is de hoert
mijn ſtemme. Doe ſeyde pylatus. Wat is die waer
heyt? Mat. Doe ihesus vanden princen dˀ prieſterē
ē vanden ouden des volckes gheurhaecht waert.
en antworde hi niet. Doe ſeyde hem pylatus. Ho
reſtu niet hoe veel ghetughen dat deze ſegghen? Hi
en antworde niet een woert. als dat die richter hē
zeer verwonderde. lu. Doe ſeyde pylatus den prin
cen ē den ſcharen. Jc en vinde gheen ſake in deſſē
menſche. Hij worden ſtercker roepende ē ſeyden
Hij heuet alle dat volck beroert doer alle iudeen. ē
het beghint van galileen hier toe. Doe pylatus ga
lileen hoerde. vraechde hy of hij een galileus ware
ē doe hi hoerde dat hij van herodes machte was
ſende hij hem to herodem die te iheruſalem was.
Jn dien daghe doe herodes ihesum ſach. wort hij

zeer verblijt. want hi begheerde langhe tijt om hez te sien omme dat hi van hem veel ghehoert had. eñ hoepte enich teyken van hem te sien. Herodes vrae ghede mit veel reden. eñ hi en antwoorde niet. Die princen stonden stadelic wroegende hem. herodes versmade hem eñ bespotte hem eñ dede hem an een wit cleet eñ sende hem weder to pylatum. Eñ van dien daghe zijn si vrienden gheworden herodes eñ pylatus want te voren waren si vianden. Pylat9 riep te gader die priesteren eñ die meysterschap. eñ dat volck eñ seyde. Ghij hebt mi dezen mensce ghebrocht als een verkeerder des volckes. siet ic hebbe hem voer v gheuraghet eñ ic en vinde gheen saecke in dezen mensche daer ghij hem in wroeghet. noch herodes oec. want icken ghesent heb to hem. ende siet daer en is nyet ghewroeget datter doot weert is. daer om zal hijt beteren eñ ic zallen quijt laten. Alle fest most hijen enen qijt laten Ma. Wye si wolden. Eñ hij hadde doe enen vernaemden ghe uanghen die barrabas hiet. die om manslachte in den kerker ghelept was Mar. Doe dye schare op clam begonde si te bijten als si altoes plach te doen Ma. doe si al vergadert waren seyde pylat9 Wie wilt ghi dat ic v quijt late. weder barrabam of ihesum diemen xp̄s heyt? Mar. Want hi wiste dat die ouerste priesteren vā nidicheyden hem geleuert hadden. Mat. doe hi zat ter vierscaren. seyde zijn wijf to hem Ten gaet v niet aen van dezē gerechty

ghen man Ic heb huden een visioen ghesien inden slape daer ic pijn om lide. Die princen der priesteren en die ouden begeerde. dat si barrabam baden. en ihesum te dode Lu. Doe riep die schare te gader en sey de. Doet desen hen. en laet ons barrabam. Mat. Pylatus seyde. Wat sal ic doen mit ihesu diemen xps heyt? Mar. die coninc der ioden. Lu. hi wou de ihesum laten. Ma. Sij seyden men sallen crucen Doe seyde die richter. Wat heeft hi quaets gheda ne? Al so veel te meer riepen si. men sal hem crucen Lu. En hi seyde driewerf to hem Ic en vinde geen sake der doot in hem. laet mij hem een correxie ghe uen en quijt laten. Si pijndent doe mit grote stem men en begeerden hem te crucen. en hoer stemmen worden gheweldich. Mat. Als pylatus sach dat hi niet vorderen en mochte. mer veele meer geruch tes waert. nam hi water en dwoech zijn handen voert volcke en seyde. Ic bin onnosel van desen ghe rechtighen mans bloede. siet ghi toe. Glo. wat stu doetste. Dat volc antwoerde en seyde. Sijn bloet com op ons en onsen kinderen. Jo. Pylatus nam ihesum en gheysselde hem. Mar. hi wolde den vol ke ghenoch doen. en liet hem barrabam. en gaf ihe sum ouer te crucen. Mat. Des richters knechten nomen ihesum in die vierschaer en verghaderdent volc. si ontcledenen en dede hem an een purpur cleet Een doernen croen vlochten si en setten se op zijn hoeft en een riet in zijn hant. mit gheboghen knyen voer

hem bespotten eñ seyden. Ghegruet bistu coninck der ioden. eñ gauen hem kinbac slaghen. Doe sey de hem pylatus Siet ic brenghen op datstu kenste dat hi ontsculdich is. Jhesus droech dye doernen crone eñ een purpur cleet. Eñ pylatus seyde hem Siet enen mensche. Doe hem die biscopen eñ dien res ghesien hadden. riepen si. Cruusten cruusten. Pylatus seyde Neemten eñ cruusten. ic en vinde in hem gheen zake. Die ioden riepen. Wi hebben een wet eñ daer na sal hi steruen. want hi hem seluen god maecte. Doe pylatus dese reden hoerde vreese de hi te meer eñ ghinc in die vierschaer. eñ seide ihe su. Wie bistu? Jhesus zweech. Doe seyde hem py latun. Spreecstu mi niet toe? weetstu nyet dat ick macht heb di te crucen. eñ dat ic oec macht hebbe di quijt te laten? Jhesus antwoerde. Du en hadste gheen macht teghen mi. ten waer di vā bouen ghe gheuen. daer omme dye mij ouerleuerde heeft dye meeste zonde. Daer na sochte hem pylatus te latē Mer die ioden riepen. Is datstu desen laetste. du en biste des keysers vrient niet. mer so wie hem sel uen coninc maect die wederspreect den keyser. Doe pylatus dese reden ghehoert had. brochten si ihm̄ buten ende zat te rechte in de vierschaer in een stede die lichostratos hiet. mer in hebreeuschen galgata Het was des daghes voer paeschen. als ter sester vren. Eñ hi seyde den ioden. siet dijn coninck. Eñ si riepen. doet ewech doet ewech. cruusten Pilat9

seyde hem. Sal ic v coninc crucen? Die bisscoppen seyden. Wi en hebben ghenen coninc dan den keyser. Doe gaf hi hem ouer datmen hem cruycen soude. Mar. Nae dat si hem bespot hadden toghen si hem wt dat purpur cleet eñ deden hem zijn clederẽ weder aen. eñ leydenen wt omme te crucen. Eñ si dwonghen een die daer voerbij ghinck eñ quam van een dorp dat hi zijn cruce droech. Deze hiet symon sireneus eñ was ruphi eñ alexanders vader. eñ si leyden hem in golgata. Math. Het was een stede daermen die misdadighen in plach te doden.

Lu. Een grote schare vã volke eñ van wyuen volchden hem beschreyende eñ wenende. Doe keerde hem ihesus omme eñ seyde. Dochteren van iherusalem en wilt niet wenen op mi. mer op v seluen eñ op v kinder. Wantet zullen daghen comẽ daer si in zullen segghen. Salich zijn die onurucht barren eñ die niet ghewonnen en hebben. eñ die borstẽ die niet ghesoken en hebben. Dã zullen si die berghen beghinnen te segghen. valt op ons. eñ den houelẽ bedecket ons. Of si dit inden groenen houte doen. wat zal hem inden dorren gheschien? Math. Doe cruusten si mit hem twe moerdeners die een d' rechter siden eñ die ander ter luchter siden. Mar. Die scriftuer is veruult die seyde. Eñ mitten bosen is hi gherekent. Ma. Die voerbij ghinghen bescempten eñ schudden hoer hoefden eñ seyden. Vach die den tempel gods destrueert. eñ in dryen daghẽ we

der maecte. behout di zeluen. biſtu die ſoen godes
clim vāden crucen. Des ghelijcs beſpotten hem de
princen mitten ſcrijben eñ die ouden ſeyden. Andꝰ
luden heeft hi behouden. hem zeluen en mach hi nz
behouden. Iſt een coninc vā iſrahel ſo clim hij nu
neder vāden cruce. eñ wi gheloué in hem. Hij be
troude in gode. hi verloſſen nu of hi wil. wāt hi ſei
de. ic bin die ſone gods Io. Pylatus ſcreef den ty-
tel. eñ ſetten opt cruce. eñ was dit gheſcrifte Ihūs
nazarenus coninck der ioden. Veel der ioden laſen
deze tytel. wāt die ſtede daer mē ihūs cruuſte was
bider ſtat. Het was gheſcreuen in hebreeuſchen in
grieken. eñ in latijn. daer omme ſeyden dye biſcop
pen der ioden. En ſcriuet niet der ioden coninck.
Pylatus ſeyde. Dat ic gheſcreuen heb heb ick ghe
ſcreuen. Doe die ridders ihm̄ ghecruuſt haddē. no
men ſi zijn cleder eñ maecten vier delen. Den rock
was onghenayet. mer ghebreyet. daer om ſeydē ſi
laten ons niet ſnyden. mer laet ons lot werpē op
hem. op dat die ſcrifture veruult werde die ſeyt.
Myjn cleder hebben ſi gedeylt. eñ op mijn cleet heb
ben ſi lot ghewoꝛpen. Dit deden die ridders. lu.
Jheſus ſeyde. Vader vergif hem wāt ſi niet en we
ten wat ſi doen. Een vāden moerdenaer dye daer
hinc blaſphameerde in hem. eñ ſeyde. Biſtu xp̄s.
ſo maec di gheſont eñ ons En die ander beriſpten
eñ ſeyde. Du en ontſieſte god niet datſtu indꝰ ſelue
vꝰdoemniſſe biſte. eñ trouwen wi te rechte. want

wi ontfanghen recht loen na ons werken. mer de se en heuet gheen quaet ghedaen. En̄ hi seyde ihū. Here ghedenc myns alstu comeste inden paradise. Daer waren veel wyuen ihm̄ gheuolghet vā galy leen. onder welken was maria magdalena en̄ ma ria iacobi iosephs moeder en̄ zebedeus kind r moe der. Jo. Biden cruce ihesu stont zijn moeder. en maria cleophe zijns moeders suster. en maria mag dalena. Doe ihesus zijn moeder sach staende ende den iongher. seyde hi sinre moeder. Wijf sich dijn kint. Den iongher seyde hi. sich dijn moedˀ. Glo. Hoetse. Mar. Te noen tijt riep ihesus. Help help lamazabathani. Dit is te segghen. mijn god myn god. waer toe hebstu mi ghelaten? Sommich die daer bi stonden hoerdent en̄ seyden. siet hij roepet helpā. Jo. Daer na want ihesus aldinc wiste. op dat die scrifturen veruult wordē seyde hi. Mi dor stet. Een vat vol edics was daer gheset. si deden een spongi vol edics aen een riet en̄ brochtent sinen monde. Doe ihesus den edic ontfāghen had seide hi. Het is volbrocht. Lu. Het was bijnae dye seste vre. en̄ het worden duusternissen ouer al dat lant. totter neghender vren toe. Ende die zon is vˀdonc kert. Marcus. En̄ dat cleet des tempels schoerde ontwee van bouen tot beneden. Lu. Ende ihesus riep myt luder stemmen en̄ seyde. Vader in dijnen hādeu beuele ic minen gheest. En̄ doe hij dit seyde gaf hi den gheest

¶ Doe centurio sach datter ghesciet was gloric
ceerde hij gode eñ seyde. Waerlic dits een gherech
tich mensche. Mar. Weerlick die mensche was
die gods sone. Lu. Ende al die scharen die te ghad
daer waren tot desen wonder eñ saghen dat daer
ghescHiede. sloeghen hoer borsten. ende keerde we

der. Doe stonden al zijn bekende van verre eñ dye
vrouwen die hem vā galileen gheuolget waren: eñ
saghen dit. Jo. Die ioden wāt bi paesschen was
op dat die lichamen aenden cruce niet en bleuē des
saboths. wāt tis een groot dach. Des saboths
boden si pylatum datmen dye benen breke eñ af de
de. Doe quomen die ridderen eñ broken des eens
benen eñ des āders die mit hem ghecruust waren:
Doe si to ihesum quamen eñ hem doot vonden: en
broken si zijn been niet. mer een vāden ridders de
de hem op zijn side mit een spere. eñ daer ghinc wt
water eñ bloet. Eñ diet sach gaft ghetuuch eñ zijn
ghetuuch is waer eñ hi weet dat hi waer seyt. op
dat ghi oec ghelouet. Deze dinghen zijn gheschreuet
op dat die scrift vervult worde. Een been en zult ghi
niet breken van hem. Een ander scrifture seyt.
Sij saghen in wyen si doersteken hebben. lu. Eñ
sich een man die ioseph hiet dye ouer tien ridderen
gheset was een goet man eñ gherechtich. eñ was
vander stat van aromathien int lant van iudeen.
dese en consenteerde horen raet eñ werken nyet
Jo. want hi ihesus heymelic iongher was om die
vrese der ioden. lu. Eñ hi verbeyde dat rijc gods
Mar. Deze ghinc stoutelic in tot pylatum eñ eysse
de het lichaem ihesu. Pylatus verwonderde hem.
dat hi doot was Ende doe hi centurio tot hem ge
roepen hadde. vraghede hi hem of hij nu doot wa
re: Ende doe hijt wiste gaf hi ioseph den lichame

Jo. Doe quam hi eñ dede af dat licham ihesu. Ny codemus quam oec die ierst des nachtes to ihm̄ ghe comen was eñ brocht hem myrre eñ aloes vā hon dert ponden. Marcus. Joseph coft een sindael Jo hannes Doe nomen si ihesus lichaem eñ bondent in linnen doeckē mitter zaluen als der iodē gewoē te is te grauen. Bider stede daer hi ghecruust wa ert was een hof. eñ inden houe een nye graft daer noch nieman t in begrauen en was. omder ioden paesschen. eñ wantet graft daer bi was. leyden si ihesum daer in

Des maendaechs na palm dach Epistel Ysay as die propheet

In den daghe seyde ysayas die ꝓpheet God de here heef mijn ore opghelo ken eñ ick en weder segghes niet. ic en bin nyet achterwaerts ghegaen Ic heb mijn lichaem den slaghers ghegeuen eñ my nen waghen den ploeghers Ic en heb mijn ansicht niet afghekeert vanden berispers eñ vanden bespu wers op mij. God die heer is mijn hulper. eñ daer om bin ic ongheschepnt. daer ō heb ic mijn ansicht gheset als die hertste leye. eñ ic weet dat ic niet con fuus en zal werden. Hi is na bij die mi gherechtuer dicht heuet. Wie zal dit wederspreken? laet ons te gader staen. wie is mijn wed̄sake? laten to mi co men. siet god is mijn hulper. Wie ist die mi v̄doe men zal? siet si zullen al toe wreuen werden als een cleet dat die motten eten. Wie ontsiet vā v dē here

eñ horende die stem zijns knechtes. Wie heeft indẽ duusternis ghewandert eñ hem gheen licht en is? die hopet inden naem ons heren

Euãgelium des zeluen dagħes Jo. xij.

IN den tiden quam ihesus ses daghe voer paesschen in bethanien daer lazarus doot was die hi verwect hadde. Hij maecten hem daer een avẽt mael eñ martha diende. lazarus was een vãdyen die daer athen. Doe nam maria van nardipistico ghemaect duerbaer zalue. eñ zalfde ihesus voeten. eñ droechde ihesus voeten mit horen hare. ende dz huus veruulde vanden roke der zaluen. Do seyde iudas scarioth die hem v̄radende was een vanden ioungheren. Waer om en is dese zalue niet vercoft om. iij. c. penninghen eñ den armen ghegeuẽ. Dat en seyde hij niet omme der armer hulpen wil. mer omme dat hij een dief was eñ den budel droech hij van datter ghegeuen waert. Doe seyde ihesus. He dencket hoer dat si doet inden daghe mijnre begrauinghe. Die arme zulstu altoes mitti hebben. mer mij niet altoes. Een grote scare vanden ioden dye wisten doe dat hi daer was. ende en quamen niet alleen om ihesum. mer dat si lazarum saghen die hi verwect hadde. Dye princen der priesteren dochtẽ dat si lazarum wolden v̄slaen. wãt veel iodẽ ghinghen daer omme eñ gheloefden ihesum. Des anderen morghens doe quam een grote scare tottẽ feest daghe. deze hoerden dat ihesus te iherusalem quã

Doe namen si telghen van palmen eñ ghinghen hē
te moete eñ riepen. Ozanna. behout ons Ghebene
dijt is hi die comt inden naem des heren coninc vā
israhel. Eñ ihesus vant een ezel eñ sat op hem Als
ghescreuen is En wilt niet ontsien dochter vā sion
Siet dijn coninc comt sittende op een ezelinne Dit
en kenden ten persten zijn iongheren niet. mer doe
ihesus glorificeert was dochten si dat van hem ge-
screuen was eñ si hem dit ghedaen hadden. Dye
schare tuuchde die mit hē was doe hi lazarum wt
den graue riep eñ vander doot verwecte. daer om
quam hem die schare te moete. want si hoerden dz
hij dat teyken hadde ghedaen. Doe seyden de pha
rizeen in hem zeluen. Ghi siet dat wi niet en vorde
ren. siet al die werlt gaet na hem. Het waren som
mighe heyden van dyen die opgheclommen warē.
op dat si beden souden inden festdaghe Deze ghin
ghen to philippum die van bethsayda was wt ga
lileen eñ boden hem eñ seyden. Heer wi willen ihe
sum sien. Doe quam philippus eñ seydet andreas
Eñ andries eñ philippus seydent ihesu Jhesus sey
de hem. Die vre comt dat die sone des menschen
glorificeert zal werden.

Epistel des dinxdaghes. Jheremyas

IN den daghe seyde iheremias Heer du wist dat eñ ic bekendent. du toenste mij hoer arbeyt Ic was als een sachtmoedich lam dat ten outaer ghedraghen wort. Ic en kende niet dat si raet

teghens mi dochten eñ seyden. Laet ons hout doen in zijn broot. eñ laten ons vander eerden der leuen-der wateren voeden. zijn naeme en zal voertmeer niet ghedocht werden. mer du here sabaoth dye te recht ordelste eñ proeueste leynden eñ herten. Laet mi wrake zijn van hem. want ic heb v mijn saecke vertelt mijn god

Des woensdaghes die yerste lere Ysaye.

Dit seyt god die heer. Segt den dochterẽ vã syon. siet dijn behouder zal comẽ eñ zijn loẽ mit hem. Wie ist die van edom comt mit gheweer den cledereen van bosra? Deze is in zijne stoele syon voergaende in veelheyt zijnre sterchеyden. Ick bin die gherechtich spreke. eñ ic bin een voeruechter om te behoeden. Waer omme ist root datstu aen hebste eñ dijn cleder als die ghene die de perse treden? Ic heb die perse alleen. eñ vanden luden en is nyet een mit mi. Hoer bloet is op mijn cledꝰ bespreнckelt eñ ic heb beulect al dat ic aen hebbe Ick sach omme eñ daer en was gheen hulper Ic sochte eñ daer en was niemant die mi halpe. eñ mijnen arm behielt my. eñ mijn weerdicheyt heeft mi ghetroest. Des ontfermhertichheyden zal ic ghedencken Ic zal boetschappen des heren lof van allen goeden de hi ons ghegeuen heeft ons heer god.

Des zeuen daghes die anderde lere. Ysayas die propheet

In den dage seyde Ysaias heer wie heeft ons oren ghelouet. en wie es des heren arm ge openbaert? Hi climt voer hem als een zomer sprute en een wortel uter dorstigher eerden. hem en is ge dachte noch scoenheyt. Wi saghen hem en hem en was gheen ansichte en wi begeerden hem v̄smaet en den last van allen mannen. den man d̄ serichey den wetende cranchept. Zijn ansichte was als eē verborgher. Daer om en rekende wys niet. waer lic hi hoerde oec zelue ons quale op. en droech selue ons cranchept. en wi rekende hem als een malaet sce van god verslaghen en vernedert. Hij is gewōt om ons boesheyt. en vertreden om ons misdaet de castijnghe ons vreden is op hem. en in zijne serichz zijn wi ghenesen. Wi hebben ghedwaelt als scapē elc is in zijn wech gheneyghet. die heer heft in hem ghe set ons boesheyt. Hi is gheoffert want hi wol de zelue. en en dede zijn mont niet op. Vander ban gicheyt en vanden ordel is hi ghenomen. Wie sal zijn gheboerte vertellen? hi is afghesneden vanden lande der leuender. om die misdaet mijns volckes heb ic hem ghesiaghen. Die ongenadighe sal hi ge uen voer die grauinghe en den rijkē voer zijn doot om dat hi gheen boescheyt ghedaen en heeft. ende om dat gheen boescheyt in sinen monde gheuondē en is En die heer wolde hem in cranchept vertredē Ist dat hi zijn siele voer die zunden setten zal so sal hij lanclijuich ghesiachte sien. Ende die wille ons

wil des heren sal in zijn hant ghelept werden om
dat hi zijn siel inder doot ghegeuen heeft. eñ mittē
mildadighen is gherekent. Hi heeft veelre ludē zū
den opgheuoert eñ bat voer die ouertreders dat zij
niet bederuen en souden seyt god die here

Opten witten donredach epistel Ad corinthe
os. xi.

BRoeders als ghi te gader in een comt so en
is gheen tijt tot des heren maltijt tetē. Een
yeghelic vermeet hem zijn auontmael teten. eñ dye
een honghert. die ander is droncken. Si vergader
den inder kerken. eñ als si gheeten hadden eñ te sa
men ghewerschappet. so wolden si ter tafalē ons
heren gaen. En hebdi te huus niet teten eñ te drinc
ken daer ghijt billiker doen sout dan in die kercke.
Of versmaestu die kerke godes? eñ doet dye arme
schamen dies niet en hebben. Wat sal ic segghē? ic
prijse v. mer daer in niet

Des witten donredaghes. Eñ oeck des heyli
ghen sacramentes dach. Epistel

DAt ic v gheleert heb dat ontfinc ic vādē he
re Want inder seluer nacht doe ons here ihe
sus xp̄s ouergheleuert waert. nam hi broot eñ gra
cie doende brac hijt eñ seyde. Neemet eñ eet. dit is
mijn lichaem dat voer v ghegheuen sal werdē. do
et dat in mijn ghedenckenisse. Eñ des ghelijcs dē
kelck. doe hij dat auontmael ghedaen hadde seyde
¶. Dese kelck is een nye testament in mijnen bloe

de. doet dat alſo dicke als ghi hem drincket in mijn
ghedenckeniſſe. Want alſoe dic als ghi dat broot
eten ſult eñ den kelck drincken ſo ſulſtu bootſchap
pen des heren doot ten hi comt ten oerdel So wie
onweerdelic eet dat broot eñ drinct des heren kelck
die ſal ſchuldich zijn des lichaems eñ ons herẽ bloe
des Die menſche onderproeue hem ſeluen eñ eet ſo
vanden brode eñ drincke vanden kelck. Want ſoe
wie dat onweerdelic eet eñ drincket. die eet eñ drin
ket hem in verdoemeniſſen. Niet onderſchepdẽde
des heren lichaem wt ander ſpijs. Daer om iſſer
veel onder v ſiec ende veel ſlaepter. Want die here
plach mitten natuerliken doot te wreken als ſi on
uerueerlic totten lichaem ons heren ghinghen. iſt
dat wi ons ſeluen veroerdelen penitencie te doen.
wi en worden niet v̊ordelt dat is ghewroken Als
wi gheordelt werden ſoe werden wi vanden here
beriſpet. op dat wy mit deſer werlt niet verdoemt
en werden

Euangeliū opten seluen dach vanden auontmael.
Johannis.xiij..

Voerden festdach voer paesscen. wāt ihesus wist dat zijn vre quam dat hi gaen solde vā deser werlt totten vad̄. Doe hi die sine lief hadde. die ind̄ werlt waren hadde hyse lief inden eynde.

Doet auentmael ghedaen was en̄ die duuel int her
te ghesepnt hadde dat hem iudas scarioth v̄raden
soude. Hi wist dat hem die vader alle dinck inden
handen ghegeuen hadde. en̄ dat hi van gode wtge
gaen was en̄ tot gode ghinc. Hij stont op vanden
auontmael en̄ seyde zijn cleder af. ende nam een lin
nen dwele en̄ ghorde hem. Daer na dede hi water
in een becken en̄ begonde die iongheren hoer voetē
te wasschen ende te droghē mitten clede daer hi me
de ghegordet was Doe quam hi to petrum. en̄ pe
trus seyde. Heer wastu mi die voeten? Jhesus ant
woerde en̄ seyde hem. Dat ic doe en weetstu niet.
naemaels sulstuut sien. Petrus seyde. Du en zelst
mijn voeten wasschen nummermeer Jhesus seyde
Ist dat ic di niet en wassche du en zulst gheen deel
mit mij hebben. Doe seyde simonpetrus. Heer en
wassche niet alleen mijne voeten. mer oec handen
en̄ houet Jhesus seyde hem. Dye ghedwoen is en
behoeuet niet dan dat hi die voeten wassche en̄ hij
is te mael reyn. ghi zijt reyn mer niet alle. Wāt hij
wiste wye hem verraden soude. daer omme seyde
hi. ghi en zijt niet alle reyn. Nae dat hi hoer voeten
hadde ghedwoghen en̄ zijn cleder weder an dede.
doe hi was gaen sitten seyde hi anderwerf. Weet
ghi wat ic v ghedaen heb? ghi heyt mij meyster en̄
here. ghij segt wel want ic bint. Ist dat ick v voe
ten ghedwoen heb. so zijt ghi oeck schuldich deen
des an̄ds voeten te dwaen in een exempel d̄ liefden.

Opten goeden vridach die yerste lere. Ozee
IN hoer droefheit sullen si vroe opstaen to mi. comt
laet ons wederkeren totten here. want hi heeft be
ghonnen eñ sal ons ghesont maken. eñ al slaende
genesen. Hi sal ons visiteren na twe dagen eñ des
derden daghes zal hi ṽrisen. Wij zullen sien in zijn
aensichte eñ weten eñ volghen. op dat wi den here
kennẽ. Zijn ganc is bereyt als die morghenstõde
Eñ hi sal comen als een morghen als die auont te
ghen die eerde. Wat sal ick doen effraym? wat sal
ic doen iuda? V ghenade is als een morghẽ wolke
eñ dou die vroe vergaet. Daer om heb ic inden pro
pheten geseyt. ic heb verslaghen die woerdẽ mijns
mondes. mijn ordel sal vtgaen. want ick wil do
gheden eñ niet offer. eñ die wetenheyt godes meer
dan offerhande

Die ander lere Exodi

DIe heer sprack tot moysen eñ aaron. Dese
maent ist beghin der maenden. si sal die ier
ste zijn vanden maendẽ des iaers Spreke to alden
kinderen van israhel. eñ segt hem. opten dach van
deze maent neem een yeghelic een lam mit sinẽ ghe
sinde in zijn huus. Mer ist ghetal te cleyn dat zijt
lam niet en moghen eten. so neme zijn ghebuer die
zijn huus naest is naden ghetale der menschẽ diet
ṽmoghen dat lam teten. Dat lam sal zijn sonder
vlecken van mans kunne van enen iaer. Na deser
maniren sult ghi nemen een botken eñ houwen dz
inden viertienden daghe van deser maent. Eñ alle

die veelheyt der kinderen vā israhel zullent offeren des auonts eñ sullen nemen vanden bloede. eñ ste kent teghen beyde die posten eñ ouer de husen daer si in eten sullen. En in die nacht zullen si vleyssche eten int vuer ghebraden eñ ongheheuen broot myt latune. Ghi en zult daer niet af eten dat rouwe is of mit water gheroect. mer alleen ghebraden in dz vuer. dat hoeft mitten voeten eñ den inghedoemte sulstu verslinden eñ een been en sulstu niet breken. noch daer en sal niet af bliuen des morghens. Ist datter yet af blijft dat sulstu int vuer verbernen. Eñ dus sult ghijt eten. Ghi sult v lenden gordē eñ ghescoet zijn aen die voeten. eñ stocken in v hādē eñ ghi sult haestende eten. Want tis paesschen dat is een ouerliden ons heren.

Opten paesch auont. Genesi

IN den beghin sciep god hemel eñ eerde. mer die eerde was ydel eñ wan. Eñ opt ansich te der eerden waren duusternisse. eñ die gheest go des waert ghedraghen bouen die wateren. eñ god sprac. Het wort een groot licht. eñ hij scheyde dat licht vand̄ duusternisse. eñ hietet die dach. ende dye duusternisse den nacht. eñ waert ghemaect auont eñ morgen die yerste dach. Eñ god seyde. het wort een firmament int middel d̄ wateren eñ scheyde de wateren vten water. God maecte dat firmament eñ scheyde die wateren die ondert firmament wa ren vāden wateren die bouen den firmamente wa

ren. eñ tis also gheschiet. God die noemde dat fir mament den hemel. eñ tis ghemaect avont eñ mor ghen des anderen dagheს. Eñ god seyde. die wa teren die onder den hemel zijn moeten ṽgaderen in een stede. eñ die droechept moet openbarẽ. Het is so gheschiet. Eñ god hiet die droechept die eerde eñ die ṽgaderinghe der wateren die zee. God sach dz goet was eñ seyde Sprupt gropende cruut eñ zaet makende vruchtbarighe hout vruchtmakende nae zijn ghesachte. wes zaet si op hem seluen opter eer den. Eñ tis so ghemaect. eñ die eerde brocht voert gropende crupt zaet brenghende na sine ghesllechte eñ hout vruchtmakende eñ elc zaet hebbende nae si ne kunne. God sach dat goet was. eñ twaert ge maect avont eñ morghen die derde dach Doe seide god. het moet licht werden inden firmament des hemels ende schepden den dach ende den nacht in tepkenen eñ in tiden. daghen eñ iaren eñ lichten in den firmamente des hemels eñ verlichte die eerde. eñ tis so gheschiet. God maecte twee grote lichten Een groot lichte dattet den daghe voer wesen sou de. ende een cleyn lichte dattet den nacht voer we sen soude ende die steernen. Hi settense indẽ firma ment des hemels dat si luchten souden opter eerdẽ ende voer wesen den daghe ende der nacht. Ende schepdent licht in die duusternisse. Ende god sach dat goet was. ende het is ghemaect avont en mor ghen den vierden dach. God sprack oec. die wat

ren brenghen voert cruppende der leuend̄ sielen. eñ dat vlieghende opter eerden onder dz firmamente des hemels God schiep grote walvisschen. eñ alle leuende sielen eñ beroerlic die de waterē voertbrochten in hoer kunne. eñ alle voghelen van hoere ghe slachte. Eñ god sach dat goet was. eñ benedidese eñ seyde. Wast eñ vermenichuoldighet. eñ v̄uullet die wateren des meers. Die voghelen moeten ver menicht werden opter eerden. Eñ het is gemaect auont eñ morghen des vijften daghes. eñ god sey de. Die eerde brenghe voert die leuende sielen in ho re ghessachte. vee eñ crupende dieren beesten d̄ eer den na hoer kunne datter beroerlic is inder eerden in sinen ghesslachten. eñ god sach dattz goet was eñ seyde. laet ons den mensche maken tot onsen beelde eñ ghelikenisse dat hi voersie de visschen des meers eñ voghelen des hemels eñ beesten eñ al dat beroerlic is eñ beweghet wort inder eerden. God schiep den mensche totten beelde zijnre ghelikenisse eñ totten beelde gods schiep hi hem. Eñ hij schyep man eñ wijf. god benedidense eñ seyde. Wast eñ wert v̄menichuoldighet eñ veruult die eerde. ende werpse onder die voete eñ verheert die visschen des meers eñ die voghelen des hemels. ende alle dat le uen heuet die beweghet werden opter eerden. Eñ god seyde. siet ic heb v ghegheuē alle crupt dat zaet brenct. eñ alle houten die in hem seluen zaet hebbē hoers ghesslachtes dat si v zijn in spizē. eñ al datter

leuende is opter eerden eñ daer een leuende ſiele in
is op dat ſi et n hebben. Eñ tis ſo gheſchiet. God
ſach dat alle dingen die hi ghemaect had ſeer goet
waren. eñ tis ghemaect auont eñ morghen die ſeſ
te dach. Daer om zijn hemel eñ eerde volmaect. eñ
hoer v̄cieringhe. God volbrocht des ſeuenden da-
ghes dat werc dat hi ghemaect had. eñ ruſten des
ſeuenden daghes van al ſine werkē die hi gemaect
hadde

Die anderde lexe. Exodi.

Het gheſchiede in een morghen wake eñ ſiet
god ſach op die ghetelde van egipten. ouer
mits een columne des vuers eñ des wolkes eñ ver
ſloechſe eñ keerde die rade der wagē om eñ ſi wor
den verdrenct int diepe. Doe ſeyden die van egyp
ten. laet ons vlyen teghen iſrael wāt die here vech
tet teghen ons. Eñ god ſeyde to moyſes. ſteke wt
dijn hant ouer die zee op dat die wateren wederke
ren tot die van egipten. Doe moyſes die hant te
ghent water wtgherect hadde. keerde die zee wee
der des morghens vroe ter yerſter ſteden. Doe dye
van egipten vloen ghemoeten hem die wateren eñ
die here bewantſe in die vloet eñ twater keerde we
der eñ bedecten die waghen eñ hoer ridders. eñ al
pharons heer die nauolghēde in dat meer ghegaen
waren. eñ een en bleef daer niet ouer van hem mer
die kinderē van iſrahel toghen doert middel d̉ dro
gher zee. eñ die wateren waren recht als mueren
ter rechter ſiden eñ ter luchter ſiden. Eñ in dien da

ghe verloste die here israhel wt egipten handen. en̄
si saghen die van egipten doot int mere. en̄ die gro
te moghentheyt die god dede teghen hem. Het vol
ke ontsach den here en̄ loefde hem en̄ moyses sinen
knecht. Doe sanck moyses en̄ die kinder van isra
hel desen zanc en̄ seyden

Die. iij. lexe Ysayas

SEuen wyuen sullen een man gripen inden
daghe en̄ segghen. Wi sullen ons broot etē
en̄ ghecledet werden. alleen dat zijn name ouer ōs
aengheroepen wort. Doet ons laster af. In dyen
daghe sal die wtspruitinghe des heren zijn in groet
heyden en̄ in glorien en̄ die vruchte der eerden ho-
ghe. En̄ een vroude der gheenre die behouden zijn
sullen van israhel. En̄ het sal zijn een yghelick die
ghelaten sal zijn in sion en̄ achterghelaten in ihrl'm
heylich gheheten sal werden. Elc die ghescreuen is
inden leuen in iherusalem Ist dat die here af sal do
en die onreynicheyt der dochteren van sion en̄ dat
bloet van iherusalem. Wassche zijn middel inden
gheeste des oerdels en̄ inden geeste der brandinghe
En̄ god schiep op elcke stede des berghes van sion
ende daer hij aengheroepen is die wolcken des da
ges en̄ roec en̄ schijnsel des vuers bernen ind̄ nach
te. want ouer alle glorien sal weesen een bescherm
sel en̄ een tabernakel in beschouwinge des dagh es
vander heetten en̄ in sekerheyt. en̄ in vberghinghe
vanden storme en̄ reghen

Dit ist erue d̉ knechten gods eñ hoer gerech
ticheit voer mi sept die here. Alle dorstighe
comt totten waeter. eñ die gheen siluer en hebt cōt
coept eñ etet. Coept sonder enighe wissel wyn eñ
melc. Waer om en legt ghi v ghelt niet an broet eñ
v arbeyt in zaticheyt? Hoert mi eñ eet dat goede eñ
v siel zal in vetheyt vernoeghet werden. Neyghe v
oren eñ comt to mi. hoert eñ v siel sal leuen Ick sal
mit v een ewige vorwaerde maken die ontfermher
tichept des ghetrouwen dauids. Sich ic heb hem
den volc ghegeuen to enen ghetughe eñ leydesman
eñ den heyden to een gebieder. Dat volc datstu nꝫ
en kenste salstu roepen. eñ die di niet en kendē sul
len totti lopen om di here god eñ om israhel. eñ hi
heeft di glorificeert. Soect den here die wijl dat hi
gheuonden mach werden. roepten an die wile dat
hi bi is Die onghenadighe laet sinen wech de bose
laet zijn ghedachten. Keer weder totten here eñ hi
sal zijns ontfermen. keer tot onsen god. want hij
is groet te vergeuen. want mijn ghedachtē en zijn
dijn ghedachten niet. noch mijn weghen zijn dijn
weghen niet sept die here. want als die hemelē vā
der eerden verheuen zijn. so syn mijn weghen van
dij ōheuen. eñ mijn ghedachten van v ghedachten
Als die douwe eñ snee vanden hemel valt eñ der
waerts niet weder keert mer tlant nat eñ dronckē

maect eñ doet groyen. eñ gheeft den zeyenden zaet eñ den etende broot. Also sal mijn woert wezen dz wt mijnen monde gaet. ten zal niet ydel to mi we derkeren. mer het sal doen al dat ic wil. eñ tsal ghe luckich zijn daer icket toe gheleynt hebbe. seyt dye almoghende heer.

Opten paesch auont epistel. Ad colocen̄.

Broeders. daer om ist dat ghi mede opstaet mit xp̄o. so soecket de opperste daer xp̄s ter rechterhant gods sittende is Smaect die dinghen die bouen zijn. niet die opter eerden zijn. wāt gi zijt ghestoruen eñ v leuen is in gode verborghen. Als xp̄s die v leuen is openbaren zal dan suldi oec open baren mit hem in glorien

Euāgelium des seluen daghes Ma. xxviii.

Die yerste morghenstonde die daer lichtēde is des yersten daghes vand᷑ weken. quam maria magdalena eñ dye ander omt graf te besien Eñ siet een groot eertbeuinghe ghescyede daer. eñ die enghel gods quam vten hemel totten graue. eñ wentelde den steen af eñ ghinc daer op sitten. zijn aensicht was als een blixim eñ zijn cleder als snee. Ouermidts vrese van hem waren die wachters ō neert eñ worden als doden. Eñ die engel seyde dē wiuen. En ontsiet v niet. ic weet dat ghij ihesum soect die ghecruust is. hi en is hier niet. mer hij is opghestaen als hi seyde. comt besiet die stede daer

die heer ghelept was eñ gaet haestelick eñ segghet
sine iongheren dat hi opghestaen. eñ siet hy gaet v
voer in galileen. daer zult ghi hem sien als hi v ghe
sept heeft.

Epistel opten paesch dach. Ad cor. v.

Epistel opten paesch dach. Ad corin. v.

BRoeders purgeert wt die oude. heft op dat ghi zijt een nye bespre̅ghinghe als ghi pue re zijt. want te paesschen is xp̄s gheoffert. En̄ also laet ons werschappen. Niet in die oude wet v̄ qua etheyden en̄ der boesheyden. mer in puerheyt v̄ lut telheyt en̄ der waerheyt

Euengelium des seluen daghes Mar. xvi.

IN den tiden maria magdalena en̄ maria ia cobi saghen waermen hem leyde doe die sa both verbij was Maria magdalena. iacobi. en̄ sa lome costen zalue om dat si ihesum souden zaluen. En̄ zeer vroe op een der daghen quamen si ten gra ue doe die zonne op was en̄ si seyden to malcander Wye sal ons afdoen den steen vander dueren des graues? En̄ aenmerkende saghen si den steen ōge wentelt. Hi was seer groot Als si inden grauē gin ghen saghen si een iongheline sitten ter rechter side ghecleet mit een blinckende stole. en̄ si worden ver ueert. Hi seyde to hem. Versaeghet v niet: ghi soect ihesum nazarenum ghecruust. hi is opghestaen hi en is hier niet. siet die stede daer si hem gheleit had den. Mer gaet segt sine iongheren en̄ peter. dat hij voer v gheghaen is in galileen. Daer sult ghij hem sien als hi v gheseyt heeft

SERMO

MAria magdalena ⁊ maria iacobi ⁊ salome.

emerunt aromatha. rc. ¶ In dezen heylighen euangelio zijn veel punten toe verclaren. ¶ Ten yersten waer bij dat dese heylighe drye wyuen dat lichaem ons heren ihesu zaluen wolden inden graue: dat is omden groten rouwe die si hadden ouermits cristus doot soe vergaten si zijn opuerstandenisse daer hij te voren dicwil af ghesproken hadde Hier omme quamen si totten graue om zijn licham te zaluen alsmen plach te doen. op dat gheene wormen comen en souden in zijn lichaem. Hoer meninghe was goet. mer die gheloue was cranc. Ende hier omme sende god die heer sinen enghel die hem brocht int gheloue ¶ Dat ander punt is. hoe dit quam dat dese drye wyuen hieten die drie marien: eñ alle drie omme een ambocht wt waren te doen Die reden is dit. Dit heeft god laten ghescihpen to onse lere. Die xp̄m wil soecken ende vinden de sal hebben den name vā marien. daer in verstaen wy bitterheyt der penitencien. Ende dese is in drye. dat is in berouwe. in biechte. eñ in ghenoch doen De horen toe die gracie gods te vercrighen

¶ Ten derden. waer omme dat ihesus begrauē wolde wesen in een stenen graf: dit is om twee saken. Ten iersten. hi had die eerde vermaledijt om der zunden wil. hier omme en wolde hi ind̄ eerden niet begrauen zijn. Ten anderen dat zijn v̄risenis te bet mocht kekent zijn. wāt in een eerden graf en mocht so claer niet ghesciet zijn ¶ Dat vierde pūte

is waer om die ridders dyet graf behoeden vueert worden vanden aenschijn des enghels eñ die drye marien niet. Deze enghel is xp̄s ihesus die indē daghe des oerdels zal tonen een verueerlic aensichte. den quaden. eñ een blijde aensicht den goedē. nochtans en ist mer een ansichte ¶ Ten vijften waer omme dat dye enghel seyde den wyuen. gaet ende segghet sinen iongheren eñ peter dat hi opghestaen is Waer omme noemde hij peter zunderlinghe. ōme dat peter gode gheloechent hadde. daer omme was hij in grote droefenisse. Ende to enen teyken dat god hem zijn zunden vergaf. eñ dat hi niet mis hopen en soude. was hij zunderlinghe vanden enghel ghenoemt.

Des maendaghes epistel. int werck d̄ apostelen. int x. cap̄.

Ghi weet hoet woert gheghaen is doer al iudeen. beghinnende van galileen nadē doepsel dat iohannes ihesum van nazareth predicte hoe datten god mitten heylighen gheeste eñ mitter moghentheyt ghezaluet heeft eñ ghinc tlant omme eñ dede wel eñ maectese ghezont die beseten warē vāden duuel. Want god was in hem. eñ wy zijn getughe alder wercken die hi inden ioetschen lant dede eñ in iherusalem. die welcke si versloeghen hanghende inden houte. Desen verwecte god des derden daghes. eñ gaf hem openbaerlick te werdē in allen volke. Mer die ghetughen dye van gode ghe

ordineert waren die mit hem aten en̄ droncken na dat hij verresen was vander doot

Euāgelium des zeluen daghes. Lu. xxiiij.

In den tiden ghinghen twe vanden iongheren ihesu opten zeluen dach in een casteel. dz was lx. stadien van iherusalem en̄ hiet emaus. Ende si spraken onderlinghe datter gheschiet was. En̄ het gheschiede doe si spraken en̄ mit malcanderen vraghede dat ihesus zelue daer bi quam en̄ ghinc mit hem. Hoer oghen waren ghebonden dat si hē niet en kenden. Hi seyde hem. Wat zijn dese reden dye ghi onderlinghe spreket wanderende en̄ zijt droef? Een die cleophas hiet antwoerde hem en̄ seyde. Bistu alleen een pelgrim in iherusalem. weestu nz datter gheschiet is in desen daghen? Hij vraechden hem wat? Si seyden van ihesu nazareno die een ꝓpheet was in ghoeden werken en̄ in leringhe voer gode en̄ den luden. En̄ hoe hem ons princen en̄ de ouerste priesteren ouerghegeuen hebben in verdomenisse der doot en̄ ghecruust. wi hadden ghehoept. dat hi israhel verlost soude hebben. En̄ nu bouē al dit is huyden die derde dach dat dese dinghen ghe schiet zijn. mer sommighe wiuen van ons hebben ons veruaert. die voerder dagheraet lichte tot den graue waren. doe si zijn lichaem niet en vonden. quamen si en̄ seyden dat si een visioen der engelē ghe sien hadden. die segghen dat hi leeft. en̄ sommich

van ons ghinghen ten graue eñ vonden als de wi
uen ghesept hadden. mer hem en vonden si nz. Eñ
hij seyde hem. O dwase eñ traghen van herten te
ghelouen dat die propheten ghesproken hebben. be
hoerden dit xp̄m niet te liden eñ also in zijn glori te
gaen? Hij seyde van moyses eñ van al die ꝓpheten
eñ ontbant hem al die scriften die van hem ghescre
uen waren. Eñ si nakeden den casteele daer si toe
ghinghen. eñ hi veusde hem veer te gaen. Si dwā
ghen hem eñ seyden. Heer blijft bi ons wantet na
ket den auont. eñ die dach is to hants vergaen. Hi
ghinc mit hem in. Het gescyede doe hi mit hē was
gaen sitten. nam hijt broot eñ benedident eñ bract
eñ gaft hem. Hoer oghen zijn opghedaen. eñ si be
kenden. eñ hi voer van horen oghen. Doe seydē si
onderlinghe.. En was ons herte niet bernende in
ons doe hi mit ons sprac indē weghe eñ oploec ōs
die scriften. Hij stonden op in die selue vre en ghin
ghen weder to iherusalem. ende vonden dye daer
waren vergadert. Si seyden hem dat die heer wa
erlic opghestaen was ende ṽresen. en openbaerde
simon. ende ṽtelden die dinghen die daer indē we
ghe ghescyet waren. ende hoe si hem kenden indē
breken des broots. Des Dinxdages

~~Des donredaechs~~ epistel int werck der apostelen int. xiij. ca.

MAnnen broeders kinder des ghestachtes.
van abraham. eñ die gode onder v ontsien

twoert der salicheyt is in v ghesent. Die te iherusa
lem wonen eñ zijn princen en kenden desen nyet.
eñ die pphecien dye op alle sabothen ghelesen wor
den hebben si ordelende verordelt. Eñ al was dat
si gheen sake in hem en vonden. nochtans begeer·
den si van pylato dat sien mosten verslaen. eñ doe
si aldinck volbrocht hadden die van hem ghescreuē
waren. deden si hem vanden houte eñ leydenen in
den graue. Mer god verwecte hem vten dode des
derden daghes. Veel was hij ghesien vanden ghe
nen die mit hem opclommen vā galileen te iherusa·
lem. die tot nu zijn ghetuyghen den volcke. eñ wy
kundighen v die beloefte die to onsen vaderen ghe·
schiet is dat god die veruullet heeft ons kinderen.
ihesum verweckede

Euāgelium des zeluen daghes. lu. xxiiij.

In dyen tiden stont ihesus int middel zijnre
iongheren eñ seyde. Vrede si mit v. ick bint
ontsiet v niet. Si waren bedroeft eñ verueert ende
meenden een gheest ghesien te hebben. Eñ hi seyde
hem. Waer omme sidi versaecht. eñ die gedachtē
climmen in v herten? siet mijn handen eñ voeten.
want ic dat selue bin. tast eñ siet. want gheesten
gheen vleysch en hebben. Doe hi dit seyde. toende
hi hem hande eñ voeten. Doe si noch niet en ghelo
ueden eñ verwondden. seyde hi hem vā vrouden.

hebstu hier yet datmen eten sal? Doe brochten si hem een ghebraden visch. eñ een honich rote. Doe hy gheeten hadde. nam hyt ouerloep eñ gaf hem eñ seyde. Dit zijn die woerden die ic v seyde doe ic nochtants mit v was. Want het moet al veruult zijn dat ghescreuen is in moyses wet. van mi indẽ propheten eñ psalmen. Doe loeck hi hem op dẽ sin dat si die scriften verstonden. eñ hy seyde hem. Al so ist ghescreuen. eñ alsoe behoerdent cristum te lijden. eñ des derden daechs vander doot te v̄risen. eñ in allen luden te prediken. penitencie eñ verlatenisse der zunden in sinen name

Des woensdaechs epistel. int werck d̄ apostelen. int derde cap.

Ghi israhelsche mannen wat v̄wondt ghi v in desen werc. eñ siet op ons recht of wi desen crepel in onser moghentheyt of goedertierenhz hadden doen gaen. Abrahams god. ysaacs eñ iacobs onser vader god heeft ihesum sinen soen glorificeert die ghi ouergeleuert hebt eñ geloechent voer pylatus ansichte. Al gaf pylatus dat ordel datmẽ quijt laten soude. mer den heylighen eñ gherechtyghen naem loechent ghi. eñ eyschet enen man dye manslachtich is. mer den maker des leuens verslo ghestu. den god vander doot verwecte. wies ghetughen wy zijn. eñ inder ghelouen zijns naems heuet hi hem verwect. den ghy ghesien ende ghekent hebt. eñ zijn naem vastghemaect. eñ ghelouen dat

ouermits hem gaf desen gehele ghesontheit in dijn tegenwoerdichept. Ende nu broeders weet dz ghi ouermits onbekenthept ghedaen hebt als v princē hebben ghedaen. mer god die voer doer der pphetē monde gheboetscapt heeft is veruult. Daer omme hebt berou ende werdt bekeert. op dat v zunden af ghedaen werden.

woensdages
Euangelium des ~~vrydaghes~~. Jo. xi.

IN den tiden openbaerde ihesus sine iongheren hem biden mere van tyberien. Het waren te samen simonpetrus eñ thomas die dydimus hiet. eñ nathanael van chana galileen. eñ zebedeus kinder. eñ van sinen discipulen twe ander. Simō peter seyde to hem Ic gae visschen. Si seyden. wy comen oec mitti. Sij ghinghen wt eñ clommen in een schip inder nacht. eñ en vingen niet. Des morghens vroe stont ihesus opten oeuer. Mer die iongheren en wisten niet dattet ihesus was Doe seyde hem ihesus Kinder en hebdi gheen pottagye? si antwoerden. Neen. Hij seyde hem. legt dat nette ter rechter siden vanden schepe. eñ ghi sult vanghē Doe si dat deden en mochten zijt nyet optrecken ouermits volhept der visschen. Die iongher dye ihesus lief hadde seyde petro. Het is die heer. Symō petrus doet hi hoerde dat die heer was dede hi een roc an want hi naect was eñ liet hem zeluē int mere. Die ander iongheren quamen te schepe. si waren niet veer vant lant. mer als bi twee hondert cu

bitus. si saghen staette mitten visschen Als si te lan
de quamen saghen si colen en̄ een visch daer op bra
den Jhesus seyde. brenct vanden visch die ghi hebt
gheuanghen. Petr⁹ toech dat net te lande vol gro
ter visschen. c. en̄. liij. Al waster dus veel het net
en is nochtans niet ghescoert Jhesus seyde hem co
met en̄ eet. Niemant van die daer waren en dorste
hem vraghen. wie bistu? si wistē dat die here was
Jhesus quam en̄ namt broot en̄ gaft hem. en̄ des
ghelijcs den visch In dien is ihesus derdewerf den
iongheren gheopenbaert doe hij v̄resen was.

Des donredaghes epistel. Act. viij.

Die enghel gods seyde philippo. stant op en̄
ga teghent zuden inden weghe de ned̄ gaet
te iherusalem in gazam. deze is woest. Hi stont op
en̄ ghinc hen. En̄ siet een man caudacis des conin
ghes van ethyopen moghende knecht die ouer alle
tlant was. quam om te beden in iherusalem. Hij
keerde wed̄ sittende op sine waghen. en̄ las den p
pheet. Doe seyde die geest philippo. gae en̄ voeghe
di to dese waghen. Doe liep philippus. en̄ hoerde
lesen ysayā die ppheet en̄ seyde. meynstu nz dattu
v̄staet datstu leeste. Hi seyde hoe mach ic v̄staen of
mi niemāt en wijst? Doe bad hi philippum dat hij
opten waghen sate. Die stede der scriften daer hij
las was dit. Hi is recht als een scaep ter doot ghe
leyt. ende als een lam voer die ghene diet scheret.

sonder stemme so en heeft hi zijne mont nit opgelo
ken In oetmoecheyt is zijn ordel ghedraghen Wie
sal zijne gheboerte wtspreken? want zijn leuen sal
vander eerden gehaelt werden Do seyde die knech
te philippo Ic bidde di van welken pphheet seyt hij
dit. ist van hem seluen ofte enen anderē? Doe dede
philippus sinen mont op eñ seyde vander scriturē
eñ predicte hem ihesum. Doe si reysseden biden we
ghe quamē si bi een water eñ die knecht seyde. siet
water. wie verbiedt mi ghedoept te werden? Doe
seyde philippus Ist datstu gheloefste wt alder her
ten het is gheoerloft. Hij antwoerde eñ seyde Ick
ghelooue ihesum den soen gods te wesen. Doe ghe
boet hi den waghen te staen. eñ si daelden neđ phy
lippus eñ die knechte int water eñ hij doepten hem
Als si op clommen vten water. begreep dye gheest
ons heren philippum. eñ die knecht en sach hē niet
meer. Hi ghinc doer sinen wech verblidende eñ phi
lippus in azoto. Eñ daer gaende predicte hi al dye
steden ten hij to cesarien quam Glo. die gheest
gods sprac philippus vter herten. Dan sprect dye
geeste godes als die dingen diemen doen sal int he
melicke gheopenbaert werden. Hoert ghij naeden
inspreken gods die zijn ghemoede daer teghen niet
en ledicht.

donredages

Euangelium des ~~vrydaghes~~ Jo. xx.

IN den tiden stont maria magdalena buten
bijden graue eñ weende. doe si schreyde ney

ghede si hoer eñ sach int graf twe enghelen sittē in witten cleederen. die een totten hoefde eñ dander to den voeten daert lichaem ihesu ghelept was. eñ hi seyde hoer. Wijf wat weenstu? Si seyde. si hebbē mijnen here ewech ghedraghen: eñ ic en weet nyet waer si hem ghelept hebben. Doe si dit seyde keer-de si hoer omme eñ sach ihesum staende eñ wist nz dattet ihesus was Jhesus seyde hoer. Wijf wat weenstu. wen soeckestu? Sij meende dat een gaer dener waer. eñ seyde. hebstu hem hen ghedraghen so segt mi waer du hem ghelept hebste. ick sal hem opboren eñ draghen Jhesus seyde. Maria. si keer de hoer omme eñ seyde. Meister? Jhesus seyde ho er. Wilt mi niet tasten. ic en bin noch niet to minē vader gheclommen. mer gae eñ segghet mijn broe ders Jc clim op to mijnen vader eñ to uwen vader to mijn god eñ to uwen god. Doe quā maria mag dalena boetscappende den iongheren. Jc sach den here eñ dit seyde hi mij.

Epistel des vridaghes.

Broeders xp̄s is eens voer ons zunden ghe-storuen. die gherechtich voer die ongherech tighe dat hij ons gode soude offerē ghedoot inden vleysche. mer inden gheest leuende ghemaect. In den welken hi quam te bewisen eñ predicte dē ghe-nen die inden kerker warē dye voertijts ghelouich waren doe si die lijdsaemheyt gods verwachte. in den daghe noe. doe die arke getimmert wart daer

die sielen in behouden waren ghemaect ouermits den water dat die arke ophief vander eerden. En nu heeft v oec dat doepsel dat van ghelike forme is behouden ghemaect. Het doepsel wort die arke ghe liket in veel maniren. Het water hief die arke vand eerden also zal ons dat doepsel. Wie niet totter arke en quam wt vermaninghe noe die verdranc. Also doet hi oec die inder maninghe xpi tottē doepsel niet en comt mit afdoen der vulnisse des vleysches mer der goeder conscienciën vraghinghe in gode ouermits die verrisenisse ihesu xpi. die is ter rechter hant gods des vaders.

Euāgelium des seluen daghes Ma. xxviij.

In den tiden ghinghen die elf iongheren in galileen inden berch die hem ihesus wijsede. Ende si saghen hem eñ anbedenen. mer sommich van hem twiuelde Ihesus quam to hem eñ seyde. Mi is alle mogentheyt ghegheuen inden hemel eñ inder eerden. daer omme gaet eñ leert al dat volck. eñ doepse inden naem des vaders eñ des soens eñ des heylighen geestes. eñ leert hem dat si houden al dz ick v gheboden heb. Eñ siet ic bin mit v alle daghe tot ter werlt eynde toe.

Des zaterdaghes epistel. Petrus. ij.

Broeders daer om doet af alle quaetheyt eñ alle bedrieghelicheyt eñ gheuensheyt. ende nydicheyden. Ende verminderinghe mit achter ta

le. Begheert die welke als kinder die nu gheboren zijn redelick sonder bedriechlichepyt. op datstu daer in wast in salicheyt. Ist datstu smakeste hoe soete dat die here is tot welken cristum den leuenden stene die toegaende siet. mer vanden menschen v̄worpen te wesen. van gode wtuercoren. en̄ ghy als leuende stenen wert daer op ghetimmert tottē gheesteliken huse dat heylighe priesterschap toe offeren gode ontfanlic ouermits ihesum cristum. Daer ō me hout die scriftuer. sich ick sal v sion setten die ouersten hoer stemmen wtuercoren. Du zulst daer in gheloouen. si en zullen hem nyet schamen. Daer omme v eer si ghelouet. Mer die ghene die nyet en gheloouen werden bedroghen in een steen ende een leye der scandalizeringhe den ghenen die sneeuelen inden woerden. noch en gheloouen niet indyē daer si in gheset zijn. Mer ghi zijt een wtuercoren ghe slachte een coninclike vrienschap. mitten ouersten priester verenicht hopende in zijn tijt. Offert die of erhande des gheloues Een heylich volck. luden d̄ sverrieringhe. op datstu zijn doechden vertelste dye v vter duusternissen gheroepen heuet in zijn won derlike lichte. die voertijts gheen volck en waert. mer nu zijt ghi dat volcke gods. die de ontfermher ticheyt niet vercreghen en hadste. mer nu hebt ghij se vercreghen.

Euangelium des seluen daghes. Jo.xx.

IN den tiden op enen dach vander weke quam maria magdalena vroe totten graue doe noch tans duusternisse waren. en̄ si sach den steen afge leyt vanden graue. Doe liep si en̄ quam to peter en̄ totten iongher die ihesus lief hadde en̄ seyde hem. Si hebben den here ewech ghedraghen vten graue en̄ wij en weten niet waer si hem ghelept hebben. Doe ghinck peter wt en̄ die ander iongher. en̄ qua men totten graue. Si liepen beyde te gader. en̄ die ander iongher liep haesteliker dan peter. en̄ quam yerst totten graue. En̄ doe hi hem neder neyghede sach hi een linnen laken daer ghelept. nochtan en ghinc hi niet in. Doe quam simonpetrus en̄ ghinc int graf en̄ dat linnen laken en̄ den zweet doec dye op zijn hoeft was ghelept mitten linnen laken mer ghescheyden in een stede ghewonden. Doe ghinc oec in dese iongher die yerst totten graue quam en̄ sach en̄ gheloefden. Noch en wisten si die scrifture niet dat hem behoerde vander doot op te staen De iongheren ghinghen doe noch weder tot hem sel‧ uen

Epistel des zondaechs nae paesschen. Johan nes int ierste capittel.

BRoeders al dat gode gheboren is wint dye werelt. en̄ ons gheloue is verwinnende dz die werelt verwinnet. dat ihesus godes sone is.. Dit is hi die ghecomen is ouermits den water. en̄ ouermits den bloede ihesus xpistus. Niet alleene

inden water als iohannes baptista. mer indē water eñ inden bloede. twater vifschet mer tbloet verlost. eñ die geeste tughet dat ihesus die waerhz is. Drye isser die ghetuuch gheuen ind eerdē. die geest dat water. eñ tbloet. Eñ drye isser die ghetuuch geuen inden hemel die vader. dat woert. eñ die heylighe geest. eñ dese drye zijn een Ist dat wy der menschen ontfanghen thetuuch gods is meerre. want si vanden soen getuuch gheuet die opten berch ghesproken wort. Dits mijn wtuercoren soen daer ic mi wel in behagede. hoert hem. die inden soen ghelouet die heuet ghetuuch gods in hem

Euāgelium des seluen daghes Jo. xx.

Inden tiden doet laet was in een der daghen vāder weken eñ die doren ghesloten waren daer dye iongheren vergadert waren om anxte der ioden. quā ihesus eñ stont int middel. eñ seyde hem. Vrede zij mit v. Eñ doe hij dit ghesept hadde. toende hi hem die handen eñ syde. Die iongheren zijn verblijt do si den here ghesien hadden. Doe seyde hi hem and werf. Vrede si mit v. Alsoe als mi die vader heuet ghesent so sende ic v. Doe hi dit ghesept had blies hij op hem eñ seyde. Ontfanghet den heylighē geeste. Die ghij die zunden ontbint dye zijnse ontbonden. Ende dyen ghijse ophoudet die zijn si opghehouden

Van sinte Thomas

Thomas een vanden twaleuen de dydimus hiet en was niet mit hem doe ihesus quam Doe seyden die ādere iongheren. wi hebben den here ghesien. Hi seyde hem. Ten si dat ic in zijn handen sie het gat der naghelen. eñ mijn vingher steke in zijn side. ic en sals niet ghelouen. Eñ nae achte daghen waren zijn iongheren noch binnen eñ thomas mit hem. Ihesus quam in mit besloten doren eñ stont int middel eñ seyde. Vrede si mit v. Daer nae seyde to thomas. Brenct hier in dijn vingher eñ sich mijn handen eñ voeten. eñ brenct dijn hant eñ steecse in mijn side. eñ en wilt niet onghelouich zijn mer ghelouich. Thomas antwoerde eñ seide Mijn heer mijn god. Ihesus seyde. Wantu mi ghesien hebste thomas so gheloefstu. Salich zijn si de niet ghesien en hebben eñ gheloefden. Eñ veele ander teykenen dede ihesus in teghenwoerdichept siner iongeren. de niet ghescreuen zijn. mer dese zijn ghescreuen. op datstu gheloefste dat ihesus xp̄s is die soen gods. eñ alle die in hem ghelouen hebben ewich leuen in hem

SERMO

Cum sero esset die illa vna sabbator Jo. xx. In desen heylighen euāgelio werdē ons bescreuen drie punten ¶ Ten iersten dat ihesus mit besloten doren hē openbaerde. mit beslotē doren ghinc hi vten graue. hier bi verstaen wy die

verrisenis ons lichaem inden daghe des oerdels. Want dan zullen die lichamen der goeder mensce so subtijl zijn dat gheen muer ofte ander dinck den lichaem en sal moghen hinderen. want si zullen in een oghenblick zijn waer si willen. Ons lichaeme sal claerre zijn dan die zon. en snelre dat die wint.

¶ Ten anderen stont ihesus int middel van sin iongheren. Hier in verstaen wi dat hy altoes begeret mit ons te zijn. Want hi seyt in euāgelio. waer een of twe of drie vergaderen in mijnen name. daer bin ic bij Aldus soude xp̄s altoes mit ons zijn mit zijnre gracien veriaechde wi hem niet mit ons quaetheyt. Hi was ghecruust midden in die werlt te iherusalem. en̄ ghehangen midden tusscen twee dyeuen. to een teyken dat hi zijn ghenade doet indē werlt ouer goeden en̄ quaden. Hy sal oeck ordelen midden inder werlt int dal van iosaphat. to een teken dat hi richten sal ouer armen en̄ riken

¶ Dat derde punt is vander grueten daer hi sine iongheren mede grueten. doe hi sprac tot hem. Vrede si mit v. Ouermits die zunden soe was een kijf tusschen god en̄ die menschelicke natuer. Dese kijf versoende cristus doe hij hinck anden cruce. Daer recte hi zijn handen wt en̄ maecten ons enen vastē starcken vrede. Desen volcomenen vrede heeft hi sinen iongheren ghelaten te testamente. En̄ hier in v̄staen wi dat xp̄s die vrede lief hadde. want daer pays ende vrede is. daer is god. hier op seyt dauid

die pphect. Die stat des heren is in vrede gemaect

Epistel des woensdaechs Ad hebreos .xx.

Broeders Weest v proesten dat is v prelaten ghehoersaem en̄ weest onder hem. want si neerstelicke waken souden. als die voer v sielen re den gheuen zullen. daer omme weest hem ghehoer saem op dat zijt mit vrouden doen en̄ niet verzuch tende. want dat en voordert v niet. Bidt voer ons want wi betrouwen: dat wi een goede conscienci hebben. dats enen goeden wille in al die ghene die wel wyllen wanderen. En̄ te meer bidde ic voer v dat te doen. het is te bidden dat ick v behaechliker moet weder ghegeuen worden. Mer god des vre den die vten dode des groeten herder der scapen in den bloede des ewighen testaments onsen here ihe sum xp̄m verwect heeft. die moet v bequaem makē in allen goeden. op datstu sinen wille moet doen. Ende in v doet dat behaghelic voer hē is ouermits ihesum xp̄m. wyen dat glorie si van ewe to ewen Amen

Euangelium des seluen daghes Ma. xxviij

In den tiden ghinghen die wyuen haestelic wt ten graue mit vresen en̄ mit groter vrouden. en̄ liepen ende boetscapten dat sinen iongheren Ende ihesus quam hem te ghemoete en̄ seyde. God gruet v. Si quamen ende vielen voer zijn voeten. en̄ aen beden hem. Doe seyde ihesus tot hem. En ontsiet

v niet. gaet eñ boetscapt mijn broeders dat si gaen in galileen daer sullen si mi sien. Doe dese hen gin ghen. quamen sommighe vanden wechters inder stat eñ boetscapten den princen al datter gheschiet was Doe vergaderden si mitten ouden eñ namen enen raet. als dat si den ridders veel gheldes gauē eñ seyden. Segt dat zijn iongheren des nachs qua men eñ hebben hem ghestolen doe wij sliepen. Eñ alst vanden richter gehoert wort. dan zullen wy v raden eñ vry maken. Sij nament ghelt. eñ deden als si gheleert waren.. Eñ dit woert is openbaer ghemaect onder die ioden als opten dach van huy den..

I Euangelium des vrydaechs. Mar. xvi.

IN den tiden ghinghen die wyuen wt eñ vloen want anxte eñ vrucht ghinck hem aen. eñ si en sey den niemant niet. si vruchten. Jhesus stont vroch op des iersten daghes vander weken. eñ openbaer de hem alre ierst Marie magdalenen. wt wien hi seuen duuelen gheworpen hadde Si ghinc eñ boet scapte dat den ghenen die mit hoer weenden ende screyden. Doe si hoerden dat hy leuede eñ vā hoer ghesien was en gheloefden zijt niet. Daer na was hi in een ander ghedaente vtoent tween vā hem de wanderde eñ ghinghen in een dorp. ende si ghyn ghen ende boetscapten den anderen. Noch dese en gheloefden si nyet.

Epistel opten anderden zondach na paesschẽ.
Petrus int derde capittel

Broeders xp̄s is ghepassyt voer ons. eñ laet v een exempel datstu zijn voetstappen zulste volghen. Die gheen zunde ghedaen en heuet. ghene loesheyt en is in sinen monde gheuonden. Doe hi gheuloect waert en ōmaledide hi niet. eñ doe hi leet en dreyghede hi niet. mer hi gaf hem seluẽ ouer die hem te onrecht ordelde. eñ droech selue ons zunden in sinen lichaem opten houte des cruces. Dat was die pijn die wi voer die zunden schuldich waren. op dat wi die inden zunden doot waren in gerechticheyt souden leuen. In wies missmaecthept ghi ghezont zijt ghewordden. Want ghi waert als dwalende scapen. mer nu sidi bekeert totten herde eñ den bisscop uwer sielen.

Euangelium des zeluen daechs Jo. x.

In dien tiden seyde ihesus sine iongheren Ic bin een goet herde. Een goet herde set zijn siele voer zijn scapen. Een huerlinc of die de herde niet en is wes scapen zijn eyghen niet en zijn. die siet den wolf comen eñ laet die scapen eñ vliet. Eñ de wolue grijpse ende verstroyt die scapen. eñ die huerlinc vliet want hi een huerlinc is Tot hem en horẽ dye schapen niet. Ic bin een goet heerde eñ ick ken die mijne eñ die mijne kennen mi. Ghelijc als die vad̄ mi ghekent heeft eñ ic ken den vader. Mijn siel set

ic voer mijn scapen. En ander schapen heb ick die van dese cudde niet en zijn. en dye moet ic daer toe brenghen. en si sullen mijn stemme horen. En tsal werden een herde en een cudde.

Sermo

Ego sum pastor bonus Jo. x. In desen euangelio werden ons bescreuen twe punten ¶ Ten eersten dat ihesus xps hem seluē ghelijket enen goeden herde. Drye dingen zijn die enē goeden herde toe behoren de zijn scapen wel bewaren sal. en dese drye heeft cristus voer ons gehadt ¶ Dat eerste is dat hi zijne schapen behoeden sal voerden wolf. dat is die duuel vander hellen. dye nacht en dach brieensschet als een hongerich wolf hoe hi die scapen xpi mochte verslinden. welke scapen zijn wy kerstene menschē. mer dese goede herder xps behoet ons hier omme seyt Augustinus. En waer die behoedinge en ontfermherticheyt gades niet. die duuel soude den mensche doden als hi een dootzunde doet. ¶ Dat ander is dat hi zijne scapen sal voeden. Aldus voet ons xps daghelics mit drien dinghen. ¶ Ten eersten mit cruyt en grase. dit gras is die heylige lere. hier mede was gheuoedet maria magdalena. doe si sat totten voeten xpi en hoerde zijn heylighe woerden als van ee goet herde. ¶ Dat ander daer xps zijn scapē mede voedet. dat is mit bloemen. dese bloemē zijn die heylighe exempelen die hij ons ghelaten heeft. Als

oetmoedichept. reynichept. willighe armoede. eñ veel ander doechden ¶ Ten derden mit douwe. Dese douwe is zijn heylighe lichaem daer hij ons mede spijst. Als den douwe heymelick neder valt vanden hemel. also comet lichaem xp̄i heymelic to ons sonder ons bekennen. Dit zijn drye dinghen daer dese goede herde xp̄s zijn scapen mede voedet ¶ Dat derde punt is dat enen goeden herde toe behoert dat hi zijn scapen leyden totten stal daer si toe horen. Dit doet oec xp̄s. want alle goede sielē ontfanct hi in sinen handen eñ brentse totter ewyghen cudden die totter glorien eñ blijscappen zijns vaders is Hier omme laet ons maken dat wij in ō ser doot een schaep xp̄i werden gheuonden. Wāt zijn wi dan een leeuwe in onweerdichept. of een varcken der oncuuschept. of een hont der nidicheit so en horen wi niet totter cudden xp̄i ¶ Dat andͤ punt is die quaethept des duuels die hij dach ende nacht bewijst. wāt hy loopt als een bryenschende leeuwe omme die schapen xp̄i ons heren te verslyn den. Hier omme seyt die apostel petrus Broeders Weest sober ende weest wakende. wāt die duuel v wedersake loopt omme als een grimmende leeuwe. staet hem weder mit vaste gheloue. so ōwinnen wi den duuel.

Epistel des woensdaghes. Petrus in zijn tyen de capittel.

BRoeders. weet datstu van dijn wanderin ghe der vaderliker settinghe nyet verlost en zijt mit verganckliken goude eñ siluer. mer mit den duerberen bloede als des onbesmetten eñ onbeulec ten lams xp̄i to voren gheordineert Glo. Van gode dat hij ons verlossen soude vander werlt ma kinghe. Mer hi is gheopenbaert inden laetsten tij den om v. Die gode verwecte vander doot eñ gaf hem glorie. Op dat v ghelone eñ hope in gode sou de wesen. Maket v sielen zuuer in ghehoersaemhe den der liefsten alle dinghen te doen. In eenuoudij gher liefsten der broederlicheyt. Hebt lief ond' mal canderen vten herten neersteliker dan ghij noch ge daen hebt. Ghi zijt weder gheboren. nyet van ver ganclijcken zade. mer onuerganclike ouermits de woerden des leuendighen gods eñ des blyuenden godes. want alle vleysche is hoy. Eñ al zijn glorie als die bloeme des hoys Dat hoy is verdorret. eñ zijn bloeme is afgheuallen. mer des herē woert bly uet inder ewicheyt.

Euangelium des seluen daechs. lu. xxiij.

INden tiden des iersten daghes vander we ke des morghens seer vroe quamen de vrou wen ten graue. eñ brochten die zalue dye si bereydt hadden si vonden den steen ghewentelt vandē gra ue. si ghingen in eñ vonden des heren lichaem niet Eñ het ghescyede doe si mitten herten vā ommach

te waren van desen twe mannen dye in blinckēde
clederen stonden. mer doe si vruchten eñ taensicht
nedersloeghen inder eerden. doe seyde hi tot hem.
Wat soecstu den leuendighen mitten doden. hi en
is hier niet. hij is opghestaen. Ghedenct wat hi v
ghesept hadde doe hi noch mit v was in galileen.
eñ seyde. dat des menschen soen ouergheleuert sal
werden. eñ des derden daghes verrijsen. Hi doch
ten zijnre woerden eñ ghinghen vādden graue. Dit
boetscapten si den eluen eñ alden anderen. dz was
maria magdalena eñ iohannes eñ maria iacobi.
eñ dander die mit hem waren die dit den apostelē
seyden. Dese woerden schenen voer hem als ghec
kernije eñ en gheloefdens niet. mer petrus stōt op
eñ liep totten graue eñ knyelde eñ sach dat linnē la
ken alleen ghelept. Hi ghinc in eñ hem verwonder
de datter ghescheit was.

Euangelium des vrydaghes C a. ix.

In den tiden quamen iohannes iongherē to
ihesum eñ seyden. Waer omme vasten wy
stedelic: eñ die pharizeen eñ v iongheren en vasten
niet: Jhesus antwoerde. Hoe moeghen des brude
goms kinder wenen. also langhe als die brudegō
mit hem is: Die daghe zullen comen dat hē de bru
degom ghenomen sal werden. dan sullen si vasten
Niemant en set een grauwen lappe op een olt cleet

mer hi neem zijn volheyt vanden clede en̄ twort eē snoder snede Of si en doen oec niet den nyen wijn in olde vaten. Anders brect die vaten en̄ die wyn stort wt ende die vaten verderuen. Mer den nyen wyn doen si in nyen vaten ende beyde blyuen si be houden

Epistel opten derden zondach nae paesschē. petrus int ierste cap.

Alre liefste Ic bid v als vremde ludē en̄ pelgerims. hoet v van vleyscelike begheerte de teghen die siele striden. hebt v wanderinghe goet onder den volke op datse niet en vermindere mit achtersprake. als van quaet werckers: dat si v moghē mercken inden goeden wercken. en̄ god louen inden daghe der vandinghe. Als mitten licht der ge louen ghemaect werden. Weest alle menschelijcke creaturen onderdanich om gods wille. het zij den coninc als den ghenen die heerschappye heeft. het si den hertoghe als den ghenen de vā hem dats vā gode of den coninc ghesent is totter wrake d̄ quaeder werkers. mer totten loen d̄ goeder. wāt alsoe is die wille gods datstu weldoende zwighen doet der dwaser menschen onbekentheyt. Want soe en hebben si gheen sake vā v quaet te spreken. Weest als vrye luden: niet als een decsel d̄ quaethz hebben de die vriheyt. mer als knechtē godes eert alle men scen. hebt broed̄like liefte. outsiet gode. eert den coninc. ghi knechtē weest den herē ond̄danich in allē

anxte. niet alleen den goeden eñ ghesatighen. mer oec den quaden. Want dits een ghenade dats een danckelic dinc voer gode.

Euangelium des seluen dasch Jo. xvi.

IN den tiden seyde ihesus sine iongherē Een wenich eñ te hant en suldi mi niet sien. Eñ anderwerf. een wenich eñ ghi sult mi sien. wāt ic gae totten vader. Doe seyden zijn iongheren ondˀ malcander. Wat ist dat hi ons sept. Een wenich eñ ghi sult mi niet sien. eñ andˀwerf een wenich eñ ghi sult mi sien: wat ist dat hi ons sept een wenich wi en weten niet wat hi sept Jhesus bekende dat si hem vraghen wolden. eñ seyde hem Daer af vra ghet ghij onder v. want ic v gesept hebbe Eeen we nich eñ ghi en sult mi niet sien. eñ anderwerf. een wenich eñ ghi sult mi sien. Voerwaer voerwaer. seg ic v. dat ghij wenē sult eñ schreyen. mer die we relt sal verbliden. Ghi sult bedroeft werden. mer v droefenis sal verwandelen in vrouden. Wāneer een wijf baert. zo heeft si droefenis want hoer vre is ghecomen. mer als si dat kint ghebaert heeft to hantes en ghedenct si die droefenis niet omdˀ vrou den wille. want daer is een mensche inder werelt gheboren. Daer om hebt ghi nu droefenis Ander-werf sal ic v sien: eñ v herte sal verblijden eñ v vrou de en sal v niemant afnemen

Sermo

Modicum et iam non videbitis me. Jo. xvi. In desen helighen euangelio werden ōs bescreuen twee punten ¶ Dat yerste is corthept des leuens. Eñ dyt bewijst xp̄s inden woerden do hij seyde. Een wenich eñ ghij en sult mi niet sien. Hier op sept die glose. Een luttel. dat is die corthz ons leuens dat wy hebben. Nu machmen segghē Jck bin ionck eñ sterck ick sal wel langhe leuen. eñ als ick out bin so sal ick mij keren to gode. Hier op sept Tullius Wye is versekert van ons dat hij to den auont toe leuen sal? Des en is niemant versee kert. want ons en is gheen dinck so seker als dye doot. eñ gheen dinck so onseker als die vre des do des Hier omme souden wy altoes leuen eñ bereydē ons als te steruen. Want gheen dinck en is inder tijt so sorchlic als te leuen in alsulken staet daermē nyet in steruen en derf ¶ Dat ander punte is dye bedroefenisse der goeder menschen diese hebben op deser werlt. Eñ dit bewijst ons xp̄s daer hij sept. Ghy sult wenen eñ schreyen. eñ die werlt sal hoer verblyden. Nu mochtemen segghen. waer om sal ick wenen? Sonder twyuel willen wy besien wa er wy zijn so moghen wy wel wenen. Wy zijn nu op eertrijcke als op een eylant. ende zijn in alle on ruste ende droefenisse. Ende wy en weten oec niet waer wy den yersten nacht rusten sullen. als wy steruen sullen. of wy te hemel comen of ter hellen. of int veghevuer. Als wy dit ouerdencken willen

so moghen wi wel schreyen ende wenen. Wer seyder nu en ontsien wy ons niet: eer wi den slach opten hals hebben. eñ dan ist te late. Eñ so wast doe god die werlt verdranc mitten water: sonder Noe eñ zijn wijf eñ zijn drye kinderen mit horen wyuẽ Die menschen der werlt leefden doe na hoerre ghenoechten totten daghe toe dat si al verdroncken

¶ Dat derde punt is vãder blijscappen des ewyghen leuens dat die goede menschen hebben sullen die hier schreyen eñ wenen op eertrijke. Dit bewiset ons cristus doe hij seyde to sinen iongheren. V droefenisse sal verwandelt werden in vrouden. Wouden wi aensien die grote vroude die ons god bereyt heeft. wi en souden ons in ghenen tijtliken dinghen verblijden. mer wi souden ons bedrouen ter tijt toe dat wi die vroude vercreghen. Hier om seyt xp̄s Salich zijnse die schreyen eñ wenen. wãt si zullen lachen eñ verblijden

woensdages

Epistel des ~~vrydaghes~~. Johannes int vijfste capittel

Lieue kinder dese dinghen schryue ick v dat ghi niet en zundicht. mer ist dat yemãt ghezundicht heeft. wi hebben biden vađ een aduocaet Jhesum xp̄m den rechtueerdighen god. Eñ hij is selue die ghenade voer onse zunden. ende niet voer die onse allene. mer oeck voer allen der werelt zun

den. En daer in wete wi dat wi god ghekent heb ben. ist dat wi syn ghebođen houden. Die seyt dat hi gode kent eñ syn ghebođen niet en bewaert. de is logenachtich. eñ in hem en is die waerheyt niet Mer die syn woert waerlic hout. daer is die liefte gods in volmaect. Daer om weten wi dat wy in xp̄o syn. ist sake dat wi volcomen in hem zijn Die seyt dat hi in hem bliuet ouermits liefte die sal also als hi wanderde selue wanderen hem te volghen. mer alleen die ghebođen toe houden. eñ die raden gods oec na sine vermoghen. Alre liefste ic en scryue v gheen nye ghebot. mer dat oude ghebot dz ghi van beghinne hadt. Dat oude ghebot is dat woert dat ghi ghehoert hebt vanden predicaren. Anderwerf scrijf ic v een nye ghebot. dat waerachtich ghemaect is in hem eñ in v. want dye duusterysse zijn bedecket eñ dat waerachtighe licht is nu schijnende.

Euangelium des seluen daghes Johãnes int derde capittel.

In den tiden waert daer een vraghe vã iohãnes iongheren mittẽ iodẽ vanđ reynmakinghe En si quamen to iohannem eñ seyden hẽ Meyster die mitti ouer die iordane was den du gheetste ghetuuch. dese seyde doept. eñ si comen al to hem Johãnes antwoerde ende seyde. Die mensche en mach niet ontfanghen het en si hem vanden hemel

ghegheuen. Gheeft ghi selue ghetuuch om dat ick
gheseyt heb Ic en bin cristus niet. mer ick bin voer
hem ghesent. Die de bruyt heeft dat is die brudegō
mer des brudegoms vrient staet eñ hoert hem. Da
er omme is myn vroude daer in veruult. Dat hem
behoert te wassen eñ mi to mynre. Die van bouen
ghecomen is die is bouen alle: die vander eerden is
die is eerde. eñ hi sprect vander eerden. Die dāden
hemel ghecomen is die is bouen al. Eñ dat hy ghe
hoert eñ ghesien heuet dat tuyghet hy. eñ niemant
en ontfanct zyn ghetuuch. Die zyn ghetuuch ont-
fanct die kent dat hi waerachtich is. Wāt de god
ghesent heuet die sprect gods woerden. God en ge
uet den geest niet bi maten. Dye vader heeft lief dē
sone. eñ alle dinghen heeft hy in sinen handen ghe
set. Die inden sone gheloeft die heeft ewich leuen.
mer die den sone niet en ghelouet. die en salt leuen
niet sien. mer die toern gods blyft op hem

Euāgelium des vrydaghes. Johannes in zy
nen twaleffte capittel.

INden tiden riep ihesus eñ seyde. Die in mi
ghelouet die en gheloeft in mi niet mer indē
ghenen die mi ghesent heeft. Eñ die my ghesien he
uet die siet den ghenen die mi sende. Ic die dat lich
te bin quam inder werlt. op dat soe wie in mi ghe
louet ind duusternisse niet en bliue. die myn woer

den hoert eñ niet en hout. ic en ordel hem niet Jc en bin niet ghecomen die werlt te ordelen. mer op dat ic die werlt behoude Die mi v̄smaet eñ mijn woer den niet en hout. hi heeften die hē ordelen sal. dat woert dat ic ghesproken heb dat sal hem oerdelē te iouxten daghe Jc en heb van mi seluen niet ghesept Mer die vader die mi sende. ghaf mi selue een ghe bot wat ic spreken eñ segghen sal. Eñ ic weet dat zyn ghebot een ewich leuen is. Daer omme dat ic spreke. dat spreke ick also als mi dye vader ghesept heuet.

¶ Epistel opten vierden zondach nae paesschen. Johan. vi.

Lieue broeder. die alre beste gauen eñ volco men ghiften zijn van bouen nederdalende. vā den vader des lichtes. bi welken vaď gheen ver. wanderinghe en is noch gheen onsceheydinghe Jn ghestuerich. nu onstedich. nu aldus nu alsoe. wil lichlic heeft hi ons inden woerden der waerheyt v̄ claert. op dat wy ewich beghin zijnre creaturē zijn ¶ Glo. Jnden wesen der ghenaden dat hier be ghonnen wort eñ volbrocht. Weet mijn alreliefste broeders dat hier na volghet. Elck mensche wees snel te horē. mer traech te spreken eñ traech te toer ne. Want toernicheyt des mans en doet de gerech tichept gods niet. ¶ Glo. Toerne die tot liefte comt v̄donckert den mensche somtyts. wat mach dan die toerne doen die anders comt. daer omme

werpt af alle onreynicheyt en̄ ouervlodighe quaet heyt. ontfaneght in sachtmoedicheyt dat inghesette woert dat v siele behouden mach   Glo. Als dz woert van binnen ontfanghen is Al hebstu temp teringhe en̄ lijden van buten

Euangelium des seluen daghes Jo. xvi.

In den tiden seyde ihesus sine iongheren. Nu ga ic totten ghenen die mij ghesey nt heeft. en̄ nyemant van v en vraghe mi. waer gaestu. mer droefheit he uet v herten veruult. want ick v dit ghesept hebbe. En̄ ic segghe v die waerheyt. Het is v nutte dat ic gae. want ist dat ic nyet en gae. die troester en sal niet to v comen. mer ist dat ick gae ic sal hem tot v senden. En̄ als hi comt zal hi de werlt berispen vā den zunden. en̄ vander ghererchept en̄ vandē ordel. Vanden zunden. want si in mi niet gheloeft en heb ben. Vander ghererchticheyt. want ic gae tottē va der. en̄ te hans en suldi mij niet sien. Vanden ordel want die prince der werlt is gheoerdelt. Noch heb ic v veel te segghen. mer ghi en moghes nu niet dra ghen. Wanneer hi comt die de waerheyt is die sal v alle waerheyt leren. Hi en sal van hem seluē nyet spreken. mer so wat dat hij horen zal. dat sal hij v segghen. en̄ dat toecomende is zal hi v boetscappē Die zal mi verclaeren. vanden vader zal hijt ontfā ghen en̄ v boetscappen.

SERMO

Vado ad eum qui misit me. Jo. xvi.
In desen woerden werden ons bescreuen twe punten ¶ Dat yerste punt is vandē troester des heilighen gheestes En hier omme seyt xp̄s En gae ic niet so en zal die troester niet to v comen. De heilighe geest is een waerachtich troester allen mē schen die lijden eñ verdriet hebben omme gods wil eñ omder gherechtichept wille. want voer een qua et woert dat wi hier lijden eñ ōdraghen omme go des wille. so zullen wy ons mit gode ōblyden son der eynde. Hier omme seyt xp̄s Salich zijn die ghe ne die lijden omme die gherechtichept. wantet rijc der hemelen hoert hem toe. Deze troester die heyli ghe geest troest den goeden in horen lijden eñ doet se daer in volstandich blyuen. Dat mercken wi bi den apostelen ende biden martelaren die omme go des wille eñ omme der heyligher ghelouen grote pi ne hebben gheleden. daer si in volstandich waren bijder hulpen eñ troest des heylighen gheestes

¶ Dat ander punt wort ons bewesen vander be rispinghe deser werlt. Eñ dit bewijst xp̄us inden woerden daer hij seyt. Als die troester comt sal hi die werlt berispen vanden zunden. vander onghe rechtichept. eñ vanden oerdel Nu die niet berispet en wil wesen die zal die zunden schuwen eñ vlyen Want sinte Augustinus seyt. Die haze vliet vādē honden. die duue vliet vanden clemuoghel. eñ dye

voghelen inder locht vlyen vanden stricken en̄ nette. Doen dit die onredelike creaturen. waer omme en schuwen wi den doot niet onser sielen die redelike creaturen zijn. Och wy schuwen den natuerlijken doot waer wi moghen. mer dē doot onser sielen en vlyen wy niet. ¶ Die heylighe geest mach oec die werelt berispen vander ongherechtichept. Want niemant en doet den anderen gherechticheit. En̄ hier omme seg ic. die valschept heeft die gerechtichept begrauen. en̄ si is doot. Hier om plaghet god die werlt. mit sterften. mit duertijden. mit orloghen. en̄ nochtans en laten si de quaethept ende valschept niet ¶ Die heylighe geest mach oec wel berispen vanden ordel dat wy niet en ontsien. ontsaghen wy gods ordel wi souden die zunden vlien en̄ schuwen.

Epistel des woensdaghes. Ad Thessalo. ij.

BRoeders ghij zijt kinder des lichtes en̄ kynder des daghes. En̄ en zijt nacht noch duusternisse. daer omme en laet ons niet slapen als de anderen. mer laet ons waken en̄ sober zijn. want die slapen inder nacht en̄ die droncken zijn die zijn indͦ nacht droncken. mer wy die den daghe toe horen laet ons sober zijn. aendoende dat pansier des gheloues en̄ der liefte. en̄ den helme den hope der salichept. Wāt god en heeft ons niet gheset inden

toern. mer in verctighen d' salicheyt ouermitds on sen here ihesum xp̄m die om ons ghestoruen is. op dat wy waken. eñ te gader mit hem leuen moghē daer omme troest v onder malcanderen eñ stichtytighet malcanderen

Euāgelium des ~~vrydaghes~~ wonsdages. Jo. xiii.

IN den tiden seyde ihisus sine iongherē. Kyn der noch bin ic een wenich mit v. eñ ghy sult my suecken. Eñ als ic den ioden ghesept heb. daer ic gae en moechdi niet comen. Eñ nu segghe ick v. Ic gheue v een nye ghebot. dat ghy onder malcander lieft hebt als ic v lief hebbe. Op dat ghy oec lief hebt onder malcander. Alle sullen zyt daer in kennen dat ghi myn iongheren zyt. ist dat ghy onder malcander lief hebt. Doe seyde simonpetrus Here waer gaestu? Ihesus antwoerde hem. daer ick ga en moechstu mi niet volghen. mer du sulste mi hier namaels volghen.

Euangelium des vrydaechs. Mar. xi.

IN den tiden ghinck ihesus te iherusalem in den tempel. Eñ doet auont was eñ al om ghesien had ghinc hi wt in bethanien mittē twaleuen. Des ander daghes doe si van bethaniē ghinghen hongherden hem. Doe hi vā veers sach enen vygheboem blade hebbende. quam hi of hi wat vōde in hem. Doe hi to hem quam en vant hi niet dā bladen. want ten was der vyghen tyt niet. Eñ hi

seyde den boem: Van nu voertaen ewich en sal nie mant vruchte van di eten. En zijn iongheren hoerdent. en quamen te iherusalem. En doe hij quam inden tempel begonde hi die costen ende vcoften in den tempel wt te werpen. en der wisselers tafelen en die stoelen der gheenre dye duuen vcoften werp hi omme. en en leet niet dat yemant een vat droech doerden tempel. En hij leerde en seyde hem. Ist niet ghescreuen. dat mijn huus een bede huus hieten sal. Ghij hebt daer af ghemaect een moerdenaers cule. Doe dat die princen der priesteren en scryben hoerden. sochten si enen raet hoe si hem ter doot mochten brenghen. Si ontsinghen hem. want al de scare verwonderden hem van zijn leringhe. En doet auont was ghinc hi vter stat. en des morghes do si ghinghen saghen si den vygheboem al vanden wortelen verdorret. En petrus dochtet en seyde hem. Meyster sich den vygheboem die du vmaledideste is verdorret. Jhesus antwoerde en seyde. Hebt gods betrouwen in v. Ic seg v voerwaer. Wie desen berch toe seyt. weest opgheboert en weest geworpen in die zee. en in zijn herte niet en twyuelt. mer ghelouet. so wat hij seyt ghescyet. dat zal hem geschien. Daer omme segghe ick v. Al dat ghi bidden de eyschet. ghelouet datstu dat sulste ontfanghen en sal di gheschien.

Opten vijfsten zondach na paesschen Jacob in zijn. i. ca.

Lieue kind' weest werkers des woerdes eñ niet hoerres alleen v seluen bedriegende. Wie dat een hoerre des woerdes is eñ gheen werker. die sal ghelijc werdē den man dye dat ansicht zijnre gheboertē inden spieghel schout daermē niet dan die schieme in siet want hi merket hem seluen. eñ gaet hen. eñ te hans v̇gat hi hoedanich hi was want hijt wesen niet en sach mer die schieme daer af. Also is hi oec die dat woert heeft sonder werken. Mer wie in die ewe der volcomenheyt is. dz is der euangelien schout. daer in en blijft gheen v̇ghetel hoerre en wert. mer een volbrengher d' werken. Dese sal in sinen werken salich zijn. Mer de meynt dat hi gheestelic is eñ zijn tonghe nyet en bedwinghet mer verleypt zijn herte. deses menscē geestelicheit is onnut voer gode den vader. Dits reyn gheestelic eñ onbeulect. weduen eñ weesen te vanden in horen druc. eñ hem seluen onbeulect te houden van deser werlt

Euangelium des seluen daghes. Jo. xvi.

In den tiden seyde ihesus sinen iongheren. Voerwaer voerwaer seg ic v. Ist datstu dē vad' yet sult bidden in minen naem hi salt di gheuē Tot nu toe en hebdi in minē name niet ghebeden. Bid eñ du sulste ontfāgen op dz dijn vroude vol si Dit heb ick di in ghelikenisse ghesept. die ure comt dat ic di te hans in ghelikenisse niet spreken en sal. mer ic sal di openbaerlic boetscappen van minē va

der Indyen daghe sulstu bidden in minen name. ic en segghe nyet dat ick den vader bidden sal voer v Want die vader v liefheeft om datstu mi liefhebste eñ ghelouet dat ic vã gode wtghegaen bin Ic ginc wt vanden vader eñ quam inder werelt. eñ ic laet die werlt eñ ga weder totten vader. Doe seyden si ne iongheren. Sich nu spreecstu openbaerlic eñ du en segste gheen ghelikenisse: nu weten wi dattu al dinc kenste. eñ ten is gheen noot dat v yemant vra ghe In dien ghelouen wi datstu van gode bist wt ghegaen. Ihesus seyde hem Nu gheloefstu. siet de vre comt eñ si comt te hans datstu verstroyt sulste werden een yeghelic int sine. eñ ghi sult mi alleene laten. Ic en bin niet alleen. want die vader is mit mi. Daer omme heb ic v ghesept. inder werlt sult ghij druc hebben. mer hebt betrouwen ic hebbe de werlt verwonnen.

SERMO

Amen amen dico vobis quicquid petieritis. Io. xvi. ¶ In desen euangelio werdẽ ons bescreuen twe punten. Hier om sept xp̃s En gae ic niet die troester en sal niet to v comen. Die hylige geest troest alle menschen die bidden om gods wil eñ omme gherechtichept. Wãt voer een quaet wo ert dat wy hier lijden omme godes wille. dat doet ons mit god verblijden sonder eynde. Hier omme sept cristus Salich zijn si die lijden om die gherech tichept wille. want dat rijck der hemelen hoert hẽ

toe. Dye troester die heylighe geest troest oeck dye goede menschen in horen lyden. eñ maecse volstan dich. Dit merkē wy inden apostelen eñ martelarē die omme gods wille eñ omme die heylighe geloue grote pyne hebben gheleden daer si volstandich in waren ouermits die hulpe des heylighen geestes. Men verstaet oec int perste punte die grote milthz xp̄i. die sine iongheren eñ alle menschen hiet dat zij bidden zullen. want hy wil ons gheuen dat wi hē bidden eñ noch veele meer. Als ons bewyst is ind̄ coninghen boecke. Vā salomon dien god seyde dz hij hem bade. eñ hi bad god omme wijsheyt eñ om gheen ander dinc. op dat hij zijn volck wysselick te geren mochte. Deze bede was god seer behaghelic eñ hij gaf hem wijsheyt bouen allen menschen. eñ daer toe rijcheyt. Aldus sal god ons oec doen. bid den wi hem omme profijt onser sielen ¶ Dat an der punt is dat wi bidden sullen. Xp̄s seyt int euā gelio. Biddet. op dat v vroude veruult mach wer den. Willen wy dat die vroude onser sielen v̄uult werde. so en sullen wy niet bidden dat verganclic is. mer om dat ewich is dat is dat ewighe leuen. Hier af lesen wy ind̄ bybelen dat iacob des patriar chen kinderen seyden to coninck pharo. Wi biddē v datstu ons laet knechten zijn inden lande vā pes se. Bij iacobs kinderen verstan wy alle kerstē mē schen die gode bidden sullen omme knechten te we sen int ewighe leuen. omme te ghebruken dye gro

te vroude des ewighen leuens. Jesse is onse lant. daert seer reghent. Want als die dropelen vanden water niemant en mach tellen. alsoe en mach nyemant ouerdencken die vroude des ewighen leuēs. Hier omme sullē wi gode bidden. niet omme dat ō ganclic is. mer omme die ewighe vroude. Nu sinð veel menschen die op eertrijke hoer vroude soecken Dese en gheuen niet omme die ewighe vroude Vā desen seyt xp̄s. Wee v rijke luden. die op eertrijcke hebt v ghenoechte.

Epistel des maendaechs in die cruus daghen Jacobi. v.

Lieue kinder biecht malcander v zundē. Eñ bit voer malcander. op datstu behoudē moghet werden. wantet ghebet der gherechticheit is veel weert. Helyas een mensche die lijdelic was gelijc ons In een ghebet bad hi dat opter eerden niet reghenen en soude. Eñ in drye iaren eñ ses maenden en reghendens niet. Hy badt weder. eñ dye hemel gaf reghen. eñ die eerde gaf vruchte. Myn broeders ist dat yemant van v vanð waerheyt is ghedwaelt eñ die yemant bekeerde. dye sal weten dat de een zunder vander dwalinghe zijns weghes bekeert. die behout sine siele vander doot: eñ dect dye menichuoudicheyt der zundē.

Euangelium des seluen daghes lu. xi.

In dien tiden seyde ihesus sine iongherē Wie van v sal hebben enen vrent. eñ des midder

nachs to hem gaen. eñ sal hem segghē. Vrent leent mij drie broden. want myn goede vrent is vanden weghe to mij ghecomen. eñ ic en heb niet dat ic hē voerlegghe. Eñ die vrent dan van binnen antwoert eñ sept. En wilt mij niet moyelick zijn. mijn dore is ghesloten. eñ mijn kinder zijn mit mi inder camer. ic en mach niet opstaen eñ lenen di Is dat ghij duerachtich blijft cloppende. ic seg v al en ghevet hijs hem niet omme dat hij zijn vrent is nochtā omme die moyenisse sal hi opstaen. eñ gheuen hem dat hij behoeft. Ic seg v. bidt. eñ v sal ghegheuen werden. suect eñ ghi zult vinden. clopt eñ v sal op ghedaen werden. Want elck die bidt ontfanghet. die suect die vindet. eñ den cloppende wort opghedaen. Wie van v bidt van sinen vader broot. sal hi hem een steen gheuen. of een visch. sal hij hem gheuen een serpent? of eyschet hi een ey. sal hi hem een scorpioem gheuen? Hier omme ist dat ghi de quaet zijt bekent v kinderen goede dinghen te gheuē. veel te meer sal v vader vanden hemel enen goedē geest gheuen dyet hem bidden

Epistel op ons heren hemeluaerts auont Actuum. iiij.

IN den daghe der veelheyt. der ghelouender was een herte eñ siele. Glo. Wāt si die werelt volcomelic lieten. en ōhief hem nyemant. of en setten niemant bouen den anderē om zijn edelheyt wille. mer als eenre moeders kinder wt enen buyc

der heylygher kerken ghebozen veruroudē si al in bedroefliko liefte. Eñ nyemant dat hi besat en sey de hē yet te wesen. mer alle dinghē warē hem ghe meyn. In groter moghentheyt gauen die apostelē ghetuuch der verrisenisse ons heren ihesu xp̄i. grote gracie was in hem allen. Noch daer en was nie mant arm onder hem luden ghebrec hebbēde. wāt hoe veel besitters der kerken datter warē ofter du sent was si vercoftent eñ brochtent ghelt. ende leyp dent voerder apostelen voeten. eñ si deyldent iege lick dyet noot was

Euangelium des seluen daechs. Jo. xvij.

IN dien tiden sloech ihesus zijn oghen op. Soect voer naet ghetal ℭ iiij

Epistel op ons heren hemeluaerts dach Act. i.

O Theophile mijn yerste sermoen heb ick ghe screuen van allen dinghen dye ihūs begon de te doen eñ te leren totten daghe toe dat hi opwo er ghebiedende den apostelen dat hy ouermits den heylighen geest vercorē hadde ℭ Glo. dat yerste sermoen wast euangelium. dat hij beschreef. Dat ander was dit teghen woerdighe werc der apostelen dat hi theopholus sende. welcken apostelen hi hem zeluen leuēde vertoende nae zijn passy nae veel bewysinghe. Eñ hij openbaerde hem veertich dae ghe lanck. eñ sprac vandē rijcke gods Eñ mit hem te ghader etende. gheboet hij dat si van iħrl'm nyet

en souden scheyden. mer des vaders gheloeften v̄
beyden die du gehoert hebste doer mijnen monde.
C Glo. Omt ghelove der v̄rijsenisse mede te ster-
ken openbaerde hij levende sinen iongheren dat hi
begrauen was en̄ at mit hem. en̄ liet hem den verre
sen lichaem handelen. want iohannes heft hem in
den water ghedoept. mer du zulste inden heylighē
gheest ghedoept werden na niet veel deser daghen
Daer omme vraechden si hem die daer versaement
waren en̄ seyden. Heer zulstu in deser tijt dat rijck
van israhel weder setten? Hi seyde hem. Tē hoert
v niet toe die tyden en̄ die vre te weten die de vader
in sine moghentheyt gheset heeft. Mer du sulst ōt
fanghen die cracht des heylighen geests de van bo
uen in v ghecomen is. En̄ du sulste mi ghetughen
wesen in iherusalem en̄ in alle iudeen en̄ samaryen
al totten eynde der eerden toe. En̄ doe hij dit had-
de ghesept. waert hij gheheuen daer zijt ansaghen
En̄ een wolcke omuenck hem wt horen oghen. en̄
doe si hem saghen inden hemel gaen. siet doe ston
den daer bij hem twee mannen in witten clederen
dye seyden. Ghij galileeussche mannen wat staet-
stu inden hemel siende. Deze Jhesus dye van v op
ghenomen is inden hemel. dye zal alsoe comen als
du hem inden hemel hebste sien gaen. Inder zeluer
formen des vleysches zal hi comen ordelen daer hy
verordelt was.

IN den tiden openbaerde hem ihesus den eluen daer si saten. en̄ strafte hoer ongheloue en̄ dye herdicheyt hoerre herten. Want si niet en ghbloue den. en̄ hij seyde tot hem. Gae in al die werlt ende predict dat euangelium alle creaturen. soe wie dat ghelouet en̄ ghedoept wort die zal behouden zijn.

Eñ wie niet en ghelouet dye zal verdoemt werden
Dese teykenen zullen den ghenen volghen dye ghe
louen In minen name zullen si die duuelen wtwer
pen. Si zullen mit nyen tonghen spreken. Dye ser
penten sullen si afdoen. Al drincken si yet sterfelix
ten zal hem niet schaden. Op die siecken zullē si ho
re handen leggen eñ si zullen ghesont werden. Die
here ihesus xp̄s na dat hi hem toeghesproken had.
is hi opghenomen inden hemel eñ sit ter rechterhā
de gods Si ghinghen prediken ouer al. eñ die heer
was werkende eñ die leringhe volbrenghende. eñ
daer volchde teykenen na

Den sesten zondach epistel.

Lieue kinder weest wijs waect in bedinghe
mer voer aldinc hebt liefte. wāt si decket me
nichuoudichept d̉ zunden. Herbercht malcand̉ wil
lichlike. Een yeghelic als hi die ghenade ontfanct.
also zal hijse aen dienen. Dye sprect om een and̉ te
leren die sprect recht als die leringhe gods Wie die
hongerighe van tijtlike noetdrufte dient. dye dient
gode wt rechter doechden Glo. dats hy gheft
totten wil. eñ dat goet ontfenct god willichlijcke
Op dat god in allen dinghen gheeert werde. ouer
mits ihesum xp̄m. wien dat ere is eñ ghebodt van
ewe tot ewen.

Euangelium des seluen daghes: Jo. xvi.

In dien tiden seyde ihesus sine iongheren Wan
neer die troester comt die ic v senden sal vanden va

der den geest der waerheyt die vten vader comt de sal ghetuuch van mi gheuen want van beghin zijt ghi mit mij. Dit heb ic v gheseyt op datstu nyet ge scandalizeert en werdeste. si sullen v buten den sy nagogen doen. Die vre sal comen dat elck die v ver slaet sal gode enen dienst menē te doen. Ēn dit sul len si v doen. want si den vader noch mi niet bekēt en hebben. Mer dit heb ic v gheseypt op dat ghi des ghedencket als die vre van desen comt. want ict v gheseypt hebbe.

SERMO

Cum venerit paclitus q̄ ego mittam vobis. Jo. xvi In desen euangelio begaen wi die toecomste des heylighen geestes die xp̄s seynde sinen iongheren: als desen zondach naestcomende. Hier omme ūmaent ons xp̄s dat wi ons bereyden sullen teghen die toecomste des heylighen geestes. Nu vinder vier dinghen daer wi ons mede bereidē moghen. Dat yerste is zuueringhe van zunden Die heylighe gheest en rust nyet in onzuuer herten van zunden besmet. Dit is ons bewijst inder bibe len. doe Noe sende een duue vter arcken. ēn doe si niet en vant daer si op rusten mochte. quam si we der in die arcke. Bij noe verstaen wy god den va der die een duue sent vter arken dats den heylighē gheest vanden hemel. Mer als die heylighe gheest vint ons hertē besmet mit zundē. so en blijft hi myt ons niet. mer hi keert wed̄ ter arken dats toe god

den vad ¶ Dat ander is een ghebet. wāt doe dye
apostelen den heylighen geest ontfinghen beden si
Aldus zullen wy ons keren tot innighen ghebedē
want een innich ghebet doergaet den hemel.
¶ Dat derde is vasten. Want die apostelē vaste
de doe si verbeyden den heylighen geest. Aldus sul
len wy oec doen op dat wy den heylighen geest ōt
fanghen moghen ¶ Dat vierde ist woert godes
te horen eñ toe onthouden. want in dese tijt zullen
wy zunderlinghe te kercken gaen eñ twoert gods
horen. Hier omme seyt xp̄s Die mi lief heeft die sal
mijn woerden horen eñ houden. eñ mijn vader sal
hem weder lief hebben. eñ tot hem zullen wi comē
eñ mit hem eten.

Epistel des woensdaechs Ad hebreos. ij.

BRoeders wy sien ihesum den ghenē dye een
luttel minre ghemaect is dan die enghelen.
om dat lijden der doot. mit glorien eñ mit eren ge
croent dat hij vander ghenaden gods eñ nyet van
verdienste den doot solde smaken voer alle mensce
Wantet behoerden den ghenen ouermits wyen al
le dinghen zijn. Die veel kinderen te voren sach in
der glorien te brenghen der wercken hoerre salichz
dats ihesum xp̄m te volmaken ouermits dat liden
der doot. Want die daer heylich maect. dats xp̄s
mit sinen leden. Al zijn si een. dats vanden seluen
god. om welke sake xp̄s hem niet en scaemde hem

luden broeders te heten seggende. ic zal dijn naem mijn broeders vertellen. int middel der kercken sal ic di louen. En anderwerf. ic zal betrouwen in hē En noch sie ick in mijn kinder die my god gaf zijn bereit. daer omme want die kinder mede ghedeylt hebben den vleysch en bloede. Des ghelijc heeft hy den seluen kinderen mede ghedeylt. op dat hi ouer mits den doot den ghenen verderfde diet ghebot ō doot hadden. dats den viant. Op dat hi de ghene verloste die van vresen der doot alle hoer leuen dye knechscap der ewen onderdanich waren. Want nerghens en heeft hij der enghelen natuere aenghe nomen. Mer hi nam aen abrahams zaet waer af hi sculdich was den broederen ouer al te ghelijken op dat hi ontfermhertich worde ende een ghetrou bisscop gode hem seluen te offeren. Op nat hi afde de die misdaet des volkes. want in dyen daer die soen in gheppnicht is en ghetempteert. dats inder nederster substancien der mensceliker naturen. so is hi machtich den ghenen te helpen die ghetempte ret werden. dats ons vader of v broeders deelach tich der hemelscer heilichmakinge. merct den bode dats ihesus xp̄s die ons god sende. Jhesus die bis cop onser belijnghe is die brugmaker daermē ouer gaet totten water.

Euangelium des seluen daghes. Jo.xv.

IN den tiden seyde ihesus sine iongheren. Ick bin die wynstoc. ghi zijt die telghen die blyuet

in mi eñ ic in hem. Deze brenct veel vruchten want sonder mi en moechdi niet doen. Wie in mi niet en blijft zal vutghewerpen werden eñ verdorren. eñ si sullen vergaderen eñ werpen int vuer eñ bernen Blijfstu in mi. eñ myn woerden in di bliuen. wat du wilste sulstu bidden eñ tsal di ghescyen Indyen is mijn vader verclaert datstu veel vruchten brenct eñ mijn iongheren wert. Also als my die vad' lyef heuet also heb ic v lief. blijft in mijnre liefte Ist dz ghi mijn gheboden hout so suldi in mijn liefte bliuē Also als ic mijns vaders hheboden behouden heb eñ blyf in sine liefte. Dit heb ic ghesept op dat mijn vroude in v si. eñ v vroude vuult werde.

Opten pinxter auont. die yerste lexe.

God becoerde abraham eñ seyde. Abraham! Eñ hi antwoerde. Ic bin hier. Hi seyde hē Neem dinen soen ysaac den du lief hebste. eñ ganc int lant der schouwinghe eñ offer hem opten berch die ick v wijsen zal. Hier omme soe stont abraham des nachts op ende zadelde sinen ezel. eñ leyde mit hem twe ionghelinghen eñ ysaac sinen soen. Doe hi hout ten offer gehouwen hadde. eñ des derden daghes boerden hi zijn oghen op ende sach dye ste de van veers die hem die heer vertoent hadde. Eñ seyde sinen kinderen. Ontbeyt hi er mitten ezel ick eñ tkint zullen derwaerts gaen, ende als wi ghebe

det hebben sullen wi weder keren tot v. Hij name houte des offers en̄ leyt op ysaac zijn kint. Hi droe ghet vuer in sinen handen en̄ een zweert. Doe si te gader toghen seyde ysaac to sinen vader. Vad' mijne? Hi antwoerde. kint wat willstu? Sich sprac hi hier is vuer en̄ hout. waer ist offer der offerhande diemen bernen zal? Abrahā seyde. Mijn kint god sal zijn offerhande voersien. Doe toghen si tsamē en̄ quamen totter stede de hem god wijsede. Daer stichte hi een autaer en̄ leydet hout te gad' daer op. En̄ doe hij ysaac sinen soen ghebonden had. leyde hi hem opten bunt houtes opten outaer. en̄ strecte zijn hant wt. en̄ namt zweert dat hijt kint offeren soude. En̄ sich die enghel des heren riep vandē hemel en̄ seyde. Abraham abraham? Hi antworde. ic bin hier. en̄ hi seyde. En steec dijn hant niet oppet kint noch en doot hem niet. nu heb ick bekent dat ghi gode ontsiet. wantu dijn eengheboren soen nz ghespaert en hebste om mi. Abraham boerde op sine ogen en̄ sach achter hem enen ram hanghē mit den hoernen onder die bramen. de nam hi en̄ offerden tot enen offer voerden sone. Den name vand' stede hiet hij. dye heer zalt o̍sien. Daer af seytmen noch to huden tot inden berch. die heer salt o̍sien. Doe riep die enghel gods anderwerf vādē hemel. en̄ seyde. Bi mi seluen heb ic ghezworen sprect die here. wantu dit hebste ghedaen. en̄ dijnen enighen soen niet ghespaert om mi. so sal ic di ghebenedyen

ende dijn zaet vermenichuoudighen als die sterneñ des hemels eñ als dat zant opt oever des meers. Dijn zaet zal dijnre vianden poerten besitten. ende alt volck der eerden zal in dynen naem ghebenedijt werden wantu mijn stemme gehoersaem waerste Abraham keerde weder to sinen kinderen eñ ghinghen te samen in bersabee. eñ woenden daer.

Die ander lexe. Exodi.

Het gheschyede in een morghen wake. Soect voer naet ghetal C xxiij

Die derde lexe. Deutronomium

Moyses screef ende leerden die kinder van israhel. eñ gheboet yosue noen soen. eñ seyde Weest sterc en vroem wantu sulste die kinder van israhel leyden int lant dat ic hem beloeft heb. eñ ic zal mitti wesen. Doe moyses die woerden hadde ghescreuen der ewen in een boec eñ veruult. geboet den leuiten die de arke der voerwaerden ons hereñ droeghen eñ seyden Neemt dit boec eñ legghet in eñ side vander arcke ons heren gods. op dat hi hoer si teghen di to een ghetughe. wāt ic ken dijn stridighe eñ dijn harde necke. want die wijle dat ic leuede eñ mit v inghinc. altoes wrocht ick crygelicke teghen den here. veel te meer als ic doot sal wesen. Verghadert tot mij alle die meeste ghebozen inden ghesłachte eñ die leerres Ic sal hem spreken dz zijt horen dese reden Ick sal hemel eñ eerde aenroepen

want ic heb bekent dat hi van mijne doot boesselic werken sal ende afneyghen vanden weghe dye ick v gheboet. ende sullen bose dynghen ghemoeten inder vterster tijt alstu quaet ghedaen hebste int ansicht des heren datstu hem vertoernt ouermits die wer ken uwer handen. Hier om sprac moyses de woer den daert al die scare van israel hoerde. ende volbrocht totten eynde toe

Die vierde lere. Baruch

ISrahel hoer die geboden des leuens ende neem mitten oren. op dattu vroethept weetste isra hel. Waer om bistu in viand lant? Du biste verout int vremde lant. du biste beulecket mitter doot Du biste gherekent mitten ghenen die inder hellen zijn. du hebste die fonteyn der wysheyt ghelaten. want hadstu inden wege gods gewandert du had ste seker in vreden opter eerden gewoent. Leert dat wijsheyt is wat doechde is op dattu te samen we teste waer lanchept des leuens is. Waret lichte der oghen ende den vrede. Wie heuet hoer stede gheuon den. ende wye is ghegaen in horen schatten? Waer zijn die princen der luden. die ouer die beesten ouerhe uen zijn opter eerden? Die inden voghelen des he mels spelen ende dat siluer vergaderen in scat ende dat gout daer die menschen in betrouwen. hoer besittin ge en is geen eynde. diet siluer smede ende sorchuol dich zijn. noch hoer wercken en is gheen vindinge Ende nochtans zijn si gheproeuet. ende neder ghe

delt ter hellen. Ander luden zijn in hoer stede opge
staen. Die iongheren saghent licht eñ woendē op/
ter eerden. mer die wech ď leringhe en wistē si niet
noch en ǒstonden hoer toepadē niet noch hoer kin
deren en ontfinghen si niet. Si is veer gheworpen
van hoer ansichte. si en is niet gehoert in chanaā.
noch in chemam. Die kinď van achar die dye vroet
heyt ondersochten die vander eerden is dye coeplu
den des landes van chemam die ondersoekers der
wijsheyt. mer den wech der wijsheyt en wisten si
niet noch en dochten dye toepaden niet. O israhel
hoe groot eñ gheweldich is dijn huus Die stede di
ner besittinghe is groot ende en heuet gheen eynde
hoech eñ onghemeten. Daer waren vernaemede
gyganten die van beghinne groot waren. Dese en
heeft die heer niet verhoert. den wech der leringhe
en wolden si niet gaen. daer omme bedroeuen si.
eñ want si gheen wijschept en hadden verder faen
si omme hoer gechtyt. Wye is opgheclommē indē
hemel eñ heeftse ontfanghen ende heeftse wt dē vol
ke ghebracht. Ende wye is ouer dat meere gheua
ren eñ heeftse gheuonden. ende brochtse ouer dat ǒ
coren gout? Hij en is nyet die hoer weghen weet.
noch dye ghedencken mach hoer toepaden. . Mer
hi bekennet die alle dinghen weet. dende zijn vroet
heyt heuetse gheuonden. Die dye eerde volmaecte
inder ewigher tijt. ende mit ewe veruult heeft dye
berispte hi eñ si hoerden hem mit anxte. Ende dye

steren gauent licht in horen waken eñ zÿn ōblÿt: si zÿn gheroepen eñ seyden wi zÿn hier. si lichten mit vroude der gheenre diese maken. dits ons here god Tot hem en zal gheen ander ōmoet werden. dezē heeft elcken wech der leringhe gheuonden. eñ gaf se iacob sine kinderen eñ israhel zÿnē wtuercozen. Daer na is hi opter eerden ghesien. eñ wanderde opter eerden

Epistel des seluen daghes. Actuum. xix.

IN den daghe ghescyede doe Appollo was to chorinten eñ Paulus die ouerste lāde doerghe wandert had eñ to ephesien quam. sommige ion gheren seyde hi. Hebdi den heylighen geest ontfan ghen eñ sidi ghelouich? Hÿ seyden. wy en hebbēs niet ontfanghē noch gehoert ofter een heilige geest is Doe seyde paulus Waer in sidi ghedoept? si sey den in iohannes doepsel. Doe seyde paul9 Johan nes doeptent volc int doepsel der penitencien. hi se de dat si ghelouen souden inden ghenen die hem co mende was. dats ihesum. Doe hÿ dit seyde. ghe boet hÿ datse inden naem ons herē ghedoept wor den. Doe hi hem die hant opghelept had quam de heylighe geest op hem. eñ si spraken mit nyen ton ghen eñ ꝓpheteerde. Doe si te samen omtrent. xij mannen. Doe ghinc paulus mit ghetrouwē moe de inder sinagogen drye maende eñ disputeerde vā trÿcke gods

Euangelium des seluen daghes

IN den tiden seyde ihesus sine iongheren. Ist datstu mi lief hebste so hout mijn gheboden. eñ ic sal den vader bidden. eñ hij sal v enen troester gheuen op dat hi altoes mit v blyue den gheest der waerheit den die werlt nꝫ ontfanghen mach wãt si en siets noch en kennes niet. mer ghij sulten kennen. want hi sal by v bliuen eñ in v wonen. Ic en sal v gheen weesen laten. ick sal tot v comen noch een luttel. die werlt en siet mi te hans niet. mer ghi siet mi want ic leue. eñ du sulste leuen In dien sult ghi kennen dat ic inden vader bin. eñ ghi in mij. eñ ic in v. Die mijn gheboden heeft eñ houdet. die ist die mi lief heeft. die mi lief heeft dye wordt lief ghe hadt van minen vader. eñ ick sallen lief hebben eñ hem mi seluen openbaren

Epistel opten pinxter dach. Actuum. ij.

IN den daghe doe dye vijftich daghen vuult worden. waren al die discipulen te ghader in een stede. Eñ snellijcken is vanden hemel een ge luyt ghecomen als een vuerich toecomen des gheestes eñ veruulden al dat huus daer si saten Glosa. Dat was inder stede daer si te voren opgheclõmen waren. Want soe wye mitten heylighẽ geest begheert veruult te werden. die moet mitten ghemoede bouen der woenstat des vleysches opclimmen. Eñ ghedeylde tonghen openbaerden hẽ rechte als vuer. want die maectese bernende eñ sprekẽ

de die van hem vuult werden. Ende hij sat op een yeghelick van hem allen. Ende si zijn oeck doe alle gader veruult mitten heylighen gheeste. eñ begon den oeck mit menigherhande tonghen te spreken. alsoe als hem die heylighe geest ingaf te spreken

Glosa. Eenheyt der tonghen also als hy ouer die van babylonien ghestropt hadde. die heeft die oetmoedicheyt der heylighher kercken wedom me vergadert. Ende in iherusalem waren gheeste like ioetsche mannen wonende wt elcken geslach te dat onder den hemel is. Doe dese stemme ghe schyet was doe vergaderden die menichte ende is int ghemoede van verwonderen confuus ghewor den. Want yeghelick hoerden die luden spreecken mit zijnre tonghen. Sij worden vsaghet ende ver wonderden hem eñ seyden. Siet en zijn dit niet al galileessche die daer spreken. eñ hoe hebben wi een yeghelick ghehoert ons tonghe daer wi in hebben ghesproken? Parthi. eñ medi. eñ die wonen in me sopothania Iudeam eñ capodociam. ponthum eñ asiam. frigiam eñ pamphiliam. egipten eñ die lan den van lybien dat omtrent cyreneen is Ende dye romeynsche toecomelinghen. ioden die vten heyde nen ioden ghewordden zijn. cretes eñ arabies. Wi hebbense in onsen tonghen horen spreken. die gro te dinghen gods

Euangelium des zeluen daechs Jo. xiiii.

IN den tiden seyde ihesus sine iongheren. Wie mi lief heuet die houde mijn leringhe Eñ mijn vađ zal hem lief hebben. Eñ wi zullen bi hē comen eñ sullē een woninghe mit hem maken. Dye nyet

en hout mijn woerden niet. Die leringhe die du ge
hoert hebste en is mijn niet. mer des vaders de my
ghesent heeft. Dit heb ic v ghesept bi v bliuẽde. mer
die troester die heylighe geest den die vad̃ sendẽ sal
in mijnen name zal v aldinc leren eñ beduden al dz
ic v segghe. Den vrede laet ic v. mijnen vrede gheue
ic v. Ic en geuen v niet als de werlt gheeft. En laet
v herte niet v̄saghen noch onsien. ghi hebt gehoert
dat ic v sepde. Ic gae eñ come tot v. haddestu mij
lief ghij soudet trouwen verblyden. want ick gae
totten vader. eñ die vader is meerre dan ic. Eñ nu
heb ic ghesept datter gheschiet is op datstu gheloef
ste datter gheschiet is Te hans en zal ic mit v niet
veel spreken want der werlt prince comt. eñ in mij
en heeft hi niet. mer op dat die werelt kenne dat ic
den vader lief heb. Eñ als mij die vader ghebodeu
heeft also doe ic.

SERMO

Si quis diligit me: sermonem meū seruabit.
Jo. xvi. In dezen heylighen euangelio
begaen wy die toecomste des heylighen gheestes.
die xp̄s als huden sepnden sine iongheren. Nu wil
len wy den heylijghen gheest ontfanghen mit sinẽ
iongheren. so zijn ons twe dinghen noot ¶ Dat
yerste is godlijke liefte. dat wy god volcomelic lief
zullen hebben. Eñ dit bewijst ons xp̄us inden be
ghinne des heylighen euangelijs daer hi sept. Die
mij lief hruet. dye heylighe gheeste dat ist ouer der

liefsten die toecomende is uten vader eñ uten soen. Hier omme en comt hi nyet dan tottẽ menscen dye hem liefhebben. Eñ hier bi sullen wi dẽ heylighen geest ontfanghen in onser sielen. so moeten wi keren ons herten van allen tytliken dinghẽ ¶ Dat ander is vrede. want die iongheren ontfinghen dẽ heylighen gheest binnen iherusalem. Iherusalẽ bedupt ons een stat des vreden. Hier bij verstaen wi die den heylighen geest ontfanghen zal die moet leuen vredelick ¶ Daer is dryerley vrede. Vrede mit gode. vrede mit onsen euen kersten menschen. vrede mit onser sielen. Als wy die gheboden gods eñ der heyligher kercken houden. so hebben wi vrede mit gode. Eñ als wy ons euen kersten menschen lief hebben als ons seluen. so hebben wy vrede mit hem. Als wy ons siele onbesmet houden van zunden. soe is vrede onser sielen. Die aldus leeft in desen vrede: die is waerachtich den heylighen gheest ontfanghende.

Des maendaghes epistel. Actuum. x.

In den tiden dede petrus zijn mont op ende seyde. Ghi mannen broeds eñ vaders god gheboet ons den volcke te prediken eñ te tuyghen. dat hi is die ghene die heeft ghesept god is een richter der leuender eñ der doder. Deze gauen alle die ꝓpheten ghetuuch dat alle die in hem ghelouen ouer midts sinen name ontfanghen zullen verlossinghe

der zunden. Doe petrus die woerden sprac viel de heylighe geest op hem allen dyet hoerden. En dye ghelouighe die mit petro uter besnydenisse quamē. verwonderde dat die ghenade des heyligē geestes wtghestort was onder die heydene menscen. wāt si hoerdense spreken mit alrehande tonghen eñ grotelic gode loueden. Doe seyde petrus En is hier gene water? Wie mach verbieden dat dese niet gedopet en werden? die den heylighen geest ontfanghē hebben als wi. Hi doeptese inden name ihesu xpi. Doe baden si hem. dat hij een deel daghen bij hem bleue.

Euangelium des zeluen daechs. Jo. iij.

In den tiden seyde ihesus sine iongheren. Also heeft god die werlt lief ghehadt. dat hi sinē enigen soen gaf. op dat wie in hem gelouen niet v̄lozen en werden. mer ewich leuen hebben. wāt god en heuet sinen soen niet inder werlt ghesepnt dat hij die werlt verdoeme. Mer datse ouermits hem behouden werde. Die in hem ghelouet en wort niet v̄ordelt. mer die niet en gheloefde inden name des een gheboren soen godes dat is dat oerdel. Want een licht ghecomen is in die werelt. ende die menschen hebben meer dye duusternisse bemint dan dat licht want hoer wercken waren quaet. Eñ wye quaet doet die hatet lichte eñ en comt tottē lichte niet. op dat zijn werken niet berispt en werden. mer de die waerheyt werct die comt totten lichte op dat zijne

werken openbaer werden want si zijn ghewrocht in gode

Des dinxdaghes epistel. Actuum. viij.

IN den daghe doe die apostelen hoerden die toe shik m waren dat samaria twoert gods ghehoert hadden. sende si hem petrum eñ iohẽm. doe si quamen baden si voer hem dat si den heylighen gheest ontfanghen souden

Euangelium des seluen daechs .. Jo. x.

IN den tiden seyde ihesus sinen iongheteñ. Voerwaer seg ic v. die niet in die scaeps cop en gaet doer die doze mer anderſins opclimt die is een dief eñ moerdenaer. mer die in die doze gaet die is een herde dẽ scapen. Dese doze doet die doerwechter op eñ die scapen hozen zijn stem. Zijn eygen scapẽ roept hi eñ laetse wt. Eñ als hijse wtghelaten heft: gaet hi voer. zijn scapen volghen hem. wãt si kennẽ zijn stem. Den vzemdẽ en volghen si niet. mer si vlien. want si en kennen die vzemde stem niet. Die ghelikenisse seyde hem ihesus mer si en verstondẽs nyet Daer omme seyde hẽ ihesus anderwerf. Voerwaer voerwaer segghe ic v. dat ic die doze bin vanden scapen. Hoe veel datter ghecomen is alle zijn si dieuen ende moerdenaers. mer dye scapen en hebben se niet ghehoert. Ick bin die doze. so wie doer my ingaet die sal behouden zijn. eñ hi zal ingaen ende wtgaen eñ weyde vinden. Die dyef em comt nyet dan omme te stelen eñ te doden ende te verderuen.

Jck bin ghecomen op dat si leuen hadden. eñ ouer uloedelick hadden.

Des woensdaechs quatertẽper. die yerste lexe Inder coninghen boec.

IN den daghe seyde salomon den kinderẽ vã israhel. Hebt lief die gerechtichept ghij dyet lant ordelt. beuoelt den here in gerechtichept. soect die eenuoudichept des herten. want vandẽ ghenẽ dyes niet en becoren wort hij gheuonden. hi wort den gheenen gheopenbaert die gheloue in hem heb ben. wãt verkeerde gedachten maken een ghescept van gode inden hemel. mer dye beproefde doechde berispet den onwysen. Wãt in een quaetwillighe siele en sal die wijschept niet ingaen. noch en sal in den lichaem niet wonen dat ondergheworpen is. Want die heylighe gheest der leringhe sal den ghe uenseden vlien eñ trecken vanden gedachten die zõ der verstandenisse zijn. eñ zal berispet werden van der toecomender boeschept. wãt die geest der wys heyt is goedertieren eñ en sal den v̇maledidden van sinen lippen niet verloessen. want god ist getuuch zijnre nyeren eñ een waerachtich onderloeker zijn re herten. eñ een hoerre zijnre tonghen. want dye geest des heren heeft die ronthept der eerden v̇uul let. eñ dat alle dinghen inhout heeft wetenhept d̉ stemmen.

Epistel opten seluen dach. Dat werc d̉ apostelen int vyste capittel

IN den daghe ghescyede ouermits der apostelē teykenen ēn wonder int volcke. ēn waeren al eendrachtelic in salomons hal. ēn nyemant vandē anderen en dorste hem mit hem menghen: mer dat volck maectese al prysende groot. ēn te meer wart die volheyt der mannen ēn wiuen indē here louen de ghemeerdert. als dat si die siecken wtworpē op ter straten ēn leydense int bedde ēn in schoten. op dat als petrus quam zijn scheme een yghelick van hem luden omscheen. ēn vander siectē verlost worden. Die veelheyt der steden daer omtrent lyepen te samen te iherusalem. ēn brochten daer siecken ēn die vādden onreynen geesten ghequelt waren. de al ghezont ghemaect worden.

Euangelium des seluen daechs. Jo. vi.

IN den tiden seyde ihesus sine iongherē. Niemant en mach to mi comen het en si datten die vader trecke die mi ghesent heeft. Ēn ick sallen verwecken inden iouxten daghe. Het is ghescreuē inden propheten ēn si waren al leerlick gods: Hoe wye ghehoert heeft vanden vader ende gheleert de come to mi. niet dat yemant den vader ghesien heuet dan die van gode is dese heeft den vader gesien Voerwaer voerwaer segghe ick v dye in mij ghelouet heuet ewich leuen. Ic bin dat broot des leuens V vaders aten dat hemelsche broot inder woestine ende si zijn doot. Dits waerachtich broot vanden

hemel dalende. op dat dye daer af eten en sal nyet
steruen. Wie van desen brode eten sal die sal leuen
inder ewichept. Dat broot dat ick v gheue is mijn
vleysch voerder werlt leuen.

Epistel des donredaechs. Act. viij.

In den daghe cham philippus inder stat van
samarien eñ predicte xp̄m. Die scarē nomē
der dinghen waer die van philippo ghesprokē wa
ren. eendrachtelic horende eñ siende die teykenē die
hi dede. Veel van hoer die onreyn geesten hadden.
riepen mit luder stemmen. Eñ veel verghichter luy
den eñ crepelen zijn ghesont ghemaect. daer ō wa
ert inder stat grote vroude.

Euangelium des seluen daghes. Lu. ix

In den tiden riep ihesus zijn. xij. apostelen ende
gaf hem cracht eñ mogenthept ouer alle vianden.
dat si quellinghe ghenesen souden. Hi sendese te pre
diken dat rike gods eñ die siecken te ghenesen. Eñ
hi seyde to hem. Draeghet niet inden weghe roede
noch scarp noch broot noch ghelt. noch en hebbet
niet twe rocken In wat husen dat ghi gaet blyuet
daer eñ en gaet daer niet wt. Wie v niet en ontfā
ghet. gaet wt dyer stat eñ scuddet dat puluer dijn
re voeten tot een ghetuuch op hem. Eñ si ghingen
wt eñ omghinghen die castelen eñ maectense ouer
al ghesont

Epistel des vridaechs. Act. ij.

In den tiden dede petrus zijn mont op eñ seyde

Ghij israhelsche mannen hoert dese woerden Ihesum nazarenum van gode den ghepzijsden man in v. In mogentheyden eñ in wonderen eñ teykenẽ dye hij ghewzocht heuet. als ghij weet int middel van v vanden besloten raede eñ der wetenheyt godes So hebt ghij desen ouermits der boser handẽ ouergheleuert eñ ghenaghelt eñ verslaeghen. Dye welke god verlost heuet der hellen rouwe. na dattet ommoghelyc was hem van hoer ghehouden te wesen. Want dauid sprect in hem Ic heb den here altoes voer mi voersien. want hi to mijn si den is. op dat ic niet beweghen en worde. daer omme is mijn here verblijt eñ mijn tonghe is verurouwet. Eñ nu voertmeer sal mijn vleysche in hopen eñ vrzeden rusten. wãtu en sulste mijn siel in die hel nyet laten. noch du en sulste dijn heylighen die bederuinghe niet gheuen te sien. Du hebste mi dye weghen des leuens kundich ghemaect. du sulste mi mitten aensichte mit vzolicheyt vuullen

Euangelium des seluen daechs lu. v.

IN den tiden ghescyeden in een der daghẽ. dz ihesus leerde Eñ daer saten pharizeen ende leerres vander wet die ghecomen waren wt allen castelen van galileen eñ iudern eñ iherusalem. Eñ die cracht des heren was in hem luden ghezont te maken. Eñ siet mannen brochten enen mensce in een bedde die verghichticht was eñ begheerden in

te brenghen eñ legghen voer hem. eñ en vondẽ niet tot wat siden si hem brenghen mochten omme der scharen wil. Doe clommen si opt dac. eñ doer de telghen lieten si hem inden bedde int middel. voer ihesum. Welker luden gheloue doe hijt sach seyde hi. Mensche v zunden zijn v vergheuen. Die schryben eñ pharizeen begonden te dencken eñ seyden. Wie is dese die blasphemie spreket. wie mach zunden vergheuen dan god alleen? Jhesus wist hoer ghedachten eñ zeyde tot hem. Wat denct ghij in v herten. Wat ist lichter te segghen. dijne zundẽ zijn dij vergheuen. of te segghen. staet op eñ wander? Op dattu weeste dat die soen des menschen mach te heuet inder eerden dye zunden te v̊gheuen. Doe seyde hi den verghichtighen mensche Jc seg di stãt op eñ boer dijn bedde eñ gae in dijn huus Eñ rech teuoert stont hi voer hem luden eñ boerde op daer hi in lach. eñ ghinc in zijn huus eñ dancte gode Eñ een verwonderẽ ombeuencse al. eñ si maecte groot gode. si worden veruult mit vresen eñ seyden. Wy hebben huden wonder ghesien.

Des saterdaghes die ierste lere Johel

Dit seyt die here Jc sal minen geest wtstortẽ op alle vleysche. ende v sonen ende dochteren sullen propheteren. Wonder sullen si dromen. eñ dijn iongheliinghen sullẽ veel visionen sien. mer oeck sal ick mijnẽ geest in dyen daghen wtstorten. op mijn knechten eñ op mijn deernẽ. eñ ic sal won

der doen inden hemel eñ inder eerdẽ als bloet vuer
eñ wasem des roecs Die zon sal verdonckeren. eñ
dye maen als bloet eer die grote verueerlijcke dach
des heren sal comen. Alle die den naem des heren
aenroept sal behouden zijn.

Die twede lexe. Leuitici.

IN dyen daghe seyde die here moysen. Spre
ke die kinder van israhel eñ segt hem. Als
ghij int lant ghegaen zijt dat ic v gheuen sal eñ dat
zaet ghemeyet hebbet. so sulstu die aeren die perste
vrucht dijns bouwes brenghen den priester die sal
een bondeken opboren voerden here. op dattet ont
fanelic si voer v. des ander daechs des saboths eñ
hij salt heylighen. Daer omme sulstu vandyen da
ghe daer du schouste der perster vrucht in offerden
tellen seuen vol weken al totten anderẽ daghe der
veruullinghe der seuender weken. Eñ so alsulstu
den here wt alle dijnen woesten een nye offerhãde
offeren. Die brode vander perster vrucht twe van
den tween tienden des cleynsten meels die de prye
ster opboren sal voerden here. Desen dach sult ghi
heyten den alre feestelicsten eñ den alre heylichsten
Eñ gheen knechtelic werc en suldi doen indyẽ dae
ghe. Hij sal waerachtich eñ ewich zijn in alle dijn
woensteden eñ ghestachten seyt dye almachtijghe
heer.

Dye derde lexe. Deutronomium.

IN den dage seyde moyses Hoert israhel dat

ic v huden ghebiede. Alstu int lant sulste gaen dat v god die heer gheuen sal te besitten. soe sulstu van al dijn vruchten nemen die yerste eñ leggense in een vaetken. eñ trecken tot die stede die dijn here v̄kyesen sal. op dat zijn naem daer aengheroepē werde Du sulste gaen to enen priester die in dyen daghen wesen zal eñ segghet hem. Ic belye huden voer dynen heer god die ons heeft ghehoert eñ ons oetmoedichept eñ arbeyt eñ bangicheyt anghesien heft. eñ ons wt egipten leyde in starker hant eñ mit wtgerecten armen in groeten onthien eñ teykenen eñ in wonderen leyde ons to dese stat. eñ gaft lant melc eñ honich vloyēde. Daer omme offer ic nu die yerste vrucht der eerden die mi die here ghegeuen heeft Eñ die sulstu laten int aenschijn des heren godes. Eñ alstu dijnen here god anghebedet hebste soe sulstu weerscappen in allen goede de di dijn here god gheuen sal

Die derde lere. leuitici.

In den daghe seyde die here moysen. Ist dat ghi wandert in mijn gheboden eñ die hout eñ doet so sal ic v reghen gheuen in sinen tijden. eñ het lant sal zijn vrucht gheuen: eñ die bomen sullen mit appelen v̄uult werden. eñ de dorsschinghe des coerns sal begrijpen die snydinghe d̄ druuen eñ die snydinghe sal onledich maken dye zay tyt. eñ ghij sult in satheyden v broot eten. sonder vreese sulstu

wonen in v lant. Ic zal vrede gheuen in uwen eyn
de eñ du sulste slapen. eñ niemant en zal v veruerē.
Ic zal die quade beesten van v doen. eñ dat zweert
en zal doer v lant niet snijden. Ghi zult v vianden
veruolghen eñ si zullen voer v vallen. Vijf vā v sul
len hondert vremde veruolghen. eñ hondert van v
tien dusent. V vianden zullen in uwen ansicht val
len vanden zweerde. Ick zal v ansichte ende dope
wasschen eñ du sulste vermenichuoudicht werden
Ic zal mijn vorwaerde mit v vastmaken. eñ du sul
ste die alre outste der ouder dinghen eten. Als dye
nije dinghen comen suldi die oude wech werpen.
Ic zal mijn tabernakel setten int middel van v. eñ
mijn siele en sal v niet verwerpen. Ic zal wanderē
onder v eñ sal zijn v god. eñ ghi mijn volc sept de al
moghende heer

Die vijfte lere. Daniel.

Die engel des heren daelde neder mit azaria
Suect dese lere des zaterdaechs quatertem
per voer kersauont int ghetal. xiiij.

Epistel des seluen daechs Int werck ð apostelen. int. xiiij. ca.

In den daghe des naesten sabothe quam to ga
der bijna al die stat omme die woerden godes
te horen. Doe die iodē die scaren saghen. zijn si v
uult mit nydicheyt. eñ wedersprаeken blasphame
rende die woerden die van paulo ghesept waren.

Doe bleuen paulus eñ barnabas volstandelic indē woerden eñ seyden. Dat woert gods most v persst ghesproken werden: mer verwerpstu dat eñ maect di onweerdich des ewighen leuens. siet soe keren wi totten heyden. want die here heeft ons so ghe boden. Ic hebbe di die heyden gheset to enen lichte op datstu in salicheyden sietste al totten eynde der eerden. Doe dat die heyden hoerden worden si v blijt eñ loefden dat woert gods mit glorien. Ende alle gheloueden si die te voren gheordineert waren totten ewighen leuen. Eñ des heren woert wart wyde ghesayt doer alle dat lant. Doe verwecten die ioden to twistinghe enighe gheestelike. eñ eersa me wyuen. eñ die voerbaerste vander stat. eñ maec ten een persecuci teghens paulum eñ barnabam eñ verdreuense wt hoerre gheborte. eñ si scudden dat puluer der voeten to enen ghetuge teghens hem eñ quamen to yconium. Eñ die iongheren worden v uult mit vrouden. eñ mitten helighen geest.

Glo. Paulus scudde dat puluer zijnre voeten nader euangelien to een getuuch zijns arbeyts dat hijt woert gods hem brocht hadde eñ gebodē had de. Eñ oec daer omme scudde hyt puluer wt. wāt hi cost noch cleder ontfinc vanden genē dyet euan gelium versmaden.

Euangelium des zeluen daechs lu. iij.

IN den tiden stont ihesus op vter sinagoga. en̄ ghinc in simons huus Symons zwagher die was beuanghen mit groten cortsen. . En̄ si baden voer hoer. . En̄ hi stont bouen hoer en̄ gheboet der cortsen en̄ si waert gesont. Rechteuoert stont si op en̄ diende hem luden. Doe die zon onderghinc alle die ghene die siecken hadden van alrehande qualē brochtense tot hem. en̄ hi leyde hem die hant op en̄ maectese ghesont. Van hem ghinghen vele viādden en̄ riepen en̄ seyden. Du bist die sone gods. Hij berispedese en̄ lietse niet spreken. wāt si wistē dz xp̄s was Doet dach was ginc hi wt in een woeste stede. Die scaren sochten hem en̄ quamen to hem. en̄ hielden hem dat hi bi hem bleue. Doe seyde hi Mi behoert oec ander luden te boetscappen dat rike godes want daer om bin ic ghesant. Hi was predikēde inder sinagogen van galileen.

¶ Epistel vander heyligher drieuoldichheyt Ad romanos. xvi.

O Du hoechde des rijcdoms ď wijsheyt ende wetenheyt gods Hoe onbegripelic is zijn ordel. Hoe onsoeclic zijn sine weghen. Wie heeft den sin des heren bekent en̄ zijn raetsman gheweest. of wie heeft hem yerst ghegheuen en̄ men sallen wedď gheuen. . Wt hem en̄ ouermits hem en̄ in hem zijn alle dinghen. Hem si glorie van ewe to ewen.

¶ Euangelium des seluen daghes Johan. xvi.

IN den tiden seyde ihesus sine iongheren. Wãneer die troester comt Suecket des zondaechs voer pinxten naet ghetal C.xlv

Des woensdaechs epistel. Ad corin. xv.

BRoders is dat xp̄s ghepredict is dat hi van der doot ṽresen is. hoe segghē dan sommyghe in v datter gheen ṽrisenis der doden is. noch xp̄s en is niet verresen. Js xp̄s niet ṽresen so is onse prekinghe onnut. eñ v gheloue is te vergheues. Wy worden oec valsche tughen gods gheuonden want wy tughen teghens gode ende wy segghen dat hy xp̄um verwect soude hebben. Want ist dat die doden niet en verrysen. xp̄s en is oec niet verresen. Jst dat xp̄s niet opuerresen en is. v v glorie is toe vergheues. want ghi zijt noch in nije zunden. Eñ daer omme die ghestoruen zijn die zijn in cristo verloren dat niet waer en is. Zijn wy alleen in desen leuen hopende so zijn wy die onsalichte van allen menschen. Mer nu is cristus opuerresen vanđ doot. Ten yersten der gheenre die ghestoruen zijn Want ouermidts den menschen. dat was Adam is die door. eñ ouermits den mensche. dats xp̄s is die ṽrisenisse der doder. Eñ als si alle in adam ghestoruen zijn. also sullen si al in cristo leuendich werden. mer een yeghelick in zijn ordinancie. Ten alre yersten eñ voerbaerlicsten xp̄s. Als die een steerne vander anđ schijnt. soe zal die ṽrisenis der doden zijn elck als hi ghestoruen is

Epistel optes heylich sacraments dach

Dat ic v gheleert heb. ꝛc. Soect die epistel opten witten donredach int ghetal C. xix

Euangelium des seluen daechs. Jo. xvi.

In den tyden seyde ihesus sine iongherē. Myn vleysche is waerlic een spyse. eñ myn bloet is warachtich dranc. Die myn vleysch etet eñ myn bloet drinct die blyft in mi eñ ic in hem. Als my ghesent heeft die leuende vader. ic leue omden vader. Dye mi etet die zal leuen in mi. Dit ist broot dat vā den hemel ghedaelt is Niet als v vaders inđ woestinē dat hemelsce broot aten eñ si zyn doot. Die dit broot eet sal leuen inđ ewichept.

Epistel opten yersten zondach nader octauen van pinxten. Jo. iiij.

Alre liefste god is die liefte. die inder liefte blijuet dye blyft in gode eñ god in hem. Daer in is die liefte volmaect dat wi betrouwen in gode Glo. goet doende den gerechtighen eñ den ongherechtighen als wi zyn in dese werlt. Glo. lief hebbende vrendē eñ vianden. vrese en is inder lieftē niet. mer volmaecte liefte slupt de liefte buten. wāt vreese heeft pyne. eñ die vrese en is niet volmaect in der liefte. want liefte en vreest niet mer altoes begeert si. Laet ōs god lief hebben wāt god heeft ōs yerst lief ghehadt Ist dat emant seyt ic heb god lief eñ sinen broeder haet is loghenachtich. Want dye

zijn broeder niet lief en heeft die hi siet. hoe mach hi god liefhebbē die hi niet en siet? Dat ghebot hebbē wi van god. die gode lief heeft moet sinen broeder liefhebben. dese ghelouet dat ihesus xp̄s is Glo. Messyas die den pphheten belouet was die is gebaren vā gode. die den ghenen lief heft die hem sende Daer in kennē wi dat wy die kinder gods liefhebben want wy god lief hebben eñ zijn gebodē doen Dits die liefte gods dat wy zijn gheboden houdē. eñ zijn gheboden en zijn nyet zwaer.

Euangelium des seluen daechs. lu. xvi.

IN den tyden seyde ihesus den scarē der pharizeen. Het was een rijc mensce gecleet myt purpur. eñ weerscapte daghelix leckerlyc. Eñ het was een bedeler geheten lazarus. eñ lach vol zweeren voer des ryke mans doze eñ begheerde versaet te werden vanden crumen die vander tafelen vielē eñ niemant en gafse hem. Mer die honde quamen eñ lecten zijn zweren. Het gheschiede dat de arme mensche ghestozuen is ende vanden enghelen ghebrocht waert in abzahams schoet. Die rycke man starf eñ is begrauen inder hellen. Als hi inden tozmenten was boerde hij syn oghen op eñ sach abzaham van veers eñ lazarum in sinen schoot. Ende hi riep eñ seyde. Vad abzaham ontferm di mijnre. eñ sent lazarum dat hy sinē vingher int water nat make ende lessche mijn tongne. want ic ghecruust

worde inder vlammen. Doe seyde abraham. Sone ghedenc dattu goet leuen hadste. en lazar9 een arm leuen. Nu wort dese ghetroest en du werdste ghepinicht. En al dit is een grote woesthept tussce v en ons ghemaect. dat die ghene die van hier gae willen tot v niet en moghen. noch va dan oec hier te comen. En hi seyde. vader abraham ic bidde v. datstu hem seyndeste in mijns vaders huus ic heb vijf broeders dat hi hem ghetughe dat si niet en comen in dese stede der tormenten. Abraham seyde hem. Si hebben moyses en propheten. latse de horen. Hi seyde. Neen vader abraham. mer quaem daer yemant vander doot si solden penitenci doen Hij seyde hem. Ist dat si moyses en die propheten niet en horen. al stont yemat vander doot op si en soudens niet ghelouen

Sermo

Homo quida erat diues. luce. xvi. In desen euangelio werden ons bewesen twe punten ¶ Dat yerste is die staet des rijke mans die zijn ghenoechte hadde op eertrijcke. in vier dinghen ¶ Ten yersten in eertschen goede. wat hij hadde veel goets ¶ Ten anderen in groter eren. want hi was ghecleet mit purpur en side ¶ Ten derden in vleyschelike wellust want hi at dagheliz leckerlick ¶ Ten vierden in ydelheyden. wat hi had veel honden mede te iaghen. ¶ In dese vier dinghen hebben die rijcke lude hier op eertrike seer

hoer ghenoechte. als dat si na god niet en vraghē
Hier omme seyt cristus. Wee v rijcke menschē dye
op eertrijck v ghenoechte soect. eñ niet en acht dye
ewighe blijscap. ¶ Nu mochtmen vraghē. Is
dat tijtlike goet so quaet dat die mēsce daer omme
verdoemt wort. waer omme heuet god dan gheor
dineert: Ick seg v dat goet dat die mensche wel be
sit eñ bruket ter eren gods dat en verdoemt dē mē-
sche niet. mer dat hi qualick besit dat verdoemt dē
mensche ¶ Dat ander punt is den staet des ryke
mans die hi hadde na dat corte leuen. Desen staet
is seer te ontsien. want hy waert begrauen van dē
duuelen in die helle. op eertrijcke was hi seer rijck
mer ind helleu was hi so arm. dat hi niet en moch
te hebben een dropel waters op zijn tonghe. Wāt
hi hadde ghezundicht inder tonghen. daer omme
waert hi daer in ghepinicht. Gregorius seyt Indē
seluen leden daer die mensche mede zundicht. daer
in sal hi ghepinighet werden. Hier omme ist beter
dat wi hier op eertrike penitencie doen. dan in dye
helle ewighe penitencie.

¶ Epistel des woensdaechs. Ad colo. int derde
capittel

BRoedrs daer om doot v leden die opter eer
den zijn Glo. die leden die niet en be
gheren dan eertsche dinghen. Oncuuschept onrey
nichept. ledichept. quade begheerten eñ gierichept

die een dienste der afgoden is. Omme dit quā die toerne gods op dye kinder des ongheloues. daer ghi oec voertydes in wanderde eñ leefde. Mer nu doet ghi af alle dinghen. gramscap. onweerdicheit quaetheyt. blasphemie. lilicke reden uten monde. Wilt malcander niet lieghen. doet wt den ouden mensche mit sinen wercken eñ doet aen den nyen. Hem die vernyet wort is na sinen belde ghescapē. In welken niet en is heyden of ioden. besnidenis eñ onbesnidenis. siecken. knechten eñ vrye. mer in allē dinghen is xp̄s. dats als alle dinghen in xp̄o ō nyet werdē dan en is hi gheen wtnemer der perso nen noch der ghestachten eñ kunnen

Euangelium des seluen daechs. Ma. v.

IN dē tiden seyde iesus sine iongherē En me ne niet dat ic ghecomen bin om die wet oft die prophecien af te doen Ick en bin oec niet ghecomen om die ewe te verminderen. mer te veruullen Voerwaer seg ic v. tot dat hemel eñ eerde vergaet. en sal dat minste puntken vander ewe niet achter bliuen. al dese dinghen sullen gheschien. Hier om wie een van desen minsten gheboden breect. ende leret die luden. die sal die minste heyten te wesen in dat rike der hemelen. So wie dattet doet eñ leert. dye sal groot gheheyten werden in dat rijc eñ erfe fenis der hemelen.

Des vridaechs euangelium. Luce. x.

IN den tiden seyde ihesus sine iongherē. Tis onmoghelyc datter gheen schande en come mer wee den ghenen bi wie si comt. Het waer be ter datmen een molen steen henc anden hals ende worpen in die zee. dan hij een vā desen cleynē scan dalizeerde. Siet nu toe. ist sake dat dijn broeder in di misdoet berispt hem. eū doet hi penitencie verge uet hem dat. al misdede hi des daechs seuenwerue als hi bekeert wort v segghende. het berouwet mi vergheuet hem. Doe seyden die apostelen. Verme re ons ghelooue. Die heer seyde. Waer datstu ghe louet hadste als een mostert zaet. eū to desen moer boem sept. wert opgheroet eū wentelt in die zee. hi soude v ghehoersaem zijn. Wie ist van v dye eenen knecht hebben sal die eert. of ossen hoet als hi van den acker comt eū segghen di rechteuoert. ganc sit ten eten. En sal hi nyet segghen maket bereyt dat ick eten sal. scorte di op eū dient mi tot dat ic ghee ten eū ghedroncken hebbe. eū daer nae sulstu eten eū drincken. sal hi dyen knecht dan quaet segghen die doet dat hem beuolen is. ick en meens niet. Wanneer ghi oeck al ghedaen hebt dat v ghebodē is dan segt. wy en zijn gheene onnutte knechten. dat wy schuldich waren hebben wi ghedaen

Epistel opten tweden zondach, nader octaua van pinxteren.

BRoeders haet v die werlt en wilt v niet ver wonderen. wāt wi weten dat wi vander doot ghecomen zijn int leuē. want wij lief hebben die broeders. die hatet die blijft indē doot. Dye zijn broeder haet is manslachtich. Gi weet dat alle mā slachters dat ewige leuen niet en hebbē in hem bly uende. daer om hebben wi die lie ste godes in ons bliuende wāt hi zijn siel voer ons set. Wi zijn scul dich voer o ns broeders ons siel te settē. dats ons sterfelike leuen dat deser werlt substantie is: Dye grote rijcdom heuet eñ siet sinen broeder ghebrec ly den eñ gheuet hem niet. hoe blijft die liefte gods in hem? Mijn kinder laet ons liefhebben. nyet mittē woerden eñ der tonghen. mer in goeden werken eñ inder waerheyt.

Euāgelium des seluē daechs. lu. xiiij.

IN den tiden seyde iesus sine iongheren deze ge likenisse. Een mensche maecte een groet auen mael eñ rieper veel. eñ seynde sinen knecht te seggē den ghenen die ghenoet waren te comen. want al le dinghen zijn berept. Eñ si begonden hem een ye ghelic te onsculdighen. Die yerste seyde Jc deb een dorp ghecoft. eñ tis mi noot te gaen om dat toe be sien. ic bid v onsculdicht mi. Die ander seyde. Jck heb vijf iuc ossen ghecoft eñ ic gae proeuē die. ic bid v onsculdicht mi. Een anď seyde Jck heb een wyf eñ en mach niet coman. Die knechte boetscapte dit sinen heer. Doe waert die vader des huus ghesins

toernich eñ seyde sine knechte. Ganc haestelic uut in straten in steghen der stat eñ brenct hier armen crancken eñ crepelen. Die knecht seyde hem. Het is ghedaen alstu gheboden hebste. eñ noch is daer stede. Doe seyde die heer. Ganc uut in weghen. in tunen eñ dwincse in te gaen op dat mijn huus vervult werde Jck segghe v dat niemant van die mānen die gheroepen waren mijn auontmael smakē en sullen

SERMO

Homo quidā fecit cenam magnā. lu. xiiij. In dezen euangelio werden ons bescreuen twe punten. ¶ Ten iersten wat wi verstaen bij desen mensche diet auontmael bereyde. Hier bij verstaen wi xp̄m dye alle goede menschen heeft bereyt die ewighe vroude: want die ewighe vroude wort ghelijct den auontmael. Naden auontmael volget slapen eñ ruste. Aldus oec dye dat ewighe leuen verdient hebben die sullen daer vinden ewighe ruste. Want daer en is noch hongher. noch dorst. noch arbeyt: noch steruen. noch wenen. noch sorghen. mer altoes blijscap eñ vroude. Hier omme seyt Johannes in Apocalipsi. Salich zijn si dye gheroepē zijn totten auontmael des landes. dats der weerscappen gods ¶ Ten anderen die grote onbekēt heyt der menschen die gheroepen waren to dē auē auontmael eñ niet comen en wolden. si onsculdich

den hem in drye dinghen ¶ Die ierst had een dorpe ghecoft eñ daer omme en quam hi niet. Hier by verstaen wij die houeerdighe. die homoedich van moede zijn. ¶ Die ander hadde vijf iuc ossen eñ ghinck om die te proeuen eñ daer omme en mochte hi niet comen. hier bi verstaen wi die ghirighe mē schen. Want als die ossen eñ beesten wroeten inď eerden. Also wroeten die ghierighe menschen mit hoer herten omme groot goet eñ rycdomme bi een te vergaderen. hier omme achten si cleyn dat ewyghe goet ¶ De derde had een wyf ghenomen eñ daer omme en quam hi niet. hier bi ŭstaen wi dye oncuusche menschen die meer lief hebben corte ghenoechte dan die ewighe vroude. hier omme dye comen to die ewighe vroude die moet hem los makē van allen zunden. eñ zunderlinghe. houeerdicheit gierichept. eñ oncuuschept.

Epistel des woensdaechs. Ad romanos. v.

Broeders wi zijn gherechtueerdicht vter gheloue. laet ons vrede hebben doer ihm xp̄m onsen ghesontmaker to gode. Ouermits welckē wi ooc toeganck hebben doer dat gheloue in deser gracien daer wi in staen eñ vrolicke in verblyden. in hope der glorien der kinderen gods. Niet alleen en zijn wi verblijt ouermits hope der glorien. mer oec in die vroude die wi om xp̄m ihesum liden. die

en wech zijn totter glorien. Wi weten dat tribu-
lacie verduldichept werct. Verduldichept maect be
proeft. beproefthept maect hope. en̄ dat wi ōs niet
en schamen. want dat wi hopen sullen wi sekerlic
ontfanghen. Die scaemt hem die niet en ontfanct
dat hi hoept. want die liefte gods is ghestort in ō
se herten ouermits den heylighen geest dye ons ge
gheuen is.

Euangelium des seluen daechs Ma. xx.

In den tiden volchden een grote scare. sich twe
blinden saten biden weghe horende ihesum v
bij gaen en̄ riepen. Heer dauids soen ontferme dij
onser. Die scare berispedese dat si zweghen. mer si
riepen te meer. heer dauids soen ontfermdi onser
Jhesus bleef staen en̄ riepse tot hem en̄ seyde Wat
wilstu dat ic doe? Si seyden. heer dat wi sien Jhe
sus ontfermede hoerre en̄ roerde hoer oghen. en̄ te
hants saghen si en̄ volchden hem.

Euangelium des vrydaechs Ma. xx.

In den tiden doe ihesus inden tempel quā daer
hi leerde. quamen tot hem die princen der prye
steren en̄ die ouden en̄ seyden. In wat macht doet
ghi dit. en̄ wie heeft v dye moghenthept ghegeuē?
Jhesus seyde hem Jc sal v een woert vraghen. ist
datstuut mi segste ic sal v segghē in wat macht ick
dit doe. Was iohannes doepsel vanden hemel. of
vanden menschen? Si dochten onď hem en̄ seyden

segghen wi vāden menschen so vresen wi die scarē Si hielden iohannem als een pphet. si antwordē ihesu eñ seyden Wi en wetens niet. Eñ ihesus sey de hem. Noch ic en segghe v niet in wat macht ick dit doe

Epistel opten derden zondach. Petrus. v

Hare liefste weest vóetmoedicht ondr dye mo gende hant godes op dat hy v v̄heffe inder tijt der vandinghe. dats inden ordel Al v sorchuol dichept werpt in hem. want hem is die sorghe van v. Weest sober eñ waket want v wedersake de vi ant gaet omme als een grimmende leeuwe: soeken de die hi verslynden mach. Desen wederstaet indē ghelouen sterckelick. Weet dat die selue leydinghe der broederscap die inder werelt is ghescyet dijnre broederlichept ghescyet. mer god alre genaden die v gheroepen heeft in zijne ewighe glorie. In cristo ihesu een luttel gepynighet. hi sal volbrenghen hi sal stedighen. hi sal vastmaken. hem si glorie ende ghebot. van ewe to ewen

Euangelium des seluen daechs lu. xv.

In dien tiden waren to ihesum comende zun ders eñ publicanen omme hem te horē. Eñ dye pharizeen eñ scryben murmureerden ende spra ken. Dese ontfanghet zunders ende eet mit hem. Doe seyde hi hem deze parabole eñ sprack to hem. Wie is van v die mensce die hondert scapen heuet. eñ als hij een van dyen verliest. en laet hy nyet dye

en laet hij niet die .xcix. scapen inder woestinen. eñ gaet tot dyen dat verloren is ten hijt vinde. eñ als hijt gheuonden heeft leyt hijt op zijn scouderen. eñ is blyde. eñ compt thuus eñ roept zijn vrienden eñ ghebueren te gader eñ seyt hem. Weest mit mi blyde. ic heb mijn scaep gheuonden dat verlorẽ was. Ic seg v soe grote blijscap zal inden hemel zijn van enen zunder die penitencie doet. als van. xcix. ghe rechtighe die gheen penitencie en behoeuẽ. Of wat wyf die tien penninghen heeft. v̈liest si enen. ont steect si niet die lanteerne eñ omkeret huus eñ soect neerstelic to zijt vinde. eñ als zijen gheuondẽ heeft roept si die vrienden eñ ghebueren te gader eñ seyt. Verblijt v mit mi. want ic heb den penninc gheuonden die ic v̈lozen hadde. Alsoe seg ic v. dat vroude zijn zal voer die enghelen gods ouer enen zund̈ dye penitencie doet.

SERMO

Erant appropinquantes ad ihesum. rc. lu. xv ¶ In dezen euangelio werden ons bewijst twe punten ¶ Ten yersten dye grote genade gods dat hi ghecomen is vter stat zijns vaders omme te soecken dat verloren scaep. Bij dit v̈lorẽ scape verstaen wi die menschelicke natuer die xp̄s also lief hadde. dat hi liet hondert scapen ind̈ woestynen dat waren die neghen choren der enghelen inden hemel eñ quam ind̈ werlt omme te soeckẽ dz verloren scaep. Hij socht ons. xxxiij. iaer lanc mit

groter armoede eñ arbeydt. eñ nam ons op sinen hals doe hi omme onzen wille hinc anden cruce. eñ des heeft hi ons weder gheuonden. want wi waren verlozen. Hier omme seyt hi zelue. Des menscē soen is ghecomē omme te soecken eñ zalich te makē dat verlozen was ¶ Dat ander punte is vander vroude der enghelen die si hebben als hem een zunder bekeert tot penitencien. Eñ daer omme op dz hoer choze veruult werde daer die quade enghelen wtghewozpen waren. Niet alleen en verbliden si hem in onser penitencien. mer oec inder heylighe dryeuoldicheyt. Die heylige geest verblijt hem als wi ons siel zuuer maken mit penitencien op dat hi daer in wonen mach eñ rusten. Die soen xp̄s ihesus verblijt hem omme ons penitencie. op dat zijn heylighe bloet aen ons niet verlozen en blyue dz hy stozte omme ons anden cruce. Die vad' ōblijt hem als hi siet dat wi die zunden latē eñ den duuel vromelick wederstaen in penitencien. Wāt mit waerachtighe penitencie verwinnen wi al die temptacie des duuels Hier omme seyt gregozius Alsmen den duuel wed'staet mit penitenci so wozt hi so cranck als een vlieghe. eñ alsmen niet wederstaet so is hi starck als een leeuwe

Epistel des woensdaechs Ad colo. iij.

BRoeders alle dinghen soe wat ghy doet. in den woerden ofte inden wercken. Doet al

le dinghen inden naem ons heren ihesu xp̄i danckē de gode den vader ouermits hem. Ghi wiuē weest den mannen onderdanich als behoert inden here. Ghi mannen hebt lief dijn wyuen. eñ en weest nz bitter op hem. Ghi kinder weest dijn ouders ghehoersaem. want den here behaghelick is ¶ Glo. Ist dat v onderdanicheyt inden here is Ghi vaders en wilt v kinder niet verwecken tot toernicheydē. op datse niet cleynmoedich en werden. Ghi knechten weest dijnē vleyschelikeu here in allen dinghen ghehoersaem. niet totten oghen dienende als den menschen behaghet. mer in eenuoudicheyt des herten den here ontsiende wat ghi doet. Wercket vtē wille gods eñ niet des menschen. Eñ weet datstu dat wedergheuen des erues van den here ontfanfanghen sulste.

wonsdages

Euangelium des ~~vrydaechs~~. Ma. xv.

In dien tiden seyde ihesus sinen iongheren. Weest eendrachtich mitten wedersakē sonder beyden. alstu biste mit hem inden weghe. Op dat hi dijn wedersake den richter niet ouer en leueret. ende die richter de dan ouergheuet zijn dienres eñ du dan ghewozpen werdste inden kercker. Ick segghe v voerwaer. datstu niet en sulste wtgaen. eer du den laesten penninc vergolden hebste. Ghij hebt ghehoert dat den ouden ghesept is. En doet gheen oncuuischeyt Ic seg v oeck. wie een wyf aensiet hoer te begheren. die heeft te hants ouerspel be

dreuen in zijn herte Ist dat dijn rechter oghe di scā dalizeert steket wt eñ werpet van di. tis beter dat van dinen ledē bederue dan al dijn lichaem werde gheworpen in die helle. Ist dat dijne rechterhant di scandalizeert. snijtse af eñ werpse van dij. tis beter dat een dijnre leden bederue dan al dijn licham gheworpen wort in die helle

Euangeliū des vridaechs. Mar. ix.

IN den tiden ghinc ihesus te iherusalē inden tempel. Soecket ghetal C:xlij.

Opten vierden zondach epistel. Ad roma. viij

BRoeders ic vermoede dat nyemāt werdich en is die toecomende glorie van hem seluen die in ons gheopenbaert zal werden. Want die v-beydinghe der creaturen verbeyt dye openbaringe den kinderen gods Want die creatuer is onderge worpen der ydelheyt. niet willens mer doer hē die si ondergheworpen heeft. want die creatur zal sel ue verloest werden vanden dienste der verganclic heyt in die vriheyt der kinderen gods. Want wy weten dat elck creatuer verzucht eñ v beyt mit druc ke C Glo. Omme ons zuchten si alle indē he mel eñ inder eerden ten alle arbeyt voleynt wort. Niet alleen die zunder. mer oec wi zeluen die in die starcheyt des gheestes betrouwen eñ zelue zuchten totter verkiesinghe der kinheren godes v beidende

die volsinghe des lichaems

Euangelium des seluen daechs Lu. vi

IN den tiden seyde ihesus sine iongerē. We
set barmhertich also v hemelsche vader ont
fermhertich is Wilt niet ordelen eñ ghi en sult niet
verordelt werden. Wilt niet verdoemen. eñ ghi en
sult niet verdoemt werden. Vergheeft eñ v sal ver
gheuen werden. Gheeft eñ v sal ghegeuen werdē
Een goede mate toegedruct eñ opgehoept eñ ouer
lopende sullen si gheuen in uwen schoote. Mitter
seluer maten daer ghi mede metet sal v mede geme
ten werden. Doe seyde hi in ghelikenisse. Mach eē
blinde den blinden leyden. vallen si niet beyde indē
graue? Is dye iongher bouen den meyster? Elcke
sal volmaect zijn ist dat hi si als zijn meyster. Wat
siestu een stubken in dijns broeders oghe. enē bal
ke in dijns selues oghe en merkestu niet? Hoe mo
ghestu dinen broeder segghen broeder laet af ic salt
caf wt dinen oghen werpen. eñ du den balke niet
en siese in dijn oghe Ypocryte werpt ierst den balc
wt dijnē oghe. eñ dan brenghet dat caf wt dijns
broeders oghe.

Sermo

Estote misericordes. z c. lu. vi. ca. In
desen euangelio leert ons xpus dat wi ont
fermhertich zijn sullen. want sonder ontfermher
ticheyt en moghen wi gode niet behaghen

Nu vinde ic dat die barmhertichept staet in drpen.
¶ Ten iersten dat wi niemant verordelen en sul len hoe groet dat die zunder is. Want die hupden zundicht en̄ quaet is mach morghen goet wesen bi der ghenaden gods en̄ beter dan wij zijn. Mer nu zijn der veel menschen so nydich dat si een cleyn mis daet groet achten in enen anderen. en̄ hoers selues quaethept en achten si niet die veel meerre is.
Hier omme sprack xp̄s int euangelio. Ypocrpten. doet ierst den balcke wt dijn oghe. en̄ dan moech stu sien dat stubbeken in dijns broeders oghe
¶ Ten anderen staet die ontfermhertichept go des in gheuinghe als dat wi den armen altoes sul len ghoet doen. hier omme sept cristus int euange lio. Gheue en̄ v sal ghegeuen werden. hier op sept die glosa. Gheeft tijtlic goet omme gode. ende v sal ghegeuen werden dat ewighe goet. Nu zijn veel ri ker menschen die des niet en doen. en̄ laten dye ar men gaen hongherich en̄ dorstich en̄ onghecleet
Dese en zijn niet ontfermhertich. en̄ hier omme en sullen si van gode gheen ontfermhertichept weder ontfanghen. Want xp̄us sept int euangelio. Mit der seluer maten daer wi mede meten daer salmen ons weder mede meten. ¶ Ten derden staet die ontfermhertichept in vergheuinghe als dat wy ō sen euen kersten vergheuen sullen omme gods wil so wat hi teghen ons misdaen heuet. Hier omme sept cristus int euangelio. Vergheuet en̄ v sal ver

ghenen woerden. ¶ Nu zijnder veel menschē die
des niet en doen. si begheren dat god hem vgheue
mer si en willen niet vergheuen. Dese bidden tegē
hem zeluen inden Pater noster daer si segghē. Va
der verghif ons onse mildat. als wi vergheuen dē
ghenen die teghen ons misdoen.

Epistel des woensdaechs Ad Thimo. iiij

Lieue soen die heer stont mi bi eñ stercte my
dat ouermits mi dye prekinghe vuult wor
de. eñ al die heyden hozen. eñ ic bin verlost vander
leeuwen monde. Die heer heeft mi vlost van allen
quaden wercken. hi zal mi behoudē maken in zijn
hemelsche rijcke. . Welcken si glozie van ewen tot
ewen.

Euangelium des seluen daechs. lu. xiij.

In den tiden seyden sommighe vanden pgarize
en tot ihesum. Ganc wt want herodes wil v
doden. Hi seyde. Ghanck segt den vossen sich ick
werpe den viant vut eñ ic make ghesont. Hudē eñ
morghē eñ des derden daechs werde ic volbzocht.
Nochtans moet ic huden ende morghen volghen.
wanderende. want buten iherusalem en ontfanct
hijs niet enich propheet te steruen Iherusalē ihzkm
du verslaetste die propheten eñ steentse die tot v ge
seynt sijn. hoe dick wolde ic dijn kinderen vergha
deren als een voghel zijn nest onder zijn vederen eñ

du en woldes niet. v huus zal woest werdē ghela
ten Jc seg v dat ghi mi niet en sult sien tot dat ghij
segghen sult. Ghebenedijt is hi die comt inden na
me des heren.

Euangelium des vridaechs. Mar. x.

In den tiden quam ihesus int lant vā iudea:
ouer die iordane eñ die schare volchde hem
Eñ als hi plach leerde hi anderwerf. Doe quamē
die pharizeen eñ vraechden hem. oft den man ghe-
oerloft waer dat wijf te laten. eñ tempteerde hem
Hi antwoerde eñ seyde. Wat gheboet v moyses?
Si seyden: moyses henghede datmen die sake die
ghescheit was screef. eñ twijf dan liet. Doe seyde
hem ihesus Moyses screef v dit ghebot om herdich
heyt dijs herten. Vanden beghin der creaturen ma
kede god man eñ wijf. eñ seyde. Daer om sal die
mensche vader eñ moeder laten eñ aenhanghē sinē
wiue. eñ si sullen wesen in enen vleysche. als dat-
ter gheen twe en zijn dan in enen vleysche daer om
dat god te gader gheuoecht heeft. dat en zal die mē
sche niet scheyden.

Epistel opten. v. zondach. Petr9. iij

Alre liefste weest inder ghelouen eendrachte-
lic medelidende minres der broederlicheit
ont fermhertich oetmoedich. nyet quaet voer goet
gheuende. noch vloec om vloeck. mer daer teghen
wel seggende. Daer in sidi gheroepen dat ghi dye
benedixie in erfelicheyden besit. want diet leuē lief.

hebben wil eñ goede daghen. die dwinghe zijn tõ
ghe van quaden eñ dat sine lippen gheen bedrieghe
nisse en spreken. hi keer vanden quaden eñ doe dat
goede. hi soecke den vrede eñ volghe den. wãt dye
oghen des heren zijn op die gerechtighen. eñ zijn o
ren in horen ghebeden. mer dat ansicht des herẽ is
opten quaden. Wie ist die v deert of ghi goede lief
hebbers gheweest zijt? mer ist dat ghi yet lidet om
der gerechticheyt so bistu salich. mer hoer vrese en
suldi niet ontsien. weest niet versaghet. mer dẽ he
re ihesum xp̃m in v herten

Euangelium des seluen daechs lu. v.

In den tiden doe die scaren dronghen to ihesum. op
dat zijt woert gods hoerden. eñ hi stont beneuen d̃
zee genazareth sach hi twe scepe staende bijden me
re. die visschers waren neder gheclommen eñ wie
schen hoer netten. doe clam hi in een schip dz simõ
was eñ bad hem dat hi vanden oeuer lede. Eñ hij
leerde den scaren vten schepe. Doe hijt spreken lie
te seyde hi to simon. Vaer int diepe eñ bereyt dijn
netten omme te vanghen. Symon antworde. Ge
bieder. alden nacht hebben wij ghearbeyt eñ nyet
gheuanghen. mer in dijn naem sal ict vtwerpen
Doe si dat deden vinghen si een oueruloedighe me
nichte van visschen. hoer nette schoerde eñ si wenc
ten die ghesellen de int ander schip waren dat si hẽ
te hulpen quamen. Si quamen eñ veruulden beide

die scheepken dat si byna te gronde ghinghē. Doe dat simonpetrꝰ sach viel hi voer ihesus op zijn kny en eñ seyde. Heer ganc van mi want ic bin een zun dich mensche. Vrese omuenc hem allen die mit hem waren in die vanghinghe der vissen dye si vinghē Des ghelijc iacob eñ iohannes zebedeus kinder die mit simon waren. Doe seyde ihesus to hem. Sy mon wilt niet ontsien van desen. voert sullstu men schen vanghen. Si brochten die scepen te lande eñ lieten aldinc eñ volchden hem.

Sermo

Cum turbe irruerent ad ihesum. lu. v. In dezen euangelyo werden ons bescreuē twe punten ¶ Ten iersten dye grote deuōci van dezē volcke doe si dronghen dat woert gods te horen. Omme den dranghe ghinc xp̄s int schip. Hier in v̄staen wi die zijn siele zalich wil maken die salt woert gods horen eñ daer na leuen. Hier af cōt dryer/de vrucht ¶ Ten iersten leren wi daer bi bekennē wat wi doen of laten sullen. want dat woert godes leert ons die goede wercken lief hebben. eñ de quade wercken te haten ¶ Dat ander is dat ons siele daer bij ghespijst wort. Hier omme seyt xp̄s. Niet alleene en leuet die mensche inden brode. mer inden woerden die vten monde gods comen.

¶ Ten derden verblyden hem die engelē alsmen dat woert gods predicket. op dat si die goeden be

gheerten der menschen gode moghen offeren. En̄ hier omme sal een yeghelick mensche dat woert go des gheern horen en̄ onthouden en̄ daer na leuen.

¶ Dat ander punt wat wi verstaen biden scepe daer cristus inghinck. daer in verstaen wi peniten cie. daer wi mede moghen varen vter zee deser we relt totten ewighen leuen. Want die sonder peny tencie steruen die verdrencken in dye helle

Wi sien oeck dat de sciplude hoer schepen ontlastē als si in noden zijn. Aldus sullen wi oec ontladen den last onser zunden. en̄ werpen dz onrecht goet van ons Hier omme seyt sinte Jheronim9 Gerech tighe penitencie is een schip dat ons voert tot den ewighen leuen. Dit schip is onder toe. en̄ bouē op Aldus salt zijn mitten ghenen die rechte penitenci doen. si sullen horen sin altoes besloten hebben to vergancljjcken dinghen. en̄ altoes begheren hemel sche dinghen..

Epistel des woensdaechs Petr9. iiij.

Alre liefste en wilt niet vremde werden vant ghelooue en̄ vander liefte gods. inder perse cucien de v totter proeuinghe is als of v wat nyes ghescHiede. Want ten is niet nye. dat die naeuol ghers ons heren veruolcht werden. Verblijt te sae men deylende dat liden cristi. op datstu in die opē baringhe zijnre glorien verblijt wert. Wordi indē name cristi ghelachter ghi sult salich zijn. Wantet

der eren eñ glorien eñ der doechden toe behoert
Ende die sin zÿns geestes rust op v. mer nyemant
van v en lyde als manslachter. of een dief of quaet
spreker. of als een begheerre der vremder dinghen.
Dese schamen hem inden liden. Mer ist datter ye
mant lÿt als een kersten mensche die en schame hẽ
niet. mer hy eer gode. Want tis tÿt dattet oerdel
gods vanden huse beghinne Ist datter ierst van v
beghonnen wort. wat eynde sal den gheneẽ wesen
die de euangelien gods niet ghelouet en hebben
Eñ of die gherechtighe nauwe behoudẽ sal werdẽ
hi moet veel druckes lyden eñ de onghenadighe eñ
die quade lude ende die zunders. waer moghen si
bliuẽ? Ende aldus oeck die lydẽ naden wille gods
die beuelen hoer sielẽ den ghetrouwen schepper in
den weldaden. eñ hi onthoutse eñ croentse mitten
enghelen

Euangelium des seluen daechs Ma. vij.

INden tiden stont ihesus op eñ ghinck indẽ
lande tyri eñ sidonis. Hi ghinc in een huus
eñ wolde dattet niemant ghewetén en hadde. Eñ
ten mocht niet verholẽ bliuen. Een wÿf welckes
dochter enen onreynẽ geest in hadde. Rechteuoert
doe si van hem hoerde ghinc si in eñ viel to sine voe
ten. Het was een heydens wyf vanden gheslacht
syrophenisse. Eñ sy badde hem dat hi den viãt wt
worpe van hoerre dochter. Hÿ seyde. laet die kyn

der ierst versaden. ten is niet goet der kinder broet te nemen eñ gheuent den honden. Eñ si antwoer de eñ seyde. Here tis waer. mer die hondekens etē onder die tafel vanden crumen. Hi seyde hoer. gāc dijn dochter is ghesont. Eñ doe si hen ghinc in ho re huus vant si die maghet opt bedde ligghen. eñ den viant wt gheiaghet

Euangelium des vridaechs. Lu. xij.

IN dē tiden seyde iesus den scaren ď ioden Wā neer ghi die wolken siet comen vanden westen in den oesten te hans segt die reghen comt eñ ghescye de alsoe. Eñ als ghi een zude wint siet dan segget het sal droghe wesen eñ alsoe gheschiet. Ypocritē die ghedaente des hemels ende der eerden cont ghi proeuen. ho en merckstu niet dese tijt? En waer to en ordelstu van di seluen niet dat gherechtich is. al stu gaeste inden weghe mit dijn wedersake totten princen. ghif daer vlitichept toe van verlost te wer den op dat hi niet en trecke totten richter. Eñ dye richter di ouer gheue den pijnre die v dan werpe in den kercker Ic seg v du en sulste niet wtgaen to gi den laesten penninc betaelt.

Epistel opten. vi. zondach. Ad roma. vi.

GRoeders en weetstu niet dat wi alle in xp̄o ihesu ghedoept zijn in zijn doot. want wy mede mit hem begrauen zijn ouermits den doepsel

inder doot op dat xp̄s verresen is vāder doot ouer mits der glorien des vaders laet ons oec also wā deren in een nyheyt des leuens want wij zijn ghe worden mede gheplant der ghelijcheyt zijnre verri sen isse. Weet dat ons oude mensche mede ghecru cet is op dattet lichaem der zunden ondergheðaen worde. op dat wi voert ander zunden niet en dye nen. want die ghestoruen is de is gerechtueerdicht voer die zunden. Sijn wi ghestoruen mit xp̄o. soe ghelouen wi oec dat wi mit cristo leuen. Wi sullē weten dat xp̄s verresen is vander doot. Nu voert aen en sterft hi niet. die doot en sal hem voert meer niet verheren. Want dat hi ghestoruen is voer die zunden daer is hi eenwerf voer doot. wāt een ster uen was hem ghenoch alle zunden mede af te doē. Mer dat hi leuet dat leuet hi in gode. dats bi gode sinen vader die onsterfelic is. Also vermoede ick v oeck doot wesende der zunden. mer gode leuende. in cristo ihesu.

Euangelium des seluen daechs. Ma. v.

In den tiden seyde ihesus sine iongherē Ick seg v. het en si dat v rechtueerdicheyt merre ouervloedich si dan der scriben eñ pharizeen. ghij en sult niet ingaen int rijcke der hemelen. Ghi hebbet gehoert dat den ouden gheseyt is. Du en sulst niet doden. soe wie verslaet is sculdich des ordels Soe wie sinen broeder toe spreecket racha. dat is een woert vā onweerde die is sculdich des raets.

So wie seyt dwaes is sculdich d̉ hellen des vuers
Ist dan datstu dijn offer brencste totten oltaer. ēn
du daer wertste denckende dat dijn broeder yet he
uet teghen di. laet dijn offer voerden oltaer eñ gae
maket vrede mit dinen broeder. eñ dan brenct dijn
offerhande

SERMO

Amen amen dico vobis nisi abundauerit iu
sticia vrā. Ma. v. ¶ In dezen euangelio
wort ons gheleert dat wi niet offeren en zullē wij
en zijn perst versoent mit onsen euen menschen
want god begheert meer liefte dan offerhande
Ic vinde dryerhande broeders daer wy ons mede
verenighen sullen. ¶ Die ierste is xp̄s die alle mē
schen die in hem ghelouen heyt zijn broeders Als
paulus seyt. Dese broeder sal inden daghe des or
dels sunderlinghe erue deylen sinen broeders. dat
hy ghecoft heeft mit sinen preciosen bloede. Desen
broeder vertoernen wi alsoe dicke als wi dootzun
de doen. Hier omme sullen wi mit cristo ihesu vre
de maken eer wij yet offeren. Desen vrede maken
wi als ons die zunde leet zijn. eñ wi die biechten..
¶ Die ander broeder is ons enghel die van gode
ghesent is ons om te behoeden voerden viant. De
sen broeder vertoernen wij dic mit oncuuschept eñ
and̉ zunden eñ laten ons vanden viant v̉leydē. de
mit desen broed̉ vrede begheert. die moet nae sinen

rade. Zijn raet is dat wi leuen in cuuschept eñ dē viant altoes mitter hulpen gods wederstaen

C Die derde broeder is ons euen mensche. Van dezen broeder seyt iohannes euangelista. Die zijn broeder haet is een dootslagher eñ wandert inder duusternisse eñ weet niet waer hi gaet. Mit dezen broeder zullen wi vrede houden. Eñ als wi hē mis doen zullen wi hem bidden dat hijt ons vergheue. omme gods wil. Vergheuen wi die ons misdoen god zal ons onse zunden oec vergheuen. Hier ōme rade ick elcken mensche to vergheuen. op dat god sine zunden vergheue

Epistel des woesdaghes. Ad hebre. xiij.

BRoeders laet ons gracie hebben. ouermits welcker wi gode dienen behaghēde mit vre sen ende waerachticheyt. want onse god is een v terende vuer. Die liefte der broederlicheyt ende der minlijcker herberghinghe en wilt niet vergheten. want ouermits dier heft er sommighe den enghel behaghet in die oefeninghe der herberghinghe

Glo. Als abraham eñ loth. eñ meynden datter menschen gheweest hadden. Gedenck den gheuanghen als die te gader gheuanghen zijn. eñ des arbeyts als die inden lichaem wonende zijt

Glo daer ghi in besocht hebt wat dē arbei de noot is. Eerlike echschap si in v allen. ende een onbeulect bedde. wāt oncuuschers eñ ouerspelers

al god ordelen. Laet v zeden sonder giericheyt. eñ weest vernoeghet mitten teghenwoerdighen din-ghen. want hi heeft ghesproken Jc en sal di niet be gheuen in alle v nootdrufte. dat wi coenlic moghē segghen. Die heer is mi een schepper Jc en sal niet onthien wat die mensche sal doen. ghedenc v proe sten Glo: dat waren die apostelen eñ hoer nauolghers die hoer prelaten waren dye v twoert gods ghesproken hebben welker apostelen ghi an siende den wtganc hoere wanderinghe. volcht dē ghelone Jhesus cristus is ghisteren eñ huden eñ hi is inder ewicheyt.

Euāgelium des seluē daechs. lu. xi.

IN den tiden ghinc ihesus van iherico mit sinē iongheren. Doe sat bartholomeus thymei soen blynt neuen den weghe eñ badt. Doe hi hoerde dat ihesus nazaren⁹ is began hi te roepē Jhesu dauids sone ontfermdi mijnre. Veel luyden hieten hem dat hi swegh e. mer hi riep te meer Jhe su dauids soen ontfermdi mijnre. Jhesus bleef sta ne eñ gheboet datmen hem riep. Eñ si seyden de he re roept di. Hi werp zijn cleet eñ spranc op. eñ liep to hem: Jhesus seyde hem. Wat willstu dat ic doe Die blinde seyde. Meyster dat ic sie. Jhesus seyde Ganc dijn gheloef heeft di gesont ghemaect. Rech teuoert sach hi eñ volchde hem nae..

Euangelium des vridaechs Mar. v.

IN den tiden quam ihesus ouer dat meer in
lantscap van gerassen. Also haestelick als
hi uten schepe ghinck ghemoeten hem een mensche
vanden onreynen geeste beseten die zijn woenstat
in die grauen hadde. Niemant en mocht hem mit
kethenen binden. want hi was dic mit banden eñ
kethenen ghebonden die hi te brack eñ niemant en
mochten temmen. Eñ altoes was hy nacht ende
dach inden graue eñ inden berghe roepende eñ hē
seluen slaende mit stenen. Doe hi ihesum sach van
verre. liep hi tot hem eñ anbeden eñ riep mit luder
stemmen eñ seyde tot hem Ihesu die ouerste gods
sone wat is di eñ mi. ick bezweer di bi gode dattu
mi niet en quelste Ihesus seyde tot hem. O onrey-
ne geest gaet uten mensche. Eñ hi vraechde hem.
Wat is dijn naem? hi seyde. mynen naem is legio
eñ onser isser veel. Eñ hi bad hem seer dat hijs wt
dyen lantschap nyet en worpe. Omtrent den ber
ghe was een grote cudde varcken weydende ende
die geest bad hem seggende. Seynt ons in die varc
ken dat wi daer in gaen. Ihesus ghehengedes. eñ
to hans doe die onreyn geesten wt ruymden ghin
ghen si in die varcken. eñ mit groter haest liep dye
cudde int meer: eñ zijn tot dusent toe in die zee ver
droncken. Diese hoeden vloen in die stat eñ inden
ackeren eñ boerscapten dat. Eñ dat volc ghinck ō
te besien wat daer ghesciet was eñ quamen to ihe
sum eñ saeghen den mensche die vanden viant ghe

moyt was ghecleet sittē ghesont vādē ghemoyde Eñ si onsaghen hem eñ verteldē dat si ghesien had den hoe hem ghescheit was die den viant hadden eñ vanden wercken. Si begonden hem te bidden. dat hi ewech ghinc wt horen lande.. Doe hi clam int schip begonde hem die mensche te bidden de beseten hadde gh eweest dat hi mit hem zijn mocht. Jhesus en gehengdes niet: mer hi seyde: ghanck in dijn huus eñ boetscapt hoe veel di die here heuet ghedaen ende dijnre ontfermt heuet. Eñ hi ghenc hen eñ begonde te prediken in een lant van tien steden. hoe veel dat hem ihesus ghedaen had. eñ si v wonderden hem alle

Opten. viij. zondach epistel. Totten romeynē int. vi. ca.

BRoeders ic spreke menschelic om dye cranchept uwes vleys als ghij v leden ghegeuen hebt te dienen der onreinichept eñ boeshept to quaethepden Also berept nu v leden to gherechtichept vriende. Mer wat sorghe hadstu daer ghij v nu inschaemt want dat eynde vander zunden is die doot. Nu bistu ghevryet vander zunden inden goedē ghi hebt v vrucht in heymelichepden. eñ dat eynde ewich leuen. Dat loen der zunden is die doot. eñ ewich leuen die ghenade gods in xp̄o onsen heer.

Euangelium des seluen daechs. Mat. vi

In den tiden doe een grote scare was myt ihesu eñ niet teten en hadden. riep hi zijn iongheren te gader eñ seyde. Mi ontfermt die scare. want si liden mit mi. eñ tis nu drye daghen eñ en hebben nyt teten. laet icse vastende thuus gaen si sullen verderuen inden weghe. want sommighe van hem zijn van verre ghecomen. Sijn iongherē antworden hem. hoe soudmen dese moghen v̄za den mit brode in dese woestine? Hi vraechde hē ho veel brodē hebt ghi? si seyden. seuen. Eñ hij geboet die scare te sitten. Hi nam die seuen brode. eñ dede gracie eñ bracse eñ gafse sine iongheren dat sise die scaren voer leyden. eñ si leydense hem voer. Si hadden een luttel visch. hi benedidese eñ gheboetse hez voer te setten. Eñ si aten eñ zijn verzaet. Eñ namē op vanden stucken die daer ouergheblenen waren seuen coruen. Der gheenre die aten warē byna dusen mannē. eñ hi lietse.

Sermo

Misereor sup turbam. z c. Mat. vi. In dezen heylighen euangelio werden ons be screuen twe punten. ¶ Dat ierste is die grote ōt fermherticheyt gods die hi heeft op alle creaturen. Eñ dat bewijst hi hier daer hi seyt. My ontfermt ouer die scare. Sijn grote ontfermherticheyt wor det bewijst eñ bescreuen in veel dinghen.

¶ Ten iersten geeft hi den zunders eten eñ drinc
ken eñ cleder. nochtans en is die zunder niet wer
dich broot te eten. Als augustinus seyt. ¶ Ten
derden spaert hi den zunder eñ verbeyt zijn peniten
cie. Hier omme seyt hi. Ic en wil niet die doot des
zunders. mer dat hi hem beter eñ leue ¶ Tē vier
den ontfanct hi den zunder vriendelic in sine graci
als hi mit penitencie to hem comt. Hier omme heb
ben wi exempel indē verlozen soen. doe hi quam to
sinen vader eñ kende syn misdaet. doe liep syn va
der hem teghen eñ ontfinc hem vriendelic in syn ar
men. eñ custe hem voerden mont. Hier omme bekē
de die mensche syn misdaet. god soude hem te ghe
nade nemen. want dat die werlt niet en versinct
noch de sunder niet leuendich ter hellen vaert. dat
comt bider barmherticheyt gods. ¶ Dat ander
punte is waer bi dat xp̄s hem ontfermde ouert vol
ke. daer omme want si hem drie daghe gheuolcht
hadden. Aldus doet god oeck mit ons allen. die
hem nauolghen mit drye daghen der penitencien.
dats berou. biecht. eñ beteringhe van sunden
Deser ontfermt hij sunderlinghe. eñ doet mit hem
syn ghenade.

Epistel des woensdaghes. Ad corintheos

BRoeders dē ghenen en is gheen v̄doemnis
die in xp̄o ihesu syn. diet niet nadē vleysche

en wander. want dye ewe des geest des leuens in xp̄o ihesu heeft mi verlost van dye ewe der zunden eñ der doot. Datter ewe onmoghelic was nadē vleysche eñ cranck was. heeft god sinen soen ghe sent in ghelijchept des vleysches vter zunde. dye in xp̄o begaen was heeft die zunden verdoemt inden vleysche. op dat dye rechtueerdichept ō ewe in ōs veruult worde. wi die niet naedē vleys en wande ren mer naden geest. Die naden vleys zijn die sma ken des vleys mer die nadē geeste zijn die beuoelen den geest. wāt die wijschept des vleys is die doot Eñ die wijshept des geestes ist leuen In xp̄o ihesu onsen here

Euangelium des seluen daechs Ma. xvi.

Oden tiden quamen die pharizeen eñ saduceen. eñ tempterende baden si hem dat hi hem een tekē van den hemel toende. Eñ hi seyde. Des auons segt ghi het sal claer weder werdē die hemel is root. eñ smorghēs segdi tsal onweð zijn die hemel is droef dat ansicht des hemels comt ghi ordelen en willet die teykenen der tijt ondersoecken. Een quaet ghe slachte die ouerspelende teykenen begheert hem en zal gheen ghegeuē werden dan ionas teykenen. hi lietse wesen eñ ghinc hen. Eñ als zijn iongerē qua men ouert mere hadden si verghet en broot mede te nemen. eñ si seyden. Siet hoet ū vande pharizeen eñ saduceen. si dochten in hē seluen eñ sedē. wy en

hebben gheen broot ghenomen. Doe seyde hē ihūs diet wel wist. Wat denct ghi onder v. dat gi geen broot en hebt. verstaestu niet der vijf broden inden vijf dusent menschen eñ hoe veel manden ghi afno met? Waer omme en verstadi niet want ick v van den brode niet en seyde. Huet v voerden decem der pharizeen eñ sadocheen: Doe verstonden si dat hy niet en sprac datmen wachten soude vandē decem des brodes. mer vander leringhe der pharizeen eñ sadocheen

Euangelium des vridaechs Ma. xij.

Inden tiden ghinc ihūs op een saboth ouer coren. eñ zijn iongheren hongerde eñ begonden die eerde te plucken eñ te eten. Die pharizeen saghent eñ sedē Sich v iongherē doen dat hem niet gheorloft en is opten saboth. Hi antworde hem. Hebstu niet gele sen wat dauid dede doe hem hongherde eñ de mit hem waren. hoe hi int gods huus ghinc eñ at ghe wyt broot dat hem niet gheorloft was teten noch den ghenē die mit hem waren dan alleen de prieste ren. Of en hebdi niet ghesien inder wet dat de pre sters die viere des saboths braken. eñ des sonder zunde zijn? Ic seg v dat dese meerre is dan die tem pel. hadstuut gheweten wat dat is ic wil ontferm herticheyt eñ niet offerhande du en hadste die ōno sele niet verordelt

Epistel opten. viij. zondach. Ad ro. viij.

BRoeders wi zijn sculdich. niet den vleysche dat wi nadē vleysce leuen. want leeft gi na den vleysce ghi zult steruen. mer ist dat ghi mitten geest die werken des vleysches doet ghij sult leuen Wie vanden geeste gods ghewroecht wort dz zijn kinder gods Ghi en hebt die knechtelicheyt niet ōt fanghen anderwerf in vresen. mer ghi hebt ontfā ghen den geest der verkiesinghe der kinder. in wel kē wi roepen Abba pater. Die geest gheuet onsen geest ghetughe dat wi kinder gods syn. Sijn wy kinder gods so syn wi erfghenamē gods eñ mede eruers cristi

Euangelium des seluen daechs Ma. xij.

IN den tiden seyde ihesus sine iongherē Hoe de v voerde valsche propheten die to v comē in schape cleder. binnen syn si grimmende woluē Wt hoer vrucht sulstuse kennē. Plucken si vandē doern druuen of vandē dijstel vighen? Aldus bren ghet elc goet boem goede vrucht. eñ een quaet boē quade vrucht. Een goet boem en mach gheen qua de vruchten brenghen. noch een quaet boem goede vruchten makē. hier omme an hoer vrucht suldise kennē. Si en sullen niet al int rijck der hemmelen gaen die here to mi seggē. mer die den wille myns vaders doet die inden hemel is hi sal ingaen int ry ke der hemelen

SERMO

Omnis arbor bona bonos fruct⁹ facit. Ma
xij. ¶ In desen euãgelio werdẽ ons twe
puntẽ bescreuen. Als dat xp̄s ihesus dẽ goedẽ mẽ
sche ghelijct enen goeden boem ¶ Ten ierstẽ een
goet boem wortelt diep inder eerden. hoe hi dieper
staet. so hi vaster is eñ hogher wast. Aldus doet
oec een goet mensche die hem zeluen wortelt in oet
moedichept. want hoe een mensche oetmoedigher
is van herten. soe hi meer wast in anderen doech
den. Hier omme sept xp̄s Die hem vernedert sal õ
heuen werden ¶ Ten anderẽ een goet boem brẽ
get zijn vrucht voert inden somer. eñ niet des win
ters Aldus doet oec een goet mensche die brenghet
vrucht voert inden zomer. dats nu. want die win
ter sal comen dats nader doot. dan en samẽ gheen
vrucht moghen brenghẽ. Hier omme leert ons pau
lus. dat wi goede werken doen sullen als wy tijt
hebben ¶ Ten derdẽ. een goet boem brenct an al
zijn tacke vruchte. hier bi verstaen wi dat wi goe
de werken voert brenghẽ sullen mit al onzen leden
Mit ons voete zullen wi te kerkẽ gaen. Mit ons
oren zullẽ wi twoert gods horen. mit onsen mon
de zullen wi gode louen eñ anbeden. mit ons han
de zullen wy aelmisse gheuen. eñ mitter hertẽ altijt
op gode dencken. ¶ Dat ander is biden quaden
boem verstaen wi die quade menschen. dye gheen
goede vrucht voert en brenghẽ. hier omme zullen si
afghehouwen werden eñ gheworpen int ewighe

ouer dat nummermeer lesscen en zal. hier om rade ic dat wi nu goede wercken voertbrenghen. so mo ghen wijse hier naemaels vindē. want ons goede wercken zullen ons volghē.

Epistel des woensdaghes. Ad roma. v.

Broeders xp̄s is voer ons ghestoruē doe wi noch zunders waren. veel toe meer zijn wi gerechtueerdicht daer om. eñ zullen van sinē bloe de vandē ordel behouden zijn ouermits hem. wāt zijn wi mit gode versoent ouermits dē doot zijns soens doe wi noch viande warē. veel te meer wy die v̄soent zijn sullen in sinē bloede behouden zijn. Niet alle en sullē wi behoudē zijn. mer wi verblidē ons ouermits cristum. want wy zullen een wesen mit hē. niet van naturē. mer in liefren eñ eendrach tichept des willen. want wi niemant liefhebbē zul len dan di.

Euāgelium des seluē daechs. Math. ix.

In dē tiden seyde iohānes to iesum. Meyster wi saghen enen in uwen naem dye viandē outwerpe die ons niet en volcht. eñ wy verbodent hem. Jhesus seyde. Wilt hem niet verbieden. nye mant en is dye mirakel werket in minē name. eñ die to hans qualic vā mi sprekē mach. Wie nyet te ghen v en is. die is mit v. Dye v drinckē sal gheuē dē kelck outs waters in minē naem. wāt hi en sal

ijn loen niet verliesen. Wie een scandalizeert van desen cleynen die in mi ghelouen. het waer hem beter datmen enen molesteen aenden hals dede ende worpen in die zee. Ist dat di dijn hant scandalizeert snytse af. tis v beter cranc te gaen int ewige leuen dan twe hande hebbende in de helle te gaen in dat ewighe vuer. daer en sal die worme niet steruen. eñ het vuer niet wtgaen. Ist dat di dijn voet scandalizeert snytse af. tis di beter crepel te gaen int hemelrike dan twe voeten hebbende eñ gheworpē te werden in die helle. Eñ ist dat dijn oghe di scādalizeert. werpet wt. tis beter scheel te gaen int rijke gods. dan twe oghen hebbende eñ gheworpen te werden in die helle des vuers. daer hoer wormen niet steruen en sal. Eñ tfier niet wtghedaen en sal werden.

Euangelium des vridaechs. Ma. xxiij.

IN dē tiden seyde iesus den scriben eñ pharizeen. Wee v scriben eñ pharizeen ypocriten die daer toe slupt dat rijcke der hemelen voerde mēscen. Ghi en gaet daer niet in noch die ingangers en lati daer niet in gaen. Wee v ghi scriben eñ pharizeen ypocriten ghi verslynt ď weduwen huysen. in dijn langhe ghebeden die ghi bidt. daer om suldi te meer verdoemenisse ontfanghen. Wee v scrybē eñ pharizeen ypocriten ghi omgaet die zee ende dat lant om enen mit v ghelouich te maken. als hij ge

maect is dan maect hy hem een kint der hellen dye helfte meerre dan ghi. Wee v blinde leyders. Ghy segt wie biden tempel zweert. en is niet sculdich te houden. mer wie zweert biden goude des tempels die is sculdich te houden. Sotte eñ blinde ist gout meerre dan die tempel diet gout heylich maket Ha wie dat zweert beden altaer dat en hout niet. mer wie zweert bider offerhanden die opten altaer is. dat salmen houden. Blinde. wat is meerre weđ die offerhande of dat autaer dat die offerhande sa lich maket? Wie zweert inden altaer die zweert in hem eñ al dat inden altaer is. Eñ wie inden tem pel zweert dye zweert in hem eñ al datter in is Eñ die byden hemel zweert. dye zweert biden stoel go des eñ biden ghenen die daer op sit. Wee v phari zeen eñ scriben eñ ypocriten ghi vertient mente. dil le eñ comyn. eñ hebt achterghelaten dat meest mđ wet. als ghերechticheyt. barmherticheyt eñ ghelo ue. Dese zijn noot datmense dodet. eñ die anderē niet achter en late.

Epistel opten. ix. zondach. Ad corin. x.

BRoeders laet ons die quade dingen niet be gheren als sise begheerden. noch en werde gheen oefeners der afgoden als sommighe van hē als ghescreuen is. Dat volck ghinck sitten eten eñ drincken omme dat gulde calf. eñ stonden op spelē voer dat calf. Noch en laet gheen ontuuscheyt doē

sommighe van hem deden. eñ worde ghedoot bij.
xxij. dusent in enen daghe Noch laet ons xp̄m niet
tempteren als sommighe tempteerde eñ wordē ge-
doot vanden serpenten. Noch murmureren als sō
mighe eñ zijn verslaghen vanden engel diese int lāt
van beloefte en liet comē omme hoer murmureren
Al dese dinghen ghescieden hem inder figuren eñ
si zijn ghescreuē to ons correxien. dat wi ons daer
voer hoeden. of wi zijn meer wraken nakende In
welcken die eynde der werlt ghecomen zijn. Wāt
wi zijn inder laetster outheyt d̄ werlt. Wie meent
dat hi staet. sie dat hi niet en valt. Gheen tempta-
ci moet v begripen dan die menschelic is God is ge
trou. hi en sal v niet laten becoren bouen v v̄moghē.
mer hi sal mitter temptacie een hulpe doen. op dat
ghijt moecht liden.

Euangeleum des seluen daghes. Lu. xv.

In dien tiden seyde ihesus sine iongerē. Een rijc mā
had een dorp man. Dese was berust dat hi soude
zijn goet tobracht hebbē. eñ riep hem eñ seyde Wat
hoer ic van v? Ghif reden vanden ambocht dat dij
beuolen is du en moechste dat niet meer voerē. De
dorpman seyde in hem seluē. Wat sal ic doen? die
here neemt mi mijn ambocht. ic en can niet grauē
ic schame mi te biddē. ic weet wat ic doen sal. als
ic afgheset werde vanden ambocht. dat si mij ont-
fanghen in hoer huus. Doe riep hy al zijns heren

sculdeners te gader. eñ seyde den iersten. Hoe veel bistu mijnē heer sculdich? Hi seyde. hondert maten olys. hi seyde. Neem dijn reyschap eñ sit haestelic eñ schrijf vijftich. Doe seyde hi enen anderen. Hoe veel bistu sculdich? Hi seyde. hondert matē tarwe Hi seyde. Neem v reyschap eñ scrijf. lxxx. Eñ dye heer prisede des meyers quaetheyt dat hy wijsselic ghedaen hadhe. Want die kinder deser werlt zijn wiser in hoer ghessachte dan die kinder des lichts hoerre gheboerten. Eñ ick segghe v maket v vrien den vanden schatte der boesheyt. op dat si v ontfā ghen in die ewighe tabernakel. als dat v niet ghe breke.

SERMO

Homo quidam erat diues. lu. xv. ¶ Bi desen rike mensche verstaen wi god dē vadē Biden rentmeyster verstaen wi alle menschen. dye rekeninghe moetē doen voer desen rijke mensche. als hi ten ordel comt. Nu vinde ic drye punten der vroetheyt in dezen rentmeyster die ons noot zijn. ¶ Ten iersten. dat hi ouerdochte dat zijn dienst van hem ghenomen soude werden. hier bi versta ne wi dat wi altoes in sorghe sullen zijn. Wāt wi en weten niet ho langhe dat wi regeren sullē. ouer dat goet dat ons god verleent heuet. Want die al re sekerste vā leuē menen te zijn. die zijn dick alre onsekerste Als sinte augustinus seyt. ¶ Dat an

der punt is dat hi sorghe hadde omme zijn rekenin
ghe te maken . mit sinen heer . hier bi verstaen wij
dat wi sorghen zullen hoe wi god antworden zul
len van ons leuen . Hier omme sept matheus Van
allen ydelen woerden eñ wercken zullen die mens
schen reden gheuen voer dat ansichte godes .
Och leyder hoe zullen wy reden moghen gheuen .
van al onzen dootzunden . hier omme ist ons noet
dat wi rekeninghe maken voerden priester in biech
ten . Die derde wijschept was dz hy hem voersach
eñ maecte vrienden dien ontfinghen in hoer huus .
doe hi zijn dienst quijt gaen soude . hier bi verstaen
wi dat wi ons voersien zullen voer die toecomēde
tijt . eñ dat wi vriende maken zullen . Deze vriendē
zijn die arme menschen die ons ontfanghen zullen
in die ewighe tabernakel dat is int ewighe leuen .
ist dat wijse te vreden hebben . Hier omme hebben
wi exempel ander miere die des somers so veel ver
gadert dat si des winters baer bi leuen . Ald9 zul
len wi oeck vergaderen onsen schat inden schote d̄
armer menschen . want dat wij gheuen sullen wij
vinden eñ daer af leuen in die ewighe vroude . Wel
ke vroude ons gunne die vader . die soen . eñ de hy
lighe geest . Amen .

Epistel des woensdaechs Ad roma . vi .

BRoeders . weet ghi niet dat ghi knechte zijt
des gheens die ghi altoes gehoersaem ghe

weest hebt. eñ v seluen ghebiet ghehoersam te zijn.
het si der zunden totter sunden. of der gherechtheyd
der gehoersaemheyt Ic danck gode doe ghi knech
ten der zunden waert vter herten ghehoersaem ge
weest hebt inder formen der leringhe. daer ghij in
gheset zijt: Ghi zijt verlost vandē sunden. eñ knech
ten der gherechtichept.

Euāgeleum des seluen daghes. Lu. xvi.

In Den tiden seyde ihesus sine iongerē. Wie ge
trou is inden minstē. hi is oec indē meesten getrou
Die int cleyne ongherechtich is. hi is oec int grote
ongerechtich. Ist datstu den bosen scharē niet ghe
trou en hebste gheweest dat v is Wie sal v geloué.
En hebdi vremde lude niet ghetrou gheweest: dat
waer is wie sal v gheuen dat v is: Gheen knechte
en mach twe herē dienen. of hi moet den enē hatē
eñ den anderē liefhebben. of den enē anhanghē eñ
den anderē versmaden. God en moechstu niet die
nen eñ der giericheyt. Die gierighe pharizeen hoer
dē dit bespottende Ihūs seyde. Ghi zijt die v recht
ueerdich maect voerden menschē. mer god kent v
hertē. Dat voerder menschen oghē verholen is dz
is voer gode opēbaer.

Euāgelium des vridachs Lu. xi.

In Den tidē bad een phariseus ihesum dat hi
mit hem ate. hi ghinc en sat ter tafelen. Die phari
seus beghan in hem seluē te rekenen eñ seyde. Waer

omme hi niet ghedwoen en waer voerder maeltijt
Jhesus seyde hem. Ghi pharizeen ghi maect reyn
dat buten den nap is mer dat binnenste is vol boes
heyt eñ roesters Dwase diet maecte dat buten is.
heeft hijs oec niet ghemaect dat binnen is? Gheef
aelmissen van al dat v ouerloept. eñ aldinc sal v rei
ne zijn. Wect op v pharizeen want ghi tient ment
eñ rute eñ alle wermoes. Ghi ouertredet ordel eñ
die liefte gods. het behoerden v toe te doen eñ niet
te laten. Wee v pharizeen ghi soect den yerstē stoel
der sinagogen. eñ die grotinghe opter merct. We
v ghi zijt al grauen die niet en bliken. dye menschē
die daer op wanderen en wetens niet. Doe seyde
hem een meyster vander wet. Meyster. alstu dese
dinghen segste doetstu ons dan oec scande? Hi sey
de. Wee v gheleerde inder wet die die luden belast
mit borden. eñ ghi selue den last mit dinen enē vin
gher niet en ruert

Epistel opten. x. zondach. Ad corin. xij.

BRoeders ic wil dat ghij weet vanden gauē
des helighen geestes Ghi weet doe ghi heyden wa
ret alsmen v leyde ghinghet ghij totten stommē af
goden. daer om kundighe ic v dat niemant inden
gheeste godes sprekende en spreket een afscheydin
ghe van ihesu Niemant en is xpo contrarie de ouer
mits den heylighen geest sprect eñ niemant mach
segghen tis waerlic ontfanghen. of begripen dat

ihesus god is. here ihesus het si indē heyligē geest.
Het syn deylinghe der gracien. mer tis een gheest.
Het syn deylinghen der diensten. mer tis een heer.
Het syn deylinghen der werken. mer tis een god.
die in al wercket. Dye openbaringhe des geestes
wort enen yeghelyken ghegeuē tot nutschap. niet
na vdiente. mer na nutschap d ghemeynre werkē
Den sulkē wort ouermits den geest niet ouermits
verdienste ghegeuē die leringhe der wijsheyt. dats
vstandenis en̄ wtsprekinghe d godliker dinghen
Dē sulcken nadē seluen geeste der leringhe der we
tenheyt. hoe si hem hebben sullē in tijtlickē dinghē
Anderen wt ghelouе inden seluē geest. dats lerin-
ghe en̄ volstandichheyt der ghelouen. Anderē graci
der ghesontheyt. Anderen werckē der moghent-
heyt. dats miraculen teghē d naturen loop te doē.
Ander die prophecien. dats toecomende dinghē te
segghē. Anderē onderscheyt des geestes. dats on
discheyt te werē wat vtē goeden geest oftē bosen ge
wrocht wort. Den anderē die ghestachte der ton-
ghen. dats visioen te ontbinden. als ioseph dede
Den anderen bedudinghe der leringhe. dat is der
propheten en̄ der euangelien woerden gheestelijck
te onthouden en̄ verclaren. Al dese dinghen wer-
ket die een en̄ die selue geest deylende hem allen soe
als hi wil. dese gauen en werden niet ghedeylt na
der menschen vdiente. mer na behoerlicheyt d mē-

schen hem inden ghelooue te sterken. Daer omme en sal hem niemant verheffen diese heeft. noch bedruc ken diese niet en heeft. want dese ghauen tontfan ghen en salighen niet. mer naden gauen te leuē eñ gherechtich te staen

Euāgelium des seluē daechs. lu. xx.

In den tiden doe ihesus iherusalem naecte. eñ die stat sach weende hi op hoer. eñ seyde Waer datstu kenste eñ du Glo. du soutste oec wenen. eñ die dinghen die di gheschien sullē in dien daghe zijn nu verborghen dijnen oghē. want in di sullen daghen comen dat di dijn vianden om legghen sullen eñ di ombeuanghen. eñ dy te gader drucken. eñ sullen di opter eerden neder werpen. eñ die kinder die in di zijn. eñ den enen steen opten anderen niet laten. wantu niet bekent en hebste de tijt dijnre versoekinghe. Eñ hy ghinc indē tempel ende begonde wt te werpen die coften eñ vercoftē ende seyde hem. Het is ghescreuen. Mijn huus is een bede huus. mer ghi hebt daer af ghemaket een speluncke der moerdenaren. Eñ hi was daghelics lerende inden tempel

Sermo

Cum appropinquasset ihesus ihrlm. lu. xx. In desen euangelio werden ons bewijst. ij. puntē ¶ Ten iersten die grote ont fermhertichz godes

dat hi ansien wolde die stat van iherusalem. daer die ghene in waren die hem crucen soudē. eñ noch tans beweende hi hoer liden hertelick dat hem an staende was. Want langhe tijt daer na dat si ihesum ghecruust hadden quam Vespasianus die keyser van romen eñ Thytus zijn soen eñ ommeleden die stat van iherusalem mit groter macht. eñ wonnense mit machten eñ sloeghender veel ioden doot eñ veel leydense mit hem gheuanghen. eñ die anderen vercoften si. eñ gauen. xxx. ioeden omme enen penninck als si xp̄m coften omme. xxx. penninghē

¶ Dit wist ihesus al toe voren dattet aldus ghe schien soude. eñ hier omme weende hi oeck doe hi quam bider stat eñ hijse sach ¶ Dat ander punte is die grote blintheyt der zunderē. dat si nyet bekēnen en willen dat liden dat hē nakende is Eñ daer omme seyde ihesus. Bekendestu dat di toecomende is du soudeste oec schreyen o iherusalem. Woude die zunder bekennen die grote vroude die hi verliest eñ die grote pijn die hem nakende is omme zijnen zunden. hi mocht seker schreyen ¶ Wi lesen doe sinte peter ihesum gheloghent hadde doe hi geuanghen was. dat petrus doe ghinck eñ verborch hem in een steenroedse eñ weende bitter tranen ¶ Wi moghen oec wel screyen. want so dic als wy dootzunde doen so loghenē wi onsen here ihesum cirstum. Als die apostel seyt. Eñ als cristus sinte peter zijn zunden vergaf eñ zijn misdaet. soe sal hij

ons oec doen. ist dat wi omme onse zunden wenē
eñ schreyen

Epistel des woensdaechs. Ad corin. xv.

BRoeders al v vleys en is niet een vleys. dat
is van eenre weerde. mer sommich der mē
schen eñ sommich der beesten. sommich d̄ voghelē
sommich der visschen. Eñ het zijn hemelsche licha
men eñ eertsche lichamen. mer tis een ander glori
der hemelscher lichamen. tis een ander claerheit d̄
zonnen eñ manen. des ghelijcs der steernē. want
die een steerne is claerre dan dander. so is oec dye
v̄risenisse der doden. Tlicham wort gheset in sterf
lichept. het zal opstaen in onsterflicheyden. twort
begrauen in onedelheit. tsal opstaen in glorien. het
wort begrauen in crancheydē. tsal opstaen in mo
ghentheyt. het wort begrauen beestelic. tsal opsta
en lichaemlic. Ist beestelic. so salt werden geestelic
als ghescreuen is. Die ierste adam is een mensche
ghemaect in een leuende siel. Die laetste adam dat
is xp̄s is een leuendich maker. mer datter gheeste
lick is en is niet ierst. mer dat beestelic is daer nae
wordet gheestelic

Euāgelium des seluē daechs. lu. xxi.

IN den tiden seyde ihesus sine iongerē. Als
ghi iherusalem om beleghē zult sien vanden
here dan weet dat zijn verdoeminghe naken de is.

Die dan in iudeen zijn moeten in die berghe vlyen
eñ die int middel zijn moeten dalen. Die int coninc
rijcke zijn die en zullen niet inghaen. want dit zijn
dye daghen der wrake. op dat alle dinghen vuult
werden die ghescreuen zijn. Wee den kynderen eñ
voetsteren inden daghe. wanter sal een groet druc
zijn opter eerden. eñ iherusalem zal vanden heyden
vertreden werden. tent die tide der gheslachten v
uult werden

Euangelium des vridaechs. lu. xx.

In dē tiden seyde ihesus sine iongheren. Siet nu to
dat v herten niet bezwaert en werden in ouervloe
dichept eñ dronckenschap. eñ in sorghen des leuēs
Eñ ouer v dan come de haestelike onuersiene dach
Want als een stric zal comen in hem alle die sitten
opt ansicht der eerden. Waket altoes. op dat ghij
weerdich moecht werden toecomende dinghen te
vlien. eñ te sien die sone gods

Epistel des. [illegible] zondaechs Ad corin. xv.
xi

Broeders ic make v condich dat euangelium
dat ick v ghepredict hebbe ende ghij ontfan
ghen hebbet. ende daer ghi in staet ende ouermits
welcker ghi behouden zult werden. by wat reden
hebbe ick v ghepredickt ist dat ghijt hout. het en si
dat ghij te vergheues hebt ghelouet. want ick heb
be v inden iersten ouerghegheuen. dat ick ontfan-

ghen heb. want xp̄s is ghestoruē voer ons zunden naeder scrifturen. eñ want hi begrauen is eñ opge staen des derden daechs nader scrifturen. eñ is ge sien van peter. eñ daer na vanden elf discipulen Daer na is hi gesien meer dan vā vijfhondert broe ders te gader dyer noch veel af leuet. mer sommy ghe isser af ghestoruen. Daer na is hi ghesien van iacob. daer na van allen apostelen. ten laetste van allen. Hi is oec van mi ghesien als van enen misba ren dat buten dˀ rechter tijt dˀ gheboerten gheboren wort. Also was hi na ons herē hemeluaert yerst gheboren inden geeste. Ick bin die minste vanden apostelen die niet weerdich en bin een apostel te he ten. want ic heb die kercke gods veruolcht. Vandˀ ghenade gods bin ic dat ic bin. Daer ick gheroepē bin een apostel dats van zijn ghenade eñ zijn graci en heuet in mi nyet ledich gheweest.

Euangelium des seluen daechs lu. xviij.

IN den tiden seyde ihesus dese ghelikenis to sommighen die in hē seluen betrouden of si rechtueerdich waren eñ andˀ lude ōsmaden. Twe menschē clommen inden tempel om te beden. Die een was een pharizeus eñ dye ander een publicaen Dye pharizeus stont eñ bad dit in hē seluen. God ic danc di dat ic niet en bin als ander menschen ro uers onrechtueerdich ouerspelers: oec mede als de se publicaen Ic vaste twewerf ter weke Ic geef tiē

den van al dat ick besit. Die publicaen stont van verre eñ en dorst zijn oghen niet opborē ten hemel mer hi sloech zijn borst eñ seyde. God weest mi zū der ghenadich. Ick seg v voerwaer dese clam ghe rechtueerdicht in zijn huus van dyen. Want wie hem v̄hest zal vernedert werden. eñ die hem verne dert sal verheuen werden

Sermo

Duo homines ascenderūt in templum. luce xxviij. In desen euangelio werdē ons bescreuen twe puntē ¶ Ten iersten die staet des pharizeen. Ten anderen den staet des oetmoedy ghen publicaens. Den staet des pharizeen was in dryen ¶ Ten yersten dat hi hem seluen rechtuer·dich hielt. Nochtās als salomon seyt. en weet nie mant of hi die liefte gods weerdich is of niet.
¶ Ten anderen dat hem dochte dat hi van hem seluen heylich was eñ niet van gode. Nochtans seyt cristus Sonder mi en condi niet doen
¶ Dat derde is dat hem dochte dat niemant soe heylich en was als hi. eñ dat alle ander menschen zunders waren. Nochtans seyt xp̄s. Ghi en sult niemant verordelen. op datstu niet v̄ordelt en wer ste ¶ Ten anderen wort ons bescreuen dye staet des oetmoedighen publicaens. die een zund̄ was. Sijn oetmoedicheyt wort bewijst in dryen.
¶ Ten iersten. van groten anxte en dorst hi niet

niet voerden outaer comen. mer hy lach int eynde des tempels. Ten anderen in grote schemelhz. want hi en dorst zijn oghen niet opslaen. Ten derden in groten rouwe. want hi sloech voer zijn herte eñ seyde. Heer ontfermdy ouer mi arme zun der. hier omme en sullen wi ons niet verheffē myt den pharizeus mer veroetmoedighen mitten publi can..

Epistel des woensdaghes Ad cor.vi.

BRoeders Weti niet. dat v lichaem leden xp̄i zijn. sal ic dan nemen die leden cristi eñ ma kense leden eens ghemeyne wyues dat si veer. Of weti niet die enen ghemeynen wiue anhanct. dat hi een lichaem wort. Want hi seyde. twe salder in enen vleysche zijn. Mer wie den here anhanct die is een geeste. Also alle leden van eenre sielen ghere geert werden. so zijn al die ghene dye vā enē geeste leuendich zijn gemaect. de zijn een lichaem mit xp̄o ghewozden mitten gheest des heren. Vliet dye on cuuschept. want niet bet noch anders en machmē se verwinnen. Al die zunden dye de mensche doet die zijn buten den lichaem. mer die oncuuschept be drijft die zundicht in sinen lichaem. Of weti niet. dat v leden zijn een tempel des geests die in v is die ghi van gode hebt. ghi en zijt dijns selues niet. mer cristus die v ghecoft heeft teghen sinen vader. ende verlost vanden princen der werlt. want ghi zijt ge

coft mit enen groten loen. Glorificeert. eñ draecht gode in dijn lichaem altoes sinen beelde teghẽ wor dich te staen

Euangelium des seluen daechs. Mar. xviij.

IN dẽ tiden clam ihesus in een scheepkẽ myt sine iongheren eñ quam int lant vã dalmanicha. Die pharizeen ghinghen wt eñ degondẽ te vraghen mit hem eñ eyschede van hem een teyken vanden hemel eñ tempteerden hem. Hi versuchten inden geeste eñ seyde. Waer omme soect dit ghe slachte een teyken? Ick seg v voerwaer. desen ghe slechte en sal gheen teyken ghegeuen werden. eñ hi lietse eñ clam anderwerue in een schip eñ voer hen ouer dat meer. Hy vergaten broot mede te nemen eñ en hadden mer een broot mit hem int schip. Hij gheboet hem eñ seyde. Siet eñ hoet v vanden zueren deghe der pharizeen eñ van herodes zueren deghe. Hi dochten eñ spraken to malcanderen. Dit seyt hi daer omme wãt wij gheen broot en hebben Ihesus wist dat eñ seyde hem. waer omme denct ghi daer op. want ghi gheen broot en hebt. kendy noch niet noch en verstaet. hebt ghi noch uwe herten verblint. hebt ghi oghen eñ siet ghi niet. hebt ghi oren eñ hoert ghi niet. En dencket v niet. doe ick die vijf broden brack onder vijfdusent menschẽ ende hoe veel coruen naemt ghi op vol stuckẽ? Hij seyden. xij. Doe ick seuen broede onder vier dusent

menschen brac. Hoe menighe mande stuckē naemdi doe op? Hi seyden seuen. Eñ hi seyde het behoert en ōstadi noch niet

Euangelium des vridaghes. lu. xij.

IN den tiden seyde ihesus sine iongheren. Wie veel ghegeuen is van hem sal veel gheeyschet werden. Eñ dien si veel beuolen hebben. meer sullen si van hem eyscen Ic bin ghecomen omt vuer in die eerde te senden. eñ wat wil ic anders dant ōsteke̅ worde. Een doepsel heb ic ghedoept te werden. ende hoe werde ic ghedwonghen tottet volbrocht worde. Meenstu dat ic in die eerde te ghenen vrede bin ghecomen. dat en seg ic v niet. mer een sceydinghe want van dyen salder veel in een huus zijn gesceyden drye in tween. eñ twe in dryen sal ghesceyden werden. die vader inden soen eñ die soen indē vader. Die moeder in die dochter. eñ die dochter in die moedꝰ. Die zweghersce inden zwagher. eñ die zwagher in die zweghersce.

Epistel opten. xij. zondach. Ad corin. iij

BRoeders Alsulcken betrouwen hebbē wi to gode ouermits cristum Niet dat wi vermoghende zijn van ons yet goets te doen als wt ons seluen. mer ons vermoghen is vā gode die ons bequaem dienres des nyen testaments ghemaect heuet. Niet inden letteren mer inden geeste. wāt die letter dodet. mer die geest maect leuēde. Die letter is die ewe die die zunden verbreyt eñ wijst. mer si

en maect niet leuendich. mer si doet in dien dat die mensche to verboden dinghen toe meer gheneycht wort. En opten dienste der doot dats der ewen. mit letteren in di e stene ghescreuen was inder glo rien. Als die kinder van israhel in moyses ansich te niet sien en mochten omder glorien zijns ansich tes die te niet gaet. hoe en sal dan die dyenste des geestes niet billiker inder glorien zijn. want of dye dienst der v̓doemenissen inder glorien is veel meer sal die dienst der gherechticheyt inder glorien ouer uloeden

Euangelium des seluen daechs Mar. vij

In den tiden ghinc ihesus uten lande tyri eñ quam beneuen der zee van galileen midden doer tlant van decapoleos. Eñ si brochten te hem enen douen eñ enen stommen. eñ baden hem dz hi zijn hant op hoer leyde. Jhesus nam hem vander scharen achterwaerts eñ heeft sine vingher in zijn ore ghesteken: eñ maecte spekel. eñ ruerde syn ton ghe eñ sach inden hemel zuchtende. eñ seyde. Effe ta. dats werde opghedaen. Rechteuoert ghinghē syn oren op: eñ die bant zijnre tonghē is ontbondē Eñ hi sprac recht. Doet gheboet hi hem dat syt ne mant en seyden. hoe hi hem meer v̓boet. so si meer predicten eñ meer verwonderden seggende Aldinc heeft hi wel ghedaen. die douen doen horen eñ die stommē doen spreken.

Adducunt ei surdum et mutum. Ma. viij.
In desen euangelio werden ons bescreuen twe punten. ¶ Ten iersten wat wi verstaen bi desen stommen mensche: hier bi verstaen wij den zunder dye vanden duuel doef ghemaect wordt en̄ stomme in zijn zunden. Hier omme seyt dauid De zunder is doef als de serpent aspis Aspis is een serpent dat goet is in medicinen alst fenijn van hē is. Men pleghet te vanghē mit soet ghelude. mer dā leydet zijn een oer op die eerde. En̄ dander stoppet mit sinen stert omme dattet ghelupt niet horen en sal. Aldus verstopt die duuel die oren des zunders dat si van gode niet en begheren te horen. noch en biechten. en̄ aldus behouden si in hem dat fenijn d̄ zunden ¶ Dat ander punte is. wat wi by desen die desen mensche ghelept brochten tot xp̄m Ic vin de twe dinghen die den zunder brenghen to gode.
¶ Dat ierste is dat woert godes te horen. Hier omme lesen wi int werck der apostelen. dat peter den volc predicte als datter. iij. duysent worden bekeert en̄ ghedoopt en̄ gheloefden in xp̄m Aldus soe wort alle daghe menich zunder bekeert mit predyken. ¶ Dat ander is tribulacie en̄ liden dat god den zunder toe sent. sommighe en kennen gode nz alst hem wel gaet en̄ verspoet hebben. mer als god slaet mit menighen tribulacien. so bekennē si hoer zunden. Hier om als ons god liden toe seynt: daer

sullen wi hem altoes af dancken

Epistel des woensdaghes Ad cor. ij

B Roeders wi en p̄diken ons seluen niet. mer onsen here ihesum. eñ wi zijn v ghesellen o uermits ihesum. want god heuet ghebodē wten duusternissen die lichtende is in ons herten to ver lichtinghe der wetenheyt der claerheyt gods indē aensichte ihesu. Mer desen scat hebben wi in cranc ken vaten. op dat die hoecheyt toehoert der doech den gods. eñ nyet van ons in allen dinghen lyden wi druck. mer wi en werden niet benauwet. Wi werden v̊armt dat wi ons nootdrufte niet en heb ben. mer wi en werden niet verlaten. Wi lidē per secucie van stede tot steden. mer wi en werdē nyet ghelaten. Wi werden vutghewozpen inden anxte der doot. mer wi en bederuen niet. Altoes syn wi die dodinghe ihesu xp̄i in ons lichaem ommedragē de omme dattet leuen ihesu cristi in ons lichaimen gheopenbaert worde den vrienden eñ oec den vian den

Euāgelium des seluē daechs Mar. ix

I Nden tiden do ihesus soude gaen. volchde hem twe blinde al roepende nae eñ seyden. Ihesu dauids soen ontferme di onser. Doe ihesus in een huus quam. quamen die selue blinden to hē

Jhesus seyde hem. Gheloefstu dat ict v mach doẽ Si seyden. Heer ia wi. Doe roerde hÿ hoer oghen eñ seyde. Na v gheloue gheschie v. Hoer oghẽ wor den opghedeen. Eñ ihesus seyde. siet dat ghÿs nie mant en segt. Si ghinghen wt. eñ maecten in alt lant gherufte. Dye lude ghinghen eñ brochtẽ hem enen stommen mensche die bezeten was. Eñ doe die duuel vutgheworpẽ was sprac die stomme De scare verwonderde eñ seyden Aldustanich mensce en openbaerde nye in israhel

Euangelium des vridaechs. Ma. x.

IN den tiden began ihesus die stede daer veel doghe den ghescieden te verwyten dat si gheen penitenci en deden. Wee di corrosaym we di bethsayde. had den dye doechden in tyro eñ sido ghedaen geweest die in v ghedaen zÿn si souden voertÿts in asschen eñ horen cledeten penitencie ghedaen hebbẽ. Noch tans seg ic v dat in tyro eñ sidon ghenadeliker we sen zal inden daghe des ordels dan di. Eñ du Ca pharnaum al wordestu totten hemel verheuen du sulste weder ter hellen dalen. want had in Sydo nia die doechde ghesciet die in di ghesciet zÿn si had den licht to dezen daghe staende ghebleuẽ Nochtãs seg ic v datten lant van sydonia ghenadeliker ghe scien zal dan di indẽ daghe des ordels.

Epistel opten. xiiij. zondach. Gala. iiij.

Broeders Abraham zijn beloeftē to ghesept
eñ sinen sade. niet den saden als in velen.
mer sinen sade als in enen dats xp̄s. mer dat testa
ment seg ic dat van gode ghemaect is Die ewe die
na vier hondert eñ. xxx. ghemaect is dye en ōnyet
noch en ōdeylt die beloefte niet. Moyses ontfinck
die ewe voer hondert iaer eñ. xxx. na dat abraham
die beloefte beloeft was Ald9 en quam de salicheit
niet vter ewe. mer vander beloeften want is de er
fenisse vter ewe so en is hi te hants niet vter beloef
ten. God heeft abraham ghegeuen ouermits ď we
der beloefte ouermits xp̄m die dicke belouet was.
Wat sal daer omme die ewe. die ewe is gheset om
die ouertredinghe tot het saet quame dat hi beloef
de. Die ewe is int middel gheset tusscē abrahams
beloefte eñ der volheyt. op dat die ewe tfolc in anx
te hielt eñ also des bequamer worde die beloefte te
ontfanghen. Die ewe is gheordineert ouermidts
den enghelen. dat was moyses ende zijn dienres
In des middelers hande. mer die en hoert niet enē
toe mer tween. eñ god is een. Is dan die ewe tegē
die beloefte godes. dat si veer.. Want waer daer
een ewe ghegeuen die leuendich mocht makē seker
lic die gherechticheyt soude vter ewen wesen. mer
nu heuet die scriture onder die zunde alle dinghen
te gader besloten. op dat die beloefte vten gheloue
ihesu xp̄i den ghelouighen ghegeuen wort

G.a. daer om ordineert god allo dat wy

kenne souden die cranchept der ewe en ons haelt en
totter gracien cristi

Euangeleum des seluen daghes . lu . x . .

In den tiden sede ihesus sine iongeren Salich
zijn die oghen die sien dat ghi siet . want ic
seg v dat veel pphseten en coninghen begheerden te
sien dat ghi siet en saghens niet . en te horen dat ghi
hoert en hoerdents niet . Doe tempteerde hem een
meyster vander wet en seyde . Meyster wat sal ick
doen en dat ewighe leuen besitten? Hi seyde . Wat
is inder wet ghescreuen? Hi antwoerde . Du salste
liefhebben dijn heer dijn god vut al dijnre herte . en
al dijnre sielen . en van al dijnre crachte . en dijnen
naesten als di seluen . Doe seyde hi to hem . du heb
ste recht gheantwoert . doet dat en du sulste leuen
Doe woude hi hem seluen rechtueerdighen en sede
to ihesum . Wie is mijn naeste? Jhesus sach op en
sede . Een mensce daelde van iherusalem in iherico
en quam onder die moerdenaers die hem beroefden
en wonden en liet hem half leuende en ghenc hen .
het gheuiel datter een priester quam en sach hem en
ghinc voerbi . Des ghelijcks een diaken doe hi ter
stede quam en hem sach ghinck hi oec voerbi . Een
samaritaen ghinc den wech . doe hi daer neuen quam
en sach ontfermde hi hem en verbant zijn wonden
en ghoot daer wijn en oly in . . En leyden op sinen
peerde en voerdenen in die herberghe en dede hem

meysterie. Des anderē daechs reycte hi voert twe penninghen eñ gaffe den weert. eñ seyde. hebt sorghe voer hem. eñ wat ghi daer bouen uutgheuet. als ic weder come ic salt v gheuen. Wie van desen dryen dunct v hem naest te zijn die ond̄ den moordenaren gheraect was? Doe seyde hi. Die ontfermherticheyt in hem dede. Eñ ihesus seyde hē. gaet eñ doe des ghelijcs

SERMO

Homo quidam descendebat. ꝛc. lu. x.

Hi dezen mensche die vā iherusalem ghinc in iherico eñ onder die moerdeners quam verstaen wi die menschelike natuer. Adam ons vad̄ eñ eua dese waren gheset van gode in iherusalem. dat bedupt een stat des vreden. dat was int eertsce paradijs daer si altoes geleeft souden hebben sond̄ steruen. sonder sorghe eñ arbeyt eñ al hoer nacomelinghen. mer doe si dat ghebot gods broken doe worden si uutgheworpen. eñ daelden in iherico. dats in deze werlt. eñ quamen inden banden der moerdenaren. dats inder moghentheyt des duuels vā der hellen. Des quamen die priesteren eñ leuyten. dat waren die patriarchen eñ propheten. mer si en conden die menschelike natuer niet verlossen.

¶ Daer na is ghecomen die samaritaen. dat is die ghesontmaker cristus ihesus. Deze heuet hem ontfermt ouer dat menschelijcke gheslachte. Ende nam oly der ontfermherticheyt. eñ mengdese myt

den wijn zijns heylighen bloets anden cruce. eñ v losie dat menschelike gheslacht

Epistel des woensdaechs Ad corin. v.

BRoders wi weten al is dat ons eertsche huse deser woninghen breket. dat wij van gode een timmeringhe hebben eñ een ewich huus Niet mit handen ghemaect inden tempel. want in dyen suchten wi. ende begheren dat ons woninghe die inden hemel is ons ouer al ghedaen wort. dat wi ymmer niet naect in desen tabernakel en v suchten noch en zijn versmaet. In dyen dat wy niet en willen ontcleet werden. mer ouer ghecleet werden. op dat vandē leuen verswolghen werde. dat sterkelick is. mer die ons volbrenghet in die selue. dats god die ons ghegeuen heeft een pant des geestes. Wi moghen mitten onsterfeliken leuen ghecleet zijn. mer wij moeten ons betrouen laten van al datter sterfelick is. Ende dat wi onder dessen sterfelicken rock versuchten. eñ den hemelschen begheren. dat ist pant des gheestes die ons god ghegeuen heeft. daer omme darren wi inder coenheit eñ zijn altoes wetende. Die tijt dat wi inden lichame zijn. zijn wi pelgrimmen vandē here. ende wy wanderen ouermits die ghelone. ende niet nader ghedaente en doruen eñ hebben goeden wil. Mer pelgrimme dats gheuerret te zijn vanden lichaem.

eñ teghenwoerdich den here. zijn wi teghenwoerdich. zijn wi niet teghenwoerdich hem te behagē. wi moeten al gheopenbaert werden voerden stoel des richters cristi. dat een yeghelic verantwoerde die eyghen werckē des lichams als. hijse ghedaen heeft. het si goet of quaet. Want wi dit wetē so raden wi die menschen dye vreese des heren te hebben Wi zijn gode gheopenbaert. eñ ic hope dat wi oec dijn conscienci openbaer zijn

Euangeleum des seluen daghes. Ma. xij

In den tiden maecten die pharizeen enen raet teghen ihesum om hem te dodē. Jhesus wist dat. eñ ghinc van daer. eñ veel volchde hem. eñ hi maecte se al ghesont. eñ verboet dat zijt niemant en opēbarede. op dat veruult wort dat Ysayas die propheet sprac. Sich mijn kint dat ic vercoren heb. mijn geminde daer mijn siel wel in behaghet heeft Jck sal minē geest setten op hem. hi zal bootschappen den heyden dat ordel. Hi en zal niet striden noch roepē of niemant en zal inder straten zijn stemme horen. Dat gheiaghede riet en sal hi niet breken noch dat rokende hout en sal hi niet vutdoen. tot hi wtwerpe dat ordel totter victorien.. In sinē name sullen die heyden hopen

Euangelium des vridaechs. Lu. xx.

In den tiden seyde ihesus sine iongerē. daert alt volc hoerde. Hoet v vandē scriben dye den stoel wandelen willen. eñ kiesen dye grotinge der

merct. eñ die ierste stoelen inder sinagoga eñ de bo
uenste sittinghe. si doen lauwe ghebeden eñ v̄slyn-
den d̄ weduwen huus dese sullen te meer v̄doeme
nisse ontfanghen. Doe sach ihesus ryke luden dye
hoer giften worpen in die offerkiste hi sach een ar
me weduwe twe penninxken inwerpen. eñ seyde
hem. waerlic ic seg v dat dese arme weduwe meer
bracht heeft dan si alle. want al dese hebben gode
gauen ghesent van dat hem ouerulopede. Mer de
se vanden dat hoer ontbrac. heeft si al hoer voetsel
dat si hadde ghesent. Eñ die vanden tempel sprae
ken den seyde hi. Het sullen daghe comen in welkē
dat deze dinghen die ghi siet. die ene steen optē an
deren nyet ghelaten zal werdē. men sallen destrue
rē. Doe vraechde si hem eñ seyden. Gebieder wā-
neer zal dit ghescien: eñ wat teyken sullē zijn als si
beghinnē: Hi seyde. siet datstu niet v̄leyt en werde
ste. Want veel sullen comen in minē naem. eñ seg
ghen dat ict bin. Die tijt naket daer omme en wil
let hem niet nagaen

Epistel opten. xiiij. zondach Gal. v

GRoeders wandert indē gheeste. Volbrenct
niet die begeerte des vleys wāt tvleys bege
ret teghen den geest inden goeden daer de geest go
des in is Eñ die geest teghent vleysche. want dese
zijn contrari onderlinge. op datstu niet en doet al

dat ghi wilt. Ist dattu vanden geest wertste ge-
leyt so en bistu niet onder die ewe. De vut vrese eñ
niet wt liefte dat quade laet. die en is niet ond̃ dye
ewe. want si is gheset omme die ouertreders. die
sculdich inden wille zijn. mer van vrese laten zijt.
die misdaet. Die wercken des vleysches zijn open
baer: welc is. oncuuschept. ouerspel. onreynichept
onscemelhept. gierichept die der afgoden dienst is
vergiffenisse mit fenijn. vianschap. stridinghe. tor
ne, cryghe. twistinghe. ongheloue. nijt. manslach-
te. dronckenscap. ouertallighe vetschap. Eñ deser
ghheliken die ic v predicte als ic v voer ghesept heb.
Die sulcke dinghen doen en sullen dat rijcke gods
niet vercrighẽ. mer die vruchte des geestes is mijn
vroude. Vrede. lancmoedichept. lijdsaemhept. goe
dertirenhept. gheloue. reynichept. Teghen dustda
nighe vruchten en is in die ewe niet. Mer dye xp̃o
toehoren hebben hoer vleys gherruust mit zunden
eñ begeert daer teghen te striden. Een kerste men-
sche sal altoes anden cruce ghenaghelt zijn mitten
gheboden der gerechtichept.

Euangeleum des seluen daghes. lu. xvij

In den tiden ghinc ihesus na iherusalem. eñ ghinck
midden doer samarien eñ galileen. Doe hi by een
casteel quam ghemoete hem. x. malaetsce mannen
eñ stonden van verre eñ riepen mit luder stemmẽ.
Jhũ ghebied ontfermdi onser: Doe hi se sach seyde

hi. gaet ende toent v den priester. Het ghesciede do si ghinghen zijn si gereynicht. Ende een van dyen doe hi sach dat hi suuer was keerde hi wed. ende dancte god mit luder stemme. Hi viel in syn ansicht voer zijn voete en̄ dede hem danc. En̄ dit was een samaritaen. Jhesus antwoorde en̄ seyde Isset niet thien ghesont ghemaect. en̄ waer zijn die neghen? Het en is niemant gheuonden die weder keerden. en̄ gode glorie gaf dan dese vremde. Hij seyde hem Stant op en̄ ganck. want dijne gheloue heuet dij ghesont ghemaect.

Sermo

Steterunt alonge et leuauerūt vocem suam dicentes. lu. xvij. ¶ In desen euangelio werden ons bescreuen twe punten ¶ Ten yersten verstaen wi bi desen malaetsche den zundaer. Want als die lazarie den mensche zijn cracht benemet. alsoe benemen die zunden die crachten der sielen. Die zunder is so cranc dat hi niet staen mach sonder die ghenade gods. Ghelikerwijs die lazarie stincket. so doen oec die zunden voer gode ende voerden enghelen. En̄ als die siecken werden ghescheyden vanden ghesonden. also sullen die sunderen ghescepden werden van allen goede menschen ten laetsten ordel. ¶ Dat ander is hoe si ghesont worden Ic vinde twe punten daer si xp̄m mede toghen tot ontfermherticheyt. ¶ Dat yerste was

oetmoedichept. want si stondẽ van verre en en cõ den bi ihesum niet comen. Hier omme die ghesont wil worden die sal hem veroetmoedighen voer gode eñ voer zijn biechtuader. Hier omme sprack ihesus tot hem. ghaet eñ toent v den priester. Aldus sullen wi ons oec den priester tonen in volcomene biechte ¶ Dat ander is innich ghebet. wãt si baden mit luder stemmen. Jhesu ghebieder ontfermdi onser. Aldus sullen wi oeck mit ons ghebeden roepen to ihesum als wi in enighe noot zijn. Wãt salomon sept. Dat ghebet der oetmoedigher doer gaet den hemel. Als wi gode bidden omme saken die der sielen noot zijn. so sullen wi bidden indẽ name ihesu als dese. x. malaetschen deden die riepen. Jhesus ghebieder ontfermdi onser. Hier omme sede ihesus sine iongheren. Wat ghi bidt den vader in minen naem dat sal hi v gheuẽ

Epistel des woenſdaghes. Ad cor. vi.

Broeders wilt niet deylen mittẽ ongheloueghen. wãt wat deel is der gherechtichept of ghesellscap is dat licht totter duusternissen? Of wat ghemepnschap heuet cristus to belial. of wat deel is den heplighen. of wat ouereendraghen is den tempel gods mitten afgoden? Ghi zijt de tempel des leuende gods Als god sept. Jck sal in hem wonen eñ daer in wanderen eñ hoer god wesen. eñ si sullen zijn mijn volck. Daer omme gaet vten

middel van hem. ende weest ghescheyden seyt die heer. En beroert niet dat onsuuer. eñ ic sal ontfan ghen. eñ ic sal v zijn een vader eñ ghi sult mi zijn eē soen eñ een dochter. seyt die almachtighe heer Alre liefste daer om hebt dese beloften eñ laet ons zuuer maken van al onreynicheyt des vleysches volbren ghende die reynicheyt ind̄ liefte gods

Euangeleum des seluen daghes. Ma. vi

IN den tiden ghinc ihesus vut. eñ zijn ionge ren volchde hem. Des zaterdaghes began hij ind̄ sinagoga te leren eñ veel diet hoerden v̇wonderdē hem in zijn leringhe. eñ seyden. Wan comt desen al dit? Eñ welc is die wijsheyt die hem ghegeuē is eñ alsulcke doechden die ouermits hem werdē ge wrocht Ist niet die timmermans marie soen iacob broeder eñ ioseph eñ iuda eñ simon. Zijn susteren zijn si niet mit ons? Si werden ghescandalizeert in hem. Eñ ihesus seyde hem. Gheen propheete en is sonder eer dan in zijn lant. eñ sine maechscap eñ in sinen huse. Eñ hi en mocht daer niet veel myra culen doen. dan op sommighe siecken leyde hij zijn hant eñ maectese ghesont. Eñ hi v̇wonderde hem om hoer ongheloue

Euangelium des vridaghes. Lu. xij.

IN den tiden ghesciede dat ihesus voer doert lant. eñ predicte in steden eñ dorpen eñ boet scapte dat rijcke gods. eñ die. xij. mit hem Sommi

ghe wyuen dye ghesont waren ghemaect vanden bosen geeste eñ siecheyden. Maria die magdalena hiet. van welcker seuen vanden vianden vutgheia ghet waren. Eñ iohannes cuse wyf dye herodes procuratoer was. eñ zusanna eñ veel anderen dye hem diende van horẽ goede.

Epistel opten. xv. zondach. Gal. ij.

Broeders leuen wi indẽ gheeste. so laet ons oec inden geest wanderen. laet ons niet gi rich werdẽ in ydel glorie ondlinge benydende broe ders. Ist dat enich mensce berispet wort in enighe ghebreken. ghi die gheestelic zijt leert alsulckẽ men schen inden geest der salichept. Getempteerde mẽ schen en zijn niet te ouwerpen of wredelick te beris pen. mer te leren redelic eñ zachtelic: Neem di selue waer dattu oec niet ghetempteert en wertste. god verhenghet dic dat die mensche int selue valt. daer hi den anderẽ niet in wolde leydẽ. Draghet de een des and last. so zuldi die ewe gods veruullẽ. want ist dat yemant hem zeluen vermoet wat te zijn. eñ hi niet en is van zijns selues weghe die verleydt hẽ zeluen. Mer yeghelic proeue zijns zelues werck. so zal hi in hem glorie hebben. en niet inden anderen. dats god sal sine glorie zijn. Ist dat hi zijns zelues werck meer proeft dan des anderen gebreken. Want yeghelick zal zijns zelues borden draghen. Tot hier toe heft die apostel gheleert. hoe dat hem

die ouerste hebbē sullen mittē ghenen die ondꝰ hem
zijn: Nu leert hi hoe hem die nedste mit malcander
hebbē sullen. Die mitten woerdē gheleert wort de
sal volghen den ghenen die hem leert. dit is die sin
Als die ondersaeten mit woerden sonder bewijs
des leuens gheleert werden. dan sullen si hem leer
res ōenighen niet mit quade dat zij doen. mer int
goede dat si leren. Want die ewe cristi die wi ont
fanghē sal zijn ons licht. niet in hoer leuen. Of ye
mant seyde Ic wil leuen eñ doen als si doen Daer
op seyt hi. Wilt niet dwalen. want dat is dwalin
ghe te segghen. God en sal nyet ghehoert werden
mer dat die mensche gesayt heeft sal hi meyen. Die
inden vleysche sayt. die sal inden vleysce meyen de
doot. Mer die indē geeste sayt. sal ewich leuē mey
en vandē geest. laet ons niet ophouden wel te doē
want niet ophoudende sullē wi in zijn tijt meyen.

¶ Als dye goede wil gheen eynde en set noch en
weet indē wercken. Also sal hi sonder eynde mey
en die vruchte. Daer omme die wijl wi die tijt heb
ben laet ons to alle menschē dat goede werckē om
dat die liefte die gheen eynde en heuet volmaect si.
alle menschen goet te doen. Mer alre meest totten
huusghenoten des gheloues

Euangelium des seluen daechs. Ma. vi.

IN den tiden sede ihesus sinen iongherē. Nie
mant en mach twe herē dienen. of hi en sal

den enen haten eñ den anderen liefhebben. Ghi en
moghet gode niet dyenen eñ den schat. Daer om
en wilt niet sorchuoudich zijn uwer sielen wat ghi
sult eten. noch uwen lichaem wat ghij antrecken
sult. En ist leuen niet meerre dan die spijse. En is
dat lichaem niet meerre dan de cledinghe? Siet an
die voghelen des hemels. si en sayen noch mayen.
noch en verghaderen die schuere niet. mer v hemel
sche vader voetse. En zijt ghi niet meer weerdich.
dan si? Wie van v denckende mach tot zijn lanche
den een cubitus toedoen? Waer omme bistu sorch
uoudich voer die cledinghe? siet an dye lelye des ac
kers hoe si wassen. si en arbeyden noch en spinnē
Ic seg v dat salomon in al zijn glorie niet alsoe ver
cyert en is als een van desen. Ist dat god dat hoy
dat huden is. eñ morghen inden ouen ghewoꝛpen
woꝛt aldus ōcleet. Veel billiker sal hi v doen cranc
van gheloue. Hier om wilt niet sorchuoudich zijn.
segghende wat sullen wi eten of drinckē. of waer
mede sullen wi ons decken? Alle dese dinghē soec
ken die heyden. V vader die weet dat ghi alle din
ghen behoeuet. Soect voer alle dinghē dat rijcke
godes eñ zijn gherechtichept. eñ alle dit sal v toge
worpen werden

SERMO

Nemo potest duobus dominis seruire. ꝛc.
Ma. vi. ¶ In desen heylighē euangelio
ōmaent ons xp̄s dat niemant en mach twe heren

dienen ¶ Nu vinde ick dat sommighe dienen der werlt. sommighe den duuel. sommighe gode. Der werlt dienen die ghierighe menschen die hoer ghenoechte hebben op tÿtlike rÿcdomme. eñ desse zÿn te mael verkeert. want si dienen enen quaden heer. Hier omme sept iohannes euangelista. Ghy en sult die werlt niet dienen. noch die dinghen die inder werlt zÿn. Want die werlt sal vergaen. eñ al datter in is ¶ Sommighe menschen dienẽ den duuel. Eñ dat zÿn die ghene. die ligghen in horen zunden. eñ doen die een zunde ouer die ander ende leuen sonder sorghe. noch en onthien god noch dẽ duuel. Dit zÿn dwase menschen. want die viant brenctse tot zunden. Eñ dat si niet en dencken om die grote pÿn voer die tÿt. eer dat hÿse brenget ter hellen ¶ Sommighe menschen dienen gode. dat zÿn si die de tien ghebooden houden eñ die ghebodẽ der hepligher kercken. Eñ dit zÿn salighe menscen Want sinte gregorius sept. Gode te dienen is een regeringhe. Want als een conint doet in zÿn lant al dat hi wil. Also doet oeck een goet mensche die gode dient die vercrighet van gode al dat hi wil.

¶ Hier omme en sullen wi niemant dienen. dan alleen gode. Want al die tÿt die wi anders tobrẽghen die verliesen wi

Epistel des woensdaghes.
Ad colocenses. int perste

capittel

Broeders danct god die vader die ons wer-
dich gemaect heeft dat deel des lots der hy
lighen. Inde lichte die ons loste vander macht der
duusternisse. eñ ons ouervoerde int rike des soēs
zijnre liefsten daer wi vlossinghe in hebben. eñ ver
latenisse der zunden. die een beelde is des ontsienli
ken gods. ierstgheboren alre creaturen. Want in
hem zijn alle dinghē ghemaect indē hemel eñ inder
eerden. sienlike dinghen eñ onsienlic. het si throne
of dominaci. of principaten. of potestaten Alle din
ghen zijn ouermits hem eñ in hem ghescapen ende
is voer hem allen. Alle dynghen staen te gader in
hem. Als hi alle dinghen ghescapen heuet. also ōt
hout hyse eñ regeerse al dat ghemaket is. Niet en
is sonder hem. hi is selue dat hoeft des lichaems.
der kercken diet beghin is. yerstgheboren vten do
den. Op dat hi in alle menschen selue si houdende
die yersthept of die heerschappye. want hi die andē
verwecken mach.

Euangelium des seluen daechs. Ma. v.

IN den tiden sede ihesus sinen iongerē. Ghi
hebt gehoert dat den ouden ghesept is Du
en sulste niet zweren. du sulst dijn eet den here ge-
uē Ic seg v men sal niet zweren noch biden hemel
wantet is een zetel gods. noch bider eerdē. want
tis een voetschemel. noch bi iherusalem: wāt si is

eens conincs stat. Du en sulste niet zweren biden hoefde. wantu en moghes nyet een hare zwert of wit maken. Laet v woerde wesen. ia ia. neen neen wat dat hier af bouen gaet dat is van quadē. Ghi hebt ghehoert datten ouden ghesept is. Oghe om oghe. tant om tant: ic seg v nyet weder te staen dē quaden. Mer dat v yemant slae an dijn rechter kin bac biet hem die ander: eñ die ghene die mit v kyuē int ghedinghe. eñ dinen rock nemen laet hem oeck dijn mantel. Wie v dwinct mit hem te gaen duzēt voetstappē. gane mit hem twe dusent daer to. Eñ die v bidt ghif hē. Eñ die yet van v lenen wil keert v niet daer af.

Euangelium des vridaechs. Lu. xx.

In den tidē ghesciede in een der daghen doe ihesus tfolc indē tempel leerde. eñ bootscap te dat die princen der priesteren eñ scriben eñ oudē des volcs to samen quamen. Eñ si sprakē to hem. Segt ons in wat macht doetstu dit. of wie heuet v die mogenheyt ghegeuen? Jhesus antworde: eñ seyde hem. Ic sal v een woert vraghen: antwoert mi dat. Johannes doopsel wast vanden hemel of vanden menschen? Doe dochten si onderlinghe en seyden. Mer dat wi antworden vandē hemel so sal hi segghen waer om en gheloefdi mi niet. Mer dat wi segghen vanden menschen alt volck sal ons ste nen. Si zijn seker dat iohānes een propheet is. en

si seydē dat zijt niet en wistē Jhesus seyde. Noch ic en seg v in wat machte ic dit doe.

Epistel optten. xvi. zondach

BRoeders ic beghere datstu niet af en laet vā gheloue. eñ goede werckē in mijn druc voer v te proeuē. welc druc ist dat hi staende blijft eñ ver wint v ere om des dinghes wil Jc buge mijn knyen eñ veroetmoedighe mi tot ihesum xp̄m. Vā wyen alle vaderlichept indē hemel eñ in der eerde ghe noemt wort. de nader rijchept zijnre glorien v vol standichept gheuet ouermits zijn geest crachtich te werdē in ihesum te wonē ouermits die gheloue in v herte ghewortelt inder liektē eñ ghefundeert dat ghi mit allen heylighen begripē moghet dat si dye breethept lanchept hoechept eñ diephept d̄ ontferm herticheyt gods Welke liekte dustanich is. Want so god bet bekent wort so hi bet bemint wort Jck bid dat ghi kenne moet die liekte cristi die d̄ menscē wijshept ouergaet datstu veruult wertste mit dier wijshept gods die aldinc machtich is te doen ouer uloedeliker dan wi biddē of v̄staen nader mogent hept die in ons werct. Hem si glorie inde kerke Jn xp̄o ihesu. in alle ghessachte d̄ werlt

Euāgelium des seluē daechs lu. vij.

JNdē tiden ghinc ihesus in een stat die naym hyet. Sijn ionghere eñ een grote scare ghinc mit hē. doe hi die poerte vander stat nakede. brochtmē enē doden vutdraghende. het was des moeders enyghe

kint. het was een weduwe. Een grote scare quā mit hoer vter stat. doese die here sach waert hi mit barmhertichept beuaen eñ sede. En wilt niet screi en. eñ hi quam eñ roerde daer die dode in was eñ die hem droeghen bleuen staen. Eñ hi sprac. Jon ghelinck ick segghe di. stant op. Eñ hi verrees op eñ ghinck sitten die doot was eñ began te spreken Eñ hi gaf hem zÿnre moeder. Vrese omuencse alle eñ si maecte groot gode eñ seyden. Een groot pro pheet is ons opghestaen. eñ god heuet zÿn volc ge uisiteert..

SERMO

Intrat ihesus in ciuitatem. lu. vii. In desen euangelio. werden ons bescreuē twe punten ¶ Ten iersten verstaen wi bi desen dodē iongheline den zunder die zÿn siel doot mit zundē. Hier af sept god doerden propheet. V quaetheit he uet v ghescheydē van mi ¶ Ten anderē wat wy verstaen bi dese menschen die den dodē iongheline droeghen totten graue. hier by verstaen wi als au gustinus sept die vier elementen. dat is die dē zun der draghen ter hellen. Die houeerdighe werdē ge draghen vander lucht. die gierighe vander eerden. die oncuusche vandē water. dye nydighe vanden vuer ¶ Ten derden doe die iongheline opstont. dat was auermits die ghenade gods En dit doet hi noch in ons alle daghe. Eñ dit bewees hi oec in sinte peter doe hi lach inden kercker eñ gheuanghē

was mit grote ketene. doe quam dye enghel gods to hem ende roerden ende seyde. Stant op. Altehans vielen die kethene van zijn handen ende voeten. ende hi leyden uten kercker. Hier bi verstaen wi dye zunder die ghebonden is mit zunden so zwaer dat hi nyet opstaen en mach van hem seluen. hier omme solde wi god anroepen ende bidden hem dat hi ons sende sinen enghel dats zijn gracie op dat si ons verlosse want sonder zijn graci. en moghen wi niet salich werden

Epistel des woensdaechs. Ad colocen.

BRoeders siet dat v niemant en bedriege mit den philosophen. ende ydel verschalken naeder menschen settinghe. naden elementen der werlt ende niet na xpm werckende in enighen delen. want in hem woent alle volheyt der godlicheyden lichaemlick dats volmaect. want in cristo was aldinck wese lic Alle settinghe der ewe was een schijn voergaen de den lichaem cristi en scheen voer hem. daer om doe dit lichaem quam ghinct schijn ewech. ghi zijt veruult in hem diet hoeft is alre principaten ende potes taten. ende daer mede besneden. Niet mit hande ghe maect inder berouinghe des lichaems in de besnidin ghen cristi int doopsel daer ghi in opghestaen zijt. ouermits ghelove der weckinghe gods. die hem ver wecte vter doot. Ende hi heuet v leuendich ghema ket mit hem vergheuende al v zunden doe ghi doet

waert in zundē eñ in erfenis uwes vleys

Euangelium des seluen daechs . Mar. ix.

IN den tiden . een vander scare antworde ihesu
Meyster ic heb v myn soen ghebrocht dye stomme
was Eñ alsmen hem grypt so schuymt hi mit den
tanden eñ wort sine leden onmachtich . eñ ic seg di
ne iongheren dat si hem vutwerpen . eñ si en mogē
niet Jhesus antworde . O onghelouich gheslachte
hoe langhe sal ic bi v zyn . brencten mi . si brochten
hem . Doe hi hem sach rechteuoert ōmoydenē dye
geest eñ werpen ter eerden eñ wentelde eñ scudde:
Eñ hi vraechde zyn vader hoe langhe het waer hi
antworde . van zyn kinsheyt . eñ dic heeft hy hem
mit vuer eñ water ghewozpen op dat hien ōderue
Mer mogestu . ontfermdi onser eñ helpt ons Jhe
sus seyde . Moghestu ghelouen . aldinc is den ghe
louighen moghelic . Doe riep de vader des kindes
lude mit tranen eñ seyde . Here ic gheloue helpt my
ne onghelouie . Doe ihesus sach dye scare to gader
lopen . dwanc hi den onreyne geest seggende . Do
ue eñ stomme geest ic ghebiede di gant vut hem Eñ
hi waert als een dode . dat veele lude seyden hy is
doot Jhesus gaf hem die hant eñ hi stont op . Doe
hi thuus quam vraechde hem zyn iongerē heimelic
Waer om en mochtē wys niet vutwerpē: hi sede
hem . dit geslachte en mach nerghens vutgaen dā
in beden eñ vasten.

Euangelium des vridaechs Op marie magdalenen dach. lu. vij.

In den tiden een vandē pharizeen badt ihesum dat hi mit hem ate. eñ hi ghinc in des pharizeen huus eñ ghinc sitten eten. Sich een wijf een zū

derſche die inder ſtat was Doe ſi wiſt dat hi was
gaen ſitten in des phariſeen huus brocht ſi een ala
baſter mit zalue. eñ ſtont achter beneuen zijn voetē
eñ began zijn voeten nat te maken myt tranen. eñ
droechdenſe mit horen hare van horen hoefde. Eñ
cuſte zijn voeten eñ zalfdeſe myt zaluē ¶ Doe dat
die pharizeus ſach die hem ghenoet hadde ſeyde hi
in hem ſeluen. Waer dit een propheet hi ſoude om
mers weten wie eñ hoedanich ſi is die hem ruert.
want een zunderſche is. Jheſus antworde eñ ſey
de. Symon ic heb di wat te ſegghen. Hi ſede. mey
ſter ſegt. Een woekener had twe ſculdenaers dye
een was hē ſculdich vijfhondert penninghē eñ die
ander. l. doe ſi niet en haddē te betalen liet hijſe bei
de quijt. welc had hem liefſte? Symon antworde
eñ ſeyde Jc vermoede dat hi die hi meeſt quijt gaf.
Jheſus ſeyde. du hebſte recht gheordelt. Doe keer
de hi hem totten wiue eñ ſeyde to ſimon Sieſtu dit
wyf Jck quam in dijn huus eñ du en gaueſte mijn
voeten gheen water. mer deſe maecte mijn voeten
nat mit tranen eñ droechdeſe myt horen haer. Du
en gaueſte mi gheen cuſſen. deſe vander tijt dat ick
in quam en heeft ſi niet ophouden mijn voeten toe
cuſſen. Ghi en ſalfde mijn hoeft niet mit oly. deſſe
heft mijn voeten myt zalue ghezaluet. daer om ſeg
ic di. hoer werden veel zunden ōgheuen. wāt ſi he
uet veel liefghehadt. diemen min ōgheuet de mint
min. Doe ſeyde hi hoer. die zundē werden di ōghe

uen. Si begonden ond' hem te segghen de daer me de saten. Wie is dese die zunden v̄gheuet. Hi sede totten wiue. ganc in vrede: dijn gheloue heeft v ge sont ghemaect

Epistel des xvij. zondaechs   Ad hebreos

Broeders ick bidde v die gheuanghen bin in den here dat ghi eerlic wandert ind' roepin ghe daer ghi in gheroepen zijt. in alre oetmoedich eñ sachtmoedicheyt mit liden malcander in liefteñ draghende. Weest vlitich in die eenheyt des geests te houden int landt des vreden. op dat ghi zijt een lichaem eñ een gheest. als ghi gheroepen zijt in een hope dijns roepers Want een heer is v allē. een ge loue: een doopsel. een god eñ vad' van al eñ bouen al. Ouermits welcken aldinck is. die in ewen tot ewen ghebenedijt is Amen

Euangelium des seluen daechs. lu. xiiij.

In den tiden gheschiede doe ihesus in eens prin cen d' pharizeen huse ghinc broot te eten op enen sa both. Eñ si namens waer. een watersuchtich mē sche was voer hem. Eñ ihesus seyde tottē wijsten eñ gheleerden inder wet eñ den pharizeen Ist geor loft indē saboth ghesont te makē: Si swegheñ Doe nam hi hem eñ maecte hem ghesont eñ lyeten. Eñ hi seyde hem. Wiens van v valt een osse of ezel in den put. trect hijs te hants daer niet vot optē dach des sabaothes: Si en mochten hem niet antwoer

dē. Doe seyde hi den ghenen die ghenodicht was een parabole eñ mercte hoe si die yerste sittinghe ŏ-coren eñ seyde hem. Alstu ghenodighet werste ter brulosten: en ganc dan niet sitten in die ierste stede Daer mocht licht een eersamer ghenodet zijn dan du. so quaem die di eñ hem ghenodet had. seggēde Ghif desen de stede. dan soudestu mit schaemte de nederste stede bestaen te nemen. Mer alstu gheno dighet wertste ganc eñ sit in die laetste stede. op dz hi seggen mach als hi comt die nodichde Vrient sit opwaerts. dan sal di ere zijn voerden ghenen dye daer mede sitten. Want wie hem verheft die sal ŏ nedert werden. Eñ wie hem veroetmoedicht dye sal verheuen werden

SERMO

Om nis qui se exaltat humiliabitur. &c. luce. xiiij. ¶ In dit euangelio vermaent ons cristus twe dinghē: ¶ Dat ierste is dat wy ons niet ŏheffen noch verhoueerdighen en sullē. Wāt die hem verheffen die sal god vernederē ¶ Dit is ons bewijst in lucifer. die was die schoenste engel vanden hemel. Eñ daer in verhoueerdichde hij hē eñ docht. Ick wil minen stoel setten inden opper-sten throne eñ sal gode ghelijck werdē. Doe hi dit docht. waert hi gheworpen int afgront der hellen ¶ Aldus salt oeck gheschien mit alden ghenē die hem ŏhoueerdighen in hoer schoenheit eñ rijcdom

eñ inder werlt ydelheyt ¶ Dat ander punt daer ons cristus in vmaent. dats oetmoedicheyt wāt onder allen doechdē is oetmoedicheyt die coningi ne. want si maect ons groot by gode. Hier omme seyt cristus int euangelio. Die hem voetmoedicht sal verheuen werden. Mit oetmoedicheyt vwint men den viant. Des hebben wi exempel dat die vi ant sprac to Macharius. Al datstu doetste dz doe ic oec. want ghi vastet eñ ic en eet nummermeer. ghi waket dic eñ ic en slaep nummermeer. mer eē dinc verhoghet ghi mi dats mit v oetmoedicheyt. Hier omme laet oetmoedich zijn bouē alle

Des moensdaghes quatertemper die ierste lexe.

Dit seyt god die heer. siet die daghe sullē comē dat dye ploechman dē mayer gripen sal eñ die treder vā druuen den ghenen die zaet werpt. Die berghe sullē soetheyt drupen. Eñ die acker sal ghebout werden Ic sal de vanckenis mijns volcs van israhel omkeren. Die woeste stede sullē si timmeren eñ daer in wonen eñ wyngaerde plantē eñ drincken wyn. si sullē houe maken hoer vruchten. eten. en ic salse plantē op hoer lant. Ic salse voert meer niet wtrodē wt die eerde die ic hem ghegeuē heb seyt die almachtighe heer

Epistel opten seluen dach. Esdras.

Inden daghe vergaderde dat volc recht als een man totten straten die ouer de water poerte is En sprac to esdram den scriuer. dat hyt boec brenghen soude van moyses ewe. die god dat volc van israhel ghegeuen hadde. Doe brocht esdras den priester die ewe voer die veelheyt der mannen ende der wiuen voer hem allen. die staen opten yerst en dach vand seuender maent. en las daer in openbarelic inder straten die voer die waterpoert was van des morghens totten middaghe ind teghenwoerdicheyt der mannen en wiuen. En al des volckes oren waren gheopent totten boecke. Do stont esdras die scriuer op een houten graet af te spreken. en ston den neuens hem. En esdras dede dat boec op voer al dat volck en men mochten ouer al dat volck sien En esdras ghebenedide den groten here god. ende al dat volc antwoerde. Amen. Doe boerden al dz volc hoer handen op en bughende anbeden si hem inder eerden al bereyt. Die leuyte maecten een stilheyt inden volcke dye ewe te horen. Mer dat volc stont inden graet ende si lasen inden boeke gods bescheydelic en openbaerlic te verstaen. Doe seyde Neemias die priester den scriuers en leuiten. Tis ons here god een dach der heylicheyt. En wilt niet wenen. en en wilt niet schreyen. en hi seyde hem. Eet vette dinghen ende drincket den wyn die soet ghemaect is Ende sent den ghenen delen die hem niet bereydt en hebben. want het is des heren heylich-

sten dach. wilt niet droeuich zijn. wāt v sterchept
is des heren vroude

Euangeleum des seluen daghes. lu. xij.

In den tiden sede ihesus sinen ionghere. Ic seg
v dat onder die kinder der wyuen en is gheen
meerre propheet dan iohannes baptista. Ende die
minste int rijcke gods is meerre dan hi. Eñ al dat
volck die dat hoerden eñ saghen. eñ dye publicanē
die van iohannes doopsel ghedoopt waren recht-
ueerdichden gode. Die pharizeen eñ gheleerde vā-
der wet versmaden den raet in hem seluen om van
hem niet ghedoopt te worden. Wye sal ic hier om
desen mensche van desen ghestachte ghelijc heyten
eñ wi zijn si ghelijc: Si zijn ghelijc die kinder de op
die merct sitten eñ segghen to malcander. wi heb-
ben v ghesonghen. eñ ghi en hebt niet ghesprongē.
wi hantslaechde. eñ ghi en screyde niet. Wāt iohā-
nes baptista quam eñ en at broot. noch en dranck
wijn Eñ ghi segt siet een mensche die een vstinder
is eñ een wyndrincker: eñ der publicanen eñ zunde-
ren vrient. Eñ die wijscheyt is gherechtueerdicht
van horen kinderen

Epistel des vridaghes quatertemper Ozee.

Dit sept god die here. Israhel bekeer dy to
onsen here god. wantu byst gheuallen in
dyn boesheyt. Eñ neemt woerden mit v eñ worde
bekeert totten ouersten here. eñ segt. het neem alle

die boeschept en ontfanct dat goede. Wy sulle̅ we
dergheuen die caloer onser lippen. Assur en sal ōs
niet behouden. wi en sullen opt peert niet climme̅.
noch voertmeer legghen die wercken onser hande̅
Want des volkes sulstu ontfermen dat in v is. Ic
sal hoer droefheyt ghesont maken. ic salse willichli
ke bekennen. want mijne v̄woetheyt is van hem
ghekeert. ic sal recht wesen als een doue israhel sal
blopen als een lelye. zijn wortelen sullen wtspruy
ten als lybani. zijn telghen zullen recht gaen. ende
zijn glorie sal recht wesen als een olyuen boem. eñ
zijn roke als die berch libani. Die in zijn scheme sit
ten sullen bekeert werden eñ si sullen blopen als de
wyngaert. zijne bedenckenisse sal zijn als die wyn
van libano Ic sal hem horen eñ leyden als een gro
te vueren boem. sijn vrucht is van mi gheuonden.
wat wise man sal dit v̄staen? de v̄standel salt we
sen want die weghe des heren zijn recht. eñ die ge
rechtighe wanderen in hem

¶ Euangelium des seluen daechs Mar. viij.

IN den tide̅ quam ihesus in bethsayda. doe brochte̅
si hem enen blinden eñ baden hem dat hien roerde
Hi nam des blinde mans hant eñ leydenen buten
d̄ stegen eñ spekelde in zijn oghen. eñ dede zijn hāt
daer op. eñ vraechde hem of hi saghe. Hi sach op eñ
seyde. Ick sie menschen wanderen als bomen
Daer nae dede ons here anderwerue zijn handen

op zijn oghen. Hi began te sien en̄ sach aldinc claer lick. Doe sende hi hem in zijn huus en̄ seide. ganc in dijn huus. en̄ ganck in die steghe en̄ en segghes niemant.

Des zaterdaechs quatertemper. die ierste lexe leuitici

IN dyen daghe seyde die here moysen. Des tienden daghes vanđ seuen der maent. salt dye alre feestelicste dach der suueringhe zijn. en̄ sal heylich gheheyten werden In hem suldi pynighē v siel te offeren den here. Inder tijt des daghes en suldi gheen werc doen. Wāt tis een dach der ghenaden: op dat v god ghenadich werde. En̄ elke siele die inden daghe niet gheppynicht en sal werden. die sal verderuen van horen volcke. en̄ die yet werkes sal doen die sal ic verdeluwen van zijn volck. daer om en suldi niet werckes doen in hem. hi sal v een ewich dach zijn in al v ghestachten en̄ woninghe. Hi is een saboth der rusten. ghi sult v siel pinighen optē neghenden dach vander maent suldy v saboth vieren vāder vespertijt totter vespertijt seit die almachtighe heer

Die. ij. lexe. leuitici

DEs vijften daechs nađ seuender maent als ghi die vrucht vā v laut vgadert hebt. so suldi vierē des herē weke. vij. daghen. des yersten daghes en̄ des. viij. daghes suldi een saboth wesen.

dat is ruste. Ghi sult nemen des iersten daghes v vruchte des alre schoensten boems eñ de bladẽ des palmboems eñ telghen des boems die van dicken bladen is eñ wilghen vandẽ lopende water eñ ghi sult verblidẽ voer gode. ghi sult zijn festdach. vij. daghe vierẽ des iaers. Dit sal wittachtich eñ ewich zijn in v ghestachte. In die sevende maent sult ghy die hoechtide vieren. eñ sult seven daghe inden ghetelden wonen. Hoe wie vanden ghestacht vã israhel is die sal indẽ tabernakel bliven. op dat v nacomelinghe leren dat ic die kinder van israhel indẽ tabernakel dede wonen doe icse vten lande van egipten dede leyden

Die. ij. lexe. Michee

HEre ons god. hoet dijn volc in dijnre roedẽ dat vee dijns erves. die woenres opter eerden nadẽ hoghen daghen in zalichept. Die heyden sullent sien eñ ghesteyde werdẽ van al hoer sterchz Want ghi die boesheyt neemste. eñ oversetste dye zunden vanden overblyve dijns erves Hi en sal zijne vroetheyt voertmeer niet senden. hi is nochtan ontfermhertich. Hi sal wederkeren eñ ontfermen onser hi sal ons boesheyt afdoen. eñ werpen al onse zunden int diepe der zee. Du sulste iacobs waerheyt gheven. eñ abrahams ontfermherticheyt dye du onsen vaderẽ ghezworẽ hebste heer ons god

Die. iiij. lexe. zacharie

In den daghe gheschiedet woert des herē to mi eñ seyde Als ic dochte v te pinighen doe mi v vaders mit toernicheyt verwect hadden eñ ic niet en ontfermde. Also bin ic bekeert eñ hebbe gedocht in desen daghe dat ic wel sal doen iherusalez eñ den huse iuda. Wilt niet vresen dit zijn de woerden die ghi doen sult. yeghelic spreke die waerheit mit sinen naesten Waerheyt eñ ordel des vredē sul di ordelen in v poerten. Een yeghelic en denc geen quaet int herte teghē zijn naeste. logenachtich zweringhe en kiest niet. want dit zijn dinghē die ic ghehaet heb seyt die heer. Dat woert gods ghescyede to mi eñ seyde. Die vasten der ierster maent eñ die vasten der vierder maent. eñ die vasten der seuender maent. eñ die vasten der tiender maent sal den huus iuda in vroude eñ blijscap eñ ouerclaer festelick wesen. Hoeet alleen vrede eñ waerheyt. secht die almachtighe heer

Epistel des seluen daechs. Ad hebre. ix.

GRoeders het was een tabernakel gemaect. daer in waren candelaren eñ een tafel. eñ een vlegginge des broots dat gehetē is hilich. mer achter tzeyl was een ander tabernakel gheheytē hilich der hilighē eñ had een gulde wyeroecs vat Eñ de arke des testaments mit gout v̄ciert. daer was een gulden kan hebbende hemels broot. Ende aarons roede die daer bloyede in die tafel des testamentes.

En op die arcke een cherubin dats twe enghelen d glorie omschinēde die tafel die op die arcke was dz nyet al te segghē is. Als dese tabernaculen aldus verciert warē. ghinghen die priesters altoes dage lix inden iersten tabernakel eñ volbrochten dē dienste der sacrificien. dats binnen leyden zijt vuer. eñ buten die offerhande. En dit was dat waerlijcke geheilichde dat niemant to volmaecthept en broch te. Mer indē anderen tabernakel ghinghē die bysscopen een werf des iaers. niet sonder bloet dat hi offerde voer hoer zunden eñ voer des volkes onbekenthept. Die heylighe geest di e dat ordineerde be tepkende ons hier in dat die wech d heylighē noch niet gheopent en was in te gaen tottē hemelschen dinghē. wāt daert ierste tabernakel hout noch sinnē staet dat een gheestelike ghelikenisse is der tegēwoerdigher tijt. bi welke ghelikenis gaue eñ offerhande gheoffert wort ¶ Die ander conscientien den dienre niet volmaect en moghē maken. dat is mit alle ghereynicht. welke reynmakinghe allē in spyse eñ dranck eñ in menigherhande wasschinge eñ ander rechtueerdighe des vleys inghe set was. totter tijt der correxien. dat is om die ouertreders mede te wederhouden. Cristus een bistaende byscop der toecomender goedē is een meere eñ volmakeder tabernakel. Niet mit hande ghemact. dats van deser scheppinghe. Noch ouermits d gheyten eñ der caluerē bloede. mer ouermits sinen eyghen

bloede eens ingaende in die heylighe ewighe geuō
den verlossinghe

Euangelium des seluen daechs . lu . xiij .

IN den tiden seyde ihesus den scharen dese ghe
likenisse . Een mensce had een vigheboem ghe
plant in zijn wyngaert Eñ hi quam eñ socht vruch
te in hem eñ vant niet . Doe seyde hi den bouwers
des wyngaerts Sich het zijn drie iaer dat ic come
eñ soecke vrucht in desen vigheboem eñ ic en vinde
niet . daer om houten op. Waer om sal hi die eerde
besitten? Die bouman antwoerden hem eñ seyde .
Heer laet hem staen tot dat icken ommegraue . eñ
mis daer op werpe . Eñ brenct hi dan vruchte dat
is also . brencgt hy gheen die sulstu hier namels op
houden . Hij was ons lerende inde sinagoga optē
saboth . Eñ daer was een wijf die den geest d' siec
heyt . xviij . iaer ghehadt hadde . Eñ si was gecrō
met eñ en mocht niet opwaerts sien . Doe se ihūs
sach . riep hijse tot hem eñ seyde hoer . Wyf du bist
ontladē van dijn siecte . Hi leyde zijn hant op hoer
Eñ to hants waert si opgherect . eñ danckede god
mit glorien . Doe antwoerde die prince der sinago
gen onweerdelick dat ihesus opten saboth gesont
maecte . eñ seyde den scaren . Het zijn ses dage daer
men in behoert te werckē . comt daer omme indiē
daghe eñ werdt ghesont . eñ niet inden daghe des
sabothts . Eñ doe antwoerde die heer tot hem . eñ

seyde. Ypocriten ontbint een yeghelic niet zijn osse eñ ezel vander cribben des sabboths eñ leyten te water. En mochtmen niet dese abrahams dochter ontbinden van desen banden opten saboth die de viāt xviij. iaer ghebonden had. Doe hi dit seyde scaemden hem al zijn wedersaken. eñ al dat volc verblyde glorioselic van hem.

Epistel opten. xviij. zondach. Ad corin. i.

Broeders ic danc mijn god altoes vā dijnre weghen. in die graci gods die v ghegeuē is in xp̄o ihesu. Ghi zijt in hem in alle gauen rijc ghe maect in alle woerden eñ manieren van tonghen. of in alre wise van leringhe eñ wetenheyt. Alst ge tughe xp̄i in v ghestercket is als dat v niet en gebreket enighe gracie. V die verbeydende zijt die opēbaringhe ons heren ihesu xp̄i die v leyden sal tottē en de sonder zunde inden daghe des toecomstes ons heren ihesu xp̄i.

Euangeleum des seluen daghes Ma. xxij.

In dien tiden. doe die pharizeen hoerden dat ihesus de saduceen had doen swighen vergaderdē si te samen. Een lere vander wet vraechden si om hem te tempteren. Meyster wat ist meeste ghebot inder wet Jhesus seyde. Hebt lief dijn god dijn here van al dijn herte eñ siele eñ van al dijn gedachtē dit ist meeste eñ perste ghebot. Dat ander is desen

ghelijc. Hebt lief dinen naesten als di seluen. In de se twe gheboden hanghet al die wet eñ prophecien Doe die pharizeen vergadert waren vraechde hem ihesus eñ seyde. Wat dunct ve̅ v xp̄o wies soen is hi? Si seyden hem. dauids sone. Doe antworde hi hem. Hoe noemten dan dauid inden geest here. seggende. die heer sede minen here. Sit to mijnre rechter siden to ic dijn vianden sette̅ sal een voetsce mele̅ dijnre voeten. heyt hem dan dauid here. hoe is hi dan zijn sone? Eñ niemant en mocht hem een woert antwoerden. of niemant en dorst hem van dien daghe meer vraghen

Sermo

Diliges dn̄m deum tuū. Ma. xxij. In deze̅ euangelio werden wij vermaent ter liefsten gods dat wi god liefhebben sullen als ghi wel ghe hoert hebt. Nu vinde ick vier dinghen die ons alle gode sullen doen liefhebbe̅ ¶ Dat yerste is natur lic. wantet kynt bemint den vader van naturen. want het lichaem van hem ontfanghen heuet. So sullen wy gode veel meer liefhebben die ons ghege uen heuet lijf eñ siel. eñ heuet hem ghebeelt naeder sielen na hem seluen eñ naden lichaem gescape̅ een redelic creatuer. Waert dat een zijn oghen v̓lozen hadde. eñ daer een ander quame diese hem weder gaue. dien waer hi sculdich lief te hebben. Aldus veel meer zijn wi sculdich god lief te hebbe̅. wa̅t hi

ons ghescapen en̄ ghegeuen heeft al die ledē de wy hebben. ¶ Ten anderen die grote liefte die hi ōs bewesen heeft in zijn passye. Hier omme seyt hi Ne mant en mach meerre liefte hebben dat dat hi sette zijn siel voer sinen vrient. dyt heuet cristus gedaen daer omme zijn wi sculdich lief te hebben. Hier op seyt bernardus O goede ihesu bouen alle dinghen gheuet mi v lief te hebben. want ghi die bitter doet omme minen wil gheleden hebt ¶ Die derde ver giffenisse onser zunden die wi vercrigen is dat wy gode liefhebben. Dit bewijst ons xp̄s doe hi sprac to maria magdalena. Maria zijn veel zunden ver gheuen. want si heeft veel liefghehadt. Aldus sal ons gheschien hebben wi gode lief ¶ Ten vierdē die grote vroude die ons anstaende is. ist dat wy god liefhebben. Hier omme seyt iohannes. in apo calipsi. Gheen oghe en heuet ghesien. noch ore ge hoert. noch herte bedacht die vroude. die god sinē liefhebbers bereyt heuet

Epistel des woensdaghes. Jacobi. iiij.

Lieue broeders en wilt malcanderen nyet achtertalen. uwen goeden naem nyet ver minderen. Dye sinen broeder also vermindert. of die sinen broeder verdeylt die breect die ewe Is dat stu die ewe ordelste. so en bistu gheen wercker der ewen mer een ordeler. want een isser der ewen set ter ende recht die verdoemen mach ende behouden Mer wie bistu die dinen naesten ordelste? Nu sich

ghi segt huden of morghen sullen wi staen eñ gaet
daer in. Wi copen eñ sullen winninghe doen. dye
niet en weet wat v morghē toecomende is. want
wat is v leuen. tis een cleyne tijt schynende. ende
daer na salt gheeyndet werden. Daer om sult ghi
segghē: ist dat die heer wil eñ ist dat wi leuē. so sul
len wi dit of dat doen. Alle dinghē die wille gods
eñ zijnre moghentheyt beuelende. Mer nu verheft
ghi v in houerdyen recht of ghi die hulpe gods niet
te doen en hadt. Alsulcke verheffenisse is boes
Daer om die ghene die goet weet te doen eñ niet en
doet het is hem zunde. Ghi rijckē doet penitencye
schreyet hulende in v onsalicheyt die v toecommen
sullen. V rycdomme is veruylt eñ v cleder zijn van
den motten ghegetē. v gout eñ siluer is vermosset.
eñ zijn verschimmelinghe sal v wesen to een ghetu
ghe eñ sal v vleysche eten dats pijne als dat vuer.
Ghy hebt v wrake tsamen vergadert indē laetsten
daghe. siet dat loen der werclude die v ryc ghema
ket hebbē dat in v veruallschet is. roept. eñ hoer ro
pinghe is inghegaen in die oren des herē sabaoth.
dat is des here der heren omme wrake te doen
Drie zundē zijn die nyet aflaten om wrake te doen
bloetstortinghe. zunde teghen der naturen. eñ ont
houden arbeyts loen der armen. . Ghi hebbet ghe
weerscapt opter eerden. eñ v herten in oncuuscheit
opgheuoet In den daghe hebdi den gherechtighen
toe ghehaelt eñ hebtē verslaghen eñ ghi en weder

stont v niet

Euangelium des seluen daechs . Ma . xiij.

In den tiden seyde ihesus sine iongherẽ . eñ der scaren des volckes dese ghelikenis Dat rijc der hemelẽ is ghelijc enen mensce die goet saet sayt in sin acker . Doe die mensce sliep quam zijn viant eñ sayde oncrupt int middel vanden tarwe eñ ghinc hen Doet crupt der tarwen gheuallen was eñ vruchte brenghen soude . doe was die heric mede gheuallẽ Doe quamen des huusweerts knechten seggende Heer en hadstu niet goet saet ghesayt in dyn acker wan comt dit oncrupt? Eñ hi antwoerde . Een viants mensche heuet ghedaen . Die knecht seide hẽ Wilstu wi gaen eñ vergaderen . Hi seyde . Neen . mer als ghi hem vergaderde ghi mocht dye tarwe wtplucken . laetse beyde wassen ten bouwe toe eñ dan sal ic den meyers segghen . vergadert yerst den herick eñ bynten in bossen om te bernen. mer de terwe vergadert in mijn schuere

Euangelium des vridaghes Ma . xiij.

In den tiden seyde ihesus sine iongheren eñ den scaren des volckes dese ghelikenisse . Dat rijc ď hemelen is ghelyc den mostertzade dat die mensce sayet in zijn acker . Het is oec dat minste vã allen zaden Mer alst wast dan wordet meerre dan enich wermoes eñ het wort een boem dat dye voghelen des hemels comen eñ wonen in zijn tacken Een parabole seyde hi hem . Dat rijc der hemelen is ghelijck

den decem dat een wyf nam eñ dedet int mele van drien zaden tot dat al gheheuen was. Al dese din ghen sprac ihesus totten scaren in ghelikenis sond parabole. op dat veruult worde dat vanden pphe ten ghesproken is. Ic sal mijn mont in parabolen opdoen. eñ dat verborghen is vander werlt sal ick wtspreken

Epistel opten. xix. zondach Ad ephesios

BRoeders vnyt indē geest dijns ghemoedes eñ doet an den nyen mensce die nae god ge scapen is in gherechticheyt eñ heylicheyt der waer heyt een yeghelic sinen naesten. want wi zijn ledē onderlinghe. Wert niet toernich eñ wilt niet zun dighen. Die zon en moet ouer dinen toern niet ga ne. Wilt den viant gheen stede gheuen Als ymāt v̄hert inden toerne daer maect die viant zijn ingāc doer. Die ghestolen heuet en moet nyet meer stelē mer hi sal billiker arbeyden mit sinen handen wer kende dat goet is dat hi hebbe waer af hijt gheuen machs dies noot is

Euangelium des seluen daechs Ma. ix.

IN den tiden clam ihesus in een scheepken ende voer ouert meer eñ quam in zijn stat. doe brochtē si hem enen v̄ghichten mensce liggende in een bedde Jhesus sach hoer gheloue eñ seyde. Sone gheloeft

dijn zunden werden di vergheuen. Sommich van den scriben spraken onder hem. Dese spreect blaste mie. Doe ihesus hoer ghedachte wist seyde hi. Wat denct ghi in v herten. wat is lichter te seggē dijn zunden werden di vergheuen. of te segghen. stant op eñ wander? Op dat ghi weet dat de soen des menschen heeft macht inder eerden die zunden te vergheuen. Doe sprac hi den ōghichten mensce toe. stant op eñ boer dijn bedde. eñ ga in v huus. Die scaren saghent eñ vreseden die alsulcke macht den mensceu gaf

SERMO

Offerebatur ei paraliticum Ma. ix.

In dit euangelio werdē ons bescreuē twee punten ¶ Ten eersten wat wi verstaen vergicht tighen mensche. Hier bi verstaen wi den zundaer. die al zijn leden dat zijn sine crachten zijnre sielen v̄lozen heeft. Want so langhe als die mensche leuet in dootzunden so zijn al zijne goede wercken doot voer gode. Nu leyt dye zunder in zijn zunden. Eñ van hem seluen valt dye mensche in zunden. Mer sonder die ghenade gods en mach hi nyet opstaen ¶ Dat ander punt is die grote ghenade godes. want do hi desen mensche sach ontfermde hi ouer hem eñ sprack. Sone gheloeft. dijn zunden zijn di vergheuen. stant op eñ ganck. Hier bi verstaen wi dat god die zunder node verliest. eñ daer omme v̄

maent hi hem dicwyl mit goeden inspreken dat h op soude staen vanden zunden. dats vandē bedde der zunden daer hi op slaept. Twe dinghē vinder die ons op doen staen vandē bedde onser misdaet.

¶ Dat yerste. Het waer euen coninc grote scan de laghe hi inden drec eñ hi niet opstaen en woude Also ist oec den zunder grote scande dat hi leyt inden drec der zunden. eñ en wil niet opstaen. Mer neemt zijn ruste opt bedde der zundē. want gheen dinc en stinct meer voer gode dan die zunden.

¶ Dat ander is die grote vrese der zunden. Wie solde slapen sonder sorghe op een bedde daer swerden bouen hinghen an enen siden drade? Dat sweert hanghet bouē allen zunders dat is dat strenge ordel gods. Dit zweert sal den zunder snyden in twe delen. als xp̄s ordelen sal alle menscen. want dan sal hi ordelen ouer siel eñ lichaem. Die dit zweert voer oghen heuet hi mach wel opstaen vanden bedde der zunden..

Epistel des woensdaghes Ad thessolo. int iij capittel.

Broeders staet eñ hout die settinghe die ghi gehoert hebt ouermits teghenwoerdighe lere. het si ouermits brieuē. mer ons here ihesus xp̄s selue een god die ons liefheuet eñ ewighe troest gegeuē heuet in goeden hope ind' gracien moet v herte troesten eñ sterck maken in allen wercken ende

goeden woerden. Broeders voertmeer bidt voer ons dat die euangelie lopen eñ verclaert moet wer den alſo ſi oec bi v. Glo. ghelopen heeft eñ ver claert is dat wi vanden quaden menſchen ghelotẽ werden. Want dat gheloue en is allen menſchen niet. mer die heer is ghetrouwe die di ſterc maken ſal eñ vanden quaden behoeden. Broeders wi be trouwen van v inden here dat wi gheboden hebbẽ eñ ghi nu doet dat ghijt oeck doen ſult. Die here moet v herte ſtueren indee lieften gods eñ der ghe hoerſaemheyt criſti

Euangelium des ſeluen daghes Ma. xiij.

IN den tiden liet ihesus die ſcare en ghinc in dz huus. Sijn iongheren quamen tot hem ſeggende. Ontbint ons deſe parabole vanden herick des ac kers. Hi antwoerde hem. Die goet ſaet ſayet. dat is die ſone des menſchen dye welck is inden acker Die kinderen des ghelijcs zijn dat goede ſaet. De heric zijn die ſchalcke kinderen. eñ die hem hederic ſayet is die viant. die bouwe dat iſt eynde der we relt. die mayers zijn die enghelen. Alſoe den heric vergadert wort eñ int vuer verbrant: Alſo ſalt we ſen int eynde der werlt. Die ſoen des menſchẽ ſal zijn enghelen ſenden. eñ vergaderen alle die lachte ren van ſinen rike eñ die boeſheyt doen eñ ſalſe ſen den inden ouen des vuers daer ſal ſtringhe zijn eñ knerſinghe der tanden. Ende ſullen die gherechty

ghecrlincke als die zon in hoers vaders rijc. Die ore heeft te horen die hoer.

Euangelium des vridaghes. Mar. xiij.

IN den tiden sede ihesus sine iongheren. Als ghi sien sult de misttroeters staen daer si niet en souden. diet leest verstaet dat die in iudea zijn sullen vlien int gheberchte ende die opt dac is en sal niet nederclimmen in zijn huis om yet daer wt te nemen. Ende die inden acker is en sal niet wedercomen. om zijn cleet te nemen. wee den ghenen die kinder dragen sullen dye voetsteren zijn sullen. inden daghe bidt dat dese dinghen des winters niet en ghescien De daghen des drucs sullen suc wesen dat si nye alsoe en waren vaden dat god die creaturen sciep to nu noch en sullen nummermeer gescien. En hadt god die daghe niet vercort. die menschen en worden niet behouden. mer om die wtuercoren die hi ghecoren heeft sal hi die daghe vercorten Ist dat v yemant seit Siet hier is xpus siet daer is hi gheloues niet want daer sullen opstaen valsche kersten ende propheten ende sullen gheuen teyken ende wonder te bedrieghen Ja die wtuercoren zijn. waert moghelic. daer om siet toe ic hebt v te voren ghesept

Epistel opten. xx. zondach Ad ephesios.

BRoeders aldus ic bidde v dat ghi wijsselick wilt wanderen. niet als onwise mer als wi se lossende den tijt want die daghe zijn quaet daer om en wilt niet onwerkende werden. mer verstaen

welc die wille gods is Wilt vanden wyn niet drō
ken werdē daer oncuulschept in is. Mer zijt vuult
inden heylighen geest sprekende in psalmen eñ ym
nen eñ geesteliken sanghe singhende den here vro·
lic wesende in dijn herte. Altoes doet danc voer al
dinc. Het si ghelijc om ongheliic indē naem ons he
ren ihesu xp̄i eñ den vader wesende malcander on·
derdanich inder vresen cristi

Euangelium des seluen daechs. Ma. xxij.

In den tiden seyde ihesus die princen d' prye
steren eñ den oudē des volckes dese ghelike
nisse. Dat rijc der hemelen is ghhelijc enen mensce
eñ enen coninc dye sinen soen brulofte bereyden.
Eñ sende zijn knechten te roepen die totter bruloft
ghenodet waren eñ en wolden niet comen. Andˀ·
werf sende hi ander knechten wt eñ seyde Segget
den ghenē die ghenoet zijn. siet mijn morghē mael
is bereyt. mijn ossen eñ ander ghedierte zijn geslae
ghen aldinc is bereyt comt ter bruloften. Eñ die ō
suymdent eñ ghinghē hen. Sulcke in zijn dorp. eñ
Sommighe to zijn neringhe Die andˀ vinghen syn
knechten eñ si dodense mit laster. Doe dit die
coninck hoerdewaert hi toernich eñ seynden wt
zijn volck eñ dede die manslachters verslaen. ende
verbrande hoer stat. Doe seyde hi totten knechten
Die bruloften syn bereyt. mer die ghenoet waren

en warens niet weerdich. daer om gaet totten lu
den der weghen. eñ wie ghi vindet roept ter bruy
loften. Die knechten ghinghen inden weghe eñ v̄
gaderden alle die si vonden goede eñ quade. eñ die
bruloften zijn veruult. Die coninc ghinc omme dat
hi sien soude die daer aten. Eñ hi sach daer een mē
sche die mitten bruloft clede niet ghecieet en was.
eñ seyde hem. Vrient hoe bistu inghegaen ende du
gheen bruloft cleet en hebste? Eñ hij zweech. Dye
coninc seyde den dienres Binten handen en voetē
eñ werpten in de uterste duusternisse. daer screyen
zijn sal eñ knersinghe der tanden. Veel sinder ghe
roepen. mer wenich vercoren

Sermo

Simile est regnū celoꝝ homini regi. qui fecit
nuptias. Ma. xx. In desen euangelio
werden ons bescreuen twe punten ¶ Ten yrstē
die grote milthept gods die een grote bruloft heeft
ghemaect mit sinen zoen ihesum. Tot deser brulof
ten zijn gheroepen veel menschen. Want vanden
yersten mensche die god schiep totten laetsten. heft
hijse al gheroepen totter hemelscher bruloften. Hy
sende zijn knechten dat waren die propheten. om
te roepen die ioden. mer si en wolden niet comen.
Daer na sende die coninc ander knethten. dat wa
ren die apostelen om te roepen die heyden. mer de
se warē onweerdich eñ wouden niet comen.

Si namen die knechten des coninc͛s eñ dodense Die coninc sende te laetsten zijn derde boden. dat zijn die predicaers. minrebroeders. augustinen. eñ onser vrouwen broeders dat si gaen sullen al de werlt doer prediken. eñ vergaderen die heyden eñ kersten om te comen tot die ewighe bruloftc. wāt god heuet bereyt dat ewighe goet den ghenen dye to deser bruloftc comen sullen ¶ Dat ander punte is want wi al gheroepen zijn to deser bruloften so en sullen wyse niet versmaden als dese menscen deden. mer wi sullen ons altoes daer toe bereyden mit goeden wercken. eñ bouen al sullen wi ansien dat wi andoen dat bruloft cleet. dats dat wy die waerachtighe liefte sullen moeten hebben. eer wy comen tot deser bruloftc. dat is god lief te hebben bouen al. eñ onsen naesten ghelijc ons seluē. want sonder dit cleet an te hebben waert ommoghelyck daer te comen.

Epistel des woensdaechs. Ad tesso. iij.

BRoeders wi ghebieden v inden naem ons heren ihesu xpi dat ghi aftrect van elkē broider die ongeordinierlic wandert nad͛ setinghe die si van ons ontfanghen hebben. Ghi weet self hoe dat behoert ons te volghen. want wy en waeren niet onrustich onder v of en aten niemans broet te verghcues. mer in arbeyt eñ moyenisse werckēde nacht eñ dach dat wi niemant van v ōsmadē. niet

of wi die macht niet en hadden van v de nootdruft te ontfanghen wãt wi v dat euangelium predicte mer op dat wi ons seluen v to een exempel moeten gheuen ons te volghen eñ die ledichept te latẽ wãt doe wi noch bi v waren verboden v dat oec. Wye niet arbeyden en wil die en sal niet eten. wi hebbẽ ghehoert datter sommich onder v onrustelic wan derde niet arbeydende. mer in vreemde dingẽ ledich zijn Aldustanighen ontbieden wi eñ bidden inden here ihesu xp̄o dat si stil arbeyden eñ eten hoer broet. mer broeders wilt niet aflaten wel te doen In xp̄o ihesu onsen heer:

Euangelium des seluen daechs. lu. xiiij..

In den tiden seyde ihesus den ghenen dien ghenoet hadden. Alstu doetste een auontmael en wilt dijn vriende niet noden noch dijn broeder noch dijn ma ghen. noch rike ghebueren. op dat si di niet weder en noden eñ di een wedergaue ghesciede. Mer als du weerscap maecste roepet arme crepel eñ blynde eñ du sulste salich zijn want si en hebben v niet we der te gheuen. het sal di weder ghegeuen werdẽ in den loue der gerechtigher. Doe dit sach een vã die daer saten seyde hi hem. Salich zijn si diet broet etẽ sullen int rike gods

Euangelium des vridaechs. lu. vi.

In den tiden seyde ihesus sine iongherẽ. Salich sult ghi wesen als v die luden haten.

En als si v vscheyden en lasteren. en v name wech werpen recht als quaet om die soen des menschen Verblijt v in dyen daghe. Want v loen is veel indē hemel. Al des ghelijc deden die propheten hoer va ders Mer wee v rijcken die uwen troest hebt. We v die versaet zijn. want ghi sult hongheren. We v die lachet. want ghi sult screyen en wenen. We v als v die luden al welspreken. Des ghelijcs deden die propheten hoer vaders Mer ic seg v dit. hebbet lief v vianden. en doet goet die v haten. spreke hem goet die v quaet spreken. bidt voer die ghene dye v persecucie doen. En die dijn cleet neemt. wilt hem niet dijn rock verbieden. Die di slaet aen dijn kin nenbac. biet hem die ander. Ghif een yeghelic dye di bidt. En die di dat dijn is nemet. eysche hē nyet weder. En als ghi begheert dat v die menscē doen doet hem des ghelijc weder. En of ghij den ghenē liefhebt dye v liefhebben. wat danc boert v daer af Want die zunders soecken die ghene die hem lyef hebben. En of ghi den ghenen goet doet dye v oec goet doen. wat danck behoert v daer af. Dit doē oec die zunders. En of ghi onderlinghe dē ghenen gheuet daer ghi af hoept weder tontfanghē. wat danc boerter v af: Want die zunder gheuet den zū der omme also veel weder te ontfanghē. Mer ick seg v. hebt lief v viande. en doet hem wel. Gheeft onderlinghe. nyet daer af weder hopende. V loen sal groot zijn inden hemel en ghi sult oeck des alre

ouerste kinder zijn. hi is goedertieren ouer dye on
dancbaren eñ quaden.

Epistel opten. xxi. sondach: Ad ephe. vi.

Broeders voortaen weest sterc inden here eñ
inder macht zijnre mogentheyt. doet an de
wapen gods dat ghi staen moecht teghen des viã-
des laghen. want ons en is gheen medestriden te
ghent vleysche eñ tbloet. mer teghens der princen
macht die ander vianden regeren onder hem die re
geren dese werlt der duusternissen. dats teghẽ die
viande die minres der werlt regeren. Teghen dye
geestelike viande der salicheyt inder lucht. Daer õ
ontfanghet die wapen gods op dat ghi wedstaen
moghet inden bosen quaden daghen. ende in allen
dinghen volmaect staet. staet daer om v lendẽ op-
ghescort in liefte eñ anghedaen den halsbant d ghe
rechticheyt. eñ die voeten ghescoyt in die bereydin
ghe der euangelien des vredes In allen dinghẽ ne
met die schilt des ghelooues. in welken ghi alle vue
righe schutten des alre boesten wt moghet doen.
eñ nemet den helm der salicheyt eñ tsweert des gee
stes dattet woert godes is.

Euangeleum des seluen daghes Jo. iiij.

In den tiden was een coninc. wes sone siec
was in capharnaum. Doe dese hoerde dat
ihesus quam wt iudea in galileen. ghinc hi to hem
eñ badde dat hi ned daelde eñ maecte zijn soen ghe

ſont want hÿ begonde te ſteruen. Doe ſeyde hem
ihesus Ten ſi dat ghi teykenen eñ wonder ſiet ghi
en ghelouet niet. Doe ſeyde dye coninc. heer clim
neder eer mÿn ſoen ſterue. Jheſus ſeyde hē. gane
dÿn ſone leuet. Die menſche ghelouede den woer
den die iheſus ſede eñ ghinc thuus Doe hi neđ clā
ghemoete hem zÿn knechte eñ bootſcapte hem ſeg-
gende dat zÿn ſeone leefde. Do vraechde hi die vre
in welcke hi bate ghehadt hadde. Eñ ſi ſedē hem.
Ghiſteren ter ſeuender vren liet hem die ſage Doe
kende die vader dattet inder ſeluer vren was daer
hem iheſus in ſeyde. dÿn ſoen leuet. Eñ hi gheloef
de ſelue ende al zÿn huus

SERMO

Erat quidam regulus. Jo. iiij. In deſen
euangelio werden ons beſcreuē twe puntē
Dat yerſte is wat wi vſtaen bi dit coninxken wel
kes ſone ſiec was in capharnaum. hier bi verſtan
wi alle menſchen die een coninc is ouer al dat god
gheſcapen heuet. Want god ſchiep aldinc eer hy dē
menſce ſchiep. om dat die menſce bouen aldinc ſol
de ſÿn. hier om ſeyt dauid. her ghi hebt aldinc ge
ſet onder die voeten des menſcen. Want die men
ſce een coninc is ouer aldinc. ſo ſal hi dat wyſſelick
regeren ter eren gods en ſalichept zÿnre ſielē. Mer
als wi dat qualyke ghebruken eñ god daer nyet af
en dancken of en louen. ſo verlie ſen wi de name
des conincs eñ werden ghehepten coninxken. Eñ

dan wort ons sone siecK dats ons arme siele.

¶ Ten anderen sullē wi exempel nemen aenden coninxken. Als wi bekennen dat ons siel siecK is. of onghesont van zunden. so sullen wi roepen mit innighe begeerte van herten eñ segghen. Here dael mit dijn ghenaden to mijn arme siele. want si siec eñ cranck is. Doen wi dit mit vaste ghelove. son der twivel hi sal mit syn ghenade comen tot onser sielen eñ makense ghesont. want het is een gewa rich eñ ghetrouwe meyster. Hier omme seyt Johā nes guldemont. Alle meysters deser werlt soeken groot loen eñ costelicke gaven. mer dese meyster ie sus xpristus en begheert niet van ons. dan innich ghebet. ghelijckerwijs als hi ons bewijst in dit co ninxken

Epistel des woensdaghes Thimo. i.

Lieve sone dat eynde des ghebodes in liefte van een reyn herte en goede consciencie. en ongheveensede ghelove. van welken sommighe af dwalen die omghekeert zijn in ydel clappinghe en leerres der ewen willen syn. en vstaen niet wat si sprekē. of dat zijt mede willen proevē wi wetē dat die ewe goet is ist datmēse wittelic ghebruket dat wetēde dat die ewe den gerechtighē niet ghesꝫt en is mer den ongerechtighē ende den ongehoersami ghen en ongenadigē. den misdadighen. den zundy ghen. den veusecten. den vaderslachten. den moe

verslachtighē. den manslachter. den oncuuschē eñ den zunders teghen der naturen den plaghers den loghenaers den meynedighē. Wat anders contra rie der ganser leringhe: welke leringhe nader euan gelien d glorien des heilighen gods dat wi betrou wen Ic danc den ghenen die mi ghesterct heuet in xp̄o ihesu onsen here

Euangelium des seluen daghes. Lu. viij.

IN den tyden ghescheiden op een ander saboth dat ihesus in die sinagoga ghinc eñ leerde Daer was een mensche eñ zijn rechter hant was lam. Die scriben eñ pharizeen namens waer of hi opten saboth gesont maecte. op dat si vindē moch ten waer mede si hem dodē mochten. Hi wiste ho re ghedachten eñ seyde den mensche die lam was Stant op eñ stae int middel. Hi rees op eñ stont. Eñ ihesus sprac to hem. Ic vraghe v oft gheorloft is opten saboth wel te doen. of qualic. die sielen te behouden. of te verliesen: Hi sachse al omme eñ sey de den mensche. Rect wt v hant. eñ hi strectese eñ zijn hant is ghesont ghemaect. Doe wordē si myt verwoetheyt veruult eñ spraken onderlinghe te sa men wat si ihesum doen souden

Euangelium des vridaghes. Ma. viij.

IN den tiden doe ihesus quam in peters huus. sach hi syn swagher ligghende. ende den sage

hebbende. En hi roerde hoer hant. ende die saghe ghinc van hoer. eñ si stont op eñ dyende hē. Doet auont was brochten si daer veel voert dye beseten waren. En hy werp den geest vut inden woerdē: eñ al die sieck waren maecte hy ghesont. Om dat veruult worde dat ysaias die propheet sprac. Hi he uet onse cranchepden ghenomen eñ ons siechepdē ghedraghen

Epistel opten. xxij. zondach. Ad phil. i.

Broeders ic betrou dat selue. die goede wer ken in v begonnen hebt dye salt voleynden tot inden daghe ihesu cristi. Als ons daghen hen gaen dan beghint die dach ons heren ihesu cristi. Want also is mi recht dat te beuoelē voer v allen. om dat ic heb inder herten eñ in minen banden eñ in die bescherminghe. eñ die vastmakinghe d' euā. gelien v allen ghesellen te zijn mijnre vrouden. ¶ Die goetwillichept eñ die ghelatenhept die god dē predicaren gheuet. En die ghetroestichept in allen druc dat zijn tepkenen dat god bekeringhe des vol kes begheert. Want god is mijn ghetughe doe ick v allen in de ghedoemte ons heren ihesu cristi bege re. En dat bid ic dat v liefte meer eñ meer ouerulo de in wetenhept eñ in allen sinne. dat is in onder, schept des verstandes. eñ in vutwendighen werc ken der barmhertichept. dat ghi proeft die bestedi ghe eñ repn zijt sonder v'tornpnghe indē daghe xp̄i

suult van alle vroude der gerechtichept. overmits ihesum xp̄m inder glorien des loues.

Euangeleum des seluen daghes. Ma. xviij.

In den tiden seyde ihesus sine iongerē. Dat rÿck der hemelen is ghelÿc euen mensce die een coninc was die rekeninghe maken wolde mit sinen knechten Doe hi began die rekeninghe te set ten is hem een knecht gebrocht dien sculdich was tien dusent pont. Eñ doe hi niet en hadde mede to vergheldden gheboet die here datmen vercofte. zÿn wyf eñ kinder eñ al dat hi hadde omme syn sculde te betalen. Die knecht knyelde neder. eñ badt sinē here eñ seyde. Hebt medeliden mit mÿ. eñ ick sal v al betaelen. Die heer ontfermde des knechtes. eñ lieten eñ schalt hem die scult quÿt. Die selue knech te ghinc eñ vant een van zÿn medeknechtē die hem sculdich was. c. penninghen eñ grepen eñ hielten bider kelen eñ seyde. Gif dattu sculdich biste. Eñ die medeknecht viel neder op zÿn knyen eñ bad hē eñ seyde. Hebt medeliden mit mi. eñ ic sal v al beta len. Mer hi en wolde niet eñ deden inden kercker tot hi die scult betaelde. Doe dat die ander mede knechten saghen worden si seer bedruct. eñ quamē eñ seyden horen here al datter ghesciet was. Doe riep hem zÿn here eñ seyde hem. Scalcke knecht. al dyn scult heb ick dÿ quÿt ghelaten want du mÿ baedste. had v daer om niet behoert dÿn medeghe

selle te ontfermē. als ic dijnre ontfermde? Zijn he-
re waert toernich. eñ leuerde hem spnen pijnres o-
uer ter tijt toe dat hi zijn schult betaelde. Also
sal mijn hemelsche vader v oeck doen. het en si dat
ghi elck uwen broeder vergheuet vut alle uwer her
ten..

Epistel des woensdaghes Totten romeynē.
int. viij. capittel

BRoeders in hope zijn wi behoudē ghewor-
dē. mer die hope diemen siet en is gheen ho
pe. Wāt dat yemant siet dat hoept hi. mer hopen
wi dat wi niet en sien. so verbeydē wi ouermits v̄
duldicheyt. Des ghelijcs helpt die geest onse crane
heyt. want dat wi bidden alst behoerlic is en we-
ten wi niet. mer die geest selue eyschet voer ons nz
onsprekelic suchtende. Die de herten onderuindet
weet wat die geest eyschet. Want die wille gods
eyschet voer die heylighen..

Euangelium des seluen daghes. Mar. iiij.

IN den tiden seyde ihesus sinen iongheren.
Siet wat ghi hoert In wat maten dat ghi metet
salmen v weder mede meten. eñ men sal v toeghe
uen. Eñ so wie heeft dye salmen gheuē. eñ so wie
dan niet en heft dat hi niet en heft sal hem afgheno
men werden. eñ hi seyde. Aldus is dat rike gods
recht of een mensche saet inder eerden worpen. eñ
hi sliepe eñ dat saet opghinghe nachtes eñ daghes

eñ groyde eñ wies als hi des niet en weet wãt om
uernaemt brenct dat lant vrucht crupt eñ daer nae
aren. Eñ als dat zaet aldus vrucht van hem heuet
ghebrocht. dan sent hi rechteuoert die zekel. want
die bouwe is na by

Euangelium des vridaechs Mar. xx.

In den tiden ghinghen die pharizeen hen. eñ
namen raet op dat si ihesum berispẽ moch-
ten in zijn woerden. si seynden hem hoer iongerẽ
mit herodes knechten eñ seyden. Meyster wi we
ten datstu waerachtich biste. eñ den wech godes
ind waerheyt leerste. eñ du niemant en achste. du
en sieste niet aen die personen der menschen. daer
om segt ons wat dunct v. ist gheorloft den keyser
tyns te gheuẽ of niet? Jhesus kende hoer salicheyt
eñ seyde. Ypocriten wat tempteerdi mi? toent mij
die munte des tyns Doe brochten si hem enen pen
ninc. Eñ ihesus vraechde hem. Wies is dit beelde
eñ dit opscrifte? Si seyden hem des keysers. Doe
hiet hi hem. Daer omme gheuet den keyser dz des
keysers is. eñ gode dat gods is. Doe si dit hoer
den verwonderden si hem eñ lieten hem eñ ghingẽ
ewech

Epistel opten. xiij. zondach. Ad phil. iij

Broeders weest mijn nauolghers eñ aensiet
neerstelic die also wanderen. Als ghij ons
forme hebt dat ist beelt ons leuens wanter wãder

den veel anders die ic v dic ghesept hebbe . mer nu segghe ic al wenende dat si viande zijn des cruces cristi . hoer eynde is die verdoemenisse . die buyc is hoer god . eñ hoer glorie is in schande der gheenre die eertsche dinghen smaken . mer ons wanderinghe is inden hemel of wi den behouder verbeyden den here ihesum cristum die dat lichaem onser verworpenheyt ghemaect heeft medegheformet den lichame zijnre claerheyt naden wercke daer hi hem aldinc onderwerpen mach.

Euangelium des seluen daechs . Jo . vi .

IN den tyden doe ihesus zijn oghen op sloech . Soect in die vasten na tghetal C . iiij

Epistel des maensdaghes Ad tessolo .

BRoeders wi zijn sculdich altoes god te dãcken voer v . also alst oeck weerdich is . wãt v gheloue wast op v . die liefte eens yeghelikes van v allen ouerulopt in v onderlinghe als dat wij oec selue veruroūwen in v inder kercke gods om uwe ghedoechdsaemheyt . eñ om te behouden tgheloue in al dijn veruolghinghe eñ tribulacie die ghi lydet tot een exempel des gherechtighen ordel gods . op dat ghi weerdich ghehadt moet werden int rijcke gods ihesu cristi daer ghi oeck om lidet . want het is gherecht voer gode den ghenen die v drucken lijden wedergheuende . eñ v die ghedruct werste rust mit ons inder openbaringht vanden hemel des he

ren ihesu xp̄i mitten enghelen zÿnre mogentheyt. indī vlammen des vuers wraec gheuende den genē die gode niet en kendē: often euangelien ihesu cristi niet ghehoersaem en waren die sullen ewige pÿne liden in die ewighe verdoemenisse vant ansicht d̄s heren eñ vander mogentheyt zÿnre glorien als hÿ comē sal om glorificeert te werden in sinen hilighē eñ wonderlick werden in alden ghenen die ghelo-uen in hem.

Euangelium des seluen daghes Ma. ix.

In den tiden quamen iohannes iongherē to ihesum eñ seyden. Waer om vasten wi eñ die pharizeen. eñ v iongheren en vasten niet? Ihesus antworde. Hoe moghē des brudegoms kinder wenen soe lan ghe als die brudegom mit hem is Dye daghe sullē comen. dat hem die brudegom ghenomen sal wer den. dan sullen si vasten. Niemant en set eenē lap nyes lakens voer een out cleet. mer hi neme dat vā den clede ouerloept. op dat een beter snede wort. Noch si en doen oec niet den nyen wÿn in olde va ten. of die vate breken eñ die wÿn stort vut. eñ dye vate verderuen. Mer nyen wÿn doen si in nye va ten. eñ beyde bliuen si behouden

Euangelium des vridaghes Math. xvij.

In den tiden doe ihesus eñ zÿn iongheren to ca
viij pharnaum quamen. so quamen to petrum die ghe ne die den tyns ontfinghen eñ seyden hem. V mey ster en heuet den tyns niet betaelt. Hy seyde dats

oet also. En̄ doe si in huus quamen. was ihesus die yerste woerde en̄ seyde. Symon wat dencstu: die coninghen vandē lande van wien nemen si tribuut of tyns van hoer kinder of van vremde ludē. Hi antwoerde. Van vremden. Doe seyde hem ihesus daer om zijn die kinder vry. Mer op dat wy se niet en scandalizeren: so ganck totter zee en̄ schyet enen hoec uut. en̄ neemt den yersten vissce dye daer uut com. en̄ doet op zijnen mont. daer in salstu vinden enen penninck. neem dyen en̄ gheeft hem voer di en̄ mi

Epistel opten. xxiiij. zondach Ad co. i.

Broeders wi laten niet af voer v biddende. en̄ eyschende. datstu vander kennisse zijns willen veruult wert in alle wijsheyt en̄ geestelijcke verstandenisse. op dat ghi waerlic moet wanderē mit gode ouermits allen dinghen behagende In alle goede wercken vruchtmakende en̄ wassende inder wetenheyt gods crachtich in alre vrouden nae der mogentheyt zijnre claerheyt alre doechden. en̄ lancmoedicheyt. Dancket gode den vader dye ōs weerdich ghemaect heuet inden hemel des lotes d̄ heylighen inden lichte. de ons verloste vand̄ machte der duusternisse. en̄ ons ouervoerde in dat rijcke des soens zijnre liefte. daer wi verlossinghe in hebben en̄ verlatenisse der zunden. Ouermits ihesum xp̄m onsen heer

Euangelium des seluen daechs . Ma . xxij .

IN den tiden ghinghen die pharizeen hen
Soect nae tghetal CC . xvij .

Sermo

Ostendite michi nummisma census . Ma . x .
Cristus ihesus seyde den ghenen de hem tē
teerden dat si hem tonē souden die munt des tyns
Nu vinde ic dat die menscē drie dinghen tonē sullē
¶ Ten eersten stantachticheyt . als dat wi onse
naesten houden sullen dat wi hem belouen . Dit le
ret die apostel . Een yeghelic mensche sal die waer
heyt spreken mit zijn naeste . want ware menscen
soecken god eñ hi troestse in horen lyden . Eñ dyt
wort ons bewijst in Thobyas daermen af leest in
der bybelen . Dese was oprecht voer gode in alle si
ne wercke . eñ daer om ontfinc hi troest van gode .
Want god sende sinen enghel tot hem dien ōlichte
eñ hem siende maecte want hi blint was
¶ Ten anderen goede wercken . die wy altoes
tonen sullen onsen naesten . Op dat wi gode daer
af louen eñ daer nae wercken . Niet en sullen wy
ons goede wercken doen voer onsen naesten . om
daer af ghelouet te zijn . want die dat doen die bly
uen zijn wercken ōlozen voer gode ¶ Dat derde
is dat wi altijt sorghen sullen . hoe wi gode tonen
moghē een reyn siele in onser doot . wāt ghelijker
wijs wi wetē dat een penninc bekent wort byden;

scriften eñ beelde datter opstaet. alsoe sal ons siele bekent werden inder vren des doots Nu een yegelike siel is na gode ghebeelt daer om die gheuondē werden inder doot. dat si dat beelt suuer gehoudē hebben dye sullen vergadert werden indē scat des ewighen leuens. We den ghenen die dan hebben een onsuuer siel. want si sullen gheworpen werdē int ewighe vuer

Epistel opten. xxv. zondach Ad roma. xi

Broeders ick en wil niet dat ghi onwetēde zijt dese vholenheyt. op dat ghi in v seluen niet wijs en zijt. Die blintheyt ghesciede een deels in israhel. In sommighe ioden eñ niet in allen. tot dat die volheyt der heydenē in quamen. Eñ als israhel behouden waert int ende der werlt bi enoch eñ helyas prekinghe als ghescreuen is. Hi sal comē wt syon die verlossen sal eñ afdoen die ongherechtichevt iacobs Eñ dat si hem een oerconde van my als ic afnemen sal hoer zunden. nader euangelien zijn si viande om v. mer nader verkyesinghe zijn si die alre liefste om die vaders Dits om dye beloeftē die totten vaders ghedaen was. want sonder penitencie zijn die giften eñ roepinghe des gods wāt also ghi oeck enighe tijt gode nyet en gheloueden. mer nu hebdi veruolghet de ontfermherticheyt om der gheenre ongheloudicheyt. Also en hebben oeck dese nyet ghelouet in v ontfermherticheyt. Want

god heuet aldinc bellotē in die ghelouicheit op dz hi hoerre ontfermt.

Euangelium des seluen daechs. Ma. ix.

IN den tiden sprac ihesus totten scharen vandē volcke. Doe quam een prince der sinagoghen to ihesum eñ aenbede eñ sprac. Heer mijn dochter is nu ghestoruen. mer comt eñ legt v hant op hoer eñ si sal leuendich werden. Jhesus stont op. ende ghinc mit hem. eñ zijn iongheren volchden hem Een wijf die den vloet ghedraghen had. xij. iaer. dese quam to ihesum. eñ roerde den soem zijnre cle deren. want si seyde in hoer seluen. mochte ic ghe raken die soem zijnre cleder so worde ick ghesont. Doe keerde hem ihesus omme totten wijf eñ sprac Dochter v grote ghelooue heuet v ghesont gemaect Eñ si bleef ghesont van dyer vren voert. Doe ihe sus quam in des princen huus vant hi dat volc seer wenende. Doe sprac hi. Waer omme weendi. sta op eñ gaet wech. die ioncfrouwe en is niet doot. si slaept. mer si beschreyden hoer. want si wistē wel dat si doot was. Doe dat volck al was ghegaen. ghinc ihesus totter ioncfrouwen daer si lach ende namse bider hant eñ sprac Joncfrou ic seg di stant op. si begonde te wanderen. Eñ dit gheruchte quā in alle den lande

SERMO

DOmine filia mea modo defuncta ē. Ma. ix

¶ In desen euangelio werden ons bescreuē .ij. punten to onser lere ¶ Ten yersten wat wy verstaen bi dese ioncfrouwe. Hier bi verstaen wi den zunder die mit zunden zijn siele dodet. Als die mensche wil heuet zunde te doen so wort zijn siele sieck Eñ als die wil volbrocht wort mitten werckē. so sterft zijn siel voer gode. Want dan verliest de mēsche die godlike gracie daer die siel bi leuet. Onder alle zunden isser seuen die de siel doden. Dat is houerdye. gyericheyt. nijt. gramschap. oncuuscheyt. gulsicheyt eñ traecheyt. Dese heyten dootzunden want wat siel dat daer mede besmet is die is doot voer gode. ¶ Dat ander is dat dese ioncfrou v̊wect waert vand̊ doot dat was bi twe dinghen. ¶ Dat yerste. hoer vader badt ihesum xp̄m voer hoer. Hier bi verstaen wi als ons siel doot is. soe sullen wi goede menschen bidden dat si voer ons biddē want dat ghebet der zunders en v̊hoert god niet. ¶ Dat ander was dat xp̄s zijn hant leyde op hoer. eñ doe stont si op. Hier bi verstaen wi die hant des priesters die ons ontbint van onse zundē Eñ daer omme souden wi ons dic laten berueren van deser hant. op dat ons arme siel mochte leuen dich werden. op dat wi mochten comen na desen leuen bi gode in dat ewighe leuen. tot welkē leuen ons moet brenghen die vader. die soen eñ die heylighe geest. Amen.

BRoeders danct god den vader Soeket voer na tghetal C.C.xcvij

¶ Hier eynden alle die epistelen eñ euangelien mitten sermonen vanden gehelen iare. vander tijt

¶ Hier na beghinnen die epistelen eñ euangelien des gehelen iaers vanden heylighen.

¶ Op sinte andries auont Epistel int boeck der wijsheyt ghescreuen

DEs heren benedixie is opt hoeft des gerechtighē daer om gaf hē dye heer dat erue eñ heuet hem een deel in die xij. ghedeypt en heuet gracie gheuonden in alle vleys sches aensichte. Hi heuet hem in die vrese der vian den groet ghemaect. eñ wonderlike dingen in sinē woerde te sate ghebrocht. hi heeften mit glorie ge eert inder coninghen ansichte v̄toghende hem syn glorie. hi heeft hem int gheloue eñ in zijn slechthet heylich ghemaect eñ wtuercoren van alle vleysche hi gaf hem die gheboden. eñ die ewe des leuens eñ der leringhe. eñ heeft hem hoech ghemaect. hy heuet hem gheset een ewich testament. hi omgorden mitten gordel der gherechticheyt ende mitten halsbande des ghelooues Eñ die here dede hem aen dye crone der glorien

Euangelium des seluen daechs Jo. i.

In den tiden stont iohannes ē twe van sinen iongheren ē sach ihesum wanderen ē sede. Siet dat lam gods Dye iongheren saghen hem spreken ē volchde hem. Jhesus sach omme ē sach hē vol ghen. ē seyde hem. Wat soecti. Si seiden. Rabbi dat is. meyster waer woestu? Hi seyde hem: comt ē siet Si quamen ē saghen waer hi bleef. si ble uen dyen dach bi hem. het was bynae der tiender vren. Die een vanden tween was andreas simon petrus broeder diet ghehoert hadde vā iohanne ē hem volchde. hier vant hi eerst simon zijn broeder ē seyde hem. Wi hebben gheuondē messyam dat is te segghen xp̄s. ē brochten tot ihesum. Jhesus sach hem ē seyde. du bist simon ians soen. du sulste cephas heyten: dats te segghē petrus. Des morghens wolde hi wtgaen in galileen ē vant philippum ē ihesus seyde hem. Volcht my. Philippus was van een stede die bethsayda hiet daer ādreas ē petrus af waren. philippus vant nathanael ē seyden. Wi hebben ihesum iosephs soen vā nazarenen gheuonden die moyses ē die propheten inder wet ghescreuē hebben. En nathanael seyde hē Vā nazareth mach wat goets comen. Doe seyde phyllippus to hem. com sich Jhesus sach nathanael to hem comen ē seyde van hem. Sich waerlick een israhels man daer gheen loesheyt in is. Nathanael seyde. Waer af kenstu mi Jhūs seyde. eer v phi

lippus riep doe du waerste onder den vyghe boem sach ic di. Nathanael seyde. Meyster du biste godes sone du bist coninc van israhel. Jhesus seyde. om dattu ghelooues want ic di sach onder den vige boem so sulstu meer sien dan dese. En hi seide voer waer seg ic v ghi sult den hemel open sien en die en ghelen gods climmende en nederclimmende optes menschen sone.

Epistel op sinte andries dach. Ad ro. x.

BRoeders mitter hertē gheloeftmen der ghe rechtichheyt. mittē monde ter salicheyt. als die scrifture seyt. Die in hem ghelouet en schaemt hem niet. Tis gheen scheel teghē die ioden oft hey den. wāt hi is heer alden ghenē dye hem anroepen Die anroept den naem des heren sal behoudē zijn. ho sullen si aenroepen dat si niet gheloeft en hebbē of hoe sullē si ghelouen die si niet gehoert en hebbē of horen sond' prediken. of prediken als si niet ghe seynt en wordē Als gescreuē is hoe scoen zijn hoer voeten die den vrede prediken dat toecomende is. Wāt ysaias seyt. heer wie heuet ons horē geloeft En hoer ghelupt is vutghegaen in allen landē. int eynde en rontheyt der eerden

Euangeleum des seluen daghes. Ma. iiij.

IN den tiden wanderde ihesus bider zee van galileen daer sach hi twe broederē simō die peter hiet en andreas zijn broeder vutwerpēde ho re netten in die zee. want si waren visschers En hi

seyde hem. Volcht mi ick sal v maken visschers der menschen. Si lieten rechtuoert hoer netten. ende volchden hem. Doe ghinc hi wech daer hi sach. ij ander broeders iacob zebedeus soen. eñ iohan zijn broeder boetende hoer netten indē scepe mit zebedeus hoer vader. eñ riepse. Ter stont lieten si hoer netten eñ horen vader eñ volchden hem.

Epistel op sinte barbaren dach.

Mijn heer mijn god du hebste mijne woninge opter eerden v̄heft Voer die wechblopende doot heb ic ghebeden Jc heb angheroepen den heer mijns heren vader dat hi mi inden dage ō tribulacien niet en liet. eñ inder houerdyen tijt hulpe Jck sal stadelic dinē name louen ic sal hem medelouē in belyen. eñ mijn bede is verhoert. Du hebste mij vā den vliese verlost. eñ mi wtghenomen vanō boser tijt. daer om sal ic belyen eñ seggen v lof eñ benedien dijn naem here onse god.

Euangelium des seluen daechs. Ma. xxv.

In den tiden seyde ihesus sine iongherē Dan sal dz rijc der hemelē ghelijc zijn. x. maechden die hoer lāpen namen eñ ghinghen den brudegom eñ ō bruyt te ghemoete. Vijf van hem waren dwaes eñ vyue wijs mer die vyf dwasen en namen ghenē olye in horen lampen. Die wyse namē oly in horen vaten mitten lampen. Doe die brudegom merrede. slyepen si [illegible] eñ slumerden. Toe middernacht waert

een gheroep ghemaect. Siet die brudegom cōt gaet hem te ghemoete. Doe bereyden die maechdē hoer lampen. Die dwase seyden den wysen. Gif ons van uwen oly want ons lampen zijn uutghegaen Die wyse antwoerden. Wanter v eñ ons niet ge noch en waer. soe gaet lieuer tot die vercopers eñ copet. Doe si gaen souden copen. quam die brude gom. eñ die bereyt waren ghinghen mit hē ter bru loften. eñ die dore is ghesloten. Ten laeste quamē die ander maechden eñ seyden. Heer heer doet ōs op. Hi seyde hē. voerwaer ic en ken v niet. Waect daer ō want ghi dach noch vre en weet.

Op sinte nycolaus dach epistel Sapiencie

Siet enē groten priester die in zijnē dage go de behaghede. eñ is gherechtich vonden eñ ind tijt der gramschap is hy een v̄soeninghe wor- den. Zijn ghelijc en is nye gheuonden die de ewe des ouersten hielt. Al zwerende heeftē daer omme die heer doen wassen in zijn volc. hi gaf hem de be nedixie alre luden. eñ zijn testamente op zijn houet gheuest. hi kende hem in zijn benedixie. hi behyelt hem zijn ontfermherticheyt. Eñ vant ghenade voz die oghen des heren. eñ maecten hem groot onder coninghen. eñ gaf hem die crone der glorien. hi set te hem een ewich testament eñ ghaf hem een grote pristerschap eñ heylicheyt inder glorien der priester schap te ghebruken. eñ gaf hem een weerdighe of-

terhande te offerē inden roke d soeticheyt

¶ Euangelium des seluen daghes. Lu. xij.

IN den tiden seyde ihesus sinen iongheren. Laet v lenden ghegordt zijn eñ die lanteerne bernende in v hant. Eñ zijt ghi ghelijc den menscē die horen heer verwachten als hij vander brulofte sal comen. op dat si hem rechteuoert in laten wanneer hi comt eñ cloppet. Salich zijn die knechten. die die here wakende vindet als hi comt. Ic segge v voerwaer dat hi hem opschorten sal eñ salse doē nedersitten eten. eñ al voerby gaende sal hijse dyenen. Eñ ist dat hi comt in die ander wake. eñ ist dat hi in die derde wake comt eñ also vinden sal. salich zijn dan die knechten. Mer weet. wist dye vader des huusghesindes in wat vre die dief comē soude. hi soude vmmer waken eñ en soude zijn huse niet laten doergrauen Eñ weest ghi bereyt wāt in die vre als ghijs niet en vermoedet. sal die sone des menschen comē

¶ Op onser vrouwen ontfangheniſſe. int boeck der wijsheyt

ALs die wynstoc heb ic vrucht gemaect in soeticheyt gemaect. eñ mijn bloemē zijn vruchten der eren eñ der eersaemheyt Ic bin een moeder der schoenre liefsten eñ der vresen eñ der groetheyt. eñ der heyligher hopen. In mi is ghenade des wesens eñ der waerheyt In mi is alle hope des leuēs

eñ der doghet. Uidet to mi ghi allen die mijns bege
ret. eñ van mijn gheboerte sulstu veruult werden
want mijn geest is bouen alle honich soet eñ mijn
erue bouen honich roten.. Mijn ghedenckenisse is
inden ghesl achte der werlt Die mi eten de sal noch
hongheren eñ die mi drincken en sal niet dorsten.
Die mi horē sullen niet ghescheynt werdē. de in mi
wercken sullen niet zundighen. Die mi vutlichten
sullē ewich leuen hebben

Euangelium des seluen daghes.. Ma. i.

Dit ist boec der gheboerten ihesu xpi dauids
abrahams soen. Abraham wan ysaac Isa
ac wan iacob. Jacob wan iudam en syn broeder.
Judas wan phares ende saram an een vrou hyet
thamar. Phares wan esron. Esron wan aaram.
Aarā wan aminadap. Aminadap wan naason.
Naason wan salomō. Salomō wan boos an een
vrou hiet raab. Boos wan obeth an een vrou hiet
ruth. Obeth wan yesse. yesse wan dauid den conic
Dauid die coninc wan salomon aen een vrou dye
vrias hiet. Salomon wan roboā. Roboam wan
abia. Abia wan asa. Asa wan iosaphat. Josafat
wan ioram. Joram wan ozias. Ozias wan ioa-
than. Joathan wan achar. Achar wan ezechyā
Ezechias wan manassem. Manasses wan amon
Amon wan yosiā Josias wan ieconiā eñ syn bro
der in die ouervaert vā babilonien. eñ na die ouer
vaert vā babilonien wan ieconias salathiel Sala

thiel wā sorobabel. Zorobabel wā abiud. Abiud wā eliachim. Eliachim wā azor. Azor wā sadoch Sadoch wā achim Achim wā eliud. Eliud wan eleasar. Eleasar wā matham. Mathā wā iacob Jacob wā ioseph marie man: vā welcke maria ge boren is ihesus diemen hept xp̄s.

Op sinte lucien dach epistel Sapiēcie

Myn here myn god du hebste myn woninge opter eerden verheuen Soeket voer nae tghetal. cc.xxvi

Euangelium des seluen daghes

In den tiden seyde ihesus sine ionghere. Dan salt Dat rijc
Soect voer nae tghetal .cc.xxiij

Van sinte thomas Epistel int boeck der wysheyt ghescreuen.

Salich is die man die sonder vlecke gheuonden is eñ die naden goude niet hen en ghinc. noch in die schat des gheldes niet en hoepte. Wie is dese eñ wie sal hem louen. want hi heuet wonderlyke dinghen in zȳnē leuen ghedaen: Wie is daer in gheproeft eñ volmaect. eñ hem sal die ewighe glorie wesen. Wie mocht overghetreden hebben ende en is niet overghetreden. eñ quaet doen eñ dedens niet. Mer daer omme zijn die goede ghestadich in den here. Eñ zijn aelmisse is in al die kercke d' heyligher kercken.

Euangelium opten seluen dach. Johannes. xx. ca.

Thomas een vanden twaleuen. Soect voer na tghetal. c.xxxiij.

Euangelium Sinte thomas van cantelberch.

In den tiden seyde ihesus sine iongerē. Wā neer ghi horen sult stridinghe eñ twistinge En wilt niet verueert zijn die dinghen moetē yerst gheschien. mer rechteuoert ist eynde. doe seyde hy hem. Dat volc sal opstaen teghent volcke. eñ dat rijc teghent rijcke. eñ tot sommighen steden sullen zijn grote eertbeuinghe eñ sterften eñ hongher. eñ vrese vanden hemel. Eñ het sullen grote teykē syn Mer voer al dit sullen si hoer handen an v slaen. si sullen v veruolghen eñ ouerleueren in sinagoghen eñ trecken v gheuanghen om minen naem to coni ghen eñ richters Dit sal v gheschien to een ghetuy ghe. daer om en set in v herte nyet ouerdenckende hoe ghi antworden sult. want ick sal v mont wijs heyt gheuen. welken al v wedersaken niet weder spreken en moghen. Ghi sult ouergheleuert wer den van ouderen eñ broederen. van maghen eñ vrē den. si sullense ter doot brenghen van vren. ende ghi sult ghehaet zijn van alle menschen om minen name. Eñ een haer en sal van v houet niet vlozen werden. In v lijdsaemheyt sult ghi v siel besitten.

Op sinte siluesters dach epistel Sapiēcie.

Siet enen groten priester. Soect na tghe tal cc.xxiij

Euangelium van enen confessoer. Ma. xxiiij

IN den tiden seyde ihesus sine iongerē. Hier om waket want ghi nyet en weet tot wat vre v heer comē sal. mer weet. wist die huuswert to wat vre die dief comen soude. hij soude ymmer waken eñ hi en liet zijn huus niet doergrauē: Hier om weest bereyt want ghi en weet niet in wat vre des menschen sone comende is. Wie meenstu dat een ghetrouwe knecht is eñ wijs die zijn heer ghe set heuet bouen al zijn ghesinde op dat hi spise ghe ue inder tijt Glo. elcken als hi ontfanclick is. Salich is die knechte die die heer alsō vint doende als hi comt. Ic seg v voerwaer hi sal hem settē bo uen al zijn goede. Mer ist dat die schalcke knechte sprect inder herten. mijn heer merret hy en sal nyet comen eñ dan zijn medeknechten beghinnen te sla ne eñ etet drincket mitten dronckenen des knechts Die heer sal comen in dyen daghe als hijs nyet en vermoedet eñ inder vren als hijs niet en weet. Eñ sal hem deylen eñ zijn deel setten mytten ypocriten daer sal wenen zijn eñ knersinghe der tandē.

Euangelium op sinte remigius eñ hylarius dach. van enen confessoer Ma. v

IN den tiden seyde ihesus sine ionghere Ghi syt dat sout der eerden. Eñ oft sout te niet vderuet waer in salmen souten: dat en doch voert

meer niet dan wt te werpen eñ vertreden werden vanden menschen. ghi zijt dat licht der werlt. een stat die op een berch staet. en mach niet verborghen zijn noch si en ontsteken gheen lanteerne eñ setten se onder een mosken. mer op een candeler dat si al den ghenen luchten die inden huse zijn. Alsoe sal v licht luchten voerden menschẽ op dat si goede werken sien eñ dancken uwen vader mit glorien de in den hemel is

Euangeliũ op sinte felix dach. lu. x.

IN den tiden seyde ihesus sinen iongheren. Die v hoert die hoert mi. eñ die v versmaet die versmaet mi. die mi versmaet die versmaet den ghenen die mi ghesepnt heeft. Doe keerden si hem weder eñ seyden. Heer die vianden zijn ons onder daen in dinen name. Eñ hi seyde hem Ic sach den viant als een blixem neder vallen vanden hemel eñ siet ic heb v die macht ghegeuen te treden op die serpenten eñ schorpionen eñ op alle mogentheyt des viants eñ en sal v niet deren. nochtans en wilt v in dien niet verbliden dat v die geesten ondergheworpen zijn. Mer verblijt v dat v namen inden hemel ghescreuẽ zijn.

Op sinte ponciaens dach epistel. Thymo. ij.

LIeue sone ghedenct ihesum xp̄m verresen te zijn vander doot: van dauids gheslachte gheboren na mijnre euangelien daer ick in arbeyde tot ter vanckenisse toe. recht of ic qualic wrochte alsa

bin ic gherekent. met dat woert gods en is niet ge boden daer omme lyde ick alle dinghen dat si oeck salicheyt vercrighen mit hemelscher glorien. die in cristo ihesu is.

Op sinte marcellijns dach pauwes. Ad hebreos septimo. ca.

Broeders die ander pryester vanden geslach te leui Iser veel priester ghemaect daer om dat si vander doot verboden werden toe bliuen in den leuen. Mer dese want hi inder ewichept blyft so heeft hi ewighe priesterschap waer af hi oeck in ewicheyden behouden mach toeghaende tot gode ouermits hem seluen. niet mit vremde offerhande altoes leuende om voer ons te bidden want het betaemde dat ons soude wesen sulcken biscop. Heylich. onnosel. õbeulect ghesonder vanden zunder. eñ hogher gheworden dan die hemel. Dies al dae ghen gheen noot en heeft ghelijc als die priester ierste voer sinen mildaden offerhande offerden. daer na voer al dat volck want dat dede hi een weruen hem seluen te offeren. Die offerhande was allen menschen ghenoch eñ men en behoefse niet toe vernyen.

Op sinte priscen dach van eenre maghet epistel Int boeck der wijschept.

Wijschept verwint quaetheyt. ende raket van

den eynde totten eynde sterkelic en̄ satet alle dinge̅ soetelic. Dese heb ick ghemint en̄ wtghesocht van mijnre macht en̄ begeerdese mi to eenre bruyt tont fanghen. Ic bin een minre hoerre formen geworden. die gods ghesellschap heuet die prijst mit eren hoer edelheyt. En̄ die heer alre dinghen heefse lyef ghehadt want si is een leerster der castijnge gods en̄ een wtkiester zijnre wercken

Euangelium des seluen daechs. Ma. xiij

Inden tiden seyde ihesus sine iongheren̄ dese ghelikenisse. Dat rijc der hemelen is ghelijc den schat dye verborghen is inden acker. Doe hem een mensche vant bedecte hi hem. en̄ van dier vroude ghinck hi en̄ vercoft al dat hi hadde en̄ coft den acker Ander werf is dat rike der hemelen ghelijc enen coepman die goede margariten sochte. En̄ doe hi enen duer beren margarypt gheuonden hadde ghinc hi hen en̄ vercoft al dat hi hadde en̄ coft dyen. Derdewerue ist ryc der hemelen ghelijck enen nette dat ghewor pen wort inder zee en̄ vergaderen alle manire van visschen. En̄ doet vol was toghen syt vter zee. en̄ saten biden oeuer en̄ wtlasen die goede in hoer vaten en̄ die quade worpen si buten. Also salt wesen int eynde der werlt. Die enghelen sullen wtgaen scheyden die quade vten middel d̄ gherechtiger. en̄ sulle̅ geworpen werde̅ inden ouen des vuers. daer sal syn weninghe en̄ crisen van tanden. Hebt ghi

al dit wel võstaen. Si seyde. ia wi. Hi seyde. Daer om elck ghelceert meyster int rijc der hemelen is gelijc den huuswheert die vut sinen schat voertbrenct dat nije eñ oude.

Op sinte fabianus eñ sebastianus dach epistel

Broeders die hylighen hebben ouermits der ghelouẽ conincriken võwonnẽ gerechtich gewrocht. si hebben võcreghen die beloefte: eñ hebben der leeuwen mont ghestopt als daniel. Si hebben des vuers cracht vutghedaen als die drie iongherẽ die nabugadonasar inden ouen werp. si hebbẽ de scarpheyt des zweerts võiaghet. dats dat heer mit den zweerde ghegordt. Als dauid iosue eñ veel ander. si zijn van siecheyde ghenesen. als die coninck ezechias eñ iob. Si zijn sterck inden stride ghe worden. als iosue eñ machabeus eñ veel ander. si hebben den here der viande ghekeert eñ vluchtich ghemaect. De wiuẽ ontfinghen hoer doden vanđ võrisenisse Glo. verwect vander doot ouermits helyas eñ helizeus die der weduen kinder verwectẽ. mer die ander int nye testament. si zijn verhanghẽ in tormenten eñ ontfinghẽ gheen võlossinghe op dz si een beter võrisenis souden vindẽ. die ander hebbẽ schandelike lachter eñ slaghe besocht eñ voertmeer kerckeren mit banden. si zijn ghesteent als iheremias in egypten. ezechias in babilonien. si zijn ghezaghet als ysaias. si zijn ghetempteert mit sconen beloeften. Si zijn in die dodinghe des zweerdes ghe

storuē als vrias eñ iosias Si hebbē ghegaen mit cle
der van cameels hare ghemaect · in gheyten velle ·
Als helias eñ veel ander behoeuen der nootdrufte
Belast mit sorghe · gepinicht mit arbeyde welker
heylighē die werlt niet weerdich en was Si warē
dwalende in eenlike woestheyden in berghē eñ spe
luncken in holen der eerden · Eñ al dese proeuende
mitten ghetughe des ghelooues eñ ontfinghē die be
loeften niet · god ōsach beter voer ons · dat si sondē
ons niet volmaect en worden

Euangelium opten seluen dach.

In den tiden seyde ihē · sī · ion · Wāneer gh
horen sult stridinghe Soect na tghetali

CC · xxv · Op sinte agnetē dach ·

Epistel int boec der wijsheit

Heer coninc ic sal di helpen eñ lonen di god ·
mijn beholder ic sal dijn naem belien · wāt
du biste een hulper eñ een beschermer gheworden ·
Du hebste mijn naem verlost vander ōliesinge · vā
der stricken der boser toughen · Vandē lippen de lo
ghen wercken · int ansichte der ōuolghers bistu mi
een hulper gheworden · eñ du hebste mi verlost na
veelheyt der barmherticheyt dijns naems vanden
brienscenden leeuwen bereyt totter spisen eñ mijn
siel vten handen des veruolghers · Van veel tribu
cien die mi omgherinct hadden · vander persen der
vlammen die mi omuanghen hadde · eñ int middel
des vuers ic bin ic niet verbrant · Vander diepheyt

des buyskes der hellen. eñ vander beulecter tonghē eñ vanden woerden der loghen. Vanden bosen co ninc eñ vander ongerechtigher tonghen hebstu mi verlost. Myn siel sal ter doot toe den here louen. eñ myn leuen was nakende nedwaerts totter hel len. si hadden mi ouer al ommeringet eñ ten was niemant die mi halp. Ic was siende totter mensce hulpe. eñ ten was niemant. Heer ic ghedocht dyn ontfermhertichept ende dyn mede werkinghe dye van ewen zyn. wantu neemste wt die di liden. en de du verlostese vander banghichept heer ōs god.

Euangelium des seluen daechs. Ma. xv

IN den tiden seyde ihesus sine iongherē. Dā sal dat ryc der hemelen ghelyc zyn. x. mage den. Soect na tghetal. cc. xxiij.

Op sinte Vincencius dach van enen martalaer epistel. tot Thymoteum

LIeue soen ghedenct xp̄m verresen Soe ket na tghetal cc.xxvi.

Euangelium des seluen daechs. Jo. xij.

IN den tiden seyde ihesus sinen iongheren. Voerwaer seg ic v het en si dattet weyte co ren dat in die eerde valt steruet tsal alleen bliuen. mer ist dat ghedoot wort het brenct veel vruchten. Die syn siel liefheeft salse v̄liesen. die syn siel haet inder werlt hi vintse int ewighe leuen. So wie mi dient die volghe mi. en daer ick bin sal myn dienre

zÿn. Wie mi dient die sal mÿn vad̄ eren.

Op sinte Thymotheus dach. eñ vanden apostelen. Euangelium. Jo. xv.

IN den tiden seyde ihesus sine iongerē Dits mÿn ghebot dat ghi malcander lief hebt als ic v liefghehadt heb. Meerre liefte en heeft nyemāt dan dat een zÿn siel set voer zÿn vrienden. Ghi zÿt mÿn vrienden ist dat ghi doet dat ic v ghebiede Te hans en sal ic v niet heytē knecht. want een knechte en weet niet wat zÿn here doet. Ic heb v vrendē gheheyten. want ic heb v condich ghemaect al dat ic van minē vader ghehoert heb. en hebt niet vercoren: mer ic heb v vercoren eñ gheset dat ghi vruchte brenct eñ v vrucht bliue. Eñ wat ghi minen vader bidt in mynen naem dat sal hi v gheuē

Op sinte paulus dach. int werc der apostolē int. ix. capittel.

IN den daghe was saulus noch vutgherēde der dreyghinghe eñ der slaghen in ons herē iongheren. Hi ghinc totten priesteren eñ eyschede brieuen van hem inder sinagoghen in damasco. of hi des weghes enighe mannen of vrouwen gheuōden hadde. dat hÿse gheuanghen mocht brenghen in iherusalem. Ende doe hi sinen wech maecte geuielt dat hi damascum nakede. Eñ siet haestelÿck omscheen hem een licht vandē hemel. eñ hi viel inder eerden. eñ hi hoerde een stemme hem seggende

Saule saule wat veruolchstu mi Glo. hi en se
de niet wat veruolchstu myn leden want in syns
selues lichaem lidet hi noch syn vianden. In wel
ken leden hi selue oec dat weldoen ontfanct. Als
hi sept. Mi i hongherde eñ ghi gaeft mi tetē. Hi sey
de. heer wie bistu? Eñ hi antwoerde. Ic bin ihūs
den du veruolchste. het is di hert teghen den prikel
te vechten. Eñ al beuende seyde hi. heer wat wil
stu dat ic doe? Die here seyde hem. stant op eñ gae
inder stat. daer sal di ghesept werden wat v beta
met te doen. Eñ die mannen die mit hem reysden
stonden vut verwonderen verueert. si hoerden die
stemme mer si en saghē niemant. Saulus stont vā
der eerden op. eñ mit opgheloken oghen en sach hi
niet Glo. hi en mocht niet anderwerf sien
hi most yerst wel verblint zijn. dat was dat hy si
ne eygen wyschept daer hi in verdwaelt stont wt
sloet. eñ hem seluen in allen dinghen onder die ge
loue sette. Doe toghen si hem biden handen. ende
brochten hem in damascum. daer was hi drye da
ghen eñ drie nachten. niet siende. eñ hi en at noch
en dranck. To damasco was een iongher die ana
nyas hiet. in een visioen sprack die heer tot hem..
Ananya? Eñ hi antwoerde sich heer ic bint. Doe
seyde die heer to hem. Stant op eñ ganck in die ste
ghe die rectus ghehepten is eñ soecket saulum tar
censem in iudas huus. sich hi bedet. Ende hi sach
die man die ananyas hiet ingaende. hi leyde op hē

die handen op dat hi van hem zijn ghesichte ontfē
ghe. Doe antwoerde Ananyas Heer ick heb van
dyen vanden menighen ghehoert hoe veel quades
hi dijn heijlighen in iherusalem ghedaen heuet. Hi
heuet vādē princen der priesteren die machte. Al
hier te vanghen die ghene die dinē naem anroepē.
Doe seyde die heer. Ganck wāt dese is mi een vat
der vutuercorenheyt. dat hi mijn naem draghe voer
den heyden voer coninghen. eñ voerden kinderen
van israhel. Eñ ick sal hem tonen hoe veel hē voer
minen naem hoert te liden. Eñ ananyas ghinc hē
eñ quam int huus eñ leyde die hant op hem. eñ sey
de. Saule broeder. die heer ihesus die di openbaer
de inden weghe den du quaemste hem te ōuolghē.
heuet mi ghesent dattu sien soudes eñ veruult wer
den mitten heylighen geest. Rechteuoert vielen vā
zijn oghen schubben welcke gheliju zijn als vissche
schillen eñ hi ontfinc lichte Glo. Indien dz
die schillen van zijn oghen vielen soe wast bewijst
dat hi dat waerachtighe licht inder herten ontfan
ghen hadde. Eñ hi stont op eñ waert ghedoopt.
Doe hi die spise ontfanghen hadde is hi sterck ghe
maect. Doe was hi een deel daghen mitten ionge
ren die in damasco waren. eñ hi ghinck inden tem
pel eñ predicte den here wātet is die soen gods.
Eñ al diet hoerden ōwonderden hem eñ seyden.
En is hi dit niet dyese te iherusalem verdreef. myt
vechten alle die desen naem anroepen. Ende daer

omme is hi ghecomen dat hi die princen der prieste
ren gheuanghen soude brenghen. En palus wart
meer sterc en̄ dede die ioeden schande die in damas
co woenden en̄ belyende dat xp̄s is.

Euangelium des seluen daechs. Ma. xix

In Iden tiden antwoerde petrus en̄ seyde to
ihesum. Sich wi hebben alle dinghen ghe
laten en̄ zijn v gheuolghet wat sal ons daer om ge
boren? Ihesus antwoerde hem. Ic seg v voerwa
re dat ghi die mi gheuolghet zijt inder anderre ghe
boerten als die soen des menschen sitten sal opten
stoel zijnre mogentheyt sult ghi sitten op die twelf
stoelen ende ordelen die twaelf gheslechten vā isra
hel. Ende so wie achterlaet huus of broeders ofte
susters of vader of moeder of wijf of kinder oft ac
ker in minen naem die sal ic weder ontfanghen en̄
dat ewighe leuen besitten

CCxxxj

Op onser vrouwen lichtmisse dach Epistel
Malchias die propheet

Dit spreket god die heer. Siet ic sende minē
enghel die sal dinen wech voer dijn ansicht
bereyden. en̄ altehants sal hi to sinen tempel comē
die verheerre dien soecket ende die enghel des testa
ments die ghi wilt. Siet die sal comen seyt die he

re der heren. eñ wye sal moghen dencken dē dach des toecomstes eñ sal staen om hem te sien wāt hi is als een samenblasende vuer eñ als dat cruyt des volres eñ ghi sult sitten te gader blasende eñ reyny ghende dat siluer. Hi sal purgeren die kynder van leui. eñ hi salse zuueren als gout eñ als siluer. Eñ si sullen den heere offerende wesen offerhande der gherechtichept. eñ die foferhande van iuda eñ van iherusalem sal den here behaghen als dye dach der ewichept ende die oude iaren. seyt die almachtige heer.

Euangelium opten seluen dach. luce. ij.

IN den tiden na dat veruult waren die dagē der zuueringhe marie na moises wet broch ten si ihesum in iherusalem om hem den here te of feren. als ghescreuē is in die wet des heren. want al die ierstgheborē knechtkens sullen gheheylighet heyten inden here. eñ dat si gheuen souden een of fer als ghesept is inder wet des heren. een paer tor telduuen of twe ionghe duuen. Het was een men sche in iherusalem die simon hiet. Ende dese ghe rechtighe eñ vrese hebbende mensche was ōbeyden de die vertroestinghe van israhel. eñ die heylighe gheest was in hem. Ende hi hadde een antwoert ontfanghen vanden heylighen geest dat hi dē doet niet sien en soude. hi en soude yerst sien cristum dē heer. eñ hi quam inden geest inden tempel. eñ doe

zijn ouders dat kint ihesum inleydē dat si doen sol
den na ghewoente der wet. Eñ hi nam hem in sy
nen armen eñ benedide gode eñ seyde. Nu laet here
dinen knecht na dine woerden in vrede. wāt mijn
oghen hebbē ghesien dijn heylgheuer. die du heues
bereyt voert ansichte alles volkes Een licht dat is
to een openbaringhe der heyden eñ to glozie zijns
volkes van israhel.

Op sinte blasius dach van enen martelaer Ad
thymoteum. iiij. .

L Ieue sone ic ghetughe voer gode ic besweze
di gode te een ghetughe eñ xp̄o ihesu de leuē
de eñ dode oerdelen sal eñ bi zijnre toecomste eñ bi
sinen rike dattu twoert predicste. doet alst bequae
me tijt is eñ alst niet bequame tijt en is dat is dyet
ghenoeghet te hozen eñ diet niet hozen en wil argu
ere. Verwecke. bidde. berispe in alre lijdsaemheit
eñ leringhe. want die tijt sal zijn dat si leringe niet
liden en sullen. mer na hoer begheerte sullen si hem
meysters anhalen die in die ozen sullen clouwen.
eñ si sullen vander waerheyt keren eñ totten fabu
len ghekeert werden. Mer wake du in allen doge
den des euangelisten werc veruult te werden in di
nen dienste. Hout mate in allen dinghen. weest so
ber. want ic beghin nu gheoffert te werden. ende
die tijt mijnre lossinghe is na bi. Ick heb enen gro
ten strijt gestreden dē loep heb ic volbrocht tgeloue

heb ic ghehoudē Jnden anderen dat noch comē sal is mi die crone der gherechticheyt opghelept de mi die heer gheuen sal in dien daghe die gherechtyghe richter. Niet alleen mi. mer oec den ghenē die sine toecomste soecken

Euangelium des seluen daghes. lu. ix.

IN den tiden seyde ihesus sine iongerē. Hoe wie comen wil na mi die loghene hem seluē eñ boer op zijn cruce eñ volghe mi na. Ho wie sine siel behouden wil die salse verliesen. want wie sin siel vliest om mi die salse behouden. Wat batet dē mensche of hi al die werlt wonne eñ syn siel vloer eñ hem seluē scade doet. Wie mijns eñ mijnre lerin ghe scaemt die soen des menschē sal zijnre scamen. als hi comt in zijn mogentheyt zijns vaders eñ sin re heyligher enghelen

Op sinte Aechten dach vā eenre maghet epistel

WIjsheyt verwint quaetheyt. Soect na tghe tal. cc. xxvij Euangeliū des seluē daghes

JNden tiden seyde ihesus sine iongheren. Dat rike der hemelen Soect na tghetal cc. xxvij

Op sinte valentijns dach epistel Sapiēcie

SAlich is die mensce die wysheyt vant eñ de in vroude toeulopende is Hoer vcriginge is beter dan die neringhe des siluers eñ gouts eñ des alre puersten Hoer vrucht is duerbaerre dan al ryc heyt ofte dinghen die begeert werden en zijn desen niet ghelijc. Lancheyt der daghen is in hoer rechte

hant. in hoer luchterhant rychept eñ glorien. hoer weghe zijn scoen. eñ al hoer toepade zijn vreedsam Een hout des leuens is den ghenen diese omgrepē hebben eñ salich is hi diese houden sal: De heer fun deerde die eerde mitter wyschept eñ vestichde dē hemel mitter vroethept. die hemelen barstē van sinre wyschept. die wolken wassen vandē douwe

Euangelium opten seluen dach.

In dien tiden seyde ihesus sine iongheren. Soe wie comen wil. Soect na tghetal. cc. xxxiij.

Op sinte peters dach vheffinghe epistel. Petri. i.

Petrus apostel ihesu cristi ontbiet dē wtuercozen incomelinghen dye vter heydenschap ghecomen zijn totter gheloue der vstroyughe pontigalacie capodocie eñ bitunie nader wetenheit go des des vaders in heylichept des geestes In gehorsaemhept eñ in die besprenghinghe des bloees ihū cristi. ghenade eñ vrede moet v oueruloedich wezē Ghebenedijt si god die vader ons heren ihesu xp̄i. die ons na zijn grote barmhertichept weder heeft ghebaert inden leuenden hope ouermits der verrisenisse ihesu xp̄i vten dode inder onuerganclike eñ onbeulecter eñ onuerdorlicker erfenisse indē hemel tonthouden in v die inder mogentheit gods behoedet wort. ouermits tgheloue bereyt gheopenbaert te werden inder vterster tijt daer ghi in verblijt sullet werden. Al ist dat nu behoert een luttel droeue

te wesen in menigerhande temptacien . op dat dye proeuinghe des gheloues edelre si dan gout . dat o uermits den vuer gheproeft wort en̄ gheuonde in den loue en̄ inder glorien en̄ eren . in die openbarin ihesu xp̄i als hi ten oerdel comen sal .

Euāgelium opten seluen dach . Ma . xvi .

In den tiden quam ihesus inden lāde cesarie philippi en̄ vraghede zijn iongheren en̄ sede Wie septmen dat des menschen soen is : Doe sedē si . Sommighe segghen iohan baptisten . sommige helyam . sommighe iheremiam of een vandē pphe ten . En̄ ihūs seyde . Wie segstu dat ic bin . Peter antwoerde . Du biste xp̄s die leuende gods sone . Ihesus seyde hem . Salich bistu simon bariona . want vleys en̄ bloet en heues di nyet ghesept . mer mijn vader die inden hemel is . en̄ ic seg di du biste petrus en̄ op desen steen sal ic mijn kercke stichten En̄ die poerten der hellen sullen gheen macht daer teghen hebbē Ic sal di gheuē de slotelē des hemels En̄ so wattu bindeste opter eerden . dat sal ghebō den zijn inden hemel . en̄ wattu ontbinste opter er den dat sal ontbonden zijn inden hemel

Op sinte mathijs dach epistel . int wercke der apostelen . ca . i .

In dien daghe stont petrus op . int middel der broe deren ende seyde Die scare der menschē was bina

hondert eñ. xx. Ghi broeders ghi mannē die scrift
moet veruult worden die de heylighe geest voer ge
sproken heuet doer dauids monde die der gheenre
leyder was die ihesum vinghen die onder ons me·
de ghetelt was eñ inder deylinghe ontfanghē had
de dat lot des diensten. eñ dese besat die acker dye
ghecoft was mit lone der quaetheyt. eñ hi verhinc
hem eñ barst int myddel. Al zijn inghedoemte zijn
vutghestort. eñ het is alden ghenen die te iherusa·
lem wonen kundich ghewordeu als dat dye acker
in horen tonghen gheyten is acheldemach. dat is
des bloets acker. Want het is inden psalmen ghe
screuē. Zijn woninge sal woest werdē eñ niemāt
en si die daer in wone. eñ zijn bisdomme ontfanct
een ander ¶ Daer om behoert een van dese man
nen die in elcker stede mit ons vergadert zijn. daer
die heer ihesus xp̄us in eñ vutghegaen heuet onder
ons beghinnende van iohannes doopsel tot dyen
deghe dat hi opghenomen waert mit ons een ghe·
tughe te werden zijnre verrisenisse. Daer satē twe
iosephs de gheheyten is barnabas die toegenaemt
is dye gherechtighe eñ mathiam. Eñ al biddende
spraken si. Du here die alre menschen herten kēste
ṽtoen ons welke du vercoren hebste een van desen
tween in die stet der dieninghe eñ der apostelscap
te ontfanghen van welcke stede iudas af gheuallē
is op dat hi in zijn stede gae. Eñ si gauen hem loth
eñ op mathiam viel dat loth. ende hi is toeghetelt

mitten eluen apostelen.

Euangelium des seluen daeghes. eñ vã den apostelen Lu. xxij.

In den tiden wort een twistinghe ond' die apostelen wie vã hem die meeste waer. Doe sede ihesus Die coninghen heerscappyen ouer die hoer Die macht heft ouer hẽ is weldadich gehetẽ. Ghi also niet. mer die dye meeste is onder v werde als die minste. eñ die een voergaenre is een dienre Wie is die meeste die sit of die dient. ist nyet die sit? Ic bin int middel van v dienende. ghi zijt mit mi ghebleuen in temptacien. ic ordineer v trijcke als mi mijn vad' geordineert heft dat ghi moghet eten eñ drincken op mijn tafel in mijn rike. eñ sitten ordelen op die stoelen die. xij. gestechte vã israhel

Epistel op sinte gregorius dach Sapiencie

Siet enen groten priester die in. Soect na tghetal cc. xxiiij

Euangelium des seluen daechs.

In den tiden seyde ihesus sine iongherẽ. Gi zijt dat sout Soect na tghetal cc. xxvij

Epistel op sinte benedictus dach Sapiencie

Hi is vã gode eñ den menschen v'coren wes ghedenckenisse inder bedinghe zijn sal. Hij makeden ghelijc die glorie der heylighen eñ maectẽ groot in die vrese der viãden. In zijn woerden heuet hi wonder te sate gebrocht. hi heft hem mit glorien gheeert int aensicht der coninghen. eñ gaf hẽ

die crone zijns volkes eñ toende hem zijn glorie. hi maecten heylich int gheloue eñ in zijn slechtheit. hi vercozen vut allen vleysche wãt hi hoerde zijn stem Hi leyden inden volc eñ gaffen totten ghebodẽ die ewe des leuens eñ der leringhe.

Euãgelium opten seluen dach. Vã enen confessoer. Lu. xi.

IN den tiden seyde ihesus sinen iongherẽ. Nyemant en ontsteec een luchte eñ setse int verborghen. mer op een candeler op dat die ingaen tlicht sien. Die lanteerne dijns lichaems is dijn oghe. is dijn oghe eenuoldich al dijn lichaeme is claer. Ist schalc al dijn lichaem is duuster. Daer om siet dat int lichte dat in di is gheen duusternisse en si. Ist dat al dijn lichaem claer is eñ gheen duusternissen en heuet dan salt al schoen wesen. Als een lanterne des schijnsels salt di verlichten

Op onser vrouwen dach epistel Ysaye.

IN den daghe sprack die here to achar

Soect voer nae tghetal xj.

Euãgelium opten seluen dach..

IN die seste maent waert die enghel gabriel

Soect voer nae tghetal. xij.

Op sinte ambrosius dach epistel. Ad hebreos. iij.

GRoeders van menigherhande vremde leringhe en wilt niet õleit werden: want het is alrebest dat herte mitter gracien haestelick toe maken op dat ghi volcomẽ waerheyt hebt eñ niet mit

der spisen die den ghenen niet en vorderē. dye daer
in wanderen dat was inder settinghe d̄ spisen die
een reyn te houden eñ die ander onreyn. wi hebbē
een outaer daer si gheen macht af en hebben. dyen
tabernakel dienende. dats den lichaem veel te dye
nen. want der beestē bloet dat ouermits den bisco
pen in die gheheylichde stede voer die zundē uutge
stort wort. der beesten lichamē werden butē daer
dat heer lach ghebrant. daer om waert xp̄s buten
die poerte ghepassyt op dat hijt volc ouermits zijn
bloet reyn maecte. laet ons daer om gaen tot hem
buten den heer der werlt sinen lachter draghende.
want wi en hebben daer gheen bliuende stede mer
wi soecken toecomende. laet ons daer omme ouer
mits hem een offerhande des loues god altijt offe
ren. dats die vrucht der lippen die sinē name belyē
Dat is die offerhande des loues die wij gode sullē
offeren. mer des weldoens dats der mildichept in
malcander eñ der ghemeyn makinghe dats d̄ lyef
ten daer alle dinghen in ghemeyn zijn Wilt niet v̄
gheten want mit sulcker offerhande v̄dientmē go
de of wort gode verdient

Euangelium van enen confessoer M a. v.

In den tiden seyde ihesus sinen iongheren. Gi
zijt dat sout Soect na tghetal. cc. xxvi.

Op sinte tiburcius eñ valerianus dach. Epistel.

Dint boec der wijsheyt
Die sielē der gherechtigher zijn in de hant go

des eñ die pijn der doot en salse niet rueren. in dye oghen der onwiser zijn si sien steruen. eñ hoer vut ganc is een pininghe õmoet te werdẽ. eñ dat van ons is is een wech der eyndinghe mer si zijn in vre den. Al ist dat si vãden menschen hebbẽ gheleden hoer hope is vol ontsterfelicheyt. In luttel dinghẽ zijn si vermoyt. in veel dinghẽ zijn si wel ghezadet want god heeftse ghetempteert. eñ hi vantse zijns weerdich recht als gout. indẽ ouen heeft hijse ghe proeft eñ als die offerhande des offers heft hijse õt faen. eñ inder tijt sal wesen hoer opghesichte. De gherechtighe sullẽ blincken eñ als voncken sullen si in die rietborden lopen. si sullen die geslachten oer delen eñ sullent volc verherẽ. hoer heer sal in ewich heit regneren

Euãgelium opten seluen dach..

In dien tiden seyde ihesus sinen iongheren. Wanneer ghi horen sult stridinghe eñ

Soect na tghetal. cc.xxv

Op sinte ioris dach epistel. int boec der wijshet

Die heer leyt die gherechtighe doer dye rechte wegen eñ toende hem dat rike gods eñ gaf hem dat verstant der heylighẽ. in arbeyt maecte hi hem eerlaem eñ veruulde zijn arbeyt. hi was hẽ bi inder boelheyt der gheenre die hem bedroghen. hy maecte hem eerlaem eñ behoede hem vanden vian den. Hi gaf hem een starcke strijt dat hi verwan. Die wijschept is alre dinghen sterc. dese wysheyt

heeft hi den gerechtighen ghelaten. mer si vlosten vanden zunders. si daelden inden graue mit hem neder eñ inden banden heeft hien niet ghelaten tot si hem brochten die crone des rijcs eñ mogentheyt teghen die hem bedructen. bewijsde logenachtich die hem beuleccten. eñ hi gaf hem die ewighe claerheyt onse here god.

Euangelium des seluen daghes eñ opter apostelen auont. eñ vanden heylighen. Jo. xv

IN den tiden seyde ihesus sine iongherē Jck bin die wynstoc ghi zijt die telghen die bliuet in mi eñ ic in hem. dese brenct veel vruchten. want sonder mi en moechdi niet doen. Wie niet in mi en blyft sal vut ghewopen werden als een telge. eñ sal verdorren eñ int vuer ghewopen werden eñ bernen. ist dat ghi in mi bliuet eñ myn woerdē in v bliuē wat ghi wilt suldi bidden eñ tsal v geschien Jndien is myn vader vclaert dat ghi veel vruchten brenct. eñ myn iongher wort. als mi die vader beminde so beminne ic v blijft in myn liefte. Houdi myn ghebodē soe suldi in mijn liefte bliuen als ic mijns vaders gebo den bewaert heb. op dat mijn vroude in v si. Eñ v vroude veruult werde.

Op sinte marcus dach. Ad thymotheum

Lieue sone ghetughe in gode Hoert nae tghetal cc. xxxij.

Euangeliū opten seluen dach. lu. x.

In den tiden teykende die heer. lxxij. andˀ iongheren. eñ sende twe eñ twe te gader voer syn ansicht in alle stedē daer hi tocomende was eñ hi seyde hem. Des bous is veel eñ luttel wercludē bidt daer om dē heer des bous dat hi werclude sen det in sinen bou. Siet ic sende v als lammer onder die woluē. daer om wilt gheen sack draghen noch scharp noch schoen. noch gruet nemāt biden wege In wat huus ghi gaet segt yerste. vrede si dezē huse. Eñ is daer een kint des vreden. v vrede sal daer op rusten. ist niet hi sal weder tot v keren. blift in den huse etende eñ drinct dat si hebben. Want een wercman is zijn loen weerdich.

Op sinte vitalis dach epistel Sapiēcie

Hi ist dat die gerechtighe vandˀ doot be grepē wort hi sal inden loue syn. want die outheit is eer saemlic. niet daghelix noch mitten ghetal der iaerē gherekent. die sinne des menschen is grijs. eñ dye outheit syns ouderdoms Een onbeulect leuē gode behagende is hi liefghewordē alleen onder die zun ders is hi ouergheuoert. hi is ontruct op dat de boelheyt syn vˀstandenisse niet wandelē en soude. eñ die gheuenstheyt niet bedrieghen. Hi heeft in corter tijt veel dinghen volbracht. want syn siele behage de gode daer om haeste hien wt te leyden vāt mid del dˀ boesheyt. want die ghenade gods is in sinen

heylighen zijn opgheſichte in zijn vercoren.

Euãgelium opten ſeluen dach. Jo. xiiij.

In den tiden ſeyde ihesus ſine iongerẽ. Jck bin die wynſtoc Soect na tghetal cc. xxxvi.

Op ſinte philips eñ iacobs dach epiſ. Sapiẽ.

DJe gerechtighe ſullen in grote volſtandichz teghen die hem ghedronghen hebben eñ arbeyt ghenomen. ſi ſullen ſien en võſtoert werdẽ van auxteliker vreſe. eñ ſullen verwonderen in zijn hylichept eñ ongehoepte ſalichept. ſuchtende vã bangichept des geeſtes eñ ſullen hem ſeluen ſeggen penitencie doende. Dit zijnſe die wi voertijts beſpotten eñ lachterden. Wi onghesinde luden meenden dat hoer leuen quaet waer eñ hoer eynde ſondere ere Hoe zijn ſi daer om aldus ghereſent onder die kinder gods eñ hoer loen is onder den hilighen.

Euangelium des ſeluen daechs Jo. xiiij.

In den tiden ſeyde ihesus ſine iongerẽ. laet v herte niet võſaghen noch verueert zijn Geloeet in mijns vaders huſe zijn veel woninghen. Waert anders ic hadt v gheſeyt want ic gae v die ſtede te bereyden: ic come weð eñ ſal v to mi nemẽ. op dat ghi oec daer zijt. Doe ſede thomas heer wi en weten niet waer du gaetſte. hoe moghen wi dẽ wech weten? Jhesus ſeyde hem Jck bin die wech der waerheyt eñ dat leuen. niemant en comt tottẽ

vader den ouermits mi waert dat ghi mi bekende ghi hadt trouwen den vader bekent. voertmeer so sulstu hem kennen. eñ ghi hebt hem ghesien.. Doe seyde philippus Heer toent ons den vader eñ ons ghenoeghet Jhesus seyde hem Aldus veel tijts bin ic mit v eñ ghi en hebt mi niet bekent? Philippe die mi siet siet oec den vader. Ic bin inden vader ende die vader is in mi. Die woerde die ic spreke en spreke ic niet van mi seluen. die vader dye in mi bliuēde is hi doet die wercken. En gheloefdi niet dat ic in den vader bin. eñ die vader in mi is? Al en waert niet ghelouet omder wercken wil. Vorwaer voer waer seg ic v die in mi ghelouet die wercken dye ic doe sal hi oec doen. eñ meerre werken dan dese sal hi doen. want ic gae tottē vader. eñ watstu bidste in minen naem dat sal ic v doen. op dat die vađ in den soen verclaert wort. Wat ghi bidt den vader in minen naem dat sal hi v gheuen

Epistel vanden heylighen cruce. inden meye. Ad gal. i. ca..

Broeders ic betrou in v daer om inden here. dat ghi niet anders smaken en sult dan ic v gheleert heb. Die v verstoert sal dat oerdel draghē soe wie hi is. Broeders of ick nu die besnidenisse predicte waer om lide ic noch veruolghinghe daer omme is die scande des cruces wtghedeylt Glosa. Want die apostel seyde datmen die settinghe

der ewen niet gerechtuerdicht en worde. Mer in
den cruce. dat was den ioden in schande vergaue
god dat si afghesneden wordē die verstoren. broe
ders ghi zijt in vriheyt gheroepen alleen dat ghi de
vriheyt niet en gheuet in die oersake des vleyss mer
dient malcander ouermits liefte. want al dye ewe
wort in een woert vuult. Hebt lief dijn naestē als
di seluē. Ist dat ghi bijt en̄ eet siet dat ghi van mal
cander niet vterert en werdt.

Euangelium des seluen daghes

IN den tidē was een mensche vanden phari
zeen een prince d' ioden die nycodemus hiet
Dese quam des nachtes to ihesum en̄ seyde. Mey
ster wi wetē datstu van gode comen biste. wāt ne
mant en mach dese teykenen doen die du doeste tē
si dat god mit hem waer. Ihesus antwoerde hem
Voerwaer voerwaer seg ic v ten si dat een yeghelic
nye gheboren werde hi en mach dat rike gods niet
sien. Doe seyde nycodemus Hoe mach een mensce
gheboren werden als hi out is. Mach hi andwerf
in zijns moeders lichaem gaen en̄ werden geborē.
Ihesus antwoerde. het en si vanden heyligē geest
hi en mach int rike gods niet gaen. Dat vant vley
sche gheboren is. is vleys. En̄ dat vten geest gebo
ren is dat is geeste. Verwondert v niet dat ic v sey
de ghi moet anderwerf gheboren werden. Die geest
tet daer hi geesten wil. en̄ du hoerste zijn stemme.

mer du en wetes niet wā hi comt of waer hi gaet So is elck die vten geest gheboren is Doe antwoorde nycodemus Hoe moghen dese dinghen gescien? Jhesus seyde hem. Bistu een meyster in israhel. eñ weetstu des niet? Voerwaer voerwaer seg ic v dat wi weten spreken wi eñ dat wi ghesien hebbē tughen wi. eñ ons ghetuuch en ontfancstu nyet. Of ic v eertsche dinghen ghesept heb eñ du nyet en gheloueste. of ic v hemelsce dinghen seyde hoe sou dise ghelouen? Niemant en climt totten hemel dan die vandē hemel gheclommen is die soene des menschen die inden hemel is. Als moyses tserpent indē woestinen ōhief. also moet des menschen soen verheuen werden. op dat elc die in hem ghelouet niet ōlozen en werde. mer dz ewige leuē hebbe

Op sinte ians dach voer die latÿnsche poerte.

DJe gode ontsiet Soect na tghetal. cc xxiij.
Ende dat selue euangelium soect oec

Op sinte gordianus eñ epymachus dach Epistel.
DJe sielen der gherechtigher zÿn in dye hant
Soect na tghetal. cc. xxxv.

Euangelium opten seluen dach.
IN den tiden seyde ihesus sine iongerē. Wanneer ghi Soect na tghetal. cc xxv.

Op sinte pancraes dach mit sinen ghesellen. Epis

Int boec der wijsheyt.

Die gerechtige sullen in ewichz leuē eñ hoer loen is biden here. hoer gedachte zijn biden alre ouersten. daer om sullē si dat rike der cierheyt eñ die ewe der suuerheyt vand̄ hant gods ontfanghen. Mit zijn rechterhant sal hise bedecken eñ beschermen. Hi sullen die wapen zijnre liefte ontfāghen. eñ totten wake der vianden sal hi die creaturen wapenen. Hi sullen die gherechtichept antrecken voer die borst plate. eñ voer den helm sullen zij dat seker vonnisse ontfanghen. si sullen gelijchept den onuerwinliken schilt nemen. Die gerechtighe beloeften sullen gaen. eñ hi salse leyden in seker stede onse here god

Euangelium opten seluen dach. Ma. v.

In den tiden doe ihesus die scare sach clam hi op in den berch. Eñ doe hi was gheseten quamen zijne iongheren tot hem. Hi dede op zijn mont eñ leerde se eñ seyde. Salich zijn die arme van geeste wāt dz rijc der hemelen is hoer. salich zijn die sachtmodige want si sullen die eerde besitten. Salich zijn si dye wenen want si sullen ghetroest werden. salich sin si die hongheren nader gerechtichept want si sullē ghezadet werden. Salich zijn die ontfermhertighe wāt si sullen ontfermhertichept vinden. salich sin si die reyn vā geeste zijn want si sullē gode sien. salich zijn die vreedsamē want si sullen kinder godes

heyten. Salich zijn die gerechtighe want dat rike der hemelen is hoer. salich sidi als v die menschen vermaledien eñ vuolghen eñ segghen quaet van di liegende om mi. vblijdt v want v loen is oueruloe dich inden hemel

Epistel op sinte seruaes dach

Siet enen groten priester. Soect na tghetal cc. xxxiij

Euangelium des seluẽ daghes

Inden tiden seyde ihesus sine iongheren. Ick bin. Soect. cc. xxxvi.

Op sinte marcellus eñ petrus dach epistel. Sapiencie

God salt loen vandẽ arbeyde zijnre heylygen weder gheuen eñ leydense inden wonderliken weghe. eñ hi was hem een decsel des daghes eñ een licht der steernen des nachtes hi brochse dore dat rode meer eñ voerdese ouer dat grote water Mer hoer viande verdranc hi. Uter diepheyt dˀ hellen heft hijse ghelept. daer omme namen si die ghe rechtighe die rouen der boser. eñ besonghen dẽ heyligen naem heer. eñ loueden te gader v verwinnende hant onse here god.

Euangelium opten seluen dach.

Inden tiden doe ihesus die scare sach clam hy op Soect voer na tghetal cc. xxviij.

Op sinte bonifacius dach epistel

Broeders die heylighen hebben ouermits Soect na tghetal cc. xxviij

Euangelium opten seluen dach.

[I]nden tiden seyde ihesus sinen iongeren. Wā neer. Soecket voer na tghetal. cc. xxv

Op sinte barnabas dach apostel. Epistel.

Broeders daer en sidi nu gheen vremde gastē mer ghi zijt borghers der heylighen. eñ ghe sinde gods bouen ghetimmert opt fundament der apostelen eñ pphetẽ daer dye ouerste horen steen xp̄s ihesus af is In welcker alle ghesette timmerin ghe af wast in enen heylighen tempel indē here. in welke cristo ghi oec mede ghetimmert zijt indͦ wō stat gods inden heylighen geest.

Euangelium opten seluen dach. Jo. xv.

Inden tiden seyde ihesus sinen iongherē. Dits mijn ghebot dat ghi lief hebt als ic v lief gehat heb Meerre liefte en heeft niemant dan dat hi zijn siele voer zijn vrient sette. Ghi zijt mijn vrienden ist dat ghi doet dat ic v ghebiede. Te hans en sal ic v niet heyten knechten wāt die knecht en weet niet wat zijn here doet Jc heb v vrienden geheten wāt ic ma ke v kundich al dat ic van minen vadͦ gehoert heb. Ghi en hebt mi niet wtuercoren. mer ic heb v vtco zen eñ v gheset dat ghi vrucht brenct eñ v vrucht bli ue: Eñ watstu minen vader bidste in minen naem sal hi v gheuen.

Epistel op sinte odulphus dach Sapiencie

Salich is die man die inder wijsheyt woēt eñ inder gerechticheyt dencken sal. eñ dye

onmenschept gods dencken sal indē sin god sal hē spisen mitten brode des leuens eñ verstandenis eñ sal hem drincken gheuē vanden water der saliger wijscheyt. eñ sal in hem gheuesticht werdē eñ niet bughen. hi sallen outhouden eñ sal niet ghescreynt werden. Hi sallen ōhetten bi sinen naesten eñ sallē eruen sinen ewighen naem ons heer god

Euangelium opten seluen dach

In den tiden seyde ihesus sine iongerē. Laet v. Soect nae tghetal cc. xviij

Op sinte vitus eñ modestus dach epistel. Ad hebre os. x. ca.

Broeders denct der voerleden daghen daer v druc in quam daer ghi verlicht wert ende grote tijt der passyen ledet. eñ in sommighen delen zijt ghi een wonder te schouwen gheworden indē lachter eñ in tribulacien. eñ in sommighen deylen sidi ghesellen gheworden. int medelidē der geenre die also wanderen. want ghi hebt mitten gheuan ghen medeliden ende den roef mit ghewelde. uwe goeden hebt ghi mit vruchten ontfanghen als eene gaue gods bekennēde dat ghi hebt een beter eñ bly uende goet inden hemel Aldus en wilt niet vast be trouwen eñ verliesen dat grote loen. wāt lijdsaem heyt is v noot op dat ghi die wil gods doet eñ we der moghet brenghen datter dicke belouet is. dat is dat ewighe leuen. want noch een luttel tijt des die toecomende is sal comen. ende hi en sal oec niet

merrē. die gerechtighe leuen van tghelone
Euangelium opten seluen dach.
IN den tiden doe ihesus die scare sach.
Soect voer na tghetal cc.xl
Op sinte alexius dach epistel. Sapiencie.
DIe ghererchtighe sullen inder. Soecket voer na tghetal. cc.xxxviij
Euangelium opten seluen dach.
IN den tiden doe ihesus die schare sach clam hi
Soect voer nae tghetal cc.xl.
Op sinte geruasius eñ prothasius dach epistel. int boec der wijsheyt
DIe gherechtighe sullen inder ewicheyt leuē
Soect voer nae tghetal cc.xxxviij.
Euangelium opten seluen dach.
IN den diden doe ihesus die sca. Soect ghetal. cc.xl. Op sinte iohans baptisten auont. epistel. Iheremias die propheet.
IN den daghe ghesciede dat woert des heren to mi eñ seyde. Eer ic v inden lichaem sciep bekende ic di. eñ eer du vten buke ginghes hilichde ic di. Ick gaf di tot een propheet onder den volcke Eñ ic seyde. Ha ha ha. heer god ic en can niet spreken want ic bin een kint. Eñ die heer sede mi. En wilt niet segghen ic bin een kint. want to alle dinghen daer ic di toe seynde sulstu gaen. eñ du sulste spreken al dat ic di ghebieden sal En vreest niet vā horen ansichte. want ick bin mit di seyt die here.

en die heer sende zijn hant en̄ roerde mijn mont. en̄ seyde. Sich ic heb mijn woerden in dijn mont gegegeuen. Ick heb di ghesetet ouer dat volc en̄ ouer dat rike op datstu wtpluckste en̄ verscheydeste seyt dye almachtighe heer.

Euangelium des seluen daechs. Lu. i

IN coninc herodes daghen was een priester en̄ hiet zacharias Dese was in abyas stede en̄ zijn wijf van aarons dochter hiet elizabeth. Sy waren beyde gherechtich voer gode in alle zijn ghe boden voertgaende sonder claghe in alre rechtuerdichept des heren. en̄ en hadden gheen kinderen. want elizabeth was onuruchtbaer. Si warē bey de in horen daghen. Het ghesciede doe hi priesterlyken dienst doen soude in die ordinancie zijnre ston de voer gode nader ghewoente d̄ priesterscap. ginc hi mitten lote dat hi vter offerhande setten soude. dat hi inden tempel des heren ghinc. En̄ als de me nichte des volckes buten beden. in die vre des ontstekens openbaerde hem die enghel des heren totd̄ luchter siden des outaers daermen die offerhande op plach te bernen. En̄ zacharias sacht en̄ was v̄ueert en̄ versaghet mit vresen. Die enghel sprac Zacharias en ontsiet v niet. want dijne bedinghe is ghehoert. en̄ elizabeth dijn wijf sal baren een kint En̄ du sulste zijn name heyten iohannes. en̄ di sal wesen vroude mit blijscappen. Veel salder in synre

zijnre gheboorten verbliden want hi sal groet syn
voerden here. Wijn eñ al dat dronckẽ mach mae
ken en sal hi niet drincken. vanden heylighen geest
sal hi veruult werden in synre moeder buyc. eñ ve
le kinder van israhel sal hi bekeren tot gode. eñ hy
sal voertgaen voer hem in helyas geest eñ mogent
heyt. op dat hi bekeer die herten der vaderen eñ die
ongheloue totter wysheyt ð ghrechtigher den he
re een volmaect werc te bereydẽ.

Op sinte iohans baptisten dach. in die yerste
misse Ysayas die pphect

Dit seyt god die heer. siet ic bin die ierste tot
syon eñ ic sal iherusalem eer geuen. siet mijn
knechte. ic sal ontfanghen mijn wtuercoren. mijn
siel behaghet in hem Ic heb minen geest op hem ge
gheuen. hi sal dat oerdel inder waerheyt wt leydẽ
eñ hi en sal niet droeuich wesen noch verstoert tot
hi dat oerdel inder eerden setten sal. eñ die eylandẽ
sullen zijn ewe verwachten. Ic scheppe den hemel
eñ reckese wt. ic bin die eerde vastmakende eñ die
dinghen die daer van groyen. ic gheue ademtocht
alden volcke dat opter eerden is eñ den gheest den
ghenen die de arke betreden. Ic die here heb in die
gherechtichheyt gheopent eñ dyn rechterhant begre
pen. eñ ic heb di behouden eñ ghegeuen in die voer
waerde des volkes eñ dat licht der heydenen. Sy
syn veruult eñ te gader ghewreuen. het behoert in

cobs huus. eñ al die achterghelaten des huus van israhel die van minen lichaem ghedraghen wordt eñ van minen buke ghedraghen zijt. Ick salse selue totter outheyt eñ grauwen haer toedraghē. ic heb se ghemaect en salse draghen eñ behouden. Wien hebdi mi ghelijc ghemaect seyt ons verlosser die almachtighe heer

In die anderde misse Ysayas die prophet

Dit seyt die heer. hoert ghi eylande eñ merct ghi lude van veers Die heer heeft my wten buyc mynre moeder lichaem gheroepen eñ heft mynen name bedocht. Hi heeft mijn mont gheset als een scarp zweert onder die schieme zijnre hant heft hi mi beschermt eñ gheset een wtuercoren schut in sinen coker heeft hi mi verborghen. eñ hi seyde my Israhel du bist mijn knecht. in di sal ic mi ōbliden Eñ nu spreect dit die here. eñ formeert mi vtē buyck hem to enen knecht. ic heb di ghegeuen inden licht der heyden op datstu mi salicheyt biste totten vterften der eerden. Die coninghē sullen sien eñ de princen sullen te gader opstaen eñ anbeden di heer god eñ den heylighen naem israhel die di wtuercorē ghe hadt heuet.

Euangelium des seluen daghes. Lu. xv. capittel

In den tiden is elizabeths tijt veruult omme te baren eñ si wan een kint. eñ hoer gebue-

ren eñ maghẽ hoerden dat god bermhertichheit mit
hoer dede eñ si waren blide. En het ghelchiede op
ten achten dach quamen si omt kint te besnyden.
Eñ hietent na sinen vader zacharias Eñ die moedũ
antwoerde. Alsoe ymmer niet. het sal iohan hey-
ten. Doe seyde hi. in v ghestachte is nyemant dye
alſo heyt. Eñ si teykendet sinẽ vader hoe hyen hey
ten wolde. Doe eyſte hi een griffie eñ screef eñ sey-
de. Johannes is zijn name. Eñ si verwonderden
hem alle. Te hantes is syn mont opgheloken eñ si
ne tonghe. eñ hi sprac benediende god. Daer is vre
se worden ouer al hoer ghebuerte eñ ouer al die ge
berchte van iudeen worden al dese woerden open-
baer. Si settent al in hoer herten die dit hoerden.
eñ seyden. Hoedanich meynstu sal dit kint werdẽ
want die hant des herẽ is in hem.. Eñ zacharyas
zijn vader is veruult mitten heylighen geest eñ pro
pheteerde eñ seyde. Ghebenedijt si god die heer vã
israhel want hi zijn volc gheuisitiert heeft

Op sinte lebuinus dach Epistel.

Die ghererchtyghe sullen inder ewichheyt leuẽ
Soect voer na tghetal cc. xl.

Euangelium des seluen daeghes

In den tiden seyde ihesus sine iongherẽ. laet v len.
Soect na tghetal cc. xxiij

Op sinte peter eñ pauwels auont. Int werc
der apostelen. i. capittel.

IN den tiden clommen petrus eñ iohan indē tempel ter neghender vren v̄ bedinghe. Eñ een man die in zijns moeders lichaem crepel was die si dagheliix setten voer die poerte des tempels. die geheyten is die gulden poerte dat hi van dē ghe nen die inden tempel ginghen aelmissen biddē sou den. Doe dese petrum eñ iohannem sach dat si in den tempel begonden te gaen bad hi dat hi een ael misse ontfinghe. Petrus sach hem aen mit iohan. eñ seyde. sich in ons. eñ hi sach op hem. Mer peter seyde. mi en is gout noch siluer. dat ic heb dat ghe ue ic v inden name ihesu xp̄i. staet op eñ wander. Eñ hi nam hem bider hant eñ boerde hem op ende rechteuoert zijn sine aderen in die starckheyt zijnre voeten ghemaect. Eñ hi spranc op eñ stont eñ wā derde eñ ghinc mit hem inden tempel wanderende eñ springhende eñ god louende. Die sinte peter op halp mit woerden dien stercte hi mitter hant. wāt des leerres woert int herte des hoerres en vordert niet veel wordet mitten exempel der wercken niet ghestedicht. Alt volc wanderde eñ louede gode eñ kenden dat hi selue waer die ter aelmissen sat voer die schone poerte. Eñ si verwonderden hem inden dat die crepel ghelciet was.

¶ Euangelium opten seluen dach Johannes in xx. cap.

IN den tiden sede ihesus to simonpeter iohā

nes soen · hebstu mi lief? Hi seyde · heer du weetste dat ic di liefheb. Jhesus seyde hem · hoet mijn lammeren · en̄ seyde anderwerf · simon ians soen hebstu mi lief? Hi seyde · heer du weetste dat ick di lief heb. Jhesus seyde hem · hoet mijn lammeren · Hij seyde hem derdewerf · simon ians soen hebstu mi lief? Petrus waert bedroeft · want hi seyde derde werf hebstu mi lief. Hi seyde. heer du kenste aldinc du weetste dat ic di liefheb. Jhesus seyde hē · hoet mijn scapen · Voerwaer voerwaer seg ic v doe du iongher waerste gordestu di seluen · mer alstu out werdeste salstu dijn handen vutrecken een and̄ sal di gorden en̄ leyden di daer du niet en wilste · Dit seyde hi beteykende mit wat dode gode hi soude v̄ claren ·

Op sinte peter en̄ pauwels dach epistel. Jnt werc der apostelen

In den daghe sende coninc herodes mogētheyt vut op dat hi sommighe vander kerkē soude doden. En̄ hi versloech iacob zebedeus broeder mitten sweerde. Doe hij sach dat den ioden behaghede dochte hi dat hi petrum soude vanghen · Het warē paesdaghen datmen dat ongheheuē broде at · Doe hien venc dede hi hem inden kerker · en̄ leuerde hem ouer te bewaren vier ridders die elcke vier ridders onder hem hadden en̄ wolden hem dz volke voerebrenghen na paeschen · en̄ peter waert ghebonden inden kerker · Doe ghesciede tot gode

voer hem bedinghe sonder ophout vander kercken Doe hem herodes voertbrenghen soude ind selver nacht was petrus slapende tusschen twe ridders. mit twe kethene ghebonden. eñ die wachters hoe den die doze des kerkers Die enghel des herē stont bi petrum eñ tlicht scheen inder woninghe. Eñ hi sloech an petrus side eñ wecte hem eñ seyde. stant op haestelic. die kethen vielen van zijn handen Eñ die engel seyde hem. omgozde di eñ scoede di. Petrus had syn ryem ontlost om dat hi zijn rock om die voeten sloech omder couden dye inden kercker was. to een exempel als dye mensche mit enighen last verladen wozt dat hi dan wel dye opsette der strengicheyt laten moet. Eñ hi dede so. eñ de engel seyde hem. Doet om v cleder eñ volghe mi. Al wt ghaende volchde hi hem. eñ wist niet dattet waer was dat ouermits den engel ghesciede. hi meynde een visioen ghesien te hebben. Doe ghinghē si doer die ierste eñ ander wake. eñ quamen totter yseren poerten die totter stat leidet die hem opghedaen is Eñ al wtgaende ghinghen si doer een steghe eñ to hant sceyde die enghel van hem. Peter quam weď to hem seluen eñ seyde. Nu weet ic waerlic dat die heer sinen enghel ghesent heeft die mi vloste wt he rodes handen eñ vander wachtinghe des volcs ď ioden. Glo. tis een yseren poerte die totten he melscer iherusalem gaet mer mitter heyligher voet

stappen is si ons ghetredē worden mit hoer eygen bloet hebben si die viande ōwonnen

Euangelium opten seluen dach. Ma. vi. ca.

IN den tiden quam ihesus inden lande cesarie. Soect voer nae tghetal. cc. xxiij.

Des daghes daer na van sinte paulus epistel. Ad gal. int i. ca.

BRoeders ic make v kundich dat euangeliuz dat van mi ghepredict is Ten is nadē vleysche niet noch ic en heb oec dat naden mensche niet ontfaugē. noch gheleert mer ouermits ō ondeckinghe ihesu xp̄i. ghi hebt mijn wanderinghe voertijdes inder ioedschap wel gehoert dat ick die kercke gods bouen mate veruolchde eñ ic vachter teghen Eñ ick vorderde inder ioedschap bouen allen mijn euen ouden in mijn geslachte die ewe te behoedē eñ te beschermen. eñ was meer dan ander luden een nauolgher mijnre vaō settinghe mer doet hez behaghede die mi ghefundeert heuet. Dat is vander synagogen daer ic nader settinghe der pharizeen leefde ende ouermits zijnre ghenaden gheroepen. also dat hi sinen soen in mi openbaerde dat icken prediken soude onder die heyden. Rechteuoert en henck ic den vleysche eñ den bloede niet an noch en quam te iherusalem niet totten apostelen mijn voerghanghers mer ic ghinck in arbeyt prediken daer gheen apostel en was. Eñ anderwerf bin ick weder ghe

keert to damascen. Drie daghē daer na quā ic w
der om petrum te sien eñ ic bleef xv. daghen bi hem
mer gheen ď apostelen heb ic anders gesien dan ia
cob den broeder ons heren. Dat ick scriue is voer
gode want ic en lieghe v niet

Euangelium opten seluen dach.

IN den tiden antwoorde petrus eñ seyde tot ihe
sum. sich wi hebben aldinc ghelaten eñ zijn di nae
geuolcht wat sal ons daer om werdē? Jhesus āt
woerde hem. ic seg v voerwaer dat ghi die mi nae
geuolcht zijt in die anď geboerte als die soē des mē
scen sitten sal opten stoel zijnre mogentheyt sulstu
oec sitten op die xij stoelen eñ ordelen die xij gestech
ten van israhel. Eñ wie achterlaet huys of broeď
of suster of vader of moeder oft wyf of kinď oft ac
ker in minen naem die sal hondertfout weder ont
fanghen eñ dat ewighe leuen besittē

Op sinte martijns dach translatio epistel.

Siet euen groten priester die in zijn daghen god
behaechde eñ is gerechtich gheuonden eñ inder tyt
der gramscap is hi een v̇soninghe worden zyns ge
lijc en is niet gheuonden die de ewe des ouerstē hil
de. al zwerende heften daer om die heer doen wass
sen in syn volck. hi gaf hem die benedixie van alre
luden. ende syn testament heeft hi op syn hoeft ge
uesticht. Hi kende hem in syn benedixie. hi behielt
hem syn ontfermhertichheyt eñ hi vant genade voer
die oghen des heren. hi maecten groet inder conin

ghen anfichte. hi gaffen die crone d̓ glorien hi settē een ewich testamente hi ghaffen een grote priester scap te ghebruken eñ gaffen een weerde offerhād̄e te offeren inden roke d̓ soeticheyt.

Euangelium opten seluen dach.

IN den tiden seyde ihesus sinen iongheren laet Soect voer na tghetal cc.xxiiij

Op sinte margariten dach epistel

BRoeders vanden maechden heb ic des herē ghebot. niet van ghebots weghē maecht te bliuen of man te nemen. mer ic gheue raet als my vandē hilighen geest ghegeuen is een apostel te sin vanden here ontfanghen heb dat ic ghetrou moet zijn in rade wāt ic mene dat mi is in reynicheyt te bliuen. niet alleen op hope des toecomende leuēs. mer omden teghenwoerdighen last. Want tis dē mensche also goet te wesen. nochtans bistu gebō den an een wijf begheer niet ghelost te werden eñ bistu ontlost vanden wiue so begheertse niet. heb stu oeck een ghenomen du en hebste niet ghezundi ghet. Al ist dat een maecht trouwen sal si en heeft niet ghezundicht. n ochtans sullen si aldustanighē perikel des vleysches liden om menichuoudige an derheyt die inder echte vallen. Ic spreke v broed̄s die tijt is cort dan moet ghi doen die wiuē hebben dat si zijn of sise niet en hadden. eñ die wenē recht si niet en weenden. eñ die blide zijn recht of si niet blide en waren Eñ die daer copen recht of si geene

besitters en waren. eñ de deser werlt ghebruyken
oft sise niet en ghebruycken Die schoenheyt deser
werlt gae v voerbi Jc wil dat ghi onsorchuoudich
zijt der weerliker dinghen. die sonder wyf is dye
neme der dinghen waer die den here toehoren hoe
hi gode behaghen mach. mer die mit enen wyf is
sorchuoudich om die dinghen die der werlt behorē
hoe dat hi sinē wiue behage dye is ghedeylt eñ een
wyf die onghetrouwe is Een maecht denc om die
dinghen die den here toe horen op dat si reyne si in
den lichaem eñ inden geest.

Euangelium opten seluen dach Jo: xiij

IN den tiden seyde ihesus sinen iongheren Dan
soect voer na tghetal. cc. xxiij.

Die verscheydinghe der apostelen epistel int werc
der apostelen. v. ca.

IN den daghen stont die prince der priesteren op. eñ
die mit hem waren diet ongheloue vā saduceen hil-
den syn mit nidicheyt veruult. eñ sloeghen handē
andē apostelen eñ settense in openbaer vangenisse
Mer des herē enghel dede des nachs die doer des
kerkers op eñ leydense wt eñ seyde. Ghaet eñ p̄di
ket den volc al staende inden tempel dye woerden
des leuens Doe zijt hoerden ghinghen si des mor-
ghens vroe inden tempel eñ leerden. Doe quam de
prince der priesteren eñ die mit hem waren eñ repē
te gader al die ouden der kinderen van israhel. eñ

eñ sendese totten kerker datmense tot hem brocht
Eñ doe die dienres quamen eñ den kerker op dedē
en vonden sise niet. Si keerden weder eñ seyden.
Wi vonden den kerker mit neersticheyt ghesloten
eñ die wachters voer die doer staende wi dedē op
eñ vonden daer niemant in. Doe die meisters des
tempels eñ die princen die woerde hoerden twiuel
de si wat van hem luden werdē soude. Doe quam
een eñ boetscapte hem. Siet die mans die indē ker
ker ghelept waren syn inden tempel eñ lerent volc
Doe ghinc de priesterscap mitten knechten eñ hael
dense sonder ghewelt wāt si vreesdent volc dz si nz
ghesteent en worden. Doe sise hadden setten sise
inden raet eñ die prince der priesteren vraechde hē.
Wi verboden v dat ghi in desen name niet leren en
soudet. siet ghi hebet iherusalem mit leringhe ver-
uult eñ wilt des menschen bloet op ons brenghen
Peter eñ die apostelen antwordē. het behoert bet
god gehoersaem te zyn dan den menschen:
Euangelium opten seluen dach.

INden tiden openbaerde ihesus den eluen
Soect voer nae tghetal. c.xlvi.
Op sinte maria magdalenen dach epistel
Cristus heeft hoer zunden ghezuuert. eñ horē
horne in ewicheyt verheuen. De wyshz sal
hoer siel louen. in gode sal si gheeert werden. Eñ
inden tēpel hoers volcs salse glorieren. indē kerken

des ouerste sal hi horen mont opdoen. int ansichte der doechden sal si verbliden en̄ int middel des vol kes en̄ in veelheyt der helighen geloefde wercken In der heyligher volheyt salse lof hebben en̄ onder die ghebenedide ghebenedijt werden

Euangelium opten seluen dach.

IN den tiden een vanden phari. Soect voer na tghetal cc

Op sinte iacobs dach epistel Sapiencie.

Des heren benedixie Soect na tghetal. cc. xx

Euangelium des seluē daghes. Ma. xx. ca..

IN den tiden quam zebedeus kinder moeder mitten kinderen en̄ grueten ihesum en̄ badt wat van hem Hi seyde wat wilstu? Si seyde. dat mijn twe kyn deren sitten die een to dijne rechterhant en̄ dander luchterhant in dijn rike. Ihesus antworde hoer. Ghi en weet niet wat ghi bidt. moechstu den kelc drincken die ic drincken sal? Si seyden. iae wi mo ghen. Hi seyde minen kelck suldi drincken mer tot mijn rechterhant of to mijn luchterhant te sittē en is mi niet v te gheuen. mer den ghenen diet bereyt is van minen vader

Op sinte peters dach ad vincula

Petrus apostel Soecket ghetal. cc. xxxiij.

Euangelium opten seluen dach.

IN den tiden quam ihesus inden lande Soeket voer nae tghetal cc. xxxiij

Op sinte steuens dach epistel.

In den daghe stephanus Soect. cc. xx
Euangelium opten seluen dach
In den tiden seyde ihesus den scaren der ioden
Soecket voer na tghetal cc. xxiij
Op sinte sixtus dach epistel.
Lieue sone ic ghe Soect tghetal cc. xxxiij
Euangelium opten seluen dach.
In den tiden seyde ihesus sine iongheren. So wie
Soect voer na dat ghetal cc. xxxij
Op sinte laurencius dach epistel
Broeders ic seg die spaerlike sayet die sal spaerli
ke mayen. En̄ die in benedijnghe sayet sal in bene
dijnghe mayen. yeghelic so veel als hi begrepen he
uet in zijn herte. niet wt bedructheyt noch van be
dwanc want god begheert den vrolicken gheuer.
God is machtich alle graci in v te doen ouerulopē
de dat ghi altoes in allen dingen v nootdruft hebt
Die alleen nootdrufte v̄coren heeft mach werkē in
den werken gods en̄ ouerulopt in alle goede werc
ken als ghescreuē is hi gaf den armen. zijne recht
ueerdicheyt bliuet in ewicheyt. die den sayer tsaet
doet die sal hi broot gheuen teten en̄ sal en̄ sal v̄me
nichuoudighen v saet. en̄ vermeren die wasdom d̄
vruchten uwer gerechticheyt.
Euangelium opten seluen dach. Jo. xij.
In den tiden seyde ihesus sine iongheren. Vorwaer
Soect voer na tghetal. cc. xxix.
Epistel op sinte tyburcius dach.

Heer coninc Soect na tghetal cc.xxviij.

Op sinte ypolitus dach epistel

Broeders ghedenct Soect na tghetal.cc

Euangelium opten seluen dach.

IN dien tiden doe iheesus die schare sach..

Soect nae tghetal cc.xl

Op onser vrouwen hemeluaerts auont Epistel

Wijsheyt sal de siel louen eñ inden here geeert werden: eñ salt middel zijns volkes v̄bliđe. In die kerke des oversten sal hi hoer mont op doē eñ int ansicht zijnre dochteren sal si gheeert werdē Int middel zijns volkes sal si v̄heuen werden. In veelheyt der vercorenre sal si lof hebben eñ ouer die ghebenedide ghebenedijt werden seggende Ic bin vten monde des alre oversten voertghegaen. ierst gheboren voer alle creaturen. Ic heb mijn wonin ghe doen wasemen als die onbesneden libaen. als cherubin boem heb ic mijn telghen wtgherect mijn tacken horen der ghenaden toe.

Euangelium des seluen daghes Lu.x.

IN den tidē ghesciede doe hi dz seide dat eē wyf vander scaren hoer stem ophief eñ sede to ihesum. Salich is die buyc die di droech eñ die borsten dye du sokest. Eñ hi sede tis also. salich zijnse diet woert gods horen eñ dat bewaren:

Epistel op onser vrouwen hemeluaerts dach. int boec der wijsheyt.

IN aldinc heb ic rust gesocht en̄ inder erfnisse des herē sal ic wonē. Doe ghebo͂t en̄ seyde mi die scepper alre dinghen. en̄ die mi sciep ruste in myn tabernakel en̄ seyde mi. Wone in mi en̄ wert gheuoet in israhel. hi sende die wortel in mi vcorē. Also bin ic in syō ghesterchtet. en̄ in die heylighe stat heb ic des gelijc gherust. in iherusalem is myn wō stat. En̄ ic bin ghewortelt in dat gheeerde volc. en̄ in mijn dele is mijn erue. en̄ in die volheyt der heylighen is myn onthoudinghe Ic bin verheuē als die cederboem in libano. en̄ als die cypresse indē berch syon. Ic bin verheuen als die palmboem in cades. en̄ die plantinghe der rose in iherico. Als die scone olyue boem inden campen. en̄ als die eldzon boem bin ic verheuen. Als caneel en̄ welrukende balsem heb ic roke ghegeuen. als vutuercozen myrre heb ic soeten roke ghegeuen.

Euangelium opten seluen dach. lu. x.

IN den tiden ghinc ihesus in een casteel Een wyf de martha hiet ontfinck hem in hoer huus. En̄ dese had een suster die maria hiet. die oec sittende was voer die voetē des heren en̄ hoerde zijn woert. mer martha was sorchuoudich omden ghewoenliken dienst. Si stont en̄ seyde. here en acht ghi niet dat myn suster mi alleen laet dienē. segt daer omme dz si mi helpe. Die heer antwoerde hoer en̄ sede. Martha martha du biste sorchuoudich en̄ wert vstoert in veeldinghen. mer een is noot maria heuet beste

deel vercoren dat niet afghenomen en sal werden.
Op sinte bernardus dach epistel.
Dit is van gode Soecket getal. cc xxxiiij
Euāgelium opten seluen dach. Ma. xvi.
In den tiden seyde ihesus sinen iongheren. Nie mant. Soect voer nae dat ghetal. cc. xxxv..
Op sinte bartholomeus auont epistel
Salich is die man Soect ghetal. cc. xxv
Euangelium opten seluen dach.
In den tiden seyde ihesus sine iongerē. Ick bin dye wynstoc Soecket voer nae tghetal. cc. xxxvi.
Op sinte bartholomeus dach epistel.
Broeders daer om Soect na tghetal. cc. xli
Euangelium opten seluen dach. luce. xvi. ca.
In den tiden ghesciede dat ihesus wtghinck beden inden weghe eñ int beden verwachte hi Doet dach was riep hi zijn iongheren eñ vercoer der. xij. wt die hi apostelen noemde. simonpetrus eñ andreas zijn broeder. iacob eñ iohannes philippum bartholomeum matheū thomam iacobum alpheum eñ simon die zelotes hiet. iudā iacobi eñ die iudam die een verrader was

Op sinte augustinus dach epistel
Siet enen gro. Soect na tghetal. cc xxiij
Euangelium opten seluen dach.
In den tiden seyde ihesus sinen iongherē. laet u lenden ghegordt zijn Soect na tgetal. cc xxiiij

Op sinte ians dach onthoefdinghe Int boeck der wijsheyt..

Dat ōbeyden der gerechter is blijscap. Mer hope deser werlt sal te niet gaen. De wech des heren is eenuoudighe starchept. eñ vreſe is dē ghenen die quaet doen. Die gerechtighe en sullē in der ewichept niet beweghet werden. Die bosen en sullen inder eerden niet eruen. De mont des gerechtighen baert wijschept. die tonghe der boser sal ō gaen. die lippen der gerechtigher werken behaghelike dinghen. die mont der boser ōkeerde dinghen Die eenuoudichept der gerechtigher salse leydē eñ die scalchept der verkeerder salse vertroesten. ō ghe rechtigher gerechtichept salse verlossen. die onghe rechtighe sullē in horen laghen gheuangen werdē. Die gerechtighe is vter bangichept verlost eñ dye bosen sullen hem ouergheleuert werden. die veynser bedrieghet sinen vrient mitten monde. mer dye gerechtighe sullen verlost werden inder wetēhept Int goede der gerechtichept sal die stat werden ō heuen eñ in die verderuinghe der boser sal lovinge wesen. die stat sal ōheuen werden in die benedixie der gerechtigher

Euangelium opten seluen dach.

INde tidē sende herodes eñ venc iohannem eñ leyden inden kercker om herodias zijns broeders wyf philippi. wāt hise ghenomen hadde Johannes seyde tot herodem. Tē is di niet gheoꝛ

loft dijns broeder wijf te hebbē. Herodias leyde hē laghen omme te doden mer si en mocht niet. Hero des ontsach iohannem want hi kende hem een ge rechtich heylich man eñ nam hem waer eñ als hy veel dinghen gehoert had sach hien gheerne. Doe een bequaem dach nakede maecte herodes den prin cen den richters eñ den ierstgheboren van galileen een auontmael zijnre gheboerten. Doe herodias dochter ghinc eñ ghesprongen had dat behagede herodes eñ al die daer saten. Doe seyde die coninc der maghet. Bid van mi wattu wilste ic salt di ge uen. eñ hi swoer hoer wattu bidste sal ic v gheuen al waert oec half mijn rike. Dese ghinc wt eñ sede hoer moeder. wat sal ic bidden? Doe seyde si. Jo hannes baptisten hoeft. Doe ghinc si rechteuoert mit haest totten coninc eñ bad eñ seyde Ic wil dat du mi bereyt gheues iohannes baptisten hoef in eē schottel. Die coninc is bedroeuet omden gheswo ren eet. eñ om die ghene die daer saten en woude hijse niet bedroeuen. mer hi sende enen man die de luden plach te verdoen: eñ gheboet datmen syn ho uet in een schottel brochte. Eñ hi onthoefde hez in den kerker eñ brochtet hoeft in een schottel. eñ gaft der maghet. eñ die maghet gaft der moeder. Doe dat zijn iongheren hoerden quamen si eñ namē si ne lichaem eñ leydent int graft.

Op sinte felix dach epistel int boecke der wijs heyt

Die tonghe der wÿscheypt vciert dye wetēhz der dwaser die ghechept wt die oghen des heren die goede beschouwent eñ die quade in elker stede. Die ghesate tonghe is een hout des leuens. Die onghemate sal die geest verdrucken. Dz huus der gerechtigher is een grote sterchept. inder vruch te des bosen sal verstoringhe zÿn. Die lippen d wi ser sullen wÿscheypt sayen. der dwaser herte sal on ghelÿc zÿn. Die offerhande der boser zÿn den here onmenschelic. Dye gheloeften der gerechtiger zÿn behaghelic. Die gerechtichept volghet sal vanden heer ghemint werden.

Euangeliū des seluē dages..

In den tiden seyde ihesus sine iongerē Wan neer ghi. Soect voer na tghetal cc. xxv

Op sinte gelis dach epistel

Hi is van gode Soect nae tghetal. cc xxiiij

Euangelium des seluen daghes

In den tiden seyde ihesus sinen iongeren. Niemāt Soect voer nae dat ghetal. cc. xxv.

Op onser vrouwen gheboerte epistel

Als die wynstoc Soect nae tghetal. cc xxiiij

Euangelium opten seluen dach.

Dit ist boec der. Soecket ghetal. cc. xxiiij

Op des heylighen cruus dach epistel Ad phil

Broeders ihesus heeft hē seluen voetmoedy ghet gehoersaem gheworde ter doot. nyet

ghemeynre doot mer ter doot des cruces. Daer ō heeften god ōheuen eñ een naem ghegeuē die bouē allen namen is op dat in dē name ihesu alle knyen bughen der hemelscher der eertscher eñ ō helscher. Alle tonghen belyen dat die here ihesus xp̄s inder glorien des vaders is

Euangelium opten seluen dach

In dien tiden was een mensche vanden phari. Soect voer na tghetal cc. xxxix.

Op sinte lambertus dach epistel Ad hebre. v.

Broeders want elc biscop uten mensche ghecomen is voerden mensce gheset in die dingen die tot gode zijn dat hi offer gaue eñ offerhande voer die zunden. die van ghewoenlijcker goethept medeliden mochten den ghenen die nyet en kennen eñ dwalen Wāt hi selue mit cranchept omuanghen is Eñ daer om also hi sculdich is voer he m seluen te offeren voer die zunden. Eñ niemāt en neme hem seluen die eer an mer die van gode geroepen is als aaron. also en heeft xp̄s hem seluen niet vertoent dat hi biscop worde. mer dien ōclaerden die tot hem sprac. Du bist mijn kint ick hebbe di huden ghebaert. Also hi oec in een ander stede. sept. Du bist een priester inder ewichept na die ordinancie melchisedech. Van melchisedech en vindē wi beghinne noch eynde in zijnre gheboerten ende wan hi was Dese offerde eens wijn eñ broot doe abraham vanden striden quam daer die vijf conin

ghen inden stride vslaghen waren nader ordinan cien. eñ dit dede xp̄s

Euangelium opten seuen dach.

In den tiden seyde ihesus sinen iongeren. Hoe wie. Hoect voer nae tghetal cc. xxxij.

Op sinte matheus auont epistel Apo. xv.

Ic sach een boec binnen eñ buten ghescreuē in die rechterhant des sitters opten throne ghetekent mit seuen seghelen. Dit visioen beteikēt die verborgenheyt der scriften die ouermits d̄ men scheyt ons heren ihesu xp̄i gheopenbaert is Eñ ick sach enen sterckẽ enghel roepende mit luder stem men. Wie is weerdich dit boeck op te doen eñ zijn teyken tontbinden: eñ niemant inden hemel noch inder en mocht dat boec opdoen noch anscouwen

Glo. dat inder godliker ewe verborghen is en machs niemant gronderen noch wtspreken. Dat schijntsel der gracien xp̄i en mach gheen oghe volschouwen int nye testamente. also en mochten die kinder van israhel moyses ansichte niet siē doe hi mit gode ghesproken hadde. Eñ ic weende seer wanter niemant ghevonden en was vā hem wer dich dat boec op te doen noch te sien. dat is te ver. staen dat daer in was Eñ een vanden ouden sede mi. Weent niet. siet die leeuwe vanden ghesechte iuda dauids wortel heuet verwonnen dit boec op te doen eñ zijn seuen segelen te besien. Dese leeu is

xp̄s van dauids geslachte die den viant ōwan mit sine menschept. eñ dat ond̄ die seuen seghelen ōboz ghen was openbaerde hi

Euangelium opten seluen dach.

In den tiden sach ihesus leui alpheus soen sittē in die tolle eñ seyde hem. Volghe mi. Hy stont op eñ volchde hem. Eñ tghesciede doe hi was ghe seten int huus dat veel publicanen eñ zunders mit ihesu eñ sinen iongeren ghinghen siteen eten wāt daer waster veel die hem volchden. Doe die schry ben eñ pharizeen saghen dat hi mitten zunderen at seyden si tot sinen iongheren. Waer omme etet v meyster mitten publicanen eñ zundaren? Dit hoer de ihesus eñ seyde tot hem. Die ghesonden en heb ben den meyster gheen noot mer die siecken. Ic en bin niet ghecomen om die gerechtighen te roepen. mer die zundaren.

Op sinte matheus dach epistel Ad hebre. iiij.

Broeders een yeghelic onser is gracie ghege uen nader maten der gheuinghe xp̄i. Daer omme sept die propheet. Hi clam op int hoghe. hi leyde die vangheniſſe gheuanghen. hi gaf den mē schen gauen na zijnre godheyt. ende hi en clam op noch en clam neder. want nader sielen so clam hy neder. ende naeder sielen ende naeden lichame soe clam hi op. Dat hi opclam wat was dat dan dz hi yersten neder clam in dye nederste delen der eer den. het is die selue die neder clam. Ende die oeck

oprclam bouen den hemel op dat hi aldinc vuulde. En hi hefter sommighe ghegeuen tot apostelen. sō mighe tot ꝓpheten. sommighe euangelisten: sulck ander tot herden eñ te leren tot voleyndinghe der heylighen int werc der dieninghe. In stichtinghe des lichaems xp̄i hent wi tsamen lopen in eenheit des ghelooues eñ kennisse gods volmaect in die mate der volheyt cristi

Euangelium opten seluen dach. Ma. ix.

In dien tiden sach ihesus een mensche inden tol huus sitten die matheus hiet eñ hi seyde hem. Volghe mi. Hi stont op eñ volghede hem. Het gesciede doe hi sat inden huse quamen daer veel publicanen eñ zunderen mit ihesu eñ sine iongheren. Dit sagē die pharizeen eñ seyden tot sine iongheren. Waer om eet v meyster mitten publicanen eñ zundaren? Jhesus hoerdent eñ seyde Den ghesonden is geen meyster noot mer den siecken. gaet eñ leert wat dz is Ic wil ontfermhertichept eñ niet offerhande Ic en bin niet ghecomen die gerechtighe te roepē. mer die zunderen tot penitencien

Op sinte mauricius dach epistel

Die gerechtighe Soect nae tgetal. cc. xxxviij

Euangelium opten seluen dach. Ma. v.

In dien tiden seyde ihesus den scharen

Soect voer nae tghetal cc. xxiij.

Op sinte cosmas eñ damianus dach epistel

Die gode ontsiet   Soect tghetal   cc.xxiij.

Euangelium opten seluen dach.

In den tiden seyde ihesus sine ionghere͂. Wan-
neer.   Soecket voer na tghetal   cc.xxv

Op sinte michiels dach epistel

In den tiden waert een stryt michael eñ zijn en-
gelen streden mitten drake dat is mitten viant De
drake vacht eñ zijn enghelen: niet alleen die van na-
turen zijn enghelen zijn mer alle menschen die myt
sinen stryt ghestrict zijn. Ende si en hadden gheen
macht eñ hoer stede en inden hemel niet geuonden
dat is inder kercken onder den goeden. Eñ dz gro-
te oude serpent is verworpen dat dye duuel hept.
Eñ sathanas die al die werlt bedriecht is nederge-
worpen inder eerden eñ sine enghelen zijn mit hem
ghesepnt. Eñ ic hoerde een grote stemme segge͂de
inden hemel. dat is inden hemelschen sielen Nu is
ghesciet salichept eñ cracht eñ dat rijc ons here͂ go-
des eñ der mogenthept xp̄i. Dats al dese heeft hij
ouermits xp̄m ghewrocht. want die wroegher on-
se broeder is wtghewworpen diese nacht ende dach
wroechde voer dat ansichte ons heren eñ si ou̅won-
nen ouermits den bloede des lams. eñ dat woert
zijns ghetughes eñ si en minden hoer seluen nyet.
al totter doot toe. Tis also eñ en voedent vleysch
niet dat si hoer sielen bederfden daer om ou̅blijt ghi

hemelen eñ die daer in wonen

Euangelium opten seluen dach Ma. xviij

IN den tiden quamen dye iongheren to ihm̄ eñ seyden. Wie meenstu dat dye meeste is inden hemel? Doe riep ihesus een cleyn kint tot hē eñ settent int middel van hem eñ seyde Ick segge v voerwaer ten si dat ghi bekeert wert als een kinde kijn ghi en sult niet gaen int rike der hemelen Hoe wie hem veroetmoedicht als dit kint die is de meeste int rike der hemelen. Eñ so wie sulcken kint ōtfanct in minen naem die ontfanghet mi. Hoe wie een scandalizeert van desen cleynen de in mi ghelouet. Het waer hem beter datmen enen molensteen aen den hals hinc eñ verdroncken int diepste vāder zee. Wee der werlt van scande. het is noot datter scande come. mer wee den mensche ouermits wiē si comt. Ist dat dijn hant of dijn voet di schandalizeert snyt hem af eñ werpten van di. tis dij beter datstu crepel eñ cranck gaetste in dat ewighe leuē dan twe handen eñ twe voeten te hebben ende geworpen te werden in dat ewighe vuer. Ende ist dat dijn oghe di scandalizeert eñ besmet. steket wt eñ werpet van di tis di beter mit enen oghen int leuen te gaen dan twee oghen te hebben eñ gheworpen te werden int hellsche vuer. Hoede v dat ghy niet en versmaet een van desen cleynen ic seg v dat hoer engelē altijt schouwen mijns vaders ansicht

die inden hemel is.

Op sinte iheronimus dach epistel

Salich is die man   Soect tgetal   cc.xxv.

Euangelium opten seluen dach

In iden tiden seyde ihesus sine iongerē. laet v.

Soect voer na tghetal.   cc.xxiiij.

Op sinte remigius eñ bauo dach epistel Sapiētie.

Dit zijn mannen d' barmherticheyt. welc ghe rechticheyt ontfanghen hebben. Die goede dinghen in horen sade eñ hoer erfenisse eñ hoer saet stont inden testamente. eñ hoer kinder bliuen om horen wil inder ewicheyt. Hoer ghestachte eñ glo rie en sal niet ghelaten werden Hoer lichamen zijn in vrede begrauen: hoer namen leuen in ewicheyt. Alle luden moeten hoer wijsheyt ōtellen. de kerke der heylighen sal hoer lof boetscappen

Euangelium opten seluen dach.

In iden tiden seyde ihesus sinen iongheren. Hier om

Soect voer na tgetal   cc.xxvij

Op sinte victoers dach epistel.   Apo.vij.

EEn vanden ouden antwoerde mi eñ seyde Wie sijn dese die mit witten stolen omuan ghen zijn? wan zijnse ghecomen? Doe seide ic hem mijn here du weetstet. eñ hi seyde mi Dit sinse die vut groter droefheyt ghecomen zijn. want doer ve le druckes moetmen gaen int rijcke gods ende heb

den hoer stolen ghewasschen eñ wit ghemaect indẽ
bloede des lams. Dit en seyt hi niet alleen vanden
martelaers. want al die kercke wort inden bloede
xp̄i wit ghemaect daer om zijn si voerden trone go
des eñ dienen hem dach eñ nacht in sinen tempel.
die zijn weerdich in sinen dienste te staen de hier in
den drucke helpers zijns namen hebben gheweest.
Eñ die inden throne sit woent op hem. die heiligẽ
zijn die throne gods daer hi op woent in ewicheyt
Hem en sal voertaen hongheren noch dorstẽ. wãt
si totten brode des leuens comen zijn dat allen hon
gher eñ dorst verdrijft. Op hem en sal zon noch eni
ghe heyte vallen. want tlam salse regeren dat int
middel des throens is eñ salse wtleydẽ totten fon
teynen d' wateren desleuens dats tottẽ bescouwẽ
gods daer die schatten der wijsheyt eñ dye leuẽde
hemelsche leringhen in v̄borghen zijn eñ vloyen in
den ghenen die ontfanclic zijn. Eñ god sal alle tra
nen af wasschen van horẽ oghen

Euangelium opten seluen dach.

In den tiden doe ihesus die schare sach
Soect voer na tghetal. cc.xl.

Op sinte lucas dach epistel Ad chorin. viii.

Ghoeders ist dat die wille na dien dat hy he
uet bereyt is hi ontfanghen niet vandẽ dat
hi niet en heeft datten anderen v̄lichtinghe si nyet
dat ander in ledicheden van uwen leuen eñ ghi vã
ghebreke belast zijt mer dat van ghelycheyde u we

ghebreke belast zijt: mer dat van ghelijchept v ouer
vloedichept hoer armoede aldinc ghelaten hebben.
in deser tijt. En op dat hoer volhept die arm zijn.
van gode rijc ghemaect moeten werden. op dattet
een ghelijchept werde als ghescreuen is. Die veel
heuet en ouerulopde niet: en die luttel heuet en had
niet te min. Ghelijcke wil heuet ghelijc loen alsme
die wercken niet becomen mach. Ic danc gode dē
heer die die selue sorchuoudichept voer v ghegeuen
heeft. want hi ontfinc ons vermaninghe doe hien
vermaende tot v te varen. mer doe hi sorchuoudy
gher was is hi oec mit sinen wil to v gheuarē. Wi
senden v oec mit hem enen broeder wes lof is indē
euangelien in alle kerken. dat was sinte lucas ¶
Niet alleen en was in hem dat lof. mer hi was ge
ordineert vander kercken een gheselle te zijn onder
pelgrimaedsie inder gracien die totter glorie gods
tot onsen troest berept wort. Hi verhoerde dat ōs
niemant en berispede in deser volhept die van ons
ghedient wort. Want wi voersien dat ons goede
werken niet alleen en zijn voer gode. mer oec voer
den menschen Glo. ons zijn twe dinghen noot
dats conscientie ende een ghoeden name ons euen
menschen. die zijn conscientie allso betrouwet dat
hi zijn name versumet die is wreet.

Euangelium opten seluen dach.

In doen tiden tepkende ihesus die. lxxij. ander.

Soect voer na tghetal cc.xxxviij.
Opter.xi.dusent maechden dach epistel.
Broeders vanden magheden heb ick.
Soect voer nae tghetal cc.xlvij.
Euangelium opten seluen dach.
Inden tiden seyde ihesus sine iongheren. Dat rike
Soect voer nae tghetal. cc.xxiij.
Op sinte simon eñ iuda auont epistel
Inden daghe Soecket ghetal.cc.xlviij.
Euangelium opten seluen dach.
Inden tiden seyde ihesus sine iongheren. Ick
Soeket voer nae tghetal cc.xxxvi
Epistel op sinte simon eñ iuda dach.

Broeders wi wetē dat den ghenen die gode liefhebbē aldinc int goede ghewrocht wort die nader ordinancie gods heylich gheroepen zijn. Want die hi kende eñ bereyt maecte medeformde te werden den beelde syns soens op dat hi selue is die ierstgheboren in veel broeders eñ die ghene dien hi te voren bereyde heuet hi gheroepen. eñ die hi rie pe rechtueerdichde hi. eñ die hi rechtueerdichde he-uet hi groet ghemaect.. Wat sullen wi hier omme daer toe segghen? Is god voer ons wie is teghen ons Die sinen enighen soen niet ghespaert en heft mer hi heuet hem voer ons allen ghegeuen. Waer om en heeft hi ons oec mit hem alle verstandelheit niet ghegeuen. oft ons oeck mit hem alle dinghen

niet ghegeuen Wie sal wroeghen teghen gods wt uercozen. god is die gerechtich maket. Wie is dye verdoemt xp̄s die ghestozuen is voer hem. eñ oeck ymmer opghestaen is. Die to des vaders rechter side is die oec mede voer ons bidt. Wie sal õs dan scheyden vander liefte gods. bedzuctheyt of bang gicheyt of veruolginghe of hongher of naectheyt. of vzese vander doot of sweert. als ghescreuen is want omme di steruen wi alden dach. Wi zijn ge rekent als scapen die der doot toe hozen die niet en dochten dan võslaghen. In allen desen gaen wi bo uen om die ghene die ons bemint heuet. Des min res liefte wozt te uuerigher eñ te meer õtwect. wan neermen hem õtscheyden wil te minnen den ghenen wies liefte hi belouet heeft. Ick bin seker dat noch doot noch leuen noch enghelen noch pzincipaten. noch virtuten. dat zijn die enghelen vanden neder sten choer noch vandẽ middelsten noch vãdẽ ouer sten noch teghenwoerdighe dinghen noch hoecheẏ noch diepheyt noch anders enighe creaturẽ sal õs scheyden moghen vander liefte gods. die in onsen here ihesu cristo is.

Euangelium des seluẽ daghes. Johanes int vijftiende capittel.

In den tiden seyde ihesus sine iongherẽ Dat gebiede ic v dat ghi liefte hebt te gad Js dat

v die werlt haet dat si mi eer ghehaet heuet dan v. hadstu vand werlt gheweest si had liefghehat dat hoer was Mer wantu vand werlt niet en biste en ic v uter werlt vcoren heb daer om haet v de werlt Ghedenc mijn woerde die ic v ghesept heb die knape en is niet meerre dan zijn heer. hebben si mi veruolghet si sullē v oec veruolghen. hebben si mijn leringhe onthoudē si sullen die v oec houden. mer al dit sullē si v doen om minē naem want si en kendē hem niet die mi ghesent heeft. Waer ic niet ghecomen eñ en had hem niet ghesept si en haddē gheen zunde. mer nu en hebben si vander zunde gheen onschout. Die mi haet die haet minen vad. had ic die werken niet ghedaen in hem. die niemant gedaen en heuet si en haddē gheen zunde. mer nu hebben si se ghesien eñ mi eñ minen vader gehaet Mer op dz veruult worde dat in hoer ewe ghescreuen is. Te vergheues hebben si mi gehaet.

Op alre heylighen auont epistel. Apocalipsis. v.

Ick sach als hi mi seyde. Eñ int middel des throens vier dieren. eñ int middel d ouderen een lam staende recht oft vslaghen waer. vij. hoernen hebbende eñ. vij. oghen dat zijn seuen gheesten gods ghesent in alt lant. Cristus was een onnosele lam int steruen. mer een leeuwe int opuerstaen eñ inden doot te vwinnen. Die geest gods is indē hoerne ghelijc om die wtschinende sterchept. ende die om die wtlichtinghe der gracien. Eñ dat lam

quam en̄ nam tboot vter hant die optē throne sat En̄ want hijt boec oploec. so vielen die vier dieren en̄. xxiiij. ouden neder voert lam Glo. dat is si beuoelden cleyne dinghen van hem seluen. en̄ set ten hem neder voert lam. en̄ hadden alle herpen en̄ vedelen vol goeder roken dat zijn heylighe ghebedē Bider herpen daer die snaren an waren verstaet men dadinghe der ghebreken. biden vedelē die bin nen op zijn verstaetmen die opten herten der liefte tot vrienden en̄ vianden ontfanclick zijn. Ende si songhen enen nyen sanck en̄ seyden. Heer god du biste weerdich dat boec te nemen. en̄ v seuen segelē op te doen wantu bist verslaghen. du hebste ons v lost in dinen bloede van alle ghesiachten du hebste ons reyn ghemaect. gheestelic regnerende in pries terlic ons seluen te offeren. Wi sullen regneren op ter eerden. dats ouer alle eertsche dinghen. En̄ ic sach en̄ hoerde een stemme van veel enghelen indē ommeganc des throens der dieren en̄ der ouderen en̄ hoer ghetal was dusentich dusent en̄ riepē myt grote stemmen. dat is een grote stemme daer xp̄s in ghelouet en̄ ghebenedijt waert. Dat lam datter verslaghen is. is weerdich tontfanghen mogent heyt en̄ godheyt en̄ wijsheyt en̄ sterchheyt eer en̄ glo rie in benedijnghe.

Euangeliū opten seluen dach. lu. vi.

In den tiden seyde ihesus sine ionghere Salich sidi armen want dat rike godes is v. salich sidi de

hongghert want ghi sult ghezadet werden. salich suldi zijn als v die lude lachteren eñ verscepden. eñ v naem wech werpen recht als quaet om dye sone des menschen. Verblijt v in dien daghe wãt siet v loen is groet inden hemel

Epistel op alre heylighen dach. Apo. vij.

Ic sach enen anderen enghel opclimmende vander zonnen wtghanc diet teyken des leuende gods hadde. Eñ hi riep mit luder stemmen den vier enghelen die ghegeuen is te schaden d' eerden eñ der zee eñ seyde. Wilt die eerde noch dye zee noch die bomẽ niet dorren ten wi ons gods knechten inder vrouden gheteykent hebben. Glo

Dese enghel was xp̄us. die dat teyken des cruces droech eñ sinen knechten hier mede teykende seggẽde aldus Doet penitencie eñ dat rijc der hemelẽ sal v naken. Eñ ic hoerdent ghetal der gheenre die ge teykent zijn. c. eñ xl. m. van elcken ghestachte der kinder van israhel. Ai dit ghetal ist ghetal van al len heylighen beteykent. wan si ghecomen zijn wt ioden of heyden. want wie xp̄s toehoert die is int ghelooue van abrahams ghestachte. Van iuda ghe stachte ister xij. m. gheteykent. Vant gestachte gad ister xij. m. ghetekent. Van rubes gestachte ister xij m. ghetekent. Van gads gestachte ister xij. m. ghe tekent. Van azars gestachte ister xij. m. ghetekent Van neptalims gestachte ister xij. m. ghetekent Vã manasses gestachte ister xij. m. ghetekent. Van si

meons geslachte ister xij. m. getekent. Vā achars geslachte ister xij. m. ghetekent. Van zabulons ge slachte ister xij. m. ghetekent. Van beniamins ge slachte ister xij. m. ghetekent ¶ Daer nae sach ic een grote scare die niemant tellen en mochte wt al len heyden geslachte. eñ songhen staende voerden den throne inder teghenwoerdichept des lammes ghecleet mit witten stolen Glo. dats indē doopsel ghewassen. eñ palmen in hoer handē. dat is dat si ouermits den cruce die werlt in xp̄o hebbē verwonnen. Eñ si riepen mit luder stemmen Glo. dats mit groter deuocien eñ onzyn deliken loue belyende dat die vader eñ die soen mit den heylighē geest regneren inden throne. wāt tis ewich leuen die drieuoudichept te kennen. Si sedē heyl si onse god die inden throne sit. Dat lam eñ al dye enghelen stonden inden omrinc des troens eñ der oudeten eñ der vier dieren. eñ vielen op hozen ansichte voerden throne eñ anbeden god eñ seyden Benedijnghe eñ claerheyt eñ wyscheyt. eer eñ do ghede eñ starchept si god tot ewen.

Euangelium opten seluen dach. Ma. v.

IN den tiden doe ihesus die schare sach
Soect na tghetal cc. xl

Op alre sielen dach epistel Ad tessaloř.

Sint vierde ca.
BRoeders wi willē niet dat ghi onwetende

zijt vanden doden op dat ghi v niet en bedroeft als
die gheen hope en hebben ind verrisenisse. Gelouē
wi dat ihesus ghestoruen is eñ verresen so sal god
die ghene die ghestoruen zijn ouermits ihesum mit
hem brenghen dat si hem ontfanclic zijn in die ewi
ghe salichept. Dit segghen wi indē woorden des
heren wi die leuen die noch ouerbleuen zijn ind toe
comste ons heren en sullen die ghene niet voergan
die gestoruen zijn. want die heer sal in die stemme
des ouersten enghels eñ inder basunen gods van
den hemel nederclimmen. eñ die doden dye in xp̄o
zijn sullen yerst v̄risen. daer na die leuen die ghebleuen zij Glo. van dien die nu leuen tot antkerst
comt sullen te gader ghegrepen werden indē wolken den heer te ghemoete inder lucht. eñ soe sullen
wi altoes mitten here wesen.. Troest aldus malcander in dese woerden

Euangelium des seluen daghes. Ma. xv.

In den tiden seyde ihesus sinen iongeren. Wā
neer ghi Soect voer na tghetal cc. xxv

Op sinte wilbrordus dach int boec der wijshept ghescreuen

Die gherechtighe sal zijn herte geuen vroe to
smaken totten heer die hem maecten eñ int
ansicht des alre ouerstē sal hi beden. hi sal opdoen
zijn mont inder bedinghe. eñ sal voer dien zunden
bidden. want ist dat die grote here wil hi sal hem
mitten geest der v̄standelhept veruullen. Eñ hi sal

die wtspzekinghe zynre wijscheyt seynden als die douwe. Inder bedinghe sal hi den heer belyen. eñ hi sal sinen raet stueren. zijn castijnghe in sinẽ hey melicken dinghen sal hi raden. veel luden sullen te gader die wijscheyt des gerechtigẽ prisen eñ en sal niet verdeluwet werden in ewicheyt. zijn gedenc kenisse sal niet hen gaen. zijn name sal ṽsocht wer den van ghessachte in ghesslachte

Euangelium des seluen daeghes

IN den tiden seyde ihesus sinen iongheren. Laet v lenden Soect na tgetal. cc. xxiiij

Op sinte mathijs auont epistel.

Die gherechtighe sal. Soect na tghetal. cc. lx

Euangelium opten seluen dach.

IN den tiden seyde ihesus sinen iongherẽ. Hier om waket Soect voer na tghetal. cc xxvij

Op sinte martijns dach epistel.

SIet enen groten priester de in sinen Soe ket voer na tghetal cc. xxiiij

Euãgelium opten seluen dach..

IN den tiden seyde ihesus sine iongerẽ. Laet Soect voer na tghetal cc. xxiiij

Op sinte lebuinus dach epistel.

DJe heer leydet die gherechtighen. Soe ket voer nae tghetal cc. xxiiij. xxxvi

Euangelium des seluen daechs.

IN den tiden seyde ihesus sine iongerẽ. Ghi syt dat sout Soect nae tghetal. cc. xxvi

Op sinte elizabeths dach epistel.

Die sal een starc wyf vinden vā verre vandē vtersten eynde is hoer scat. hoers mās hert te betrout in haer. hi en sal der rouen nyet behoeuē hi sal hem goet vergheelden eñ gheen quaet in hoer leuen. si sochte wol eñ vlas eñ wrocht mittē raede hoerre handen. si is geworden als een scip des coep mans die van verre zijn broot brenct. des nachtes stont hi op eñ gaf den roef horen huus ghenoten. eñ hoer deerne spise. si mercte den acker eñ costen. si plante den wyngaert vand vrucht hoerre handē Hi gorde hoer lenden sterc eñ maecte crachtich horen arm. Hi sach dat hoer neringhe goet is. hoer lanterne en sal inder ewicheit niet wtgedaen werden. Hi seynde hoer handen tot starcke dinghen. hoer handen grepen den haspel: si loec hoer hant te behoeuighen op. hoer palmen recte si totten armē Hi en sal horen huse niet vresen nander conde des snees. want alle hoer huusghenoten zijn mit dubbelen ghecleet. si maecte horen roc mit menigerhāde varwen cleyn subtijl linnen. ende purpur is hare cledinghe. hoer man is edel inden poerten. als hi sitten sal mitten senatoers des ghemeyne lants Hi makede een hoeft cleet ende vercoft dae. eñ gaf den cananeesschen een gordel. Starcheyden ende clare scoenheyt is hoer cleet ende inden laetsten daghe sal hi lachen. Tot wysheyt loeck si hoer mon

op die ewe der gerechticheyt is in hoer tonghe. Si mercte die toepade hoers huus en̄ si en at dz broot niet ledich. hoer dochteren stonden op en̄ predictē se alre salichste en̄ hoer man salse louen. veel dochte ren hebben rijcdomme vergadert. du biste hem al len bouen ghegaen. scoenheyt is een bedriegheli̇ke gracie en̄ ydel. Een wyf die gode ontsiet si sal ghe louet werden

Euangeliū des seluē dages.

In den tiden seyde ihesus sine iongheren. Dese ghelikenisse Soect nae tghetal cc. xxvij.

Op sinte cecilien dach epistel

Broeders vandē maechdē Soect. cc xlvij

Euangelium des seluen daghes

In den tiden seyde ihesus sine iongerē. Dan sal Soect voer na tghetal cc. xxiij

Op sinte clemens dach epistel. Ad phil.

Aldus mijn alre liefste en̄ alre begeerlicste bro ders mijn vroude mijn crone mijn alre lief ste staet aldus inden here. Euchodiam ende sinte cem bidde ick dat selue te smaken inden here. Dat waren twe vrouwen en̄ plaghen die predicaer der euangelien te herberghen en̄ daer om vermaenden hijse dat si van ghenen valschen leerraers bedrogē en worden. Ende oeck bidde ick di vermaen mijn trouwe hulpe. helpt die vrouwen sterken die myt mi ghearbeyt hebben inder euangelien mit clemen

ten eñ mit mijn ander medehulpers welke namen int boec des leuens zijn.

Euāgelium opten seluen dach.:

IN den tiden seyde ihesus sine iongerē. Voer waer Soect na tghetal cc.xxx.

Op sinte katherinen dach epistel

Heer coninc Soect na tghetal.cc.xxviij.

Euangelium des seluen daechs..

IN den tiden seyde ihesus sine iongherē. Dan salt rike Soect na tghetal cc.xxiij

Op kermis dach epistel. Apocal.xxi

IN iohannes sach die heilige stat dat nye ihe rusalem nederdalen vanden hemel bereydt van gode als een bruyt horen man. Eñ ick hoerde die stemme vanden hemel segghende. siet de taber nakel gods is mitten menschen eñ die heilige geest sal mit hoer wonen eñ hi sal hoer god wesen. Eñ si sullen vrolick syn.eñ god sal hoer god wesen. Eñ god sal die tranen vanden heilighen afwassen eñ gheen doot en salder voertmeer wesen. Noch weninghe noch rouwe noch roepinghe en saldaer meer zyn die int yerste hen ghegaen zijn. Die indē throne sat seyde mi. siet ic make aldinc nye

Epistel opten seluen dach. Jo.ix.

ENde hi seyde mi.scriuet si zijn salich die tot ten auontmael der brulost des lams gheroe

pen zijn. hi seyde mi dese woerde zijn waer. eñ ick viel neder to sinen voeten dat icken soude anbeden Eñ hi seyde mi. siet datstuut niet en doeste. want ic bin dijn medeknecht eñ broeder diet ghetuuch ihe su hebben. anbedet gode

Euangelium des seluen daghes lu. xix

In den tiden wanderde ihesus doer iherico. Eñ siet een man hiet zacheus. eñ dit was een prince d' pub licanen eñ was seer rijc Hi begeerde ihesum te sien wie hi ware. eñ en mocht niet vander scare want inder lanchept was hi cleyne. Doe liep hi voer. eñ clam op een moerboem op dat hien saghe want hi was daer voerbi gaende. Doe hi quam ter steden sach hem ihesus eñ seyde. Zachee clim haestelic ne der want ic moet huden in dyn huus bliuē. Eñ hi clam haestelic af eñ ontfencken blidelic. Doe si dat saghen murmureerde si eñ seyden dat hien tot enē mensche die een zunder was keerde. Doe stont za cheus eñ seyde totten here. Sich half myn goet ge ue ic den armen. eñ heb ic yemant bedroghē dat ge ue ic vieruout weder Ihesus seyde. Desen huse is huden salichept ghesciet. want hi abrahams kynt is want des menscen soen is ghecomen te soecken eñ te behouden dat verloren was

SERMO.

Hodie salus domui huic facta est. lu. xix
Hudē begaen wi die feste d' hilighe kercken als dat si gewyet waert. hier om leestmen dit euā

gelium. hoe ihesus quam in zacheus huus eñ sede Huden is desen huse salicheyt ghesciet. ¶ Bi desen huse verstaetmen die heylighe kerke daer veel salic heyt in ghesciet ¶ Ten iersten want god ons ge bet daer lieuer hoert dan op ander steden. Hier af seyt god doerden propheet. De mi anroept in dese stat god sal hem horen eñ hi sal salich zijn in ewich heyt. Hier om en sullen wi inder kercken niet clap- pen als veel menscen doen. mer ghenade roepen. Want hi seyt selue mijn huus is een bede huus

¶ Die ander salicheyt ist woert gods dat gepre- dict wort. eñ dat lichaem ihesu datter in gheconsa creet wort. Hier om sullen wi dit huus eren. ende gheen comenscap of zunde daer in doen. want do xp̄s quam in iherusalem werp hi die copers eñ ver copers daer wt ¶ Die derde salicheyt is dat god in dit huus den mensche zijn zunden vergheuet Hier af hebben wi exempel inder vader boeck. dat sinte pauwels die yerste heremijt sat op een tijt vo er die dore vander kercken: eñ sach dat inder kerkē een mensche quam die zwart was Eñ die duuelen liepen ter kercken mit kethenen ghebonden eñ wa ren seer blide. eñ die engel gods quam na al bedroe uet. Doe die dienst gods ghedaen was. docht sin te pauwels dese mensche is te mael wit eñ schoen. eñ die enghel gods is mit hem. eñ die duuels qua men achter nae van verre Doe riep hi dien mensce tot hem eñ vraechde hem na zijn leuen. Doe seyde

hi dat hi een zundaer gheweest hadde. En hoe hi in
der kercken hoerde prediken vand̄ barmhertichept
gods. Eñ hoe hem̄ god berou hadde ghegheuē als
dat hi schreyde voer zijn zunden. Hier om laet ōs
dicwyl te kercken gaen op dat wi comen na dit le
uen in dat ewighe leuen. Dat ons verleen die vad̄
die soen eñ die heylighe geest. Amen.

Hier eynden die Epistelen eñ euangelien mittē
sonnendaechschen sermonen vanden gehelen iare
eñ vanden heylighen. Eñ zijn gheprent te zwolle.
bi mi Peter van os. Int iaer ons heren. M. cccc
lxxxviij.
Op sinte martijns auont

Hier beghint die tafel van desen teghenwoerdighen boeck.

